

Ermeni Mitomanyası

Mitomanya

Gerçekleri abartma baskısı, abartma veya yalan söyleme

The American Heritage Dictionary of the English Language

Mitos

Peri masalı, yalan

Langenscheidts Wörterbuch

Mania

Çılgınlık, tutku, şiddetli öfke, hiddet, manya

Langenscheidts Wörterbuch

*Bu kitabın Türkçe basımı
yayın hazırlığı aşamasında kaybettiğimiz
değerli dostumuz araştırmacı yazar
Erich Feigl'e adanmıştır.*

© 2007 Erich Feigl

All rights reserved

No part of this book may be reproduced without prior arrangement with the author.

Translation: Can Ceylan

ISBN 3-85002-583-7

ab 1.1.2007: ISBN 978-3-85002-583-6

Erich Feigl
Gerçekleri Resimlerle Ortaya Çıkartıyor

ERMENİ MİTOMANYASI

Ermeni İfratı:
Sonuçları ve Tarihi İçeriği

DOSTUM ERDOĞAN ÖZEN'E ADANMIŞTIR

Vahşi bir cinayetin anatomisi:

20 Haziran 1984 Çarşamba günü, Türk Büyükelçiliğindeki çalışanlar ve Sosyal İşler Ataşesi saat 8:45'te elçilik binasına gelirler. Ataşe arabasını, elçilik binasının yanına park eder ve polisle selamlaşır ... Ve birden uzaktan kumandalı bir bomba patlar. Araba havaya uçar ve ters bir şekilde yere düşer. Erdoğan Özen ölmüştür... Cansız vücudu tanınmayacak şekilde yanmıştır. 62 yaşındaki polis memuru Leopold Smetacek yanarak ağır yaralanmıştır ... Aylarca yaşam mücadelesi verir, yüzü tamamen yanmıştır.

Ayrıca olay sırasında oradan geçen birçok kişi de yaralanmıştır. "Ermeni Kurtuluş Ordusu" – ARA – bir kez daha saldırının "sorumluluğunu" üstlenmiştir. Suikastı yapan kişi hiç şüphe yok ki, kendince adaleti temin etmiştir.

1. Dünya Savaşı'nda halkın yaşadığı trajedinin arkasındaki gerçek hikaye hakkında muhtemelen hiçbir fikri yoktur. Tek bildiği, Korkunç(!) Türkler hakkında kafasına sokulurcasına anlatılan derslerdir. Tarih - yanlış anlaşılan tarih, insanlık dışı davranışın tahrikçisi olarak terörizmin dünyasına has bir şeydir.

(Fotoğraf: Neue Knenzeitung)

ERMENİ TERÖRİSTLERCE ÖLDÜRÜLEN TÜRK DİPLOMATLAR

Tarih	Şehir / Görev	İsim
27.01.1973	Santa Babara / Konsolos	Mehmet BAYDAR
	Baş Konsolos	Bahadır DEMİR
22.10.1975	Viyana / Büyükelçi	Daniş TUNALIGİL
24.10.1975	Paris / Büyükelçi	İsmail EREZ
	Şöför	Talip YENER
16.02.1976	Beyrut / Birinci Katip	Oktar CİRİT
09.06.1977	Vatikan / Büyükelçi	Taha CARIM
02.06.1978	Madrid / Büyükelçi'nin Eşi	Necla KUNERALP
	Emekli Büyükelçi	Beşir BALCIOĞLU
12.10.1979	Lahey / Büyükelçi'nin Oğlu	Ahmet BENLER
22.12.1979	Paris / Turizm Müşaviri	Yılmaz ÇOLPAN
31.07.1980	Atina / İdari Ataşe	Galip ÖZMEN
	Atina / İdari Ataşe'nin Kızı	Neslihan ÖZMEN
17.12.1980	Sidney / Konsolos	Şarık ARIYAK
	Güvenlik Ataşesi	Engin SEVER
04.3.1981	Paris / İşçi Hizmetleri Müşaviri	Reşat MORALI
	Din İşleri Müşaviri	Tecelli ARI
09.06.1981	Cenevre / Sekreter	M. Savaş YERGÜZ
24.09.1981	Paris / Güvenlik Ataşesi	Cemal ÖZEN
28.01.1982	Los Angeles / Başkonsolos	Kemal ARIKAN
08.04.1982	Ottawa / Ticari İşler Müşaviri	Kani GÜNGÖR
04.05.1982	Boston / Fahri Başkonsolos	Orhan GÜNDÜZ
07.06.1982	Lizbon / İdari Memur	Erkut AKBAY
27.08.1982	Ottawa / Askeri Ateşe Albay	Atilla ALKIKAT
09.09.1982	Burgaz / İdari Ataşe	Bora SUELKAN
08.01.1983	Lizbon / İdari Memur Eşi	Nadide AKBAY
09.03.1983	Belgrad / Büyükelçi	Galip BALKAR
14.07.1983	Brüksel / İdari Ataşe	Dursun AKSOY
27.07.1983	Lizbon / Konsolosun Eşi	Cahide MIHÇIOĞLU
28.04.1984	Tahran / Sekreterin Eşi	Işık YÖNDER
20.06.1984	Viyana / Çalışma ve Sosyal İşler Ataşesi	Erdoğan ÖZEN
19.11.1984	Viyana / Birleşmiş Milletler Resmi Memuru	Enver ERGÜN
07.10.1991	Atina / Basın İşleri Ataşesi	Çetin GÖRGÜ
11.12.1993	Bağdat / İdari Ataşe	Çağlar YÜCEL
04.07.1994	Atina / Konsolos	Haluk SİPAHİOĞLU

Kişisel Bir Önsöz

Delirdin mi?, yaşamaktan sıkıldın mı? Bunlar, arkadaşlarımla ve tanıdıklarımla Ermeni terörünün sebepleri ve tarihsel içeriği hakkında bir kitap yazdığımı duyduklarında söyledikleri şeyler. Bir insan neden böyle tehlikeli bir konuyu seçer?.. Bu, Türklerin ve Ermenilerin kendi aralarında halletmeleri gereken bir sorun değil mi? Dostlarımla hepsi projemi tehlikeli hatta tehditkâr buldular ve ben, bu endişelerin bu korkuların şu ana kadar Ermeni terörünün arkasında kalarak tarihi gerçeklerin tarafsız yorumundan mahrum bırakıldığını anladım. Besbelli ki, insanlar misillemekten korkuyorlar ve bu yüzden konuyla ilgili her şeyi, dünyayı umursamadan zorbalığın bu konudaki bütün belgelerini adeta kontrol eden avukatlarına bırakıyorlar. Ermeni sorunu veya Ermeni terörünün tartışıldığı hemen hemen bütün yayınlarda, teröre anlayışla yaklaşmamız gerektiğini iddia ediyorlar. Bu, terör örgütlerinin saldırıdan sonra sorumluluk üstlenmesi kadar dikkat edilmesi gereken bir konudur.

Bu “sorumluluk” – ya da daha ziyade bu kutsal kavramın saptırılmış haliyle – hayal bir adalet ortaya koyarak güçlüymüş gibi davranıyor ve bu meşrulaştırma sayesinde, tanrıyı oynuyor, tereddütleri ortadan kaldırıyor ve tereddütün karşısına şantajla çıkıyorlar.

Sadece insanların değil, film ve yayın organlarının da kaderi vardır. *Hebent Sua Fata Libelli*, “Kitapların Kaderi vardır”, diye yazıyor, ve M.Ö. yaklaşık 200 yıllarında Terenianus Maurus ve bir sonraki dizede kendinden emin bir şekilde şöyle devam ediyor: “pro captu lectoris”, “okuyucunun ne aldığına göre”.

Bu bağlamda, kitabın Almanca baskısından sonra, iki önemli tecrübem oldu. Birincisi, Katolik Mekitaristlerle ki burada söylenenle hiçbir ilgileri yoktur – bir toplantı sırasında karşılaştığım Orta Avrupa Ermeni Ortodoks (Gregoryan) Kilisesin de çok üst bir mevkideki bir görevli benim yüzüme “Nasıl olur da beş para etmez Türkleri, ölmüş Ermenilere karşı kitabında güzelmüş gibi gösterirsin!” dedi. Yanlış anladığını zannedip ne dediğini sorduğumda, daha şiddetli bir şekilde “Evet, beş para etmez Türkler, dedim” dedi.

Ermenilerin tarihe bakışını işte bu cümle sanki özetliyor gibi. Bu bizim için şaşırtıcı olmamakla beraber, gerçekleri yansıtmadığı da kesin.

Bu kitap ve film için ön araştırma yaparken, geniş bir bakış açısıyla kaynak toplamak istediğimden işim pek de kolay olmadı. Bunu yaparken, kendilerine karşı en derin saygılarımı sunduğum insanlarla tanıştım: Örneğin; İstanbul Ermeni Apostolik Patriği Snork Kalutsyan Hazreti ve yine İstanbul’daki Ermeni Hastanesi’nin doktor ve hemşireleri. Bu kimselerin adını burada, öğretim görevlisi entelektüellerden, Ermeni çiftçilere ve onların, Franz Werfel’in meşhur ettiği Musa Dağı’nda yaşayan ailelerine kadar birçok asil Ermeninin yerine zikrettim. Elbette, araştırmalarım sırasında başka birçok kişiyle tanıştım. Özellikle Ermeni Zoryan Enstitüsü Başkanı Dr. Gerard Libaridian’ı da anmak isterim. Dr. Libaridian ile Cambridge, Massachusetts’deki ofisinde uzun

saatler geçirdik ve çok ilginç konuşmalar yaptık. Dr. Libaridian, zeki, hayat dolu, bilgili, becerikli ve kendine güvenen biri. Onunla yaptığımız konuşmaları konu alan bir oyun bile yazılabilir.

Bu konuşma sırasında, ev sahibimin en ateşli ifadelerini sürekli not aldım. Birçok defa sözde “Andonian Belgeleri”nden bahsetti.

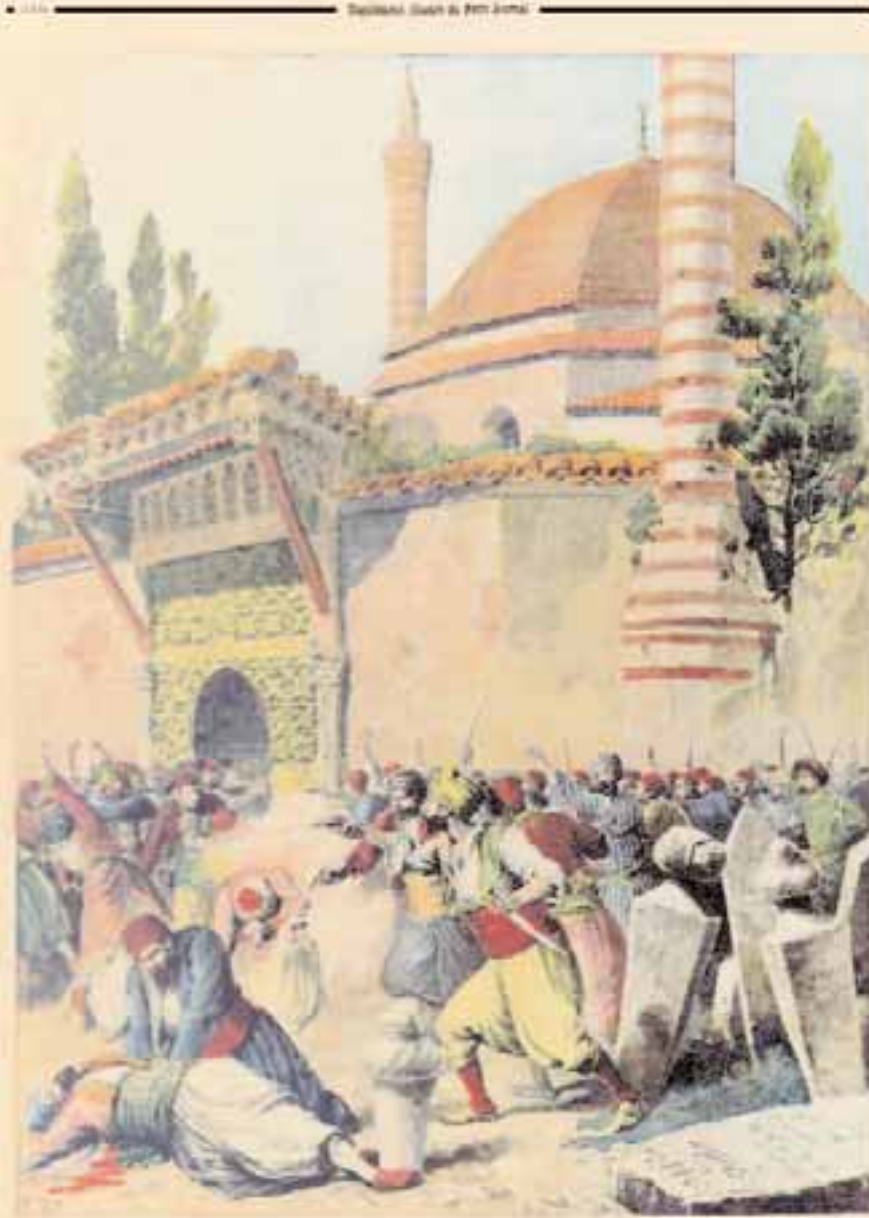
Dr. Libaridian’ın bu belgelerin uydurma olduklarını bildiğini düşünmek makul gözüktüğünden, konuyla ilgili tek bir kelime üzerinde zaman harcamak istemedim. Konuşulacak daha ilginç birçok konu vardı. Ama özellikle, Aram Andonian’ın kitabı ve bu kitabın belgeleri üzerinde durdu. Sonunda, “Ama Dr. Libaridian, benim gibi siz de biliyorsunuz ki, ‘Andonian Belgeleri’ uydurmadır,” demek zorunda kaldım.

Dr. Libaridian’un, sitemkâr cümleme verdiği kısa ve net cevabını ve yüzündeki ifadeyi hiç unutmayacağım: “Ee?”

HOCALI KATLIAMI,
26 Şubat 1992 tarihinde
Ermeniler tarafından yapıldı.

“Ee?”

ÉVÉNEMENTS D'ORIENT
Attaque d'une mosquée par les Arméniens

GİRİŞ

Afif Erzen, İstanbul

Tarihi gerçekler konusundaki bir araştırmaya, hikayeler ile tarihi karıştırmaktan – ya da daha da kötüsü bunları birbirine karıştırmaktan daha fazla zarar verebilecek şey yoktur. Basit bir hata, şiddetin de işin içine girmesiyle, siyasi bir çatışmayı doğurur. Genelde, bu çatışmalar, (çoğunlukla barış isteyen insanlar’dan oluşan) menfaat gruplarının “tarihi anavatanları” hakkında iddialarda bulunarak sebep olduğu şeylerdir. Bu gibi “tarihi talepler” her zaman savaşla veya en azından, savaşın çirkin bir çeşiti olan terörle sonuçlanır. Hakimiyet ve bağımsızlık

hakkı sadece, bir çoğunluğun hakkına bağlı olduğunda meşru sayılabilir. Bunun haricindeki her hangi bir şey bizim müşterek demokrasi kurallarıyla ters düşer. Türk topraklarında bir “Ermeni devleti”nin müdaafisi olanlar bile bu görüşü açıkça paylaşmaktadırlar. Bunu, Kıbrıs’taki Türk azınlık üzerinde Kıbrıslı Rumların egemenliğine destek vermeleriyle ortaya koymuşlardır. Birçok kişi, Doğu Anadolu’daki Türk topraklarındaki çağdaş Ermeni iddialarının “meşruiyetine” yapay ışık yakmaya çalışmaktadırlar. Bu kişiler, şu gerçeği unutuyorlar ki, bu iddialar, ulusal ve uluslararası hukuku yok saymak demektir, çünkü, iddia edilen bölgelerde hiç Ermeni yaşamamaktadır. Buralarda bir zamanlar Ermenilerin yaşadığı iddiaları doğrudur, ama önemli bir gerçek gözden kaçırılmaktadır: 1915’ten bile önce, Ermeniler, iddia edilen yerlerdeki nüfusun sadece küçük bir azınlığını (altıda bir) oluşturmaktadırlar. Bu azınlık nüfus, Selçuklular’ın Anadolu’ya gelmelerinden çok öncelerine kadar – diğer bir deyişle yaklaşık bin yıl kadar – bir süredir ulusal bir hakimiyet içine girmemişlerdir. Bu bir tarafa, Ermeni azınlık 1915’te kendi Osmanlı yönetimiyle bir “savaş halinde” idi. Ermenilerin kendi ulusal liderleri bunu birçok defa teyit etmiştir. Ermeniler, Van başta olmak üzere Doğu Anadolu’daki Müslüman halkı tam bir kan gölüne batıran bir iç savaş başlatmışlardır.

Tarihi gerçeklere zarar veren bir diğer efsane, Ermenilerin Doğu Anadolu’daki iddialarını doğru çıkarmak için, Ermenilerin Urartuların “soyu”ndan geldiğine dayanmaktadır. Aslında, Ermeni tarafınca veya Ermeni tarafını desteklemek için çıkartılan her yayın, şu veya bu şekilde tarihin bir resmi olarak görülmektedir. Bu resim, Doğu Anadolu’daki Ermenilerin kendileri için kullandıkları Haik tarihinin İsa’dan önce 2. bin-yıla kadar dayandığı izlenimini vermektedir. Bu izlenim, Urartu tarihinin, Haik tarihiyle basit bir şekilde birleştirilmesiyle yaratılmıştır. Bu, günümüzde birçok insanın, tarihi Armenya yerleşim alanıyla, kendilerine, yukarıda belirtildiği gibi “Haik” diyen “Ermeniler”in, tarihi Armenya bölgesinde yaşayan sayısız gruplardan sadece biri olmalarının birbirine karıştırılmasıyla daha da kolay hale gelmiştir.

Urartu tarihini kendilerine mâl etme, belli başlı Ermeni tarihçi ve propagandacıların, Haik ile, tarihi Armenya bölgesi üzerindeki kendi siyasi ve tarihi iddiaları arasındaki boşluğu doldurmak için yaptıkları son hamledir. Bu hamle, Haiklerin, (Ağrı Dağı Efsanesi’ne dayanarak) Nuh’un ilk resmi mirasçıları olduğunu iddia eden ve bariz komiklikleri sebebiyle başarısız olan hamleden sonra yapılmıştır.

Sardurihinili temel yazıtları Afif Erzen tarafından keşfedilmiştir. Bu yazıt, bir Asya dili olarak, eklemeli yapısıyla Ural-Altay dil ailesine ve özellikle Türkçe’ye çok benzeyen Urartuca yazılmıştır. Yazıt, Ankara Üniversitesi’nden Sümerolog Emin Bilgiç tarafından tercüme edilmiştir.

Satır 1 - Sardur, Argiştî'nin oğlu, bu tapınağı Tanrı Irmuşîni için yapmıştır.

Böyle diyor Sardur.

Satır 2 - Ben babamın tahtına oturduğum için, diyor Sardur, daha önce bu yapıda bir şey inşa edilmemiştir.

Satır 3 - Ben orada tanrı Haldi için bir tapınak tahtı inşa ettirdim. Tanrı Irmuşîni için ve bu kale için

Satır 4 - Hoşap Nehri'nden kanal yaptır-dım, ve bununla üzüm bahçeleri, tarlalar ve meyve bahçeleri kurdum. Ben

Satır 5 - Bu şehri çevreledim. Bu muhteşem binaları ben kendim diktim.

Satır 6 - Şehrin ismi olarak, Sardurihinili'yi (Sardur Şehri) seçtim. Sardur diyor ki...

Satır 7 - Burada ne zamandır var olan evlerin yanında bende daima kalsınlar diye yenilerini yaptım.

Satır 8 - Bu şehri tanrı Irmuşîni'ye adadım, ve kapılarını da zenginlik için tanrı Haldi'ye.

Satır 9 - Argiştî'nin oğlu 2. Sardur bu tapınağı, tanrı Haldi'nin yardımı ve gücüyle inşa etti.

Satır 10 - Ben güçlü kral, ben büyük kral, Viai topraklarının büyük kralı ben. Ben, bu şehrin ve Tuşpa'nın efendisi, Sardur'um.*

*"Viai", Urartuların kendilerine verdiği isimdir.

"Urartu" kelimesi Asurlular'dan gelmektedir. M.Ö 10. yüzyıla kadar, "Uruartu" diye daha sonra da "Urartu" şeklinde yazılmıştır. "Van" kelimesi, pekala "Viai" kelimesinden gelmiş olabilir.

Huryan-Urartuların hava şartlarına hükmeden tanrısı, Teşeba, öküzünün üstünde. Van şehrinin adı, antik çağda tanrı Taşpuea'ya ithafen "Tuşpa" idi. Bu, M.Ö. 6 yüzyılda Ermenilerin küçük Hind-Avrupa kabileler olarak göçünden çok önceleri, Doğu Anadolu'da bölgesel bir yerleşim olduğunun göstergesidir.

Urartular

Urartular'dan bahseden en eski kaynaklar Asurlulara aittir. Asur kralı Salmanassar (M.Ö. 1275-1245), saltanatının ilk yıllarında, Urartulara karşı bir sefer başlattığından söz eder. Yazıt bize, kralın (M.Ö. 1274 yılında) yok ettiği, seksenden fazla ülke ve elli bir şehirden söz eder. Bu, dağlık Doğu Anadolu bölgesindeki Urartuların dağılmasını anlatır. Asur kralı 1. Tukulti-Ninurta (M.Ö. 1244-1208), Nairyan (Nairi ve Urartuların çok benzerlikleri vardır) ülkesini fethettiğini ve Van Gölü çevresinde yerleşmiş bulunan kırk kralı yendiğini anlatır. Bunlar, hiç şüphesiz, Fırat Nehri ile Urmiye Gölü arasında, doğal bir merkez olarak, Van Gölü çevresinde hüküm süren Urartu ve Nairyan kabilelerinin prensleriydi. Huryan veya ilk-Urartu kökenli olmalıdırlar.

M.Ö. 6. yüzyılın başında, bir zamanlar Urartuların hakimiyetinde olan topraklar, Lidyalılar ve Medesler arasındaki bir anlaşmazlığın sebebi oldu. Medesler kazanan taraf oldu. Bu, Ermeni kabilelerin Doğu Anadolu'ya göç ettikleri zamandır. Muhtemelen onlar Balkanlar'dan veya Trakya'dan İliryalıların zorlamasıyla göç ettiler. İsimleri ilk defa M.Ö. 6. yüzyıldaki bir Darius yazıtında anıldı. O devirde, Darius'un nüfuzu altındaydılar. Zaman içinde, Hind-Avrupa ailesinden olan dilleri, eski Arian-dışı Anadolu dillerinden etkilendi ama bu etkilenme, "Haik"i, "Urartular" haline getirmemiştir.

Ermenilerin bağlarının "evlilik yoluyla" olduğu düşünülebilir. Asya dil ailesinden gelen büyük Huryan-Urartu ailesiyle hiçbir dilsel veya etnik bağları yoktur. Diğer taraftan Türk halkı, Huryan-Urartu dünyasının "ilk-Türk" halkıyla aynı kökleri paylaşmaktadır. Bu gerçeklerin daha sonraki gelişmelerle ve özellikle Osmanlı İmparatorluğu zamanında, Doğu Anadolu'daki birçok halk ve ırkın barış içinde yaşamasıyla hiçbir ilgisi yoktur. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki tüm etnik gruplar eşitlik içinde yaşamışlardır. Aslında, kimseye etnik geçmişi sorulmamıştır. Bu Sultan-Halife'yi ilgilendiren bir konu olmamıştır.

URARTULAR: DİLLERİ VE MİRASLARI

Asur belgelerinden öğrendiğimize göre, M.Ö. 1274'de 1. Salamassar (1274-1245), Urartu topraklarını işgal etti, seksen ülke ve elli bir şehri yıktı. Bu topraklar, merkezi bir otoritenin yokluğunda, birçok feodal devlete bölündü. Profesör Goodspeed'e göre, Şalmaneser, Yukarı Dicle'yi geçti, Toros Dağları'nın güneyi boyunca ilerledi ve fethettiği "Arami"lerin, Batı Mezopotamya Aramilerinin ülkesinin bulunduğu Fırat'ın yukarı kısımlarına geldi. Oğlu, 1. Tukulti-Ninurta (1244-1208) Doğu Anadolu'daki "Nairianları", kırk kralı yenerek fethetti, Yukarı Deniz (Van Gölü) topraklarını hakimiyeti altına alıp, buradaki kabileleri vergiye bağladı. Yazıtında, 23 Nairi prensinin ittifakıyla kurulan güce karşı bir zaferden bahseden Tıglat-Pleser, Urartu isminin yanında Muşki ve Mili'ten de bahseder. Nairi'nin, bunların, bir Scythian kabilesi olan Herodotus'un Nairi'si olduğuna 7. Bölüm'de de değindik. Yazıtlarda Nairi'den Nahor ismiyle, İbrahim'in kardeşi, Uz'un babası olarak bahsedildiğine inanıyoruz. İnceleyip analiz ettiğimizde, kelimenin etimolojisinin Türkçe olduğu ortaya çıktı: Teki Nair (Neur, Nahor 'n-air ('n-eur, 'n-ahor) Turk. On-Ur/On-Gur/On Oghur (On Oghur) ki, bu da daha sonra Macarlar'a (Hungarian) veri-

len bir isimdir.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki Asur hakimiyeti birkaç yüzyıl daha devam etti. M.Ö. 900 yılında, yeni bir durum ortaya çıkmıştı:

“Doğu Küçük Asya’da, ‘Urartu İmparatorluğu’nun yaşadığı yerde medeniyet yine yükseliyor, içlerinde Teşhup’un da bulunduğu Hurrian tanrılarına tapan, Hurrian diline benzeyen bir dil konuşan, halkının iyi inşaat yaptığı, metali işleyebilen, Hitit (aslında (Hattia/Hurrian) temeli üzerine bu toprakların bildiği daha parlak kültür oturtan yerel bir krallık.”

Urartu ülkesinin insanları, buraya, tanrı Khaldi’s’e ithafen, “Khaldia” dedi. Ama Asurlular burayı “Urartu” veya “Uruatri” diye biliyordu. 2. Sardanur’un hükümdarlığı sırasında (764-735) Urartu devleti en büyük sınırlarına ulaştı. Urartu devletinin kalıntıları, kuzeyde Gökçeğölü-Bayburt, batıda Malatya, güneyde Halep ve Musul, doğuda da Urmia Gölü hatta Hazar Denizi’ne kadar olan bölge içinde bulunmuştur.

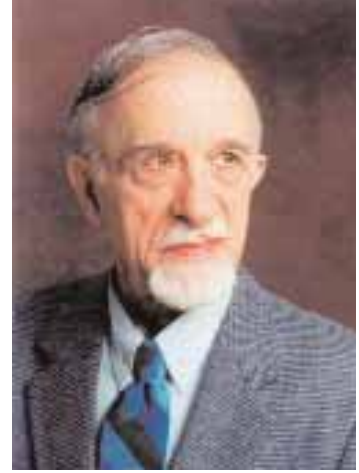
Asur kralı 2. Sargon, M.Ö. 714 yılında, Urartuların tehdidine karşı durmaya çalıştı. İntihar eden ve onlarla barış yapan 1. Rusa’yı yenmesine rağmen, yazıtında, Urartu ordusunun dünyanın en iyi eğitilmiş atlarına sahip olduğunu yazmaktadır. “Hücumda, arabaya koşulduğunda, geri çekilirken veya savaş sırasında, hiçbir zaman başıboş hareket etmiyorlar”. Bu savaşta Asurlular muhtemelen Cimmerianlar’dan yardım almışlar.

Profesör Erzen’e göre, Hurrianlar ve Urartuların kökleri aynı antik Doğu Anadolu Kalkolitik kültüre dayanıyor ve Semitik ya da Hind-Avrupa gibi bir dil değil de eklemeli Asya dillerinden birine sahip aynı ırkın iki kolu olabilirler. Aslında, kök kelimeye ön ekler koyarak kelime üretme kabiliyeti dolayısıyla, Urartuca’nın Ural-Alтай dilleriyle benzerlikleri vardır.

Dahası, Hurrian ve Urartuların tanrı ve tanrıçaları aynı kökten geliyor. Örneğin, Urartuların baş tanrılarından biri olan Teişeba, Hurrianların Fırtına tanrısı olan baş tanrı Teşup’tur. Bu tanrıların eşleri de Huba ve Hepat’tır. Urartuların güneş tanrısı Şivini, Hurrian tanrısı Şimigidir. Urartuların başkenti olan, bugün Van şehri içindeki “kale”nin adı Tuşpa’dır ve adını tanrıça Tuşpuea’dan alır.

Bulunan en eski Urartu çivi yazısı yazıtlar, M.Ö. 9. yüzyılın sonuna aittir. Ancak, Scythians tarafından yerle bir edilen Urartu şehri Teishebaini’nin (Karmir Blur) yıkıntıları arasında Aramaik yazıtlar da bulunmuştur. Kültür ve medeniyetle birlikte Urartu yazısının çevre halklar üzerindeki etkisinden, şu notu düşen Profesör Frye da bahsetmektedir:

“Achaemenid sanatının, mimarisinin ve hatta devlet protokolü ve yazısının kökleri Urartu’da aranmalıdır.”

Silahi Diker: “ON BİN TÜRK YILI VE TÜM DÜNYA TEK DİL İDİ”

Aşağıda Urartu tanrı ve tanrıçaları, şehirleri, kralları, hükümdarlık sıralarına göre verilmiştir. Aram/Aramu (M.Ö.840), Lutipri (1. Sarduri'nin babası), 1. Sarduri (M.Ö. 830-825), Işpuini/Uşpina (M.Ö. 825-815), 1. Menua (M.Ö. 815-790), 1. Arişti (M.Ö. 790-765), 2. Sardur (M.Ö. 764-735), 1. Rusa (M.Ö. 735-714), 2. Argiştı (M.Ö. 714-685), 2. Rusa (M.Ö. 685-645), 3. Sarduri (M.Ö. 645-635?), 4. Sarduri (M.Ö. 635?-?), Erimeña (3. Rusa'nın babası) ve 3. Rusa (M.Ö. 7. yüzyılın son yılları), hepsi Türkçe kelime ve sentaks ile açıklanabilir. Guguna, Khubuškia, Kulha gibi bazı coğrafik isimler de olmak üzere ilave kelimeler, Urartuca girdilerin **koyu** harflerle gösterildiği yerlerde listede analiz edilmiş, Türkçe harf çevirisi italik olarak, başka dilden alınan kelimeler normal harfle belirtilmiştir.

Bazı önemli örnekler:

dar: *Farsça'dan:* sahip olan, tutan, Bkz: Sarduri/Sardar-in/nin/ning “nin” Türkçe –in hali. Bkz: Rusahinili, *Sardurhinili*.

aga: efendi, sahip. Am/Arame/Aramu. M.Ö. 858 yılları civarında Asur kralı Salmanasar ile savaşı ve M.Ö. 845 yılında Naurian ve Urartu feodal prensliğini kuran Hurrian prensi. Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki bölgede hükümlan olmuştur.

aru: bütün, tüm, hep, mükemmelleştirmek. Bkz: Urartu.

Arzashku: Urartu kralı Arame'nin başkenti Arzashuk Türk. Arz-azuk “kutsal toprak, kutsal şehir”, Arapça'dan alınan arz “dünya” ve Türk. Azuk/uzuk “kutsal, mukaddes”.

Erebuni: muhtemel 1. Arişti tarafından kurulan Urartu şehri, “*Türk Er-e-bunu*” Ben inşa ettim bu (şehri) *insanlar için*”.

Sarduri/Sardur: Üç Urartu kralının ismi. 1. Sardur (M.Ö. 840-830), bugün Van Kalesi olarak bilinen Tuşpa şehrini inşa eden, Urartu krallığının gerçek kurucusu. Türk-Fars “*zirvenin sahibi, general, komutan*” Sümer-Fars: başkan, baş, üst, zirve.

Urartu: Urartiyanlara Asurluların verdiği isim Türk. *Unaru* “*adam/insan; kamil insan*” veya Uri-rtu “merkezdeki adamlar, ordudaki adamlar; veya (G)ur-arti = “*mükemmel Oghur*” veya Ur-arti = “mükemmel Hurrianlar” Türk ile. Ortu/ordu “kralın şehri, saray, merkez, ordugâh, ordu” Sümerler, Hurrianları Uri adıyla bilirdi.

Bugün Çavuştepe köyü olarak bilinen, Urartu köyü ile hemen hemen aynı yere kurulmuş olan Sardurihinili'de Afif Erzen'in yaptığı kazılarda bulunan mesaj çok açıktır:

“*Görülüyor ki, burada, -Ermeni mezar taşları haline getirilen Urartu yazıt taşlarından başka*

hiçbir Ermeni yerleşimi izi yoktur.”

Bütün Ermeni terör efsanesinin merkezindeki temel tarihi saptırma, sürekli tekrarlanan Osmanlı hükümetinin, bir buçuk milyon Ermeninin öldürülmesi yalanıdır. Montebello’da, Ermeni anıtının üstündeki yazıtın yazarları bir adım daha ileri gittiler. 1915’te orada bir Türk devleti olmasına rağmen, soykırımın, Türk hükümeti tarafından işlendiğini iddia ettiler. Bunun amacı çok açıktır. Modern Türkiye, Osmanlıların yapmadığı bir sorunla ilişkilendirilmek istenmektedir. Mart 1915’te Muş ve Van’daki ayaklanmalardan sonra, Ermenilerin başka yerlere gönderilme emrinin Osmanlı hükümetince verildiği doğrudur. Ayaklanmalar on binlerce Müslümanın ölümüne sebep olmuştur ve bir iç savaşla aynı anlama gelmektedir. Kargaşada ve sürekli çıkan isyanlar sırasında birçok Ermeni hayatını kaybetmiştir. Müslümanların kayıpları ise kat kat daha fazladır. Bugüne kadar, Ermeni teröristlerin kışkırttığı ayaklanmalarda ölen Müslümanların akibetini kimse sormamıştır.

Tipik bir Ermeni gaspı: 2700 yıllık bir Urartu anıtı, bin yıl sonra “vaftiz” edilmiş.

Montebello, Kaliforniya'daki, tarihi saptırmak için yapılan beton anıtın üstüne dev bir örümcek oturmuş. Yanlışıklar taş haline gelmiş. O, dayanılmaz bir efsanenin "Korkunç Türk" efsanesinin bir anıtıdır. Masum insanlar, bu ultra-milliyetçi duyarlılığın sunağında kurban edilmiştir. Bu Korkunç Türk mesajının yayılmasının ve özgürlük savaşının sebebi, 19. yüzyıldakiyle aynı: Ermenilerin tarih boyuca hiçbir zaman çoğunluk halinde olmadıkları Anadolu'da ulusal bir Ermeni devletinin kurulması. Bütün fanatik kültler gibi, Ermeni tarzı terör efsanesi kendi belgelerine mâliktir. Bunların arasında, 1920'de Aram Andonian tarafından yayınlanan *Documents officiels concernant les Massacres Armeniens* ve Franz Werfel'in tamamen Andonian belgelerine dayanarak yazdığı *Forty Days of Musa Dagh* (Musa Dağı'nın Kırk Günü) adlı roman da vardır. Resmi belgelerin Osmanlı hükümeti, Ermenilerin yok edilmesi için verdiği genel emri ispatlaması umulmaktadır, ama bu belgelerin baştan sona kadar kesinlikle uydurma olduğu tespit edilmiştir. Türk karşıtı kampanyaların önde gelen liderleri bile bugün bunu tartışmamaktadır. Ermeni teröristlerin lituryası belli, sürekli tekrarlanan, ölümlerin yanlış sayıları – pek de önemsenmeyen bir milyon ya da iki milyon gibi rakamlar – insanların kurban edilmesiyle sınırlıdır. Kurban olarak seçilenlerin içinde sadece Türk diplomatlar değil, teröristlere haraç vermeyi kabul etmeyen ve tarihin saptırılmasına karşı olan zengin Ermeniler de vardır. Ama terör bu anlaşmazlıkla hiçbir ilgisi olmayanları da vurmaktadır. Tek suçları, o anda Ermeni terörist grupların infazı yerine getirdikleri yerde bulunmaktır.

ERMENİSTAN: EFSANE VE TARİHİ GERÇEK

“... ve yedinci ayda, ayın yedinci gününde, gemi gelip Ağrı Dağı’nın tepesinde durdu.” Böyle diyor İncil. Daha sonra, Tanrı Nuh’a seslendi. “Gemiden ayrılın, sen ve senin karın ve senin oğulların ve oğullarının karılarını da yanına al. Yanında yaşayan her şeyi birlikte götür – kuşlar ve hayvanlar ve toprakta sürünen sürüngenler – dünyada bolca üreyebilecekleri ve dünyada çoğalıp bereket getirecekleri.”

İlk Ermeni tarihçiler, Khoreneli Musa, Thom Ardzrouni ve diğerleri, Ermeni halkının, gemisi Ağrı Dağı’na oturan Nuh’un soyundan geldiğini yazmışlardır. Görünüşe bakılırsa, kutsal şevkleri içinde, eğer bir kişi gerçekten Nuh’tan geliyorsa, o zaman bütün insanlık o kişiden geliyordur, şeklin-

deki gerçeği gözden kaçırmışlar.

Bazı ülkeler adlarını, o topraklarda yaşayan halktan alırlar. Fransa Fransızların, İngiltere İngilizlerin, Almanya Almanların veya Türkiye Türklerin yurdudur. Diğer taraftan Amerika, Bolivya ve Ekvador gibi ülkeler, burada yaşayan insanların kökenine hiçbir gönderme yapmadan coğrafi bir bölgeyi işaret ederler. Antik çağlarda, Anadolu’nun farklı bölgeleri için birçok isim kullanılmıştır ve bu isimler aynı zamanda, her bir bölgede yaşayanlar için de kullanılmıştır. Paphlagonia, Pamphylia ve Kapadokya. Bu bölgelerde yaşayanlar, aynı

Bisutun (Behistun): Sir Robert Ker Porter’in 1818 yılında yapmış olduğu bu suluboya tablo, Darius’un kraliyet yazıtlarının bulunduğu İran’ın batısındaki sarp kayalıkları göstermektedir.

kabilenin mensupları değildir. Sadece yaşadıkları yerin adına dayanarak aynı ismi almışlardır. Diğer birçok yer gibi, “Ermenistan” ismi de coğrafi bir bölgeyi gösterir, insanları değil. Ermeniler, kendilerine kendi dillerinde “Haik” derler. Bu da, soylarının geldiği yeri değil, Ermenistan olarak bilenen yeri işaret eder.

“Haik”in tekili “Hai”dir. Geldiği yer tam olarak belli değildir. Bütün her şey, Batı’dan göç ettiklerini ve sonunda, küçük gruplar halinde Fırat’ın doğusuna yerleştiğini göstermektedir. Ermenilerin dilinin büyük bir bölümü Hind-Avrupa ailesindendir. Ancak göçten sonra, Aryan-olmayan Anadolu dilleriyle karışmıştır. *Die vorgeschicht-lichen Mittelmeervölker* adlı kitabın yazarı J. Karst gibi akademisyenler, Ermeni veya ilk-Ermeni kabilelerin bir zamanlar, Kuzey Ege’de, kuzey Thessaly’de, İliyra yakınlarında, diğer bir deyişle Balkanlar’da yaşadığına inanmaktadır. Ermenilerin, İliyrhıların baskılarıyla Doğu’ya göçen Phrygian- Thracian kabilelerinin soyundan geldiğine dair benzer bir görüş de vardır. Ancak Ermenilerin, ilk başta Balkanlar’da veya Thessaly’de yaşadığı kesin olmasına rağmen, Anadolu’ya göç tarihleri tam olarak belirtilememektedir. İlk vatanlarındaki varlıklarıyla ilgili hiçbir iz bırakmamışlardır ama göçün M.Ö. 6. yüzyıldan önce olmadığı ve Anadolu’ya bu tarihten önce gelmedikleri kesindir.

Van'ın güneyi ve Hakkari hemen üstündeki bu kanyonun dik yamaçlarında, vadi tabanının seksen metre yukarısında Yedisalkım Mağaraları bulunmaktadır. Buradaki kaya resimleri çoğunlukla koyu kırmızı veya kahverengidir. Abartılmış büyüklükteki cinsel organlı tanrı, tanrıçalar, dans eden insan figürleri, güneş motifleri, şimdi var olmayan vahşi hayvanların gösterildiği av sahneleri görülmektedir. Anne tanrının bir hayvan üstündeki, "hayvan krallığının kraliçesi" isimli resmi Anadolu'da bilinen en eski resimdir.

Bisutun (Behistun): Tanrı Ahura Mazda'nın, Kral Darius'un üç dilde yazılmış yazıtı ile birlikte görüldüğü resmi. Alt kısımda aralarında Ermenilerin de bulunduğu, Darius'a vergi veren kabileleri simgeleyen figürler görülüyor.

DOĞU ANADOLU'NUN TARİH ÖNCESİ KÜLTÜRLERİ: ANADOLU'NUN TARİHİNİ ANLAMAK İÇİN BİR ANAHTAR

Jeopolitik açıdan bakıldığında, Doğu Anadolu, dünya tarihinde anahtar bir rol oynamıştır. Güneyinde Mezopotamya (Fırat ve Dicle nehirlerinin suları Doğu Anadolu dağlarından doğarlar), doğusunda İran, kuzeyinde Kafkasya, batısında Orta Anadolu vardır. İçinde Urartu ve onların atası olan Hurrianların bulunduğu, Doğu Anadolu'nun bu kültürel yapbozu son zamanlarda tamamlanmıştır. Bu bölgenin nadir konumu sebebiyle, bu kültürler çevrelerindeki İran, Mezopotamya ve Orta Anadolu ile yakın ilişki içine girmiştir. 20. yüzyılın ikinci yarısına kadar, Doğu Anadolu'daki tarih öncesi yerleşim hakkında hiçbir şey bilinmiyordu. Batı Avrupa'da, antik mağaza resimleri keşfedildiğinde, bunların insan eliyle yapılmış

en eski sanat eserleri olduğu düşünülmüştü. Daha sonra Asya steplerinde ve Afrika'da mağaza resimleri keşfedildi. Türk arkeologların, Doğu Anadolu'daki eski, yoğun yerleşim yerlerini keşfetmeleri yakın tarihtedir. Bölgenin dağlık kesimleri, zamanın avcılarına ve besin toplayıcılarına ihtiyaçları olan her şeyi temin ederdi: Yoğun ormanlar, bol vahşi av hayvanları ve su. Son yıllarda Doğu Anadolu'da sayısız kaya resimlerinin ses getiren keşifleri bütün dikkatleri birden, bu bölgenin erken gelişme anlayışı üzerine çekmiştir. Tanrıların, tapınanların, hayvan ve avcılarının resimleri 15.000 sene öncesine kadar gidiyordu. Doğu Anadolu'daki kaya resimleri esasen dört bölgede bulundu: Malatya – Adıyaman çevresi, Kars yakınları, Van çevresi ve Hakkari dağları.

Türk Tarih Kurumu üyesi Dr. Oktay Belli, Van bölgesinde, M.Ö. 15.000 ile 7.000 yılları arasında yapılan kaya resimleri keşfetti. Yedisalkım bölgesinde, Hakkari'nin dağlarında, vadi zeminin çok yukarılarındaki mağaralarda da tarihöncesi tanrı resimleri vardır. Bu sanat eserlerini yaratan insanlara baktığımızda, çok belirgin işaretler olduğunu görürüz. Benzer kaya resimleri, Doğu Azerbaycan'da, Gobustan'da, Altay bölgesinde ve Sibiry'a da da bulunmuştur. Bu kaya resimlerinin yoğunluğu, bunların hiç şüphesiz Ön Türk kökenli olduğunu göstermektedir. Bu çizimleri yapan insanlar, erken göçmen veya yarı göçmen Türk kabilelerine mensuptu. Benzer bir sonuca, (Hakkari) Gevaruk Vadisi'ndeki ve Tırşin Platosu'ndaki stilize çizimlerden varılabilir. Gevaruk ve Tırşin'deki kaya resimleri özellikle önemlidir, çünkü Erzurum yakınlarındaki Cunni mağarasındaki ve Aizani (Çavdarhisar, Kütahya)'daki Zeus tapınağının taş bloklarındaki çizim ve sembollerle büyük benzerlikler gösterirler. Bunlar, bölgedeki antik Türk klanlar tarafından yapılmıştır. Son keşifler göstermektedir ki, tarih öncesi zamanlarda, Doğu Anadolu ile Azerbaycan, Sibiry'a stepleri ve Türklerin ilk anavatanı olan Altay dağlarının sanatsal ve kültürel merkezi arasında bir bağlantı vardır. Tarih öncesi günlerden, modern zamana kadar, göçmen ve yarı göçmen Türk ve Ön-Türk kabileleri, İç Asya ve Anadolu arasında canlı bir bağ oluşturmuştur.

Asya, yurtların yurduudur. “Yurt” kelimesi Türkçe'de hem “çadır” ve “ev” hem de “vatan” anlamına gelir. Yurtlara benzeyen arı kovanlarına Anadolu'da rastlanabilir. Urartuların atası olan ve krallıklarını Kafkasya, Urmiye Gölü ve Malatya-Elazığ civarı arasındaki bölgede kuran Hurrianların bir eseridir. Bu kültürel bölgeye birçok isim verilmiştir. Bunlardan bazıları “Kura-Aras Kültürü” ve “Karaz Kültürü”dür. Bu kültürün yaratıcıları ve geliştirenleri, Türkçe'nin de üyesi olduğu Ural-Altay dil ailesine ait bir dil konuşuyorlardı. Erken Hurri kültürü, Hurri kültürüyle birlikte, onlardan sonra gelen Urartu krallığını ortaya çıkardı. Hurrian kültürünün karakteristik bir özelliği, yarı göçmen Hurrianların yuvarlak çadırlarına benzeyen evleridir. Hurrian tipi bu yuvarlak evlerine, hâlâ Urfa ve Harran bölgesinde rastlanır. Daha sonraki, Osmanlı dönemindeki kubbeli yapılar, yurt ve arı kovanının gelişmiş halidir. Büyük kubbelerin yapımı için teknikler geliştirenler Yunanlılar ve Romalıları ama Osmanlıların bu tekniklere adapte ettiği şevk, hiç şüphesiz, Türklerin antik yuvarlak ve çadır tercihleriyle bağlantılıdır.

Urartuların başkenti olan Van Kalesi'ndeki M.Ö. 8. yüzyıla ait çivi yazısında (Hurrian ve Urartuların ortak tanrısı Taşpuea'dan gelen) Tuşpa ismi geçmektedir. Urartu krallığının kurucusu Kral 1. Sardur'dur (M.Ö. 840-830). Aynı zamanda Van (Tuşpa) Kalesi'ni de inşa ettirmiştir. İbranilerin de geçtiği “Ara-rat” ismi, Kurman metinlerinde “Ura-rat”, Asur metinlerinde “Urartu” olarak geçmektedir. Urartular kendilerine “Biainili” / Vainili / derlerdi. “Van” ismi buradan gelmiş olabilir.

Urartu yazıları yakın bir zamanda çözülmüştür. Urartu dilinin Asya kökenli olduğu resmen tespit edil-

Boğa ve Prenses Europa'nın hikayesi, ne Yunan ne de Minoan kaynaklıdır. Ayrıca, bu eski efsanelerin kökleri, üç buçuk değil, sekiz bin yıl yaşındadır. Çatal Höyük'teki arkeolojik buluntular, hiç şüpheye yer bırakmadan, boğa hikayelerinin Anadolu kökenli olduğunu kanıtlamıştır. Bunları yaratanların soyu bilinmemektedir. Bunları "ÖnTürkler" olup olmadığı önemli değil... onlar, hareket ve oran duyusuna sahip çok kabiliyetli insanlardı. (Alçı üzerine boya süsleme; yükseklik 1.19 m, uzunluk 3.35 m, Çatal Höyük, M.Ö. 6. binyıl)

Kurbanğa Mağarası'daki kaya resimleri, Kars ili sınırları içinde Camışlı yakınlarında.

Bu çizimler, binlerce yıl önce Doğu Anadolu'da yaşayan ÖnTürk kabileleri tarafından yapılmıştır. Göçmen Türk kabileleri, hâlâ Doğu Anadolu'nun dağlık bölgelerinde hüküm sürmektedirler.

miştir.. Türkçe gibi, eklemeli diller ailesine mensuptur. Dilbilimciler, Hurrianların Anadolu'ya Orta Asya steplerinden ve dağlarından geldiğine inanmaktadır. Urartular da Hurrianlar'la birlikte M.Ö. 3. binyılın ortalarında aynı bölgeden gelmişlerdir. Bugün artık kesin olarak biliyoruz ki, Urartu veya Hurrianlar ile Hind-Avrupa Ermeni dili arasında (göçten sonra Ermenice konuşanlar tarafından Urartu dilinden alınanlar hariç) hiçbir bağ yoktur. Ermenice, Hind-Avrupa dillerinin Satem grubuna ait iken, Urartuca, kelime köküne son ekler ekleyerek kelime üretme gibi bir özelliğe sahiptir.

Bu özellik Ural-Altay dillerinde olan bir özelliktir.

İbadet yeri olarak Doğu Anadolu dağlarını ve Irak'taki Zagros Dağları'nı seçen “Şeytan'a Tapanlar”, Osmanlı İmparatorluğu'nda en önemli dini gruplardan biriydi. Birçok Şamanist özellik taşıyan kültürleri, lık, Musevilik, İslamiyet ve Zerdüştlük'ün bir karışımıdır. Her ne kadar onları “Kur'an'da kastedilen mânâda” ehl-i kitap olarak nitelendirmek zor olsa da, tarih boyunca edindikleri bütün özelliklerini korumayı başarmışlardır.

Şehrin, 1915 yılında Ermenilerce yıkılan, eski Osmanlı'ya ait kısmına bakan bölgenin Van Kalesi'nden görünüşü.

Orta Anadolu'da bir Yörük çadırı.

Güney Anadolu'da (Harran) arı kovan evleri.

Kubbeli bina tercihi, yuvarlak çadır evlerdeki hayatın gelişiminden kaynaklanmaktadır.

Çift başlı kartal mührü. Karahöyük.
M.Ö. 1900.

Swastika (Bir haç formu). Hacılar
M.Ö. 5900.

Boğabaşı formunda gamalı haç.

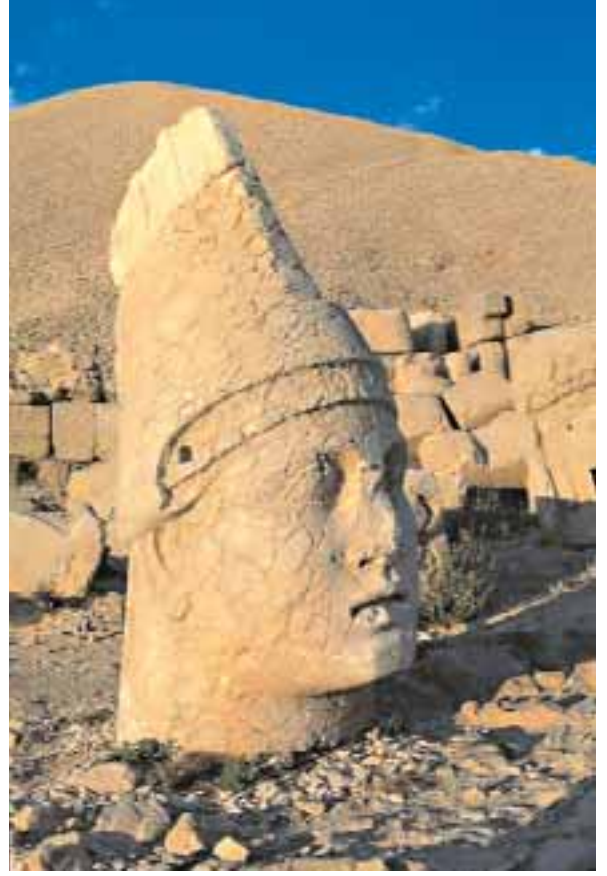

Çiftbaşı kartal figürü.

Bağdat'taki "Doğu Kilisesi" (Nasturi) patriği 2. Mar Addai Hazretleri.

Anadolu'nun birçok hakimi olmuştur: Çift başlı kartal ile Hititler, Persler, Büyük İskender, Yunanlılar, Romalılar, Bizanslılar, Araplar, Memlükler ve son olarak Selçuklular ve Osmanlılar. Hepsi de Doğu Anadolu'daki tarihi "Ermenistan" bölgesinde hükümlan olmuşlardır. Bölgenin adının, kendilerine "Haik" diyen ve muhtemelen Balkanlar'dan göç etmiş olan Ermenilerin iddialarıyla hiçbir ilgisi yoktur. Haikler bu bölgede hiçbir zaman çoğunluk durumunda olmamışlardır.

Tanrı Apollo-Nemrut Dağı.

5. yüzyılın sonunda M.Ö. 401 civarında, *Xenophon Anabasis* adlı kitabında Ermenilerle diğer Anadolu kabilelerinin adını birlikte yazar. Ermeniler'in adı, ilk defa İran'ın batısında bulunan ve Farsça, Babilce ve Elamitik dilinde karışık olarak yazılan Behistun yazıtında geçmiştir ve burada Pers kralı Darius (M.Ö. 485) Ermenileri kendisine bağlı kabilelerden biri olarak sayar. Bu ilk kayıt, Ermeni topluluklarının tarihlerinde hiçbir zaman bir kralın hakimiyeti altında olmak veya en iyisi yarı bağımsız prenslikler kurmaktan daha ileri gidemediklerini göstermesi açısından sembolik bir önem taşır.

Doğu Anadolu'daki Van Kalesi'ndeki kraliyet yazıtı.

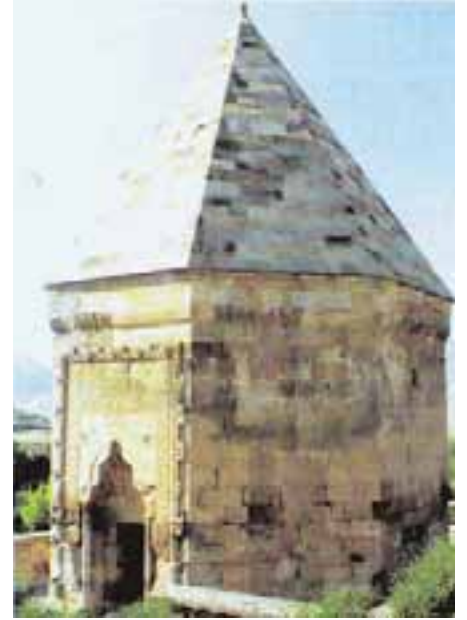
Sümenâ Manastırı-Trabzon.

Kur'an-ı Kerim, (11/62): (Kur'an'a) inananlar, Yahudiler, lar ve Sabiyanlar / Allah'a ve Ahiret gününe inananlar ve doğru yolda olanlar ödüllendirilecektir. Allah'la beraber olanlar için korku ve hüzn yoktur.

Sabianlar Kur'an'da dört kez zikredilirler. İslamiyet'e göre, Yahudiler ve lar da Ehl-i Kitap'tır ve İslam tarafından hep saygı ile karşılanmışlardır.

Doğu Anadolu'nun Araplar tarafından fethinden sonra, Şam'daki Halife, Ermenilerin de hükümdarı olmuştur.

Bir Selçuklu yapısı.

Efes Konsülü'nün Hz. Meryem'i "Tanrının Annesi" olarak görme kararını kabul etmeyen Nasturi ları, Bizans devleti ve Rum Ortodoks Kilisesi'nin baskısı altında ezilmiş ve daha sonra Zoroastrian Persler, Omiad, Abbasi ve Osmanlı halifesinden himaye görmemişlerdir. Ancak, Ermeniler gibi, 1. Dünya Savaşı'nda Ruslarla işbirliği yapıp Türkleri arkadan vurana kadar başlarına bir felaket gelmemiştir. Hakkari Dağları'ndan ricat etmeye zorlanmışlardır. Sayıları 40.000 kadar olan Nasturi ları (kendilerine "Doğu Kilisesi" derler) bugün Irak'ta yaşamaktadırlar. Şu andaki durumları bilinmemektedir.

SELÇUKLULAR, MOĞOL İSTİLACILARI VE OSMANLILAR

İmparator Romen 4. Diyojen (1068-71) yetenekli ve tedbirli bir generaldi. “Bulgar canı” ve “Monomachus” Konstantin’in yaptığı hızlı büyüme çılgınlığı içinde yaptıkları hataları telafi etme gibi bir görev yüklenmişti...ve başaramadı.

Bizans İmparatorluğu’nun doğusunda yaşayanlar, bitmez tükenmez vergilerden ve hiç de hoş olmayan dini baskılardan bezmişlerdi. Selçuklu Türkleri’ni de, eğer kendilerine özgürlük vermeyeceklerse başka bir sorun olarak görüyorlardı. Malazgirt yakınlarında, Van Gölü’ne birkaç saatlik yürüme mesafesindeki bir bölgede, Selçuklular ile Bizans arasında bir savaş oldu. Savaş, Romen Diyojen’in yenilgisiyle sonuçlandı ve Romen Diyojen, esir düşen ilk Bizans imparatoru oldu.

Selçukluların hükümdarı Alp Arslan, Romen 4. Diyojen ile bir anlaşma yaptı ama Diyojen

Konstantinopol’e döner dönmez, Bizans’ta bilinen politik bir muameleyle karşılaştı. Hain muhalifler, kilisenin de onayladığı bir yazılı güvenceye rağmen gözlerini kızgın demirlerle dağladılar.

“Bu, Malazgirt yenilgisini, gerçek bir felakete çeviren sonuçtu,” diye yazıyor Georg Ostrogorsky, çünkü bu, Alp Arslan ve İmparator Romen 4. Diyojen arasındaki anlaşmayı hükümsüz ve geçersiz hale getirmişti.

Artık, Selçuklu Türkleri’ne kapılar açılmıştı. İki yıl sonra, Konya (Orta Anadolu), Anadolu

Selçuklularının başkenti oldu. Kabiliyetleriyle ünlü Ermeni tüccarlar ve zenaatkârlar, yeni yöneticilerinin yönetimi altında, daha önce görülmemiş dini ve sosyal bir özgürlük yaşıyorlardı.

İki nesil sonra, Moğol istilası, Anadolu Selçuklu İmparatorluğu’nun gelişmesine aniden son verdi.

1236’da, Orta Anadolu’daki Moğol istilası altında ezilen diğer insanlar gibi zulüm gören Ani’leri yıkanlar Selçuk Türkleri değil, Moğollardı. Kilikya’nın Katolikosita’sının, Lübnan’da yayınlanan “resmi yayını”nda şöyle bir bölüm var: “1065’de Ermeni krallığı, başkent Ani ile aynı zamanda Selçuklular tarafından yıkıldığında” . . .

Hiç şüphe yok ki, kiliselerinin yayınlarını okuyan iyi niyetli sayısız Ermeni, Doğu Anadolu’daki son yarı-bağımsız Ermeni prensliklerinin yıkılmasının, Selçukluların gelişinden on yıllarca önce olduğu gerçeğini bilmiyordu. Sanat tarihçilerinin, İran, Türk, Bizans ve Arap sanatının karşılıklı etkilerini analiz etmeleri imkansız değildir ama zordur. Kahire’de Şam’da ve Bağdat’ta yaşayan Ermeniler buralarda yaşayan

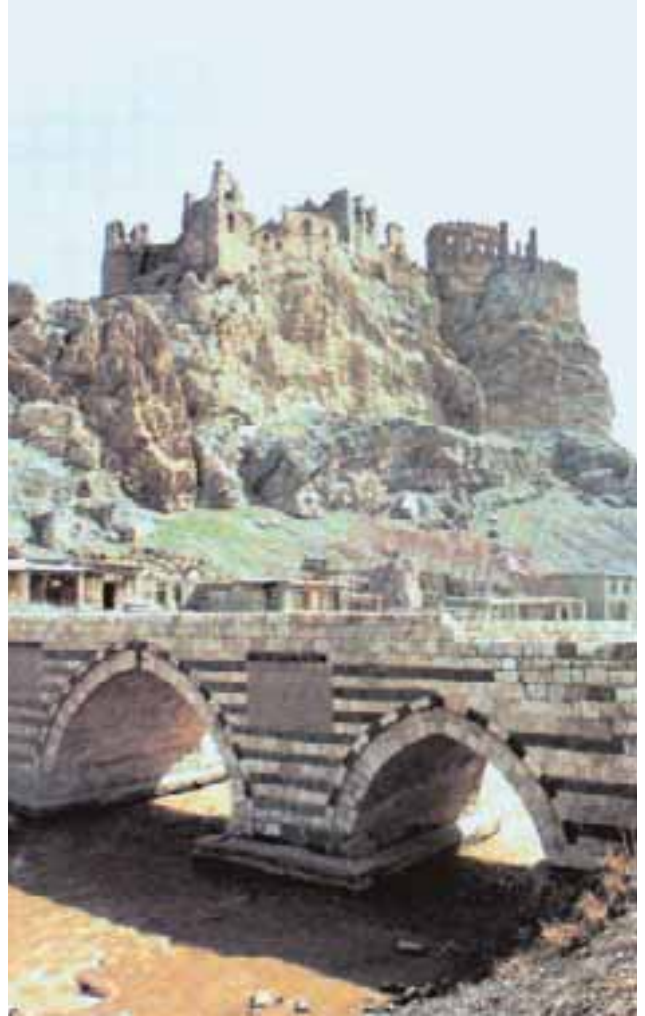
Türklerin etkisi altında kalmışlardır. Bu olay aynı zamanda Türklerin ve Ermenilerin olağanüstü sonuçlar çıkartan barış dolu işbirliklerinin de altında yatan gerçektir.

Van Gölü kenarındaki Ahlat Selçuklu mezarlığı, Selçuklu fatihler ve Haik arasındaki barış dolu işbirliğinin sembolüdür. Bizans hakimiyeti, bu yüzden Selçuklular vasıtasıyla kurtulan Haik için sert dini baskılar anlamına geliyordu.

Bizans'ın, Selçukluların ve son yarı bağımsız Ermeni prensliklerinin yıkılmasından sonra kullanılan güç sembolleri: Bir Moğol hanedanı arması ve Türk hakimiyetinin sembolü "Kara Koç" (M.S. 13. ve 14. yüzyıllar). Aşırı milliyetçi Ermeni yönetici sınıf, Ermenilerin, Doğu Anadolu'daki diğer halk ve kabilelerle bir arada yaşamalarını engellemiştir.

Güçlü Hoşap Kalesi, her zaman saldırabilecek olan İranlılara karşı bir Osmanlı bariyeri oluşturmuştur. Hoşap Kalesi, Urartuların temelleri üzerine inşa edilmiştir.

Malazgirt savaş meydanı, Van Gölü kuzeyi. Burası Alp Arslan komutasındaki Selçuklu ordusunun, 1071 yılında Bizans ordusunu yendiği ve İmparator Romen 4. Diyojeni esir aldığı yerdir. Böylece Anadolu'nun kapıları Türkler'e açılmış oldu. Bu, özellikle Bizans'ın Ermeni tampon prensliklerini boyunduruğu altına almasından sonra daha da kolaylaştı.

"Patnos Aslanı", bronz, Urartu, M.Ö. 8. yüzyıl başı. (Tüm objeler Van'daki müzecedir.)

OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDAKİ YAHUDİLER

İstanbul'daki İngiliz Büyükelçisi tarafından Kraliçe'ye gönderilen rapor:

No. 350

Sir A. H. Layard, Salisbury Markiz'i

No. 148

Konstantinopol, Nisan 13, 1880 (23 Nisan'da ulaştı).

Efendim,

Angora (Ankara) vilayeti büyükelçiniz Bay Wilson tarafından bana ulaştırılan ve yayınlanması arz edilen raporu size sunmaktan büyük onur duyuyorum. İmza A.H. Layard

F. O. 424/106, s. 306, No. 151 Türkiye No. 23 (1880), s.121, No. 72

350 no'lu raporun ekindekiler,

Büyükelçi yardımcısı tarafından Yönetim Şehri ve Ankara İli, Anadolu hakkında nüfus, sanayi, ticaret, ziraat, kamu işleri, toprak konusunda hazırlanan rapor. Bu il ve şehrin nüfusu, toprak büyüklüğü ve verimliliği ile kıyaslandığında az. Bunun sebebi de 1873-74 yıllarındaki kıtlık sebebiyle yaşanan göçtür. Erkek nüfustaki azalmanın sebebi de 1877-78 yıllarındaki savaştır. Ayrıca işletmesi halkta olan bölgeye özel ürünlerin düşmesi de bu halkı Konstantinopol ve Anadolu'nun diğer illerine göçe mecbur bırakmıştır. Türk nüfus sayımında kadınlar ve on beş yaşın altındaki erkek çocukları sayılmıyor, sadece askere gidecek olan Müslüman erkekler ve “askerlik hizmetine karşı alınacak vergi” kapsamına giren erkekler sayılıyordu. Son sayım 1877'de yapıldı ve alınan toplam sayı 449.241'dir. Bu Redhouse kurallarına göre üç ile çarpılıyor ki, bu da 1.347.723 kişi demektir. Bu sayı da şu gruplara bölünüyor: Müslümanlar, Gregoryan veya Ortodoks Ermeniler, Katolik Ermeniler, Protestan Ermeniler, Rumlar, Yahudiler ve Çingeneler. Bu toplulukların sayısı şu şekilde bildirilmiş:

Askerlik yükümlülüğü olan erkekler	
Müslümanlar	393.074
Toplam nüfus (Müslümanlar)	1.179.222
Askerlik hizmetine karşı vergi ödeyen erkekler – Hristiyanlar	
Gregoryan Ermeniler	33.445
Roma Katolik Ermeniler	3.985
Protestan Ermeniler	660
Yahudiler	280
Çingeneler	262
Gayrimüslüm toplam nüfus	168.501
Toplam erkek nüfus	449.241
Toplam nüfus	1.347.723

Bu ırkların dini farklılıklarına bağlı farklı kökenleri var. Müslümanlar, M.Ö. 1344-45 yılları arasında Sultan Murad döneminde, buraları Bizans İmparatorluğu'ndan alan Türk askerlerinin soyundan geliyorlar. Ermeniler, 15. yüzyılda güneydoğudan yapılan göç ile gelmişler ve zaman içinde Roma Katolik ve Protestan kollarına ayrılmışlar, önde gelen Roma Katolik aileler, Sultan II. Mahmut zamanında, 1830'da Konstantinopol'dan sürülmüşler; beraberinde getirdikleri mallar ve Avrupa ile olan ticari bağları şehre büyük değişiklik getirmiştir. Daha sonra Roma'dan yönlendirilen Jizvit propagandanın başarılı olmasıyla itibarlarını kaybetmişler ve Avrupa'daki gibi eski ve yeni Katolikler diye ayrılmışlar. Resmi olarak yapılan ve dışarıdan desteklenen hizipleşme bastırılmış ama gruplar arasındaki sürtüşme devam etmiş ve daha sonra kalıcı bir başarı ele edilememiş. Protestanlar, Amerikalı misyonerlerin son yirmi sekiz yıl içindeki faaliyetleriyle ortaya çıkmışlardır. Sayıları az olmasına rağmen, diğer bütün topluluklardan daha iyi eğitilmişler ve daha güvenilir ve dürüstler, ayrıca giderek çoğalıyor ve etkilerini artırıyorlar. Çoğunlukla sarışın olan ve bozuk bir İspanyolca konuşan Yahudilerin İber (İspanya) asıllı oldukları çok açıktır. Ama bazı göçebe çingene kabilelerinin nereden geldikleri, aynı Avrupa'daki gibi Anadolu'da da büyük bir muammadır. (Mektubun bundan sonraki bölümünde, Ankara ili hakkında detaylı bilgiler veriliyor. Bu detaylar ilginç, ancak bu kitabın konusu dışında olan konulardan oluşuyor).

İngiliz elçisi, İstanbul'daki büyükelçiye "Çoğunlukla sarışın olan ve bozuk bir İspanyolca konuşan Yahudilerin İber (İspanya) asıllı oldukları çok açık"... diye rapor ediyor. Büyükelçi de Angora (Ankara) ili hakkındaki bu notu Londra'ya iletiyor. "Bozuk İspanyolca" konuşan sarışın Yahudiler gerçekten İber (İspanya) kökenliler. Katolik krallar, İber Yarımadası'ndaki sadece Arapları ve diğer Müslümanları değil, krallık bünyesindeki Yahudiler için de kesin bir çözüm buluyorlar. 1412'den sonra, Yahudiler üzerlerinde kimliklerini belirten bir işaret taşımak zorunda bırakılıyorlar. 1480'de Engizisyon, ölümcül cezalandırma işlemleri uyguluyor ve bu muameleler sonunda 300.000 Yahudi hayatını kaybediyor. Bazıları Fas'a gidiyor, ama çoğu çareyi Osmanlı İmparatorluğu'na sığınmakta buluyor. Osmanlı Sultanı, bu kurtarma operasyonunu hızlandırmak için kendi gemisini dahi gönderiyor. Türk hükümeti, benzer cömertliği, Almanya'dan ve Hitler'in işgal ettiği ülkelerden kaçan Yahudi mültecilere de göstermiştir. Onbinlercesine sığınma hakkı tanınmıştır.

İspanya'nın Katolik kralının tehdidi karşısında Yahudilere tek yardım eden Osmanlılar değildi. Kemal Atatürk Türkiye'si de Hitler döneminde onbinlerce Yahudi mülteciye sığınma hakkı vermiştir. Yoğun tehditlere ve müdahalelere rağmen Türkiye tek bir Yahudi mülteciyi bile geri çevirmemiştir.

RUM ORTODOKS PATRİKHANESİ

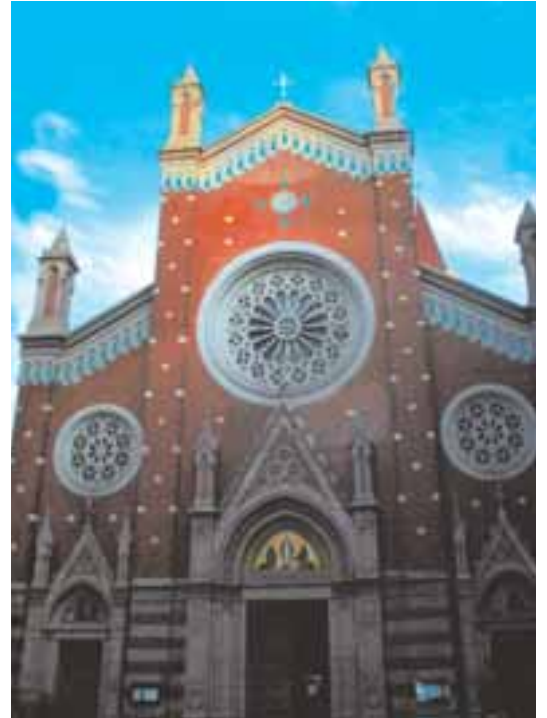
Konstantinopol'un 1453'de Fatih Sultan Mehmet tarafından fethinden önce, Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin etki alanı sadece Konstantinopol şehriyle sınırlı olacak kadar azalmıştı. Bu, Konstantinopol-İstanbul, 29 Mayıs 1453 tarihinde Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti olduğunda aniden değişti. Her ne kadar Patrik, (camiye dönüştürüldüğü için) Aya Sofya Kilisesi'ni terk etse de, Sultanların himayesindeki patriklerin gücü, Bizans İmparatorlarının himayesi altında bulundukları zamana kıyasla daha fazla oldu. Rum Ortodoks patriği, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki tüm Rum Ortodoks halk için bir ulusal kral gibi görev yaptı.

Patrik Demetrios Hazretleri

Adını Rum Ortodoks Patrikhanesi'nin bugün bile içinde bulunduğu İstanbul'un Fener semtinden alan "Fenerli" Rumlar, Ermeniler gibi, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki en saygın, en zengin ve en etkin vatandaşlar arasındaydılar. Bu durum çok sonraları, Yunanistan Krallığı ve özellikle Venizelos yönetimi sırasında, 1. Dünya Savaşı'ndan sonra Büyük Yunanistan hayalini gerçekleştirme çabaları sebebiyle trajik bir değişime uğradı. Mayıs 1919'da Yunanlılar İzmir'i işgal etti ve Anadolu'nun içlerine doğru işgali ilerlettiler. Parçalanan Osmanlı İmparatorluğu'na karşı kolay bir zafer elde etmeyi umuyorlardı. Ama Mustafa Kemal Atatürk komutasındaki

Türk direnişi, Yunanlar'ın bu uçuk kaçık planlarına 1922'de son verdi. İşgal orduları, Küçük Anadolu'dan utanç içinde geri çekildiler. Geri çekilirken İzmir'i ateşe verdiler. Böylece Türklere "yanmış bir vatan"dan başka bir şey kalmamış olacaktı. 1915'te yerlerinden edilmeyen İzmirli Ermeniler, Türkler'in hoşgörüsüne pek cömert bir karşılık vermediler... Yunanlılar mağlubiyete uğratıldıktan sonra, iki taraf da mübadele konusunda anlaştılar. Anadolu'daki Rumlar, Yunanistan'a, Yunanistan'daki Türkler de Anadolu ve Trakya'ya yerleşti. Bu mübadele, İstanbul'daki Ekümenik Patrikhane'nin durumunu zayıflattı. Yunanistan'daki 1974 askeri cuntasından sonra, birçok Rum İstanbul'dan ayrıldı. Bu yüzden (özellikle Atina'nın düşüncesiz yayılma politikası yüzünden) Rum Ortodoks Patrikhanesi, Patrik Athenagoras ve Patrik Demetrios'in şahsi şöhreti, günlük politikalar ve dış baskılara rağmen devam ediyor olsa da, önemini büyük ölçüde yitirdi.

Kutsal Erdem Kilisesi – Aya Sofya. Fatih Sultan Mehmet tarafından camiye, Mustafa Kemal Atatürk tarafından da müzeye çevrilmiştir.

Taksim'deki Rum Ortodoks Kilisesi 19. yüzyılda inşa edilmiştir. 1928 yılında İtalyan Canonica tarafında yapılan Cumhuriyet Anıtı sağda.

ERMENİ ORTODOKS PATRİKHANESİ

Osmanlı sultan ve halifeleri, Ermenilere “en sadık vatandaş” diyorlardı. Selçuklu ve Osmanlı yönetimi altında, 11. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar olan süre içinde Ermeniler en mutlu dönemlerini, altın devirlerini yaşadılar. Bugün, Ermeniler hâlâ Türkiye’deki en büyük azınlık durumundalar. Milli kökenlerine hiç bakılmaksızın, diğer Türk vatandaşlarla aynı haklara ve sorumluluklara sahipler. Ermeni Sorunu, 1878 yılında Rusyanın San Stefano Bildirisiyle yaratılmıştır. Bundan önce Osmanlı İmparatorluğu’ndaki Ermeni nüfusu, dört farklı gruptan oluşmaktaydı. İstanbul ve İzmir’de oturan ve Amiras diye anılan grup zengin ve iyi eğitim almıştı. Anadolu’da Karavaganlar bulunuyordu. Bunlar becerikli, ticaretle uğraşan ve şehirde nüfusları olan kişilerdi. Ermeni köylülerin durumu Müslüman köylülerden çok farklı değildi. Son olarak da, özel haklara sahip dağ köylüleri vardı. Ermeni milleti anatomisi içinde bile, özel haklara sahiplerdi ve neredeyse yarı-bağımsız denebilecek durumdaydılar.

Orta Anadolu’daki Osmanlı yönetimi, Ermenileri mümkün olduğunca kendi başlarına bıraktı. Maalesef, aşırı milliyetçi duyguları hiçbir sınır tanımayan birkaç Ermeni devrimcisi ve fanatiği vardı. Bunlar, yarı-bağımsız kırsal halk arasında rahatsızlık çıkarmak için mümkün olan her yolu kullandılar. Zeytun’daki Ermeni ayaklanması, bunun sonuçlarına iyi bir örnektir. Türkçe’de millet olarak tanımlanan bütün milli/dini topluluklar, geniş bir otonomiye sahipti ve kendi kendilerini yönetiyorlardı.

İstanbul’daki Ermeni Ortodoks patriği, Rum Ortodoks Kilisesi’ne mensup olmayan bütün lar üzerinde nüfusa sahipti. Gregoryan Ermeniler hariç, bu grubun içinde, Jakobitler, Süryaniler ve Mısır’daki Kıptiler gibi bütün Küçük Asya ve Afrika Monofizitik kiliseleri bulunurdu. O zamanlar, çingenelerin Mısır’dan geldiğine inanılır ve onlara “Kıpti” denirdi.

Bu yüzden, Osmanlı İmparatorluğu’ndaki bütün çingeneler, medeni kanunlarla ilgili konularda, İstanbul Ermeni Patrikliğine bağlı idi. Ermeni Ortodoks yönetimi altındaki bir diğer grup da Balkanlar’daki Bogomiller idi ve Pauliyan olarak bilinirlerdi. Doğu Anadolu’da hâlâ küçük gruplar halinde yaşamaktadırlar ve Maniçian inançlara sahiptirler. Tarihi Ermenistan bölgesinin ve burada yaşayan birçok halkın tarihi, Doğu ile Batı arasındaki dünya hakimiyeti savaşı ile başlar. Bir Hind-Avrupa halkı olan Haik, büyük bir ihtimalle Balkan veya Trakyalıdırlar ve tarihi Ermenistan bölgesine M.Ö. 6. yüzyılda gelmişlerdir. O zamanlar, Urartu krallığı, Scythianların akınlarıyla yıkılmak üzereydi.

Yeni gelen Hind-Avrupalı Haik halkı, bir seviyede Urartularla karıştılar. Urartuların Asya kökenli dili, Türkçe gibi eklemeli bir dil idi. Ermenilerin Hind-Avrupa kökenli dilleri üzerinde, kültürlerinde olduğu gibi etkili oldu. Doğu Anadolu’ya göçleri sürerken, Haik halkı (Ermeniler) Medyan hakimiyeti altına girdiler ve 550 yılında imparator Kiros, antik Urartu topraklarını, buraya yeni gelmiş olan Haik halkı ile birlikte ele geçirdi. Ermenilerin adı ilk olarak, Daryus’un (M.Ö. 486) zaferlerinin anlatıldığı belgelerle bağlantılı olarak, Behistun kitabelerinde geçer. Bu dönemde, Ermeniler, Perslerin yönetimi altında bulunmaktaydı. M.Ö. 4. yüzyılda Ermenistan (tüm ırkları, kabileleri ve soyu birbirine karışmış halklarıyla) Achaemidlerin daha sonra da Seleucidlerin yönetimi altındaydı. Yönetim Parthianların eline geçince, Ermeni prensis Tigranes, Parthian sarayına esir düştü. 2. Tigranes (M.Ö. 95-55), Ermenileri Parthianların esaretinden kurtardı ve bağımsız bir Ermeni ulusu ortaya çıkardı. Başkentleri şimdiki adı Silvan olan ve Van Gölü’nün güneybatısında bulunan Tigranakent idi. 2. Tigranes, Pontus kralı 6. Mithridates’in kızı

ile evlendi ve Roma'ya karşı Mithridates ile ayaklanarak çok büyük bir hata yaptı. M.Ö. 69 yılında, Romalı general Lucullus, Ermeni Kralı 2. Tigranes'i yenilgiye uğrattı ve bağımsız Ermenistan rüyası çok kısa sürdü.

Günümüzde Ermenilerin, bu kısa süreli bağımsızlığa dayanarak Doğu Anadolu'da hak iddia etmeleri ve Ermeni teröristlerin toprak iddiaları, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki İtalyan mafyasının Romalıların (ya da Lucullus veya Trajan'ın) varisleri ve Tigranakent zaferinin mirasçıları olduklarını söyleyip Doğu Anadolu'nun kontrolünü ele geçirmek istemelerine ya da Fransızların bir zamanlar yönetimleri altındaki Kuzey Amerika'dan toprak iddia etmelerine benzer. Örnekler çoğaltılabilir. Eğer herkes tarihinin bir döneminde hakimiyet kurduğu toprakları almak isterse, bütün dünyanın boşaltılıp tekrardan düzenlenmesi gerekir ki bunun da anlamı sürekli savaştır.

Doğu Anadolu'nun hakimiyetinin Romalılara (Trajan, Neron, Hadriyan, Diocletian) veya İran Sasanilere ait

Patrik Snork Kalutsyan, Türkiye Ermenilerinin manevi lideridir. Osmanlı İmparatorluğu'nda, patrik 'milli bir kral' kadar güçlüydü. İmparatorluktaki bütün Monofizitlikler – ve bütün çingeneler – ona bağlı idi.

Ermenistan Kralı Tigranes, megalomanyak kayınpederi, Pontos Kralı Mithridates'i Romalı general-lere teslim etmeyi reddedince, Lucullus Tigranes şehrine saldırdı. Tigranes'in silahlı güçleri, Lucullus'un bütün ordusundan daha çoktu ve Ermeniler bu yüzden Romalıları küçük görüyor ve "bir elçilik görevi için çok büyük, bir ordu için ise çok küçük" diyorlardı. Savaş sadece bir gün sürdü (M.S. 9 Ekim 69) ve Romalılar, kendilerinden yirmi kat güçlü olan Tigranes ordusunu bozguna uğrattı. Roma askeri kayıtlarına göre, aslında hiçbir Romalı ölmemişti, bütün ölenler Ermeni idi. Tigranes, kaçmayı başardı ve daha sonra kendi halkı tarafından öldürülecek olan kayınpederi Mithridates ile buluştu. Teba halkları, zalim Tigranes'i terk ettiler ve galip taraf olan Lucullus ve Pompeius'a bağlılıklarını bildirdiler.

olduğu dönemler vardır. Bu dönemin sonunda, imparator Diocletian, 3. Tiridates'i Ermenistan kralı ilan etmiştir. Bir Parthian olan Gregory Parthev, Hristiyanlığı kabul etmiştir. Son bulgular göstermektedir ki, Ermenistan, imparator Konstantin, M.S. 313 yılında Hristiyanlığı kabul edene kadar Hristiyan olmamıştır. Ermenilerin Hristiyan oluşu, kral Tirdat'ın (Tiridates) emriyle 314 yılında gerçekleşmiştir. Ermenistan'ın Hristiyanlaşması büyük ihtimalle Edessa'da (bugünkü Urfa) başlamıştır. Hristiyan cemaatlerin daha 2.yüzyılda burada var olduğu kanıtlanmıştır. Büyük kabul, "Aydınlatıcı" diye anılan Gregory Parthev Lusareviç vasıtasıyla olmuştur. Fakat o bir Haik değildi ama kelimenin tam anlamıyla yani Ermenistan topraklarının bir insanı olma anlamında bir Ermeni idi. Köken olarak da Parthian idi. Gregory, bir Pers mültecisi olarak o zamanki adı Sezarya olan Kayseri'de yaşadı. Hristiyanlığı orada kabul etmişti. İlk önceleri, Kral Tiridates, Gregory'ye kötü davrandı ama daha sonra o da Hristiyan oldu ve onunla birlikte giderek Ermenistan halkı Hristiyan oldu. Hristiyanlık, Roma İmparatorluğu, Gürcistan, Kafkasya ve Ermenistan'da hızla yayıldı. Bu, Persler üzerinde ters bir etki yaptı. Persleri yenebilecek güçte olan Apostate Julian aniden öldü. Halefi, Jovian, Kafkasya ve Ermenistan'ı Persler'le savaş yapmadan terk etti. İmparator Theodosius'un 395 yılında ölümünden sonra, Roma İmparatorluğu, Doğu ve Batı olarak iki imparatorluğa bölündü. Sasanilerin, Hristiyanlık karşıtı fanatik din politikaları sebebiyle büyük mağduriyet yaşayan Ermeni prensleri, beyhude bir şekilde daha çok özgürlük elde etmek için uğraştılar. 451 yılındaki Avarayr savaşında, Ermeni kral Vardan Mamikonean, Persler tarafından yenildi. Bizans'a yaptığı yardım çağrılarının hiçbir yararı olmadı. 451 yılı Ermeniler için vahim bir yıl oldu, aynı yıl içinde, günümüzde Kadıköy olarak bilinen

Van yakınlarında Semiramis Kalesi ve Camii. Hildshausen Enstitüsü sanat koleksiyonundan. Almanya. M.S. MDCCCXXXIX (1849).

10. yüzyılda Akdamar Kilisesi inşa edildiğinde, doğu Anadolu Ermenileri ve prensleri, Bağdat'taki Abbasi Halifesi'nin hakimiyeti altındaydı. Sanat ve kültürle ilgilenen (ve askeri konularla uğraşmayan!) Halife de, halifelerin sarayında yaşayan "Memlükler"e bağlıydı. Memlükler Türktü ve yönetim ve askeri konularla ilgileniyorlardı. Klasik yuvarlak binaları ile hem Selçuklu hem de Ermeni mimarisinde etkili olmuşlardır.

Kalkedon'da 4. Ekümenik Konsey toplandı. Bu talihsiz savaş sebebiyle, Bizans sınırları dışında kalan Hristiyanlar konseye katılamadılar. Aynı zamanda Bizanslı papazların resmi politikası olan imparatorluk politikası, karşı konulmaz bir zafer kazandı. İsa'nın, kutsal ruh ve insan olarak, iki tabiatlı yapısını savunan doktrin kabul edildi. Monofizistler, konseyin kararlarını kabul etmediler. En önemli monofizist grup Ermenilerdi ama bu grubun içinde Süryaniler, Mısırlı Kıptiler, Etiyopya'daki güney komşuları ve Hindistan kilisesi vardı. Buna, o zamanlar gayet güçlü olan Persli Nasturileri de eklemek gerekir. Bu çelişki, Bizans ile Ermeniler arasında, her iki taraf için de olumsuz sonuçlar doğuran, uzun süreli bir düşmanlığa sebep oldu. Ermenilerin zayıflaması, Bizans'ın onları küçük görmesine sebep oldu. Baş düşmanları olan Persler arasında bir tampon görevi gören Ermenileri kaybettiklerini anlamadılar. 484 yılında, Bizanslılar, doğudan gelen Persler tarafından yenilgiye uğratıldılar. Bir nesil sonra, Justinyen imparator olduğunda, Ermenistan'ın bağımsızlığından hiçbir iz kalmamıştı. Güç dengesi, Bizans ile Persler arasında bölüşülmüştü. İmparator Mauris, ilk vatanları olan Trakya'ya birçok Ermeni yerleştirdi. Persler ve Romalılar arasındaki savaşın ardından, Ermeniler üzerinde hakimiyet kurmak için, Araplar ve Bizanslılar arasında 1040'a kadar süren bir güç dengesi kuruldu. M.S. 630 yılında, İmparator Heraklius, Monofizist Ermenilerle bir kilise birliği için yapılan planlara şekil verdi ama tam on yıl sonra, Araplar, Doğu Anadolu'yu işgal edince, Bizans'ın bölgedeki hakimiyeti sona erdi. Bizans'ın ara sıra kazandığı zaferler (örneğin İmparator 2. Jüstinyen'in (685-695) hükümdarlığı sırasında olanlar) sadece Ermenileri, resmi Rum Ortodoks Kilisesi çizgisine getirmek için yapılan zorba girişimlere dönüştü. Sonunda, Bizanslılar ve Araplar, Ermenistan'ın kontrolünü, tıpkı Romalılar ve Perslerin yaptığı gibi, Doğu Anadolu ve Kafkasya olarak ikiye bölerek paylaştılar. Ermenistan kralı olarak taç giydiği törende Prens Aşköt'a, hem Araplar hem de Bizans tarafından alametler verildi.

Ermeni sanatının çok tekrarlanan temaları: Ermenilerin göç zamanlarında başlayıp 1514'de Osmanlıların İranlıları kesin yenilgiye uğrattığı Çaldıran Savaşı'na kadar süren, Perslerle sürekli devam eden savaş.

Codex 189'dan Van Gölü manzarası: 451 yılındaki Haik-Pers savaşı. Avarayr yakınlarında, Haik sadece savaşı değil, Vartan Mamigoniyan asaleti altında savaşma özlerininide kaybettiler.

(Aziz Vartan ve yoldaşları anlatan 16 yüzyıldan kalma illüstrasyon, Mechitaristenkloster, Viyana).

Aynı tema. Avarayr Savaşı, 19 yüzyıl gözüyle (Georg Drah, 1888) Pers kralı, 2. Yadzegert, 451 yılında (yani Kalkedon Konseyi'nin yapıldığı yıl) Haik halkına Mazdaizm dinine dönmeleri için baskı yapıyor. Başarılı olamıyor ama Haik halkında, Konsey'de yer alamadıkları için hizipleşmeler başlıyor. Mechitaristenkloster, Viyana.

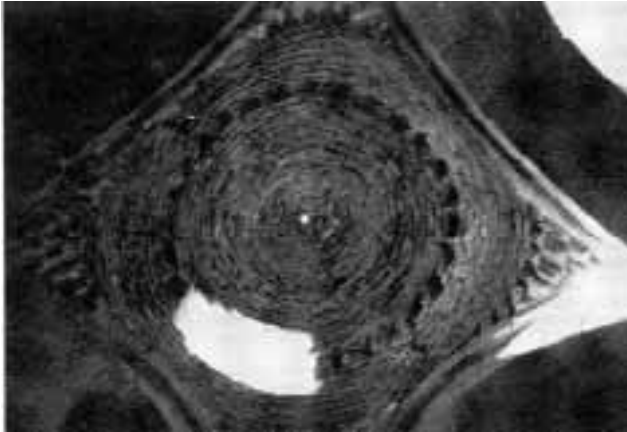
Ermenistan, Araplar ve Bizans arasında yarı bağımsız bir tampon devlet olarak ortaya çıktı ve iyi de oldu. Güçlerinin sınırlarını ve hadlerini bilen Ermeni prenslerinin akıllı davranışları, Haik halkının refahının en büyük garantisi oldu.

Bu dönemde, muhteşem Ani binaları ve Van Gölü'ndeki Akdamar Adası'ndaki kilise inşa edildi. Şam ve Bağdat'taki Halifelerin egemenliği kabul edilebilir bir yapıdaydı. Hiçbir Arap, Ermenileri, Monofizitik inançları dolayısıyla zor durumda bırakmayı bile düşünemezdi. Tersine, Ermenilere, Kudüs'ün kutsal bölümlerini teftiş etme görevini verdiler. Daha sonra Bizans ve Arap hakimiyeti altında olan Bagratidler'in hakimiyetinde, Ermeniler kültürel açıdan büyük gelişmeler gösterdiler. Ani'nin inşası tamamlandı ve Akdamar Kilisesi, Katolik Ermeniler için önemli bir merkez haline geldi.

Ancak, Bizanslılar, Ermenilerin iplerini gitgide kısaltmaya devam ettiler. Doğu'da Batı'ya doğru genişleyen yeni kabilelerle ilgili yeni, şaşırtıcı raporlar geliyordu. Ama tampon Ermeni devletini desteklemek ve güçlendirmek yerine, Bizanslılar, Ani prensi Hovanes Smbat'ı Ani'yi hiçbir şart ileri sürmeden ve tamamen boşaltması için zorladılar. Balkanlar'daki zaferlerinden sonra, "Bulgar Kasabı" lakaplı İmparator 2. Basil, benzer zaferler kazandığı Kafkasya ve Ermenistan'a yöneldi. Yayılmacı politikaları, halefi, İmparator 9. Konstantin zamanında Ermenistan'da zaferlerle devam etti. 9. Kostantin Monomakus, merhametsiz bir fanatik Ortodoks'tu. Kendi inanışlarına karşı olan Ani'yi ilhak etti ve Ortodoks Bizans İmparatorluğu'nun bir parçası haline getirdi. Ermeni kaynaklarında şöyle geçer: "Kral 2. Gagik, Konstantinopol'deki krallığa teslim olmak zorunda kaldı. Bu, Ermeniler için diğer bir talihsiz yıl olan 1045 yılında oldu". 1045'den beri, tarihi Ermenistan bölgesinde yani, Doğu Anadolu'da bağımsız ya da yarı bağımsız bir prenslik veya krallık olmamıştır.

Bağımsız Ermenistan yönetimi veya otonomisinin hiçbir izi yoktur. Ermeni politik yaşamını doğu Anadolu'dan silip atan "Bulgar Kasabı", İmparator 2. Basil ve ondan sonra İmparator 9. Konstantin Monomakus'tan başkası değildir.

Bağımsız Ermenistan yönetimi veya otonomisinin hiçbir izi yoktur. Ermeni politik yaşamını doğu Anadolu'dan silip atan "Bulgar Kasabı", İmparator 2. Basil ve ondan sonra İmparator 9. Konstantin Monomakus'tan başkası değildir.

Uzun yıllar, Bizans, Persler ve Müslümanlar arasında tampon devlet görevi gören yarı bağımsız Ermeni prensliklerinin yok edilmesi Yunanlıların işidir. Monofizist Ermenilere hoşgörü göstermiyorlar ve sürekli onları inançlarından döndürmeye çalışıyorlardı. Ermenileri bu kötü kaderlerinden kurtaran önce Selçuklu sonra da Osmanlılar olmuştur.

Ani: Tigran Honent’li Aziz Gregry Kilisesi. Ermenilerin, “Türklerin Bagritid hanedanının başkentini yıktığı” yönündeki tartışılmayan mitolojisinin önemli bir bölümünü oluşturur.

Tarihi gerçek: En azında M.S. 772 yılından beri, bir zamanların Urartu şehri Arapların kontrolündedir. Bizans işgalinden sonra, şehrin Gregoryanlar tarafından yağmalanması ve sonra da prensliğin zayıflamasından sonra, Hovhannes Smbat, başkenti Bizanslılara bırakmak zorunda kaldığı bir anlaşma yapmaya zorlanır. 1041’de “Bulgar Kasabı” 2. Basil, bundan gelir elde etmek ister, Ermeniler başkentlerini vermek istemeyince, İmparator Konstantin Monomakus, Ani’ye iki ordu yollar.

Arap prens Dvin ile birlikte, Ermeni savunmasını kırarlar. 1045 yılında, Ani patriği ve valisi, kapıları Bizanslılar’a açarlar ve Doğu Anadolu’daki bağımsız Erenistan’ın son kalıntıları da yok edilir. Selçuklu sultanı Alparslan, tam yirmi yıl sonra yani 1065 yılına kadar Ani’ye gelmiş değildir ve Alparslan Ermenilerle değil, o zaman Doğu Anadolu’nun hakimiyetini Araplarla paylaşmakta olan Bizanslılarla savaşmıştır. Uzun yıllar, Bizans, Persler ve Müslümanlar arasında tampon devlet görevi gören yarı bağımsız Ermeni prensliklerinin yok edilmesi Yunanlıların işidir. Monofizist Ermenilere hoşgörü göstermiyorlar ve sürekli onları inançlarından döndürmeye çalışıyorlardı. Ermenileri bu kötü kaderlerinden kurtaran önce Selçuklu sonra da Osmanlılar olmuştur.

OSMANLILARIN DOĞU ANADOLU VE KİLİKYA'DAKİ ZAFERİ

Kilikya'daki Ermeni prensliğinin tarihine girmek burada mümkün olmadığı için şunu belirtmek yeterli olacaktır ki, 1512, Sultan 1. Selim zamanında Osmanlı hakimiyetine girdiğinde, 137 yıldır, Kilikya'da bağımsız veya yarı bağımsız bir Ermeni prensliği bulunmuyordu. 1375 yılında Memlükler tarafından fethedilmişti. Doğu Anadolu ve komşu bölgeler ve Osmanlı'nın güneydoğu bölgelerindeki güç savaşı 23 Ağustos 1514'de Çaldıran yakınlarındaki savaş ile son buldu.

Burada, Sultan 1. Selim (1512-1520) İran Safavi devletini yenilgiye uğrattı ve tarihi Ermenistan bölgesinin tamamının kontrolü Osmanlıların eline geçti. Bu döneme kadar bir Ermeni prensi bölgede hükümdar olmayalı yaklaşık beş yüzyıl gibi bir süre geçmişti. Tam iki yıl sonra, 24 Ağustos 1516'da, Halep yakınlarındaki Mercidabık Savaşı'ndan zaferle çıkan Sultan 1. Selim, Suriye kapılarını açmış oldu. Sultan 1. Selim'in halefi, Muhteşem Süleyman, fetihlere Rodos, Azerbaycan, Kafkasya'nın tamamı, (1. Dünya Savaşı'na kadar Türklerin elinde kalan) Mezopotamya, Macaristan'ı alarak devam etti. 1529'daki Viyana Seferi, bu hızın kesildiği sefer oldu. Ermeniler için bu altın çağın başlangıcı demek oluyordu. Osmanlılar, topraklarını genişlettikçe, Ermeniler de muzaffer orduların peşinden gitti. Esnaf ve tüccar olarak iş yaptıkları topraklar, Doğu Anadolu'daki topraklardan yüz kat daha büyük bir hale gelmişti.

Çaldıran Savaş meydanı. 23 Ağustos 1514'de, Sultan 1. Selim, İranlıları bu meydana yendi ve Doğu Anadolu'nun kontrolü Osmanlılar'a geçti. O zaman üzerinde anlaşılan sınır, bugün hâlâ Türkiye-İran sınırını oluşturmaktadır. İki yıl sonra aynı gün, Sultan 1. Selim, güney Anadolu ve Suriye'yi de kontrolü altına aldı. Hemen sonra, Kahire'yi fethetti ve Mekke emiri Sultan 1. Selim'i halife olarak tanıdığını ilan etti. Halifelik, 1924 yılında Türkiye Cumhuriyeti tarafından kaldırılana kadar Osmanlı'da kaldı.

Akdamar Adası ve ünlü Kutsal Haç Kilisesi. 10. yüzyılda kilise inşa edildiğinde, doğu Anadolu'daki Ermeniler, Bağdat'taki Abbasi halifesinin hakimiyeti altındaydı. Abbasiler'den önce, doğu Anadolu ve burada yaşayan halk, Şam'da oturan Emevi halifesinin hakimiyeti altındaydı.

ERMENİ TRAJEDİSİNİN SEBEPLERİ

Ve Ermeni trajedisi başlar. Birçok Ermeni kilisesi ve mezhebi arasındaki talihsiz rekabet ile birleşen ultramilliyetçi ideolojiler, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki iç politika iklimini hareketlendirmişti. Zamanın süper güçleri – İngiltere, Rusya ve Fransa – Osmanlı İmparatorluğu'nu zayıflatmak istiyorlardı ve bunu yapabilmek için Ermenileri kullandılar.

Ermeniler ve Türkler, Selçukluların (11. ve 12. yüzyıllarda) Doğu Anadolu'daki Bizans topraklarını fethetmeye başladıklarından 19. yüzyıla kadar, tam bir uyum içinde yaşamaktaydılar. “Ermeni Trajedisi”nin sebepleri içeride değil de, çok uluslu Selçuklu ve Osmanlı İmparatorlukları'nın toprakları dışında aranmalıdır. 19. yüzyılda, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki huzursuzluğun başlıca sebebi Rusya'dır. Bostonlu Protestan misyonerler gibi bazı Amerikalıların da yardımını almışlardı. Rusya'nın amacı, “sıcak denizlere” ineceği bir geçit bulmaktı. Amerikalı Protestanlar kendilerini, Rusların “yararlı aptalları” olarak ispatladılar.

OSMANLI ERMENİLERİNİN BEĞENİSİNİ KAZANMAK İÇİN KİLİSELER VE MEZHEPLER ARASINDAKİ MÜCADELE

Choctaw Kızılderilileri'ne misyoner amaçlı seyahat sırasında, Kuzey Amerikalı misyoner William Goodell'in aklına, Kutsal Toprakları'nın Hristiyanlık adına “yeniden fethedilmesi fikri gelmişti. O zamanlar, Kutsal Topraklar, tamamen Osmanlı hakimiyeti altında idi.

Bu yeni Haçlı Seferi, askeri bir havada planlanmış bir dizi keşif gezisi ile başlamıştı. Amerikalı misyonerler, şahsi hiçbir fedakârlık yapmamıştı. Onları bu işe bağlayan tek şey, bizim de saygıya değer bulduğumuz amaca olan bağlılıklarıydı. 1821'de küçük bir öncü birlik, Kutsal Sepulchre'de kamp kurdu. Ana amaçları, buradaki birçok hacı üzerinde misyoner (Protestan) bir etki bırakmaktı.

Kudüs'teki ilk misyoner girişim tam bir fiyasko oldu. Ne Yahudiler, ne Müslümanlar ne de başka birileri, Amerikan tarzı Protestanlığa ilgi göstermediler. Sonunda Amerikalılar, Kudüs'tekileri kendi dinlerine çekme gayretlerine son verdiler ve Beyrut'a geçtiler. Lübnan'daki Hristiyan gruplarının çok sert muhalefeti ile karşılaşmalarına rağmen, Amerikalılar, Gregor Vardapet ve Garabed Dionysius isimli iki Ermeniye kendilerine çekmeyi başardılar. O zamanlar Ermeniler özellikle Gregoryan idiler. Her türlü sivil yasa kapsamında, İstanbul'daki patriğe bağlıydılar. Sonunda, Amerikalıların verdikleriyle ilgilenen Ermenilerin olduğu ortaya çıktı. Onlara cazip gelen cömert eğitim imkanıydı. Protestanmisyonerler, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki bazı yanlış yollara girdiler. Misyoner faaliyetleri onları Malta, Yunanistan ve son olarak da İzmir'e götürdü. Aynı zamanda, bazı takdir edilmesi gereken başarılar da elde etmiş olmaları gerekir. Sonunda, imparatorluk genelinde elde ettikleri tecrübelerinin, Beyrut'ta yapılan tarzda olması gerektiği sonucuna vardılar. Diğer bir deyişle, onların misyonu sadece Gregoryan Ermeniler arasındaki başarı ile elde edilebilirdi. Ermeni Ortodoks hiyerarşisinin iki temel faktörü bu başarıya

bağlıydı. Birincisi hiyerarşi, çok zeki Amerikan misyonerler, Kutsal Toprakları yeniden Hristiyanlaştırmak için Boston limanından, kendilerince, yeni bir “Haçlı Seferine” çıktılar. Misyonerler, Yahudiler veya Müslümanlar üzerinde hiçbir başarı sağlayamadılar, sadece Ermeniler arasında başarı sağladılar, başka bir deyişle, dedelerinin kiliselerinden ayırdıkları Hristiyanlar üzerinde başarılı oldular.

Ermenilerin eğitimine gereken ilgiyi göstermedi. İkincisi, uygulamada para ve güç içinde yüzüyordu. Amerikalılar sonunda, misyon karargâhlarını, William Goodell’in yönetiminde Konstantinopol’de açtılar. Amerikan misyonerlerinin tarihlerini okurken en dikkat çeken nokta, yapılan birçok yanıltan sonra, böyle büyük bir imparatorluğun başkentinin, karargâhları için en uygun yeri olduğunu anlamaları oldu.

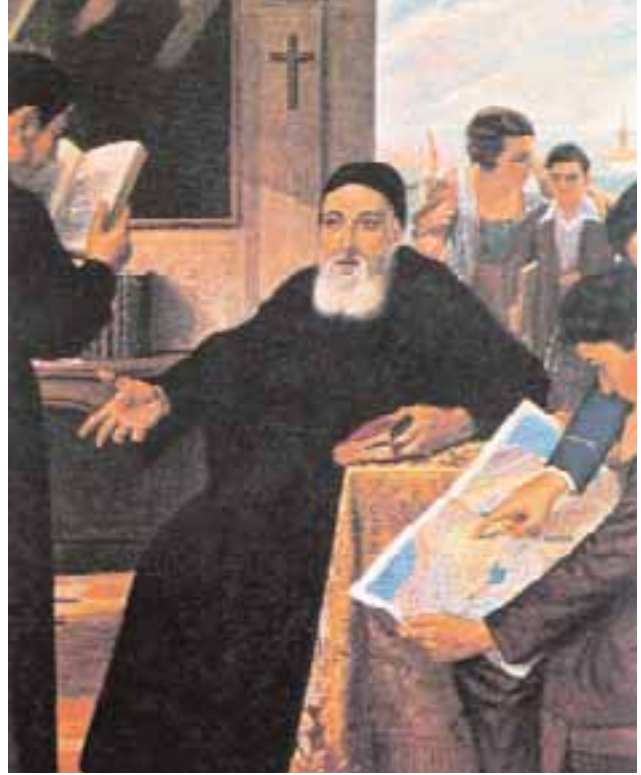
Misyoner Smith ve Dwight tarafından yapılan çalışmalar, Beyrut ve İzmir’de geliştirilen tarzı teydeder özellik taşıyordu. Öğrenmeye aç olan Ermeniler, Konstantinopol’deki “Yabancı Misyon Amaçlı Amerikan Eğitim Kurulu”nun sağladığı eğitim imkanlarını büyük bir şevk’e kabul ettiler. Daha 1833’de, okuma ve öğrenme heveslisi birçok Ermeni öğrenci Protestan yapıldı. Aynı yıl içinde Protestan misyonunun on beş genç papazı olmuştu bile. Misyonerlik dalgası, Konstantinopol’den çevre illere hemen yayıldı. 1834 yılında, Benjamin Schneider, Bursa’da misyoner okulunu açtı. Bunu hemen Trabzon izledi. Beş yıl sonra, 1839’da, Protestan Ermeniler-Amerikalıların, tarihsel belgelerindeki “zulümün ruhu” dedikleri olaylar başladı. Ermeni Ortodoks papazlar, Ermeni misyonerlerin, zeki Ermeniler üzerinde elde ettikleri başarıdan rahatsız olmuşlardı. Misyonerlerden kurtulmak ve bu ellerinden kayıp giden Ermenileri yeniden kazanmak çabasına girdiler.

İkna işe yaramayınca, kilise zor kullanma yoluna gitti. Okullar yakıldı ve misyoner gazeteci William E. Stron’a göre “tutuklamalar yapıldı ve ortama terör hakim oldu”. Patrik, çok hoşgörülü olmakla suçlandı ve beş kişinin adının bulunduğu “başlıca şüpheliler” listesi yapıldı. Ermeni milletin en üst tabakasına mensuptular; papaz, bankacı, işadamı ve sanatçıydılar ve hepsi delalet ile suçlanıyordu. Bu, Gregoryan Kilisesi’nden ihraç ve aynı zamanda bir kişinin milliyetini kaybetmesi – etkilenenler için bir felaket – demekti. Bir millete tabi olmadan, evlenemez veya bir Hristiyan olarak gömülemezdi. Bu kanunlar önünde savunmasız olmak ve sosyal sürgün anlamına geliyordu. Ancak, Protestanlık Ermeniler arasında zemin bulmakta devam ediyordu. Bu, hiç şüphesiz, Osmanlı Ermenilerinin öğrenmeye olan açlıklarının yanı sıra, Amerikan-Ermeni papazların becerisinin bir sonucuydu. Bir Protestan okulu da, geniş Osmanlı İmparatorluğu topraklarının en uç noktası olan Van’da açılmıştı ve Protestanların, uzak Hakkari dağlarından, Protestan yaptıkları “Dağ Nasturileri” vardı. Ama Protestanlık, ne Nasturilere ne de Van halkına şans getirmedi. Hem Ermeniler, hem de Nasturiler (Amerikan parası kullanarak) Ruslarla birlikte iş yapmaya başladılar ve sonunda Mart 1915’deki isyan hareketine sürüklendiler. Osmanlı, buna genel bir yer değiştirme emriyle karşılık verdi. Bu, her iki tarafta çok trajik kurbanların verildiği, 1915 Osmanlı-Ermeni felaketinin başlangıcı oldu.

SONUN BAŞLANGICI: PROTESTAN BİR ERMENİ MİLLETİ'NİN OLUŞUMU

1846'da, perde Ermeniler için hem gerçekte hem de mecazi anlamda iki kez kapandı.

Konstantinopol'deki Ermeni Ortodoks Patrikhanesi'nde, patrik, perdeler ve mihrap kapatılmış bir haldeyken, Protestanlığı seçen Ermenilerin aforoz emrini okudu. Dünyadaki tüm kötülüklerle suçlanıyor ve tehdit ediliyorlardı. Daha sonra, bu aforoz fermanı, bölgedeki aynı abartılı şartların içindeki tüm Ermeni Ortodoks kiliselerinde okundu. Tüm hakları elinden alınan Protestan Ermenilerine büyük yardımlar geldi. İngiltere, yardıma özellikle çok istekliydi, çünkü durumu işgal için iyi bir fırsat olarak görüyordu. Sonunda, Osmanlı İmparatorluğu'nun Sadrazamı, müdahale etmek zorunda kaldı. 1 Temmuz 1846'da, Osmanlı İmparatorluğu içinde yeni bir millet yaratıldı – "İlk Avangelis Ermeni Kilisesi". 1848'de, sadrazam bu konuyla ilgili bir ferman yayınladı ve iki yıl sonra da Sultan, yeni Protestan milletine şahsen imtiyazlar bahşetti. Artık, Protestan Ermeniler, Bâb-ı Ali nezdinde, Ortodoks Kilisesi'nin temsilcileriyle aynı haklara sahip olan kendi temsilcilerini seçme hakkını elde etmişlerdi. Önceleri, bu yeni dönem çok umut verici gözüküyordu. Protestan misyonerlerin maksatları hiç şüphesiz iyiydi ve daha önce görülmemiş ve özgeci bir sadakat göstermekteydiler. Ancak, sonuç, Osmanlı Ermenileri için istemeden de olsa, felaketle sonuçlandı.

Ermeni milletinin en önde gelen isimlerinden biri Sivas'lı (Sebaste) Mekhitar'dır. 7 Şubat 1676'da bir Ermeni tüccarın oğlu olarak dünyaya gelmiştir. Ermenilerle ilgili misyoner faaliyetlerinde, Haçlı Seferleri sırasında kurulan, Fransız-Ermeni ilişkilerine güvenen Cizvit misyonerler, Franklar, ile temasa geçti. Mekhitar, Osmanlı Ermenilerinin en önde gelen bilimadamlarının biri oldu. Bir cemaat kurdu ve Ermeni rönesansından mesul biri haline geldi. En merhametsiz düşmanı, Gregoryan Kilisesi'dir.

KATOLİK ERMENİLER

Protestan milletinin oluşturulmasıyla, Osmanlı Ermenileri için üçlü bir sorun baş gösterdi. Birincisi, eskiden kurulmuş olan ve hâlâ kendi varlığını "Aydınlatıcı" Aziz Gregory'e bağlayan "Gregoryan Kilisesi" idi. İkincisi, resmi olarak 1850 yılında kurulan Protestan Kilisesi, üçüncüsü

de Osmanlı'daki Katolik Ermeni Cemaati idi. Ama üçüncüsü başka bir düzlemde ele alınmalıdır. Protestanlar resmi varlıklarına İngiliz (ve başka bir bağlamda da Amerikan) müdahalesine borçlu iken, Katolik Ermeni milletinin kurulması, kendilerini her zaman Doğu'daki Katoliklerin koruyucusu olarak gören Fransız müdahalesinin bir sonucudur.

İlk Katolik Ermeni Patriği Agop Çukuryan, 1831'de Sultan tarafından tanındı. Aslında ilk ikametgahı, yüzyıllarca önce yıkılan, eski Ermeni Krallığı Kilikya'nın kurulduğu yer olan Adana'daydı. Ermeniler, Bizans'ın Araplar'a karşı zaferle kazandığı parlak yıllarında uyguladığı yerleşim programından beri Kilikya'da yaşamaktaydı. Hetumlar ve Rubenlar, bu ilk yerleşenler arasındaki, Kilikya Krallığının önderlerini

İstanbul'daki Katolik Ermeni Kilisesi'nin yeri daha uygun olmazdı. Kilise, eski Fransız Büyükelçiliği'nin bir uzantısı olarak ortaya çıkmıştır. Aynı şekilde, 1831 yılında ayrı bir Katolik Ermeni kilisesinin yaratılması, Bab-ı Ali üzerindeki Fransız baskısına mâl edilebilir.

yetiştiren en önemli aileler arasındaydı. 1080 yılında, Rubenler, Bizans'tan bağımsız, ayrı bir prenslik kuracak kadar güçlü hale geldiler. "Ermeni Kilikyası" 1375 yılına yani, Memlükler son verene kadar tamamen veya kısmen bağımsız bir prenslik olarak varlığını sürdürdü. Kilikya'nın

Ermeni liderleri, elbette mevcut komşularının arkasında duracak müttefikler arıyorlardı. Bunların arasında hiç sevilmeyen Moğollar ve hatta nefret edilen Katolikler de vardı. Bu ittifak en belirgin halini, 1198 yılında, Kardinal Konrad von Wittelsbach, Prens II. Loe'yu, Kilikya Kralı olarak kutsadığında aldı. 14. yüzyıl, Kilikya'daki Ortodoks Ermeni ve Katolik Ermeni aileler arasında acımasız kavgaların yaşandığı acı dolu bir dönemdi. 1342'de, Kilikya, Guy de Lusignan'a teslim olduğunda, "Fransız" oldu. Kilikyalı Ermeniler arasındaki Gregoryan çoğunluk buna bir isyanla karşılık verdi ve 1344 yılında, Guy de Lusignan ve üç yüz Fransız şövalyesi öldürüldüler. Onun Katolik halefleri olarak, Kilikya Krallığı adıyla sadece Sis şehri kaldı.

Nisan 1375 yılında, Memlükler Sis'i fethettiler ve

Robert Kolej (Günümüzde Boğaziçi Üniversitesi), 1840 yılında zeki Ermenilerin eğitimi için kurulmuş ve Ermeni milliyetçiliğinin de eğitim alanı olmuştur. Robert Kolej'in kurucuları, özellikle Cyrus Hamlin, yeni kolejin yerine büyük bir önem vermişlerdir. Burası, Osmanlı'nın Avrupa'nın yarısını fethetmeye başladığı Rumelihisarı'nın hemen yanındadır. Yeni okulunun binaları "reconquista"nın (geri fethetme) bir sembolü gibidir. "American Board" adlı tarih kitabında, William E. Strong, Ermenileri "mümkün olan her şekilde" yardım edilmesi gerekenler olarak anlatırken, okulun kurucusunu da, "Türklerin baş belası" olarak göstermektedir. Ultra-milliyetçilik yanlış anlaşılmaya başlanmıştır.

5. Leo'yu esir aldılar; bu da Ermeni devletinin varlığının son izlerinin de ortadan kaldırılması oldu. Ancak, Fransız Kilikya'nın, Ermenistan ile her hangi bir bağının olup olmadığı tartışmaya açıktır.

Son Kilikya Kralının Paris'te ölümü, birçok Avru-

paliyı derinden etkilemiştir. Bir Fransiskan rahibi, kralın bağımsızlığını Memlükler'den ısrarlı bir uğraştan sonra satın almıştır. Kralın ölümünü hatırlayanlar özellikle Fransızlardır. Bunun sebebi, 5. Leo'nun, çok büyük bir cenaze töreniyle, Celestine Manastırı'na Fransız krallarının yanına gömülmüş olmasıdır.

Kilikya Krallığı 1375 yılında son buldu, yani Osmanlılar tarafından fethedilmeden tam 150 yıl önce. Elbette, tüm Anadolu'da olduğu gibi burada da her zaman olduğu gibi küçük bir azınlık olarak, Kilikya'da birçok Ermeni hayatlarını devam ettirdiler. Fransızlar, 1831'de bir Ermeni Katolik Patrikliğinin kurulması için baskı yaparlarken, Kral Leo'nun hatırası canlı idi. Musa Dağı İsyanı sırasında, 1915'de yerel Osmanlı Ermenilerinin çektikleri acılara suç ortaklığı yaparken de canlı idi. 1918'de Güney'e asker çıkardıklarında ve Ermenilere tutamayacakları sözleri verirken de diğer bir suç da ortaklık ettiler.

1896 yılında (yazarının seçilmiş olan başlığın birden fazla anlamı olduğunun kesinlikle farkında olmadığı) *Türkiye ve Ermeni Canavarlığı* adıyla çıkartılan bir kitap, Amerikalı Protestanların, propagandanın ötesinde daha nelere niyetli olduklarını göstermektedir. Kitabın mânâsı ve içeriği, en iyi Francis E. Willard'ın yazdığı önsözdeki birkaç satırla anlatılmaktadır. "Ermenilerin dünyadaki en asil millet olduğu aşikârdır çünkü, yüz ifadeleri, görünüşleri ve letafetleri çok çekicidir. Yani, kişisel görünüşleri, Tanrı'nın muhtemel görüntüsüne, diğer bütün ırklardan daha yakındır."

Francis E. Willard, Ermenileri "silahsız" olarak tasvir eder ve asla "kimseye kötü bir şey yapmayacaklarını" söyler. Ermenilerin sadece depolamadığı ayrıca birçok isyanda kullandıkları büyük miktardaki silahlara bakılırsa, bu söylenenler tam bir saçmalıktan başka bir şey olamaz. 1896, Ermeni terörünün yoğunlaştığı bir yıldır. Aynı yıl içinde Osmanlı Bankası'na baskın düzenlenmiş ve rehine-

Van'daki Ermeniler'e yönelik Amerikalıların Protestanlık misyonerliği 1872 yılında başladı. Yerli Ermeni Ortodoks papazların bu misyona karşı şiddetli savunmaları oldu. (Daha sonra Van, Ermeni Katoliklerin uzun süre merkezi oldu.) Beş yıl sonra, Amerikalılar misyonlarına uygun olan ilk ibadethaneleri açmayı başardılar.

Amerikalılar, 1855 yılındaki saldırı ve kuşatmalara gönderme yapmasına Van'a Ermeni Kilisesi'nin Sebastapolu adını verdiler. Ortodoks ve Protestan Ermeniler arasındaki düşmanlık sebebiyle Van, fanatik milliyetçiliğin yeşerdiği bir yer haline geldi. Bunun sonucu olarak birçok isyan çıktı ve sonunda onbinlerce Müslümanın hayatına mal olan 1915 ayaklanması patlak verdi. Dr. Reynolds ve karısı gibi iyi niyetli misyonerin eğitim amacıyla başlatılan faaliyetleri aşırı milliyetçiliği doğurdu.

1. Dünya Savaşı patlak vermeden kısa bir süre önce, 1914'de inşa edilen İstanbul Ermeni Protestan Kilisesinde bir ibadet anı.

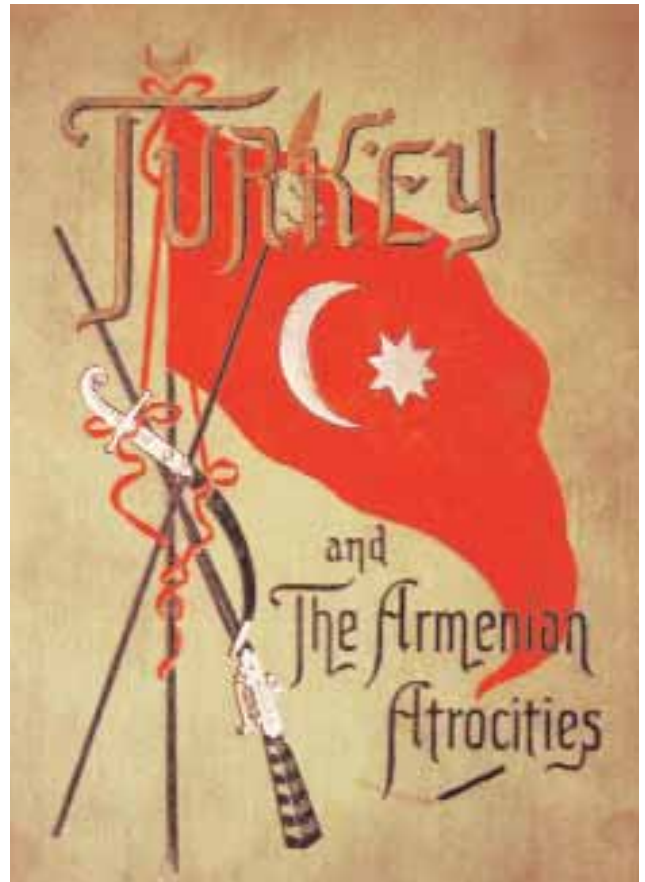
ler alınmıştır. Ama Müslüman rehinelere “Ermeni ırkı”nı hiçbir muhakeme yapmadan tercih edenlerin gözünde hiçbir anlamı yoktu. Bununla birlikte, “Müslümanlar mahremiyete her şeyin üstünde değer verirler”. Sonuç: “Ermeniler bir millettir, Sultan ve onun askerleri de şeytanın kırbağıdır. Anglo Sakson ırkı da katı yürekli bir gözlemcidir”. Aslında, İngiltere ve ABD’nin müdahalesi, bazı Protestan misyonerleri tatmin etmemişti. Benzer düşünceler, Ruslar tarafından da ortaya atıldı. Yüzyılın sonunda, Ermeniler, büyük devletlerin Osmanlı İmparatorluğu’nun işlerine karışmak için en tercih ettiği araç haline geldiler.

Artin Dadyan Paşa, Osmanlı Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlığı (1880-1887) yapmıştır ama Ermeni davasında Sultan için çalışmamıştır...

Kanlı av köpeklerinin kısılcında: Sultan 5. Murat, Osmanlı’nın Avrupa’daki topraklarında yaşayan isyancılarla uğraşıyor: Bosna-Hersek, Karadağ ve Sırbistan. Bu milletler, kendi sınırları içinde, azınlıklara verilen bütün imtiyazlardan en üst seviyede yararlanıyorlardı. (Diğer taraftan Ermeniler, Osmanlı İmparatorluğu’nun hiçbir yerinde çoğunluk durumunda değillerdi.) Rus Çarı, Avusturya imparatoru Franz Joseph, İmparator 1. Wilhelm, Yunan Kralı 1. George ve İtalya Kralı Humbert dikkatle izlerken, Alman Bismark ve İngiliz Beaconsfield kavga-ya dahil olmak için hazırda bekliyorlar. Ermeni patriği 2. Nerses Vartabedian, İngiliz büyükelçisine, “Avrupalı devletlerin sempatisini kazanmak için, isyan etmek gerektiğini ve böyle bir hareketin hiç de zor olmadığını” söylemişti. (İngiliz Büyükelçisi Henry Elliot’un Dışişleri Bakanı’na yazdığı mektup. F. O. 424/46, s. 205-206; 7 Aralık 1876). Karikatür: PUNCH, 22 Temmuz 1876

Osmanlı Ermenisi mimar Garabed Amira Balyan (1800-1866, üst sol) Sultan Abdülmecid (üst orta) ve Sultan II. Abdülhamid (üst sağ) için hizmet vermiştir. En bilinen eserleri arasında Ortaköy Camii, Dolmabahçe Sarayı bulunmaktadır. Yıllar geçtikçe yerli ve yabancı ticari faaliyetlerin hepsi Osmanlı Ermenilerinin eline geçmiştir. Daha sonra bu olgu sorunlara sebep olacaktır, çünkü Ermeni ayaklanmalarının liderleri, faaliyetlerini, kısmen Ermenilerin dostluğu olmazsa, Osmanlı İmparatorluğu'nun çökeceği inancına bağlamışlardır.

19. Yüzyıl: Dışarıdan Yapılan Milliyetçi Kışkırtmalara Rağmen, Ermeniler ve Osmanlılar İçin Altın Bir Çağ

İstanbul'un fethinden sonra, Fatih Sultan Mehmed, kendisine bağlı halklarla iyi ilişkiler kurmaya çalışmış ve onlara geniş özerklikler vermiştir. ("Halklar" yerine dini gruplar demek daha doğru olacaktır. O dönemde etnik ve ırk kavramları yoktu.) Fetihten tam sekiz yıl sonra, Fatih Sultan Mehmed, Bursa Ortodoks Ermeni Başpiskoposu, Hovakim'i İstanbul'a davet etti.

Hovakim Osmanlılar tarafından seçilmişti ve Sultan ona patrik ünvanı verdi. Patrik Hovakim, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Rum Ortodoks olmayan tüm gayri Müslimlerin dini (ve aynı zamanda laik) anlamda lideri oldu. Yetkisi, Echmiadzin ve Sis Ermeni Katolikosezlerinin yetkisinin de üstündeydi. Ermeni halkının tarihinde hiçbir Ermeni, Patrik Hovakim (ve 19. yüzyıla kadar gelen halefleri) kadar güç ve yetkiye sahip olmamıştı. Ermeniler, Osmanlı Sultanlarıyla her zaman Rumlara kıyasla daha iyi ilişkiler içinde oldular. 2. Gennadios Scholarios, 2. İsidoros Xanthoüulos ve 1. Sophronios Syrolopos gibi Konstantinopol Rum Ortodoks patriklerinin göreve gelmeleri ve gitmeleri o kadar hızlı oldu ki, turnike patrikliği gibi bir görüntü çıktı. Diğer taraftan Ermeniler, ilk zamanlardan itibaren Osmanlılarla doğru ilişkiler içinde oldular ve sürekli güç kazandılar.

Osmanlı-Ermeni işbirliğinin altın çağı. 15. yüzyıldan, 19. yüzyıla kadar, Ermeniler Sultan'ın "sadık milleti" idi ve İstanbul Ermeni Patrikliği, padişah-halifenin bizzat oluşturduğu bir makamdır.

İstanbul Ortodoks Ermeni Patriği Snork Kalutsyan.

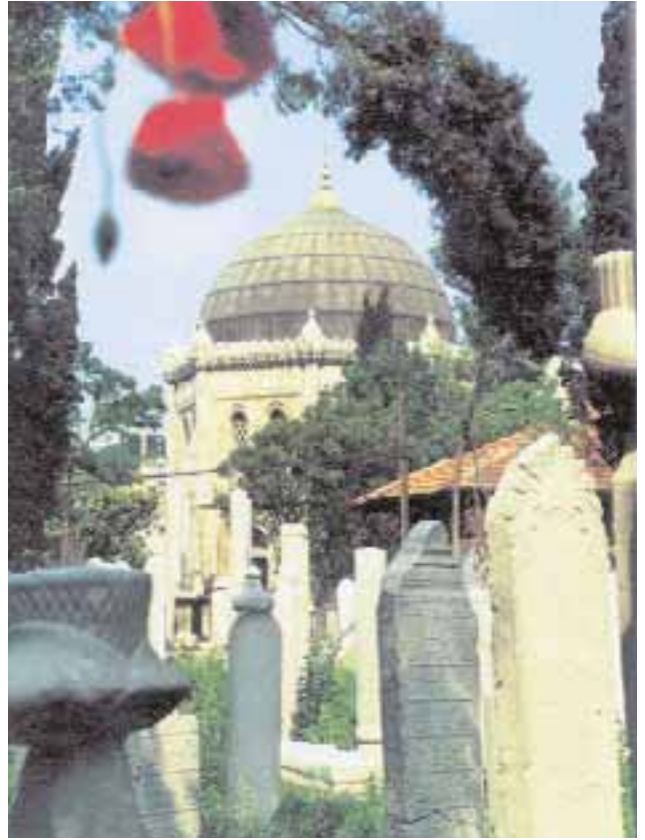
"Turkischer Hofer"den (Nuremberg, 1721) bir illüstrasyon, Osmanlı-Ermeni işbirliğinin mutlu günlerinden bir başmimarı anlatmaktadır. Bu günlerde, Sultan, hâlâ Ermenileri "sadık millet" olarak görüyordu. Bu şeytani ultra-milliyetçilik duygularının Ermeni toplumu içine sızmaya başlamasından önceydi. Bu duygular arttıkça yanlış anlaşıldılar. Bu duygular, birçok insanın aslında Haik'in çöküşü oldu.

1915'deki isyan ve bunu takip eden Anadolu'daki Ermenilerin göç etmelerine kadar, Osmanlı-Ermeni işbirliğine daha başka örnekler verilebilir:

Krikor Amira Balyan bu güzel Nusretiye Camii'ni inşa etmiştir (1835)

Konstantinopol'ün, Fatih Sultan Mehmed tarafından 1453'te fethi ve Bursa Ermeni Ortodoks Başpiskoposuna Konstantinopol Patriği ünvanı verilmesi, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ermenilerin – kelimenin tam anlamıyla – altın çağının başladığının bir işaretidir. Ermeniler, Osmanlı İmparatorluğu'nda darphanecilik görevini üstlendiler ve İstanbul'daki ana hazine dairesinde işler Ermenice yürütülmekteydi. Ermeni mimarlara, Osmanlılar tarafından verilen projelerde emniyet duyulurdu. Sultan'a tam bir bağlılıkla hizmet etme "sadık Ermeni milleti" imajıyla Osmanlı İmparatorluğu'nda deyim haline gelmiştir.

Osmanlı topraklarında vefat eden son Osmanlı Sultanı V. Mehmed Reşat'ın türbesi. 27 Nisan 1909'da tahta geçmiş ve 2 Temmuz 1918'de 1. Dünya Savaşı'nın en kanlı bir döneminde vefat etmiştir. Türbesi, Ermeni bir mimar tarafından yapılmıştır. Eyüp'ün hemen aşağısında, Haliç kıyısındadır.

Beylerbeyi Sarayı ve sahil pavyonu, Çırağan Sarayı'nın karşısında, Boğaziçi'nin güney sahilindedir ve Agop Balyan tarafından inşa edilmiştir.

İngilizler, Rusların pervasız bir kumar oynayarak, San Stefano Bildirisi ile Avrupalılardan ne istediğini görmüştü. Berlin Kongresi'nde, Bismark'ın bir fikri olarak, yer almalarına bir ön şart olarak, İngiltere, San Stefano Antlaşmasının her bir maddesinin dikkatle incelenmesini öne sürdü. (PUNCH, 30 Mart 1878).

Salisbury Markisi (İngiliz Dışişleri Bakanı, 1878-1880).

Osmanlı Ermeni mimar Garabed Amira Balyan tarafından inşa edilen Dolmabahçe Sarayı'nın ana giriş kapısındaki Sultan Abdülmecid'in tuğrası.

İstanbul'un en güzel köşelerinden biri olan Pera'daki (Beyoğlu) Amerikan (eski) Konsoloslugu. Pera, 20. yüzyılın başında, zengin Ermeni ve Rumların yaşadığı bir bölge idi. Osmanlı İmparatorluğu'nda başka hiçbir konsolos, ABD Konsolosu kadar çeviri ve tercümelerinde olduğu kadar Ermeni Amerikan misyonerliğinde (istisnasız) Ermeni olan tercümanlara bağlı değildi. ABD ve Osmanlı, hiçbir zaman savaş etmemelerine rağmen, "Korkunç Türk" imajı Amerikan kamuoyunda özellikle çok güçlü idi. Bu, Konstantinopol'den Washington'a değiştirilerek gönderilen raporların sonuçlarından biri idi.

BÜYÜK GÜÇ POLİTİKASI VE ERMENİ SORUNU

Moğollar zamanının büyük gücüydü. 1236'da Ani şehrini harap edip, 1379'da Anadolu'nun doğu kesimini bir kez daha Timurlenk İmparatorluğu zamanında istila ettiler. Ermeni nüfusunun durumu o kadar çaresizdi ki, Katoliko'nun Echmiadzin'e taşınması gerekti. Güney Anadolu'daki Sis, son Ermeni kalesiydi. Memlükler tarafından 1375'te ele geçirildi.

Bu tarihten itibaren Ermenilerin dini ve kültürel faaliyetleri önem taşımaya devam etti, ancak güç ve toprak söz konusu olunca tarihi resmin dışında kaldılar.

Bir Ermeni Sorununun nasıl büyük güç politikasının bir etmeni haline geldiğini anlayabilmek için Çarlık Rusyası'nın yayılmacı hedeflerini ve bu hedeflere bağlı satranç hamlelerini göz önüne almalıyız. Bu çirkin satranç oyununda Ermeniler sadece bir piyondur ve gerek Moskova'daki gerekse St.Petersburg'daki Ruslar genelde bu piyonu feda etmeyi yararlı buluyordu. Rusya'nın İran ve Türk topraklarını ele geçirmedeki hızı ve azmi şaşırtıcıdır. Orta Asya'nın güney kesimlerini, Kuzey İran'ı, Kafkasya'yı, Kırım'ı fethedip sonunda Balkanlar'a ulaştılar. Bu olaylara bir göz atınca, özellikle de Rusya'nın en önde gelen amacının her zaman için Çanakkale Boğazı'nı zaptetmek olduğunu hatırlayınca Ermeni Sorunu'nun önemi netlik kazanıyor.

1774 yılı Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşünün başladığı yılıydı. Altmışbeş yıl önceki Karlofça Antlaşması, Türkler için yeterince kötü olmuştu. Ama şimdi Küçük Kaynarca Antlaşması'nda Türkler o kadar prestij kaybettiler ki, Balkanlar'da söz sahibi sadece Avusturyalılarla Ruslar kaldı. Doğu'da Ruslar tekti.

Doğu Anadolu 1515'ten beri Osmanlı'nındı. Sultan III. Murat, Gürcistan'ı 1578'te fethetti. Türklerin doğudaki tek rakipleri İranlılardı. 1639'da Türkler Safevilerle Kasr-ı Şirin Antlaşmasını imzaladılar ve bunu takip eden savaflara rağmen Türk-İran sınırı halen 1639'da belirlenen hattı takip etmektedir. Bütün Türk-İran savaşları Ermeni topraklarını etkilemiştir, ancak burada "Ermeni" tarihi bir bölge olarak anlaşılmalıdır. Bunun Doğu Anadolu ve etrafındaki kabileler ve diğer halklarla beraber yaşayan Haik halkının resmi yetkisiyle bir ilgisi yoktur. Kasr-ı Şirin Antlaşması'nın imzalandığı 1639 yılında Kırım da, Gürcistan ve tüm Karadeniz sahili gibi Osmanlı'ya dahildi.

Karadeniz bir Türk-Osmanlı iç deniziydi.

İstanbul-Şişhane'deki Rus İmparatorluğu Büyükelçiliği. Elçiliğin olağanüstü bir boğaz manzarası vardır.

Erivan 1639'dan beri İranlılarındı. Neredeyse tamamen İslam şehriydi.

Rusya'nın Kafkasya'ya doğru ilk adımı, 1556 yılında Astragan'ın fethidir.

Transkafkasya kağıt üzerinde İranlılara aitti, ama Azerbaycan gerçekte Osmanlı yönetimi altındaydı. Ermenilerden – daha doğrusu Haiklerden – yalnızca bu dönemde bahsedildi. Bu, 1603-1604 yıllarında Şah Abbas'ın Ermenileri Ervan ve Culfa'dan İran'ın iç kesimlerine taşıması üzerine oldu.

Fatih Sultan Mehmet, İstanbul Patrikliğini 1461'de kurdu. İmparatorlukta tüm Ermeniler ve Monofisitler İstanbul patriklerine bağlıydı. O sırada İran'ın olan Echmiadzin ve Sis Katoliklerinin Osmanlı üzerinde hiç gücü yoktu. Ruslar 1723-1727 yılları arasındaki Türk-İran savaşına katılıp Hazar Denizi'ne asker gönderdiler. Kuba Hanlığı, Bakü'nün kuzeyi, Rus etkisi altına girdi. 1768'de, Polonya'daki olaylardan hemen sonra bir Rus-Türk savaşı patlak verdi. Osmanlı Ordusu yenildi ve 1774'te Küçük Kaynarca Antlaşması imzalandı. Bunun ardından Ruslar ilk kez Kafkasya'ya doğru ilerlediler. Poti üzerinden Kutaisi ve Ahıska'ya kadar geldiler. Bir başka deyişle, günümüzdeki Türkiye-Sovyetler Birliği sınırına yaklaştılar.

Küçük Kaynarca Antlaşması Transkafkasya'daki Kabartay'ı da (Elbrus Dağının doğu eteklerinde) Ruslara vermiştir, ancak bütün bu toprak kazançlarından da önemlisi, Ruslara Osmanlı İmparatorluğundaki Hristiyanların haklarını koruma söz hakkı vermiştir. O noktadan itibaren Rusya sürekli olarak Türklere ve Osmanlı'ya karşı sınırlarını genişletmeye çalışmıştır. Bu da, neredeyse her zaman Hristiyanları koruma kisvesi altında yapılmıştır.

1783 yılında Rusya, Gürcistan'ın Hristiyan prensleriyle bir savunma antlaşması imzalayarak eski "İberya" üzerinde hatırı sayılır bir kontrol kazanmıştır.

1787 yılında Rus Çariçesi II. Katarina, Kırım Yarımadası'nda Kherson'da, Yalta'ya yalnızca 60 kilometre uzaklıkta Avusturya İmparatoru II. Joseph ile görüştü. 14 Mayıs'tan 13 Haziran'a kadar Osmanlı İmparatorluğu'nu nasıl bölebileceklerini tartıştılar. Liderler "Dakya" adı verilecek olan bir Yunan Ortodoks devletinin kurulmasını öngören bir "Yunan Projesi" üzerinde karar kıldılar.

Bu devlet Bessarabia, Moldavya ve Eflak'ı kapsayacaktı. Bu sayede Avusturya etkisindeki Balkanların yanı sıra Dinyeper'in batısındaki Rus topraklarının güvenliği de sağlanmış olacaktı. Konstantinopol'ün çökmesi durumunda yeni bir Bizans kurulacaktı. Kısa bir süre sonra Osmanlılar Ruslara savaş ilan etti ve bir kez daha Kafkasya'da savaş yaşandı. Ne var ki topraklarda herhangi bir değişim olmadı.

1796 yılında Ruslar İranlıların kaybettikleri toprakları geri kazanma girişimlerini bahane ederek Kuba, Bakü, Derbent, Şirvan ve Karadağ'a girdiler.

SIR AUSTEN HANRY LAYARD
İngiltere Büyükelçisi
(1877-1880)

1801 yılında Ruslar Gürcistan'ı işgal etti.

1812 yılında Ruslar, Bükreş Barış Antlaşması'nı takiben Kafkasya'da Suram'ın batısındaki Rion Basın'da kontrolü ele geçirdiler.

1813 yılında Butistan Barış Antlaşması'nı takiben Ruslar Hazar Denizi'ndeki İran topraklarını (kabaca bugünkü Rus-İran sınırına yakın olarak) işgal ettiler. Şah Abbas Mirzan kaybettiği toprakları geri almaya çalıştığında bu sefer çok kötü bir bozguna uğrayarak tekrar yenildi.

1828 yılında imzalanan Türkmençay Antlaşması ile İranlılar (günümüzde Ararat'ın güneydoğusunda özerk birer Sovyet Sosyalist Cumhuriyet olan) Erivan ve Nahcivan Hanlıkları'nı Ruslara vermeye zorlandılar. O zaman belirlenen sınırlar günümüzde halen geçerlidir. Bu, Ermeni gönüllülerin, daha sonra 1914-1922 yılları arasında olduğu gibi yüksek katılım gösterdiği ilk savaşı. Erivan bölgesindeki Haikler artık İran yerine Rus egemenliği altındaydı. Ruslar Ermenileri faydalı araçlar olarak nasıl sömürebileceklerini çoktan gördüklerinden bu durum çok ağır sonuçlara yol açtı. Bir Ermeni Ortodoks Katolikosunun yeri olan Echmiadzin de 1828'de Rus egemenliği altına girdi.

Türkmençay Antlaşması'nın ve Yunanlılar, İngilizler ve Fransızlar ile batıda kasvetli bir savaşın hemen ardından Ruslar Erzurum'a kadar ilerlemeyi başardılar.

1829 yılında Edirne Antlaşması'nda Ruslar Ahıska, Ahilkale ve Akchur'un yanı sıra Poti ve Anapa gibi Karadeniz kalelerini de ele geçirerek bugünkü Rus-Türk sınırını belirlediler. Barış Antlaşması Haiklere ve Müslümanlara Rusya ile Osmanlı İmparatorluğu arasında seçim yapma hakkı verdi. 100.000'den fazla Ermeni, Erzurum'un ilerisindeki toprakları terk edip günümüzde Ermeni Sovyet Cumhuriyeti olan bölgeye taşındı. Aynı şekilde Müslümanların büyük çoğunluğu da Kafkasya'yı terk edip Anadolu'ya

1878/79 savaşındaki Rus zaferi Osmanlı İmparatorluğu için çok kötü oldu ve Balkan yarımadasındaki Türkler için de felaketle sonuçlandı. Sadece birkaç gün içinde 400.000 Müslüman Türk yeni kurulan Bulgaristan Prensliği'nde katledildi. Bir milyondan fazla Türk mülteci İstanbul'a kaçtı. Mülteciler çaresizlik içinde tahttan indirilen padişahları Murat'ı, hapis tutulduğu Çırağan Sarayı'ndan kurtarmaya çalıştılar. Onun savaşın gidişatını değiştirebileceğine inanıyorlardı. Nöbetçiler isyancıları katletmekten sorumluydular. (Çizim: Vsermiyana illustratiya, 24 Mayıs 1878) Büyük güçlerin hiçbirisi Osmanlı mültecilerinin sebeplerini desteklemeye değer bulmadı. Toplu katliamlar cezasız kaldı.

Çırağan Sarayı, Osmanlı-Ermeni mimarisinin başyapıtlarından biridir. Kalıntıları bile büyüleyici bir güzelliğe sahiptir. Sultan V. Murat sürgün yıllarını Nigogosh Balyan tarafından inşa edilen, Boğaz'daki Çırağan Sarayı'nda geçirdi. Günümüzde, yenilendikten sonra, lüks bir otel olarak hizmet vermektedir.

yerleşti. Bu zamana kadar Erivan'da neredeyse sadece Müslümanlar yaşamaktaydı. Türkmençay Antlaşması'ndan (1828, Türkmençay Kuzey İran'da, Urmia Gölü'ndedir) sonra Çar, eski Erivan ve Nahcivan Hanlıklarından bir Ermenistan kurdu. Bölge halkının tümünü Rusya vatandaşı yapıp, kendisini "Ermeni Kralı" ilan etti. Aynı zamanda bir de "Polonya Kralı" idi.

1849 yılında Kafkasya bölgesi iki bölüme ayrıldı.

1854 yılında bu bölünme, Müslümanların bu geniş bölgelerde Gürcü ve Ermeni Hristiyanların egemenliğini kabul edememesi sonucu meydana gelen sürekli ayaklanmalar nedeniyle iptal edildi. Bölgeyi yeniden düzenlemekten sorumlu olan Prens Vorontsov burayı çok sayıda küçük siyasi eyalete böldü. Ermeniler esas olarak Tiflis ilinde yaşıyordu, ancak çok geçmeden çok sayıda Ermeni Erivan bölgesine de yerleşti.

1854 yılı aynı zamanda Osmanlıların, Rusların Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Hristiyanları himayesi altına almasını kabul etmemesi nedeniyle çıkan Kırım Savaşı'nın gerçekleştiği yıldır. Rusların amacı Osmanlı İmparatorluğu'nu çöktürmekti. "Boğaziçinin hasta adamı"nın ölmesini sağlamak ve gücü ellerine geçirmek istiyorlardı.

1854 yılında Kars, kahramanca bir savunmadan sonra Ruslara yenik düştü.

1856 yılında "Viyana Protokolü" Kırım Savaşı'nı sona erdirdi. Aynı yıl imzalanan Paris Barışı, Osmanlı İmparatorluğu için büyük bir başarıydı. Kars onlara geri verildi ve Türkiye'deki Ortodoks Hristiyanlar üzerindeki nefret uyandırıcı "himaye" iptal edildi. (Bu himaye adeta daha sonra ortaya çıkacak olan Bezhnev Doktrininin habercisi sayılır.) Özellikle İngiltere Osmanlı İmparatorluğu'nu bölme planlarına karşı çıktı. Çünkü kendi çıkarlarının tehlikeye gireceğini görmüştü. Bundan sadece yirmi yıl sonra Rusya, Osmanlı İmparatorluğu'na bir kez daha diz çöktürmeye çalıştı.

Osmanlı-Ermeni mimarı Agop Bey Balyan'ın başyapıtı olan Boğaz'daki Beylerbeyi Sarayı Sultan Abdülhamit ile Rus Grandük Nikola'nın buluşmasına sahne olmuştur. Savaşın başlangıcında Ermeniler Osmanlı İmparatorluğu'na sadakatlerini resmi olarak ilan etmiş, ancak Osmanlıların kendilerine en çok ihtiyaç duyduğu zaman, geçmişte her zaman "sadık millet" olan Ermeniler Ruslara koşup bu durumdan faydalanmaya çalışmışlardır. Osmanlılar bu ihaneti hiçbir zaman unutamazdı. O andan itibaren Osmanlı-Ermeni ilişkileri zorlaşmaya başladı.

1863 yılında bir "*Reglement de la nation armenienne*" yayımlandı. Bu, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ermenilerin statüsünü hiçbir şekilde değiştirmedi. Amacı, patriğin haklarını, Ermeni azınlığının temsilcilerinin istekleri doğrultusunda kısıtlamaktı. Katolik ve Protestan milletlerinin oluşumu, patriğin gücünü zaten frenlemişti. Artık Ermenilerin siyasi temsilcileri de harekete geçiyordu ve Ermeni milletinde üstünlüğü sağlamak için herkes herkesle savaşıyordu. Bu, Ermenileri açıkça zararlı yönde etkiledi, yalnızca radikaller için kârlı oldu. Mantıklı Ermeniler o zaman bile, eğer Rus himayesi altında bir Yunan Ortodoks Bizans'ı kurmaya dair eski planlar gerçekleştirilirse bunun kendileri için sadece korkunç sonuçlar doğurabileceğinin farkına vardılar. Bu planlar II. Joseph ile II. Katerina arasında yapılan görüşmelerden beri unutulmamıştı. Gerçekleştirildiği takdirde, Yunan (veya Rus) Ortodoks Kilisesi'nin yeniden Ermenileri komple kendi yönetimleri altında toplama-

ma girişiminde bulunması kesindi. Kafkasya'daki Rus egemenliği Çar'ın Ermenilere özel haklar vermeyi hiç düşünmediğini ve bazılarının umduğu gibi, onlara kendi bağımsızlıklarını vermeyi hiç planlamadığını çoktan net olarak göstermişti. Bu sadece Rus yönetimi altındaki diğer uluslarda da aynı bağımsızlık fikrinin ortaya çıkmasına yol açardı. Gerçek şudur ki; Ermeniler 1870 yılına kadar uluslararası siyasi sahnede neredeyse tamamen önemsizdi. Yaklaşan felaket sessizce, neredeyse hiç fark edilmeden sokuldu.

1876 yılında İstanbul'da elçiler arasında yapılan bir konferansta Ermeni patriğinin girişimi kesinlikle reddedildi. Ermenilere ilgi gösterenler yalnızca, Ermeni azınlığı zaman zaman doğudaki topraklarını genişletmekte kullanan Ruslardı. Ruslar Ermenileri sıklıkla Müslümanlar arasında kendi ellerini kirletmeden korku ve paniğe yol açmak için maşa olarak kullandılar. (Bunun iyi bir örneği, Ermenilerin Müslümanların katledilmesinden sorumlu olduğu Erzurum'un 1839 senesindeki işgalidir.)

1877 yılında Balkanların kaybedilmesiyle Rusların Erzurum-Alexandretta (bugün, İskenderun) hattında Akdeniz'e ilerlemek istediği açıkça belli oldu. Artık Ermeniler Ruslar için iyice önemli olmaya başlamıştı. Ermenilerin "Beşinci Bölük" olarak hizmet etmesi bekleniyordu. Bu noktada Ruslar kendilerini artık Ermenilerin sadece ruhban sınıfını sömürmekle sınırlamadılar. Ermeni isyancı kadrosunu giderek daha fazla kullanmaya başladılar. Aynı zamanlarda İngilizler de Ermenilere ilgi göstermeye başladılar. Osmanlı İmparatorluğu'nun çökmesi durumunda büyük güçler arasında kontrolü sağlayacak bir Ermeni tampon devleti fikrini ortaya attılar.

1877 yılının 24 Nisan günü Ruslarla yeni bir savaşın ilk günüydü. Bu en kısa savaştı, ama Osmanlılar için en yıkıcı savaştı. "1293 felaketi" (Osmanlı takvimine göre sene buydu) Türkler

Mimar Sinan'ın Edirne'deki başyapıtı Selimiye. İstanbul Ermeni patriğinin (Khirmian) temsilcileri galip Ruslarla 1878'de Edirne'de buluştu. Osmanlılar bunu utanmazca bir ihanet olarak gördü.

Konstantinopolis (İstanbul) patriği (1879-1893), daha sonra da katoliko (1893-1907) olan "Hayrig" (küçük baba) takma adlı Meguerditch (veya Khirmian) (1821-1907). "Haiklerin kendi evlerine verdikleri isim" olan Yergir adlı uç grubun kurulmasından sorumludur. Zalım bir Ermeni milliyetçisi olan Khirmian – dini Hristiyanlık değil, Milliyetçilikti- Ermeni taleplerini sunmak için 1878'te Berlin'e gitti. Edirne'de Osmanlılar tarafından büyük vatan hainleri olarak kabul edilen tarist istilacılar ile buluştu. Rus ordusuna hizmet veren Ermeni memurlarla yakın olarak çalıştı (esas olarak Doğu Anadolu'da Loris Melikian, general Lazarian ve general Ter-Goukassian ile). Tüm bu girişim Osmanlı Doğu-Anadolu'ya 1915 Rus-Ermeni saldırısının tipik bir provasıydı. Khirmian, korkunç sonuçlar doğuran "Mouvement Révolutionnaire HAY" yaratıcılarından biriydi.

arasında hala meşhurdur. Başlangıçtan itibaren Ruslar doğu cephesinde avantajlı durumdaydı. Kars 18, Kasım'da düştü. Ruslar Ermeni General Loris Melikof yönetimi altındaydı. Erzurum Rus saldırılarına karşı koyarken Türkler Balkan cephesinde Plevne yakınlarında korkunç bir bozguna uğradılar.

1878 yılının 31 Ocak günü Edirne Ateşkesi ilan edildi. Osmanlı İmparatorluğu'nun kaderi belirlenmiş oldu. Hiçbir şey Rusları Konstantinopol'e ilerlemekten alıkoymazdı.

Ermeniler Edirne'deki Ruslarla bağlantı kurmuşlardı. Savaşın başlangıcında Ermeniler, Osmanlı'nın ata ülkelerinin arkasında dimdik durmuşlardı. Ancak Plevne yıkımının ardından tüm Ermeniler komple Rusların tarafına geçtiler. İlk görüşmeler Edirne'de yapıldı. Patrik ile katolikoların bu senaryoya dâhil olup olmadığı ve/veya ne şekilde dâhil olduğu tartışma konusudur. Herhalükârdâ, bu görüşmelerin sonucunda Ruslar hemen San Stefano Barış Antlaşması'nda Ermeniler için araya girmişlerdir. Ne var ki bu antlaşmanın kararları hiçbir zaman gerçekleştirilmedi. Çünkü Rusların kendi bünyelerindeki Ermenilere bağımsızlıklarını vermeye niyetleri yoktu.

San Stefano (Yeşilköy) Barış Antlaşması'nın 16. Maddesi şöyledir: "...la Sublime Porte s'engage a realiser sans plus de retard les amelioration et les reformes exigees par les besoins locaux dans les provinces habitees par les Kurdes et les Circassiens."

Bu içi tamamen boş olan madde, Osmanlıların Kürt ve Çerkez saldırılarına karşı Ermenilerin güvenliğini sağlamasını talep etmekten başka hiçbir işe yaramıyor. Bu yine de bir dönüm noktasıydı. Ermeniler ilk kez uluslararası bir antlaşmada yer alıyordu, her ne kadar bu antlaşma aslında bir dikta olsa da. Ermeniler önemsizliğine rağmen bunu takdir ettiler (ve Rusların bunu bu kadar önemsiz kılmak için kendilerince geçerli sebepleri vardı).

Çok kısa bir süre sonra San Stefano Barış Antlaşması'nın oldukça geçici nitelikte olduğu ortaya çıktı. Hem İngiltere, hem de Avusturya onu reddetti. Sonuçta taraflar Bismarck'ın Osmanlı Sorunu'nu tartışmak üzere Berlin'de bir konferans düzenleme önerisini kabul ettiler.

Büyük güçlerin temsilcileri 1878 senesinin 13 Haziran'ından 13 Temmuz'una kadar Berlin'de görüşmelerini sürdürdü. İki başbakanın, Goncharov ve Bismarck'ın yanı sıra Avusturya-Macaristan Kontu Andrassy, Büyük Britanya'dan Lord Beaconsfield, Fransa'dan Waddington, İtalya'dan Corti, Osmanlı İmparatorluğu'ndan Karatheodori ve Mehmed Ali Paşa da Alman başkentinde hazır bulundular. Kongrenin tek amacı, San Stefano diktasının Osmanlılar için fazla sert olan koşullarını iptal etmektir. Ve yapılan da tam olarak buydu. Eski bir Ermeni Patriği olan yüksek rütbeli rahip Khrimian'ın liderliğindeki kuvvetli Ermeni Delegasyonu Berlin'e kadar boşuna gitmişti. Ermenilerin Anadolu'nun hiçbir yerinde çoğunluğu oluşturmadığı herkesçe bilinen bir gerçektir. Sadece Van'da nüfusun üçte birini oluşturuyorlardı. Hiç kimse böylesine bir azınlığa özerklik vermek istemiyordu. Böyle bir eylem neye dayanarak haklı gösterilebilirdi?

8 Temmuz 1878'de Kongre, San Stefano'nun 16. Maddesini orijinaliyle büyük oranda örtüşen "61. Madde" ile değiştirdi. 62. Madde de dini özgürlük ile ilgiliydi, ama hiç özerklik sözü edilmiyordu. Ermeni milleti bunun için yeterince büyük değildi. 19. yüzyıl ulus devletlerin doruk noktasına ulaştığı yüzyıl oldu, ama aynı zamanda demokratik çoğunluğun da doruk noktasına ulaştığı yüzyıldı. Bulgaristan, Sırbistan, Yunanistan ve Romanya bağımsız oldu, ama her birinde ulus çoğunluğu oluşturuyordu.

Ermenilerde ise durum tamamen farklıydı. Zamanında bir Ermeni kralın, Ermenilerin üzerine hak iddia

ettiği geniş topraklar üzerindeki bir Ermeni krallığını yönettiği doğrudur, ama bu yaklaşık olarak iki bin yılı önce tamamen farklı koşullar altında gerçekleşmişti. 19. yüzyıl çoğunlukların yüzyılıydı ve Anadolu’da çoğunluk da Müslümanlardı.

Bazı Ermeni çevreleri bu gerçeği kabul edemiyordu. Sadece Ruslar tarafından değil, bir ölçüde misyonerler tarafından da desteklenen isyancı, entelektüel ve ruhban sınıfı grupları ilgi çekerek, çoğunluk üzerinde güç kazanmak için, daha da cüretkâr ve macera dolu yollara başvurdular.

MİT VE MİTOLOJİDEN MİTOMANİYE’YE BİR ADIM KALA

“Gerçek daha çizmelerini giyerken bir yalan dünyayı dolaşır...”

Rev. C.H.Spurgeon tarafından kullanılmıştır

Modern Yunanca “mit” kavramını basitçe ve açıkça tanımlar: anlamı şudur, söylenegelen, masal...ve yalan. Bir “mit” geleneksel bir hikaye olabilir. Bir mit herhangi bir gerçek veya kurgusal hikaye, kültürel (ve siyasi!) ideal-lerini somutlaştırıp insanların bilincine yaklaşan, yinelenen bir temadır. Bir mit ayrıca her toplumun ideolojisinin bir bölümünü teşkil eden temel kurguların veya yarı-gerçeklerin biridir. Bir mit gerçekten çok, geleneğe veya uygunluğa dayanan bir kavramdır.

Klasik Yunanistan dünyasının da çok basit bir cevabı var: MİTOS sözcük, söylenti, efsane, yalan demektir.

Pek çok insan, imparatorluk, dini kurum veya siyasi parti kendi mitlerini yaşar. Japonya söz konusu olduğunda mit, İmparatorluk ailesinin güneş-tanrıçası Amaterasu’dan türediğidir. Çin’de hükümdar cennetin oğludur. Romalılar devlet mitlerini bir dişi kurt üzerine kurmuşlardır.

“Üçüncü İmparatorluk” boyunca Alfred Rosenberg’in günümüzde alay konusu kabul edilen kitabı, *Der Mythos des 20. Jahrhunderts*, dine dayalı bir milli onur, kahramanlık mitolojisi gibi saçma bir fikri ortaya attı. Amacı bir “Germanik Ulusu Kilisesi” kurulmasıydı. Hitler’in en yakın işbirlikçilerinden olan Rosenberg için “rassengebundenes Volkstum” (ırka dayalı insanlık kavramı) tüm ilkeler arasında en değerlisiydi. Bu yapıtının basımından dört yıl sonra, “evrensel” bir kilise olarak hiçbir ırk ve kökeni bir diğerine tercih etmeyen Katolik Kilisesi, Rosenberg’in ifadesini “Okunması yasak kitaplar” listesine koyma kahramanlığını gösterdi. Buna rağmen ırk ve ulusal bir Kilise miti halen yaşamaktadır.

Mitoloji insanların kökeni ve tarihi, tanrıları, ataları ve kahramanları ile ilgili mitlerin toplamıdır. Bununla birlikte mit ve mitoloji ile mitomani arasındaki yol son derece kısadır.

Mitomani gerçeği süslemek, abartmak, sonunda yalan söylemek için içten gelen güçlü bir istektir. “Mania” tüm şiddetli anormal davranışlar (örneğin terörizm biçiminde) anlamına gelir.

Eski yıllara ait dini efsaneler, çoğu toprakla, parayla ve güçle ilgili olan iddialara dair sözde tarihi haklarla ilgili, günümüze ait mitlerle birleşince ortaya patlayıcı bir karışım çıkar. Bu yelpaze “Büyük Almanya”dan “Büyük Sırbistan” ve “Büyük Ermenistan” a kadar uzanır. Bunun sonuçları burada anlat-

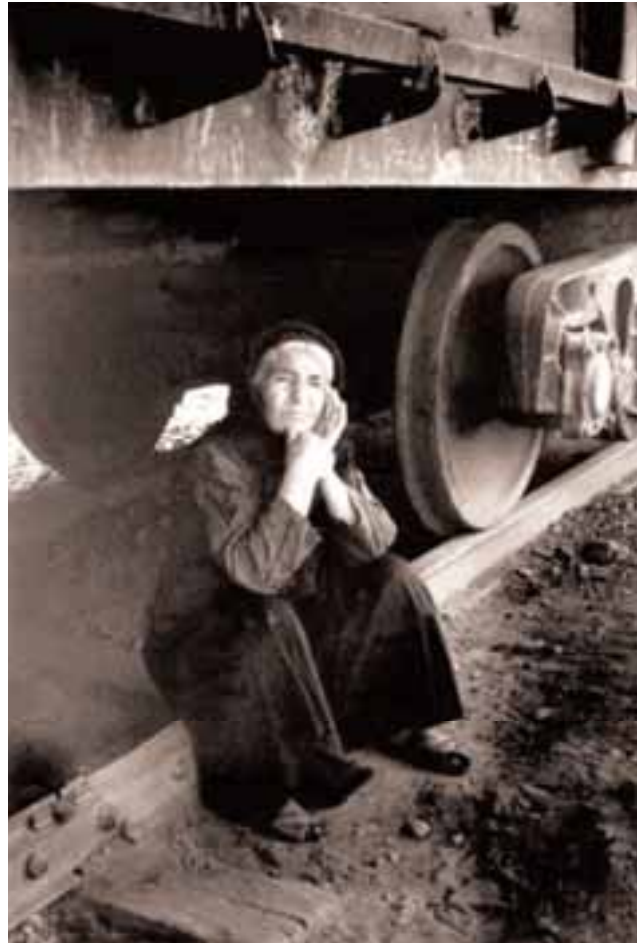
Alfred Rosenberg Nazi rejiminin baş ideologuydu. Kitabı *Der Mythos des 20. Jahrhunderts* (20. Yüzyıl Miti) o dönemde basılan tek bildiri idi. 1946 senesinde, Nuremberg’de, “ırk nefreti yaratıcısı” olarak idama mahkum edildi, ancak ne yazık ki korkunç eylemleriyle oluşturduğu örnek pek etki yaratmadı. Soy ve köken üzerine saçma öğretileri, tüm trajik sonuçlarıyla hala ortadadır.

Saldırgan Hayastan (Ermenistan) Azerbaycan’ın %20’sini elinde tutuyor. Bir milyon Azeri evini kaybetti.

mayı gereksiz kılacak kadar iyi biliniyor, ancak asıl trajedi şudur ki; sayısız masum insan kanunen kendilerine ait olan mülklerini kaybederek memleketlerini terk etmeye mecbur bırakıldı ve pek çoğu da bu süreçte hayatını kaybetti...

Son zamanlarda bu, Ermenilerin komşu ülkelerine karşı işlediği vahşi ve saldırgan suçlar sonucunda gerçekleşti. Günümüzde Azerbaycan topraklarının yüzde yirmisinden fazlası Ermenistan tarafından zorla işgal edilmiştir; Ermeni güçleri bir milyondan fazla insanı evlerinden ve memleketlerinden uzaklaştırmış, on binlerce insan da savaş sırasında hayatını kaybetmiştir. Buna rağmen Ermeni halkının sürekli olarak zulme maruz kalan bir halk olması efsanesi varlığını sürdürüyor, gerçeği soykırım mitinden ayıran şaşırtma perdesi de son derece kalın ve delinmez. Onlarca yıllık bir süreç boyunca dünya tarihinin sahnesi bir kuklacının kabininden yönetilen saçma bir oyuna dönüştü. Ermeni propaganda uzmanlarının başarısı eşsiz

Saldırgan Hayastan (Ermenistan) Azerbaycan'ın %20'sini elinde tutuyor. 1 milyon Azeri evini kaybetti.

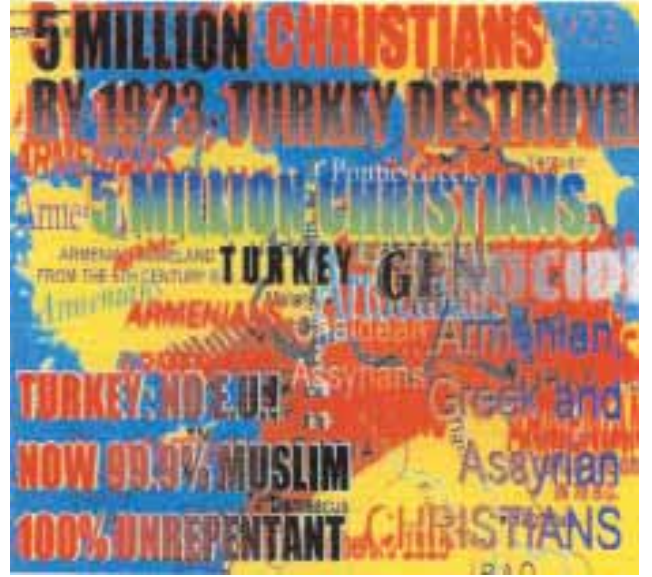

oldu. Daha önce hiçbir siyasi topluluk, Ermeni Kilisesinin, Protestan mezhebinin ve Amerikan misyonierlerinin aktif yardımlarıyla bu olayda, her siyasi renkten isyancı ve fanatiklerden oluşturulan bu kutsal olmayan topluluğun böyle bir mit (bu sözcük burada “yalan”, “tarihi yalan” anlamlarında kullanılmaktadır) yaratmada günümüzde bile halen başarılı olmaya devam ettiği kadar başarılı olmamıştı.

Ermeniler halen Azerbaycan’ın batı bölgelerindeki tüm Azerileri topraklarını terk etmeye zorlamaya devam ederken, bir Alman tarihçisi (Heinrich August Winker) tüm ciddiyetiyle, 1915 soykırımının tanınmasını talep edenlerden sadece biri. Bu kişinin, II. Dünya Savaşı’nın bitmesinden sonra geçen ve üç milyon Sudet Almanının sınır dışı edilmesine (ki bu süre boyunca 241.000 sivil hayatını kaybetmiş, 250.000 eski Wehrmacht askeri vurulmuş ve bunların hepsi savaşın bitiminden sonra olmuştur) kanuni bir baz oluşturan Benes Kararnamesi üzerine tek bir laf etmemesi dikkate değer, öyle değil mi?

Günümüzde Avrupa Parlamentosu Türkiye ile görüşmelerinde, Ermenilere karşı yapılan soykırımın tanınmasını ve Kürtlerin haklarına saygı gösterilmesini AB üyeliği için bir koşul sayıyor. Ne var ki kapsamlı olarak belgelendirilmiş olmasına rağmen 1945’te Çekoslovakya’da meydana gelen olaylardan hiç bahsedilmiyor. Prag kendisini, aslında halen yürürlükte olan Benes Kararnamesi’nden hiç uzaklaştırmadan AB üyeliğini sağlama aldı. Heinrich August Winker gibi profesyonel bir tarihçinin bu gerçeklerin farkında olmaması zorken, güvenilirliğinden şüphe edilmeli ve aşıkâr sorular sorulmalıdır. Bir adam neden böyle bir şey yapsın?

Kötülüğün kökü, hemen hemen her zaman olduğu gibi, sadece o anda algılayana hoş gözüken şeyleri

Dünya standartlarında katiller ve çocuk kaçırıcılar, Türkler Moğol-Asyalı genlerini vahşi yüzyıllar boyunca sayısı beş milyonları bulan kanlı Hristiyan kız ve erkek çocuklarını kaçırma olaylarıyla Ermenileştirdiler. Ms. Vanou Armenia Soykırımcı TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ Katliamları TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ HAYIR! Katil Cani TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ HAYIRHAYIR ! asla Karadeniz Türkleri Ermenidir. Türkler BOYUNLARINA KILIÇ DAYAYARAK BİNLERCE KİŞİYİ İSLAMLAŞTIRDI! (Burada kullanılan resim ve yazı birlikte bir bildiri olarak basılıp dağıtılmış.)

Türkiye’nin Ağrı Dağı’nı üzerinde taşıyan Hayastan (Ermenistan) bayrağındaki Ermeni örneğini takip ederek tasarlanmış bir bayrak: Üç renkli Fransız bayrağının üzerinde Kanada yaprağı... bir iddia... !

algılayan, tarihe çarpıtılmış bir bakışa dayanıyor. Bunun bir örneği, Ermenilerin doğrudan Nuh'un soyundan geldikleri iddiası ve bu soylarını kendi Devlet mitlerinin temelini oluşturacak kadar önemli bir ayrıcalık olarak görmeleri gerçeğiyle ilgilidir. Bu saçmalıktan ayrı olarak (eğer insan soyunun Nuh'tan geldiği doğruysa bu durum tüm insanlık için geçerlidir), bu iddia aynı zamanda büyük bir siyasi tehlikedir çünkü eğer buna itimat edilirse bu Ermeni mafyasının talepleri için sözde-tarihi bir gerekçe olarak kullanılabilir.

Dünya kamuoyundan ve garip bir şekilde Ankara'dan fazla bir tepki görmeden, Ermenistan Cumhuriyeti devlet armasında, şüphesiz Türk topraklarında bulunan Ağrı Dağı ve Nuh'un gemisi bulunuyor. Bu adeta Almanya'nın devlet armasında bir Atlantik Hattı kalesinin, Fransa'nınkindede bir Kanada akça ağacının yaprağının veya Hollanda'nınkindede, New Amsterdam'ın (affedersiniz: New York'un) hemen önünde olması gerekçesiyle Özgürlük Anıtı'nın olması gibi. Ermenistan'ın durumunda ise bu anormallik gerçek bir toprak hakkı iddiası ile ilgili. Bu bağlamda, Ermenistan'ın Gümrü Antlaşması'nı ve Kars Antlaşması'nı kabul etmeyi halen reddederek gelecekte bir fetih savaşı seçeneğini – tabii Türkiye'nin Azerbaycan olmadığını da bilerek açık tuttuğu unutulmamalıdır.

Burada unutulmaması gereken, meselenin Türkiye'nin AB'ye üye olması veya olmaması gerektiği değil, ülkede işlenen kişilik katlidir.

Ermeni mitomanisi iki temele dayanır. Öncelikle, tüm saçmalığına rağmen “Daha Büyük Ermenistan” iddialarına kaynak olan, ve aynı zamanda da sadece şu anda Azerbaycan'a karşı sürdürülen saldırı ve işgal savaşlarını gerekçelendirmek için değil, ayrıca bu gerekliliği ispatlamak için de kullanılan doğrudan Nuh'un soyundan gelme iddiası şeklindeki ırkçı çılgınlık var. Başpiskopos Mesrop Krikorian tarafında “değersiz Türkler” diye bu kadar küçümsenerek bahsedilen bu insanlar tam olarak kim?

Ermeni mitomanisini destekleyen ikinci temel de kendi kendilerine atfettikleri şehit halk statüsü. Gerçeği bilen birkaç kişi dışında dünyanın dört bir yanındaki Ermeniler – ve de kendi fikirlerini aşıladıkları dünya kamuoyu sözcüsü – o anki ruh hallerine göre bir milyon veya milyonlarca insanın hayatını kaybettiği soykırıma kesin olarak inanıyor. Bugün, Türkiye onlarca yıldır bu suçlamalara tepki göstermedikten sonra gerçek adına etkili bir şey yapmak ve mitomanyakları hak ettikleri noktaya yerleştirmek çok zor. Bu, yalan biçimindeki mitlerin gerçeklerden ve hakikatten daha güçlü olduğu anlamına mı geliyor? Bu mitler uzun ömürlü olabilir, ama kesinlikle ölümsüz değiller.

“Düşmanlıklar ölümlüdür, ama insanlık sonsuza dek yaşar.”

John Wilson (1785-1854)

MARK SYKES, ZEYTUN İSYANI VE PERVASIZ İSYANCILAR

Mark Sykes ve genç arkadaşı John Smith uşakları ve rehberleriyle. Çocuk da uğur getirmesi için katırcı tarafından alınmış. Ve gerçekten de uğur getirmiş!

Mark Sykes, 6. Baronet, 1879-1919. I. Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı İmparatorluğu'nun parçalanmasını konu alan sözde Sykes-Picot müzakerelerinde Büyük Britanya'yı temsil eden diplomattı. Sykes Güney Afrika Boer Savaşı'nda (1889-1902) görev yaptı ve İrlanda'da İngiliz genel sekreteri George Wyndham'ın özel sekreteriydi. Seneler boyunca Asyatik Türkiye'ye yolculuklar yaptı. Osmanlı İmparatorluğu'nda İstanbul'dan Bağdat'a, Kudüs'ten Van'a (aynı zamanda Iğdır, Erivan ve Tiflis'i de iyi bilirdi) yaşam ve tarz hakkındaki kitapları Sultan'ın dünyası üzerine yazılmış en iyi raporlardı. Sykes Türk memleketini sadece mantıkla değil aynı zamanda mizah ve nüktelerle betimleyen mükemmel bir gözlemciydi. *DAR-UL ISLAM* (1904) adlı eserini ben şahsen kusursuz bir başyapıt olarak görüyorum. Mark Sykes, örneğin, Zeytun'daki Türkler ile Ermeniler arasındaki nispeten zararsız bir olayı ve bunun sonuçlarını şöyle anlatıyor:

"Türkiye'nin devlet işlerinin genel durumundan memnun olmayan bir İsyancı Topluluğu, gelecek olan yardım fonu ve toplanan paraların izini sürerek 1895 yılında yarı başarılı bir devrim yapma ümidiyle Zeytun'u dağıtarak münasebetsizlikle suçlanmış ve en cesur temsilcilerinden altısını bu bölgeye atamıştı. Bu gözü dönmüş isyancılar Avrupa'nın dikkatini kendi davalarına ve iane kutularına çekmeyi umduklarından bu devrimin sonunun ne olacağını pek umursamamışlardı.

Mark Sykes'in "en cesur ajanlar" ve "gözü dönmüşler" adını verdiği isyancılardan birkaçı: Agassi, Meléhe ve Abahe, kuzu kılığındaki kurtlar.

Ne var ki bu kişiler kendi insanlarını isyan için hiçbir anlamda hazır bulamadılar ve üzerlerindeki etkileri de pek azdı. Duygulu, aptalca, muhtemelen haince konuşmaya hazır kişiler oldukları doğrudur, ancak bunların hiçbiri gerçekten silahlanıp başkaldırmaya hiçbir şekilde hazır değildi. Ancak hiç beklenmezken, devletin gücünü artırarak elde ettiklerinden faydalanarak vatandaşları birbirine düşürme fırsatı kendiliğinden ortaya çıktı."

Ardından Türkmenlerle aralarında, başka koşullar altında bahsedilmeye bile değmeyecek önemsiz bir olay meydana geldi. Mark Sykes şöyle devam ediyor:

"Temsilciler bu harekette olayları bir krize dönüştürme şansı gördüler ve de binbaşı ile üç muhafızını öldürüp Hristiyan üyeyi yanlarına alarak ya heyete saldırdılar ya da köylüleri heyete saldırmaya ikna ettiler. Çevredeki Ermeniler de çaresizce uzlaşarak kaçınılmaz olanı kabul ettiler ve isyancılara katıldılar...

Ertesi gün isyancılar şehri, Osmanlı'ya karşı bir cihada katılmaya zorlamak amacıyla (bu şehrin ahalisi bu cihada katılmaya pek de hevesli değildi)

Zeytun'daki garnizona saldırmaya karar verdiler. Sersemlemiş komutanının kabiliyetsizliği sonucunda kale kısa süren bir direnişin ardından teslim oldu.

Bazı önemli zaferler kazanmış olan Ermeni kuvveti Kurtul bölgesine doğru ilerledi, buralardaki Türk köylerini yağmaladı ve Anderim'i ele geçirerek hükümet konağını yaktı. Zeytun'a dönerken, en son Ermeni krallığının yıkıldığı Çukurhisar'da, onun hatırasını yad etmek için en utanç verici cinayetlerini işlediler. (Bana, korkunç ayrıntılar anlatıldı, ancak bunlar bana şehirli bir Ermeni tarafından gururla nakledildiklerinden dolayı doğruluklarından şüpheliyim.)

Zeytun'un eşi olmayan nadir fotoğraflarından biri. Şüphesiz Mark Sykes bu olayların ve sonuçlarının, Ermenilerin kan dökerek nasıl para kazandığının en güvenilir, dürüst tanığı.

Bu olayın sonrası, anarşi oldu. Abartılmış haberler dolayısıyla öfkelenen Müslümanlar ve Kürtler, Ermenilerin küçük ama zengin çarşısının hazineleriyle iştahlanarak onları Maraş'ta ve diğer yerlerde yenip katlettiler.”

Bunun üzerine Türk Hükümeti Zeytun'a asker gönderdi ve askerler “yol üzerindeki Ermenileri de önüne katarak Zeytun'a doğru ilerledi. Bu ilerleyiş sırasında her ne kadar birlikler bazı “çok çirkin fiiller -Türk ordusundan başka her hangi bir ordu tarafından bu fiiller işlenseydi böyle nitelenmezdi - işlediyseler de, bence bu harekâtı sevk edişinden dolayı kendisi kabahatli görülmemelidir.

Zira geride düşman bir halk bırakmak büyük bir askeri hata olurdu. Teslim olmaya çağırdığı Ermeniler şartları kabul edemeyecek kadar panik içindeydiler, ya köylerinde kalıp sonuna kadar direnecek imha olmayı bekleyecekler veya Zeytun'a doğru kaçacaklardı. Zeytun'da da isyancı ajanlar kendi itibarlarını devam ettirmek için, bir İngiliz askeri birliğinin onları kurtarmak maksadıyla Alexandretta'ya (günümüzde İskenderun) çıktığı yalanını halka inandırmaya çalışıyordu.”

“Bu ajanlardan biri dışarıya bir haberci göndermiş, o da kendisinin kaleme aldığı ümit vadeden bir mektupla geri dönmüştü. Fakat bu sahtekâr ve arkadaşları Zeytunluların genel sadakatsizliklerinden endişe ettiklerinden ve halkın Hükümetten merhamet beklemek ümidini kırmak için bazı şeylerin yapılmasına karar verdiler. Böylece Ali Paşa'nın sürüp götürdüğü mültecileri bir araya topladılar ve beraberce, esir aldıkları garnizon askerlerini doldurdukları Hükümet konağına yolladılar ve burada onları en acımasız şekilde öldürdüler.

Bu alçaklığı Zeytun halkına bulaştırmamak gerektiği unutulmamalıdır. İsyancıların rezil vicdansızlığı, ümitsiz ve öfkeli köylülerin fanatizmi bu katliama yol açmıştır. Bu iğrenç kasaplıktan sonra Zeytun Ermenilerinden bazılarının sürünerek Konağa yaklaşmaları ve silah arkadaşlarının cesetleri altında kalmış yetmiş askeri kurtarmaları onların hanesine sevap olarak yazılmalıdır. Bu askerlerden elli yedisi çarpışmalar bittikten sonra teslim edilmiştir. Bütün bu kanlı Ermenistan hikayeleri içinde, Hristiyanlarla Müslümanlar arasında her iki tarafın da yaptığı böyle asil iyi işler insana ferahlık veriyor ve her katliamdan sonra benzer olaylar açığa çıkıyor.

Bu aptalca katliamdan sonra isyancı ajanlar yaptıklarından övünmüş olmalıdırlar. Zeytun her türlü uyarıya rağmen kendini tehlikeye attı ve şehir sonuna kadar bir kuşatmaya karşı koymak üzere hazırlandı. Fakat bu safhada Zeytun sayfası kapandı. Zira üç hafta içinde, eğitim görmüş bir Türk'ün asil bir örneği olan Ethem Paşa savaş alanına ulaşmış ve Avrupalı Konsolosların da yardımıyla şehirdeki Ermenilerle şerefli bir barış yapmıştı. Anlaşma ne yazık ki bütün bu rezilliklere ve dökülen kanlara sebep olan sefillerin kollarına dokunulmadan Avrupa'ya dönmelerini sağlayan bir madde ihtiva ediyordu.

Bu sefiller Avrupa'ya, muhtemelen askeri maceraları kadar mümtaz! varlıkları ile de katkıda bulunacaklardı. Büyük güçler açısından bu isyancı ajanların kaçıp kurtulmalarına göz yumulması ciddi bir hata olarak görülmektedir. Zira, bu rezil ve her şeyi yüzlerine bulaştıran entrikacılar, çoktan hak ettikleri şekilde asılsalardı İstanbul'daki Büyükelçilerin eli kuvvetlendirilmiş olacaktı.”

Ya Türkler?

“Düşünceleri gereken bir vatanları vardı. Eğer isyancıların entrikalarına devam etmelerine müsaade etmiş olsalardı hiç şüphe yok ki en uygun bir zamanda korkunç bir isyan patlak vermiş olacaktı. (Zira 1915 Mart’ında Van’da iç savaş çıktığında Türklerin Doğu Anadolu’daki yenilgilerinden sonra böyle olacak gibi görünüyordu...)”

“Ayrıca şu da akılda tutulmalıdır ki bir Ermeni isyanı olayında, komplocu Ermenilerin niyeti de benzer katliamlara girişmekti. Türklerin Ermenileri öldürmelerine bir bahane bulmayı bir kenara koyarken, Batı’da da yakın zamanlara kadar olduğu gibi Doğu’da katliamın bir siyaset yönetimi olarak kabul edildiği hatırlanmalıdır. Müttefik kuvvetlerin Pekin’deki davranışları bu günün meselesi olduğuna göre neden “yakın zamanlara kadar” denmeli ki?”

(Mark Sykes bir asır sonra Bosna’da ve Irak’ta gerçekleşecek olan olayları önceden kestiremedi..),

“Şu da bir gerçektir ki, Ermeniler karşılayacakları cesaretleri olmaksızın bir tehlikeye atılmak gibi olağan dışı bir alışkanlığa sahiptirler ve dışarıdaki isyancılar, Büyük Devletler’in kendilerinin yardımına koşmalarını sağlamak için bir katliamı kışkırtmaya her an hazır dılar.

Bu sefillerin, Amerika’nın Türkleri suçlu bulup Türkiye’ye savaş ilan etmesini umarak Amerikan misyonerlerini katletmeyi gerçekten planladıklarına inanmak için güvenilir sebeplerim var.”

Mark Sykes bu bağlamda Malatya’da meydana gelen tipik bir olaydan bahseder:

“Ermeniler savaşılmaya niyetlenmişler, bir isyana hazırlanmışlar, fakat her zaman olduğu gibi ilk saldırıda ümitsizliğe kapılmışlar, paniğe

“Hindistan’daki isyandan sonra girişilen katliam resmi güçlerle işlenmiş de olsa en az bunun kadar merhametsizceydi. Bütün bunlardan bir kimse Skobelev’in Orta Asya’yı ele geçirirken (ve günümüzde Putin Çeçenistan’ı) en az Türklerin Ermeni isyanını bastırmada gösterdiği itidal kadar insafı olduğu sonucunu çıkarabilir.”

General Michael D. Skobelev (1843-1882). Meşhur Rus subaylarındandır. 1877-78 Türk-Rus Savaşı’ndaki cesurluğuyla öne çıkmış fanatik bir panslavistti. Orta Asya’da Türklere karşı yapılan savaşta merhametsizliğiyle meşhurdur. Günümüzde Çeçenistan’daki kitle katillerinden biri gibidir. Aslında Azerbaycan’a karşı Rusya’nın savaşı olan, (Ermenistan’ın değil!) Moskova’nın Hazar’daki petrol bölgesi üzerindeki etkisini sürdürülebilmesi için, Rusların çıkarları için Azerbaycan’a, Bakü’ye karşı sürdürülen sözde “Ermeni” savaşında olduğu gibi hareket etmiştir. Ermeniler, tüm tarihleri boyunca olduğu gibi, bir dış güç için sadece (Lenin’in deyişiyle!) “yararlı ahmaklar” olarak hizmet vermiştir.

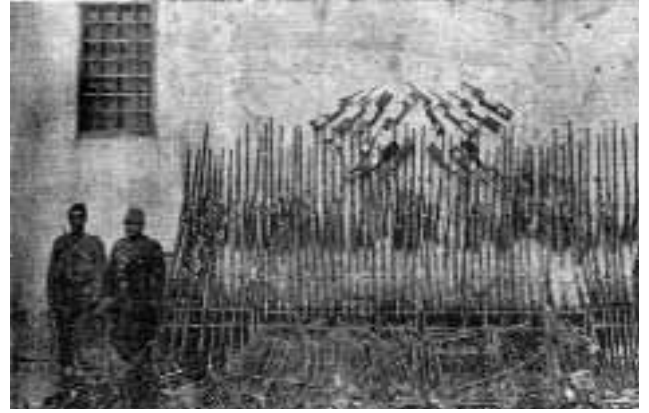
uğramışlar ve sonuçta niyetlendikleri savaş acınacak bir katliamla sonuçlanmıştı.

Yalnızca birkaç Ermeni Kilisesini teslim alarak cesur bir direnişe teşebbüs etmiştir. Fakat onlara olan takdirim bu sefil köpeklerin, manastırından kaçan bir Fransiken keşişine, bir Avrupalı öldüğü takdirde Büyük Devletler'in işe karışacağı ümidiyle iki yüz metreden ateş açtıklarını öğrendiğimde yok oldu gitti. Bu oyundan daha önce bahsetmiştim, bunun, Ermeni tabiatını en nahoş bir şekilde sergileyen beğendikleri bir tuzak olduğu görülüyor.” Aslında fanatik Ermeni milliyetçileri kendi kiliseleri dışındaki Hristiyan Kiliseleri ile diğer dini topluluklar arasında hiçbir fark gözetmez. Hatta Ermeni-Katolik Kilisesine mensup Ermeni yurttaşlarına (Mihitaristler) bile saygı duymazlar.

Bu arada işler değişti. Mihitar'ın mirasçıları da Ermeni milliyetçiliğinin kurbanı olarak zavallı kölelere dönüştü.

Öncelikle kişisel bir yorumda bulunmak istiyorum.

Onlarca sene önce Viyana'daki Mihitaristlerle yakın ilişkiler kurdum. Bu Katolik-Ermeni cemaatinin daha sonra Başkeşiş'i olacak olan Sayın Gregoris Manian en yakın dostlarımdandı ve saygıdeğer silah arkadaşım (Saint Lazarus mezhebinden) Erik Engel ile hep birlikte Viyana'nın ünlü konser salonu Musikverein'de düzenlediğimiz yardım konserini Katolik Ermeniler adına büyük bir başarıya dönüştürmeyi başardık.

Sayılsız benzer resimden biri: Zeytun'lu Ermeni asilerin silahlarını sağladığı Malatya'lı Ermeni haydutlardan alınan bazı silahlar. Bu trajik hikaye 1915'te Osmanlı hükümetinin Ermeni nüfusunu, o zamanlar imparatorluğa dahil olan Suriye ve Mezopotamya'ya göçmeye zorlamasıyla son buldu.

İNTİKAM ALMAYA HAZIR: Kafkasya'daki Ermeni kuvvetleri (Underwood & Underwood)

Akademi, tiyatro, hükümet ve hariciye alanlarından pek çok seçkin kişinin yanı sıra Avusturya aristokrasisinin Regina von Habsburg, Sachsen- Meiningen gibi önde gelen üyeleri de hazır bulundu. Konser, Mihitaristlerin Viyana'daki merkezinde yakın arkadaşımızı Erik Engel'in doğum günü kutlamasıyla devam etti.

Ermeni terörünün özel bir tür kurbanı olarak Mihitaristler

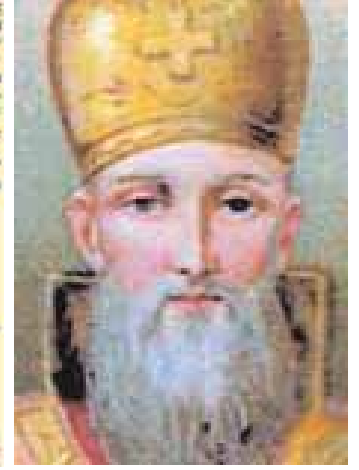
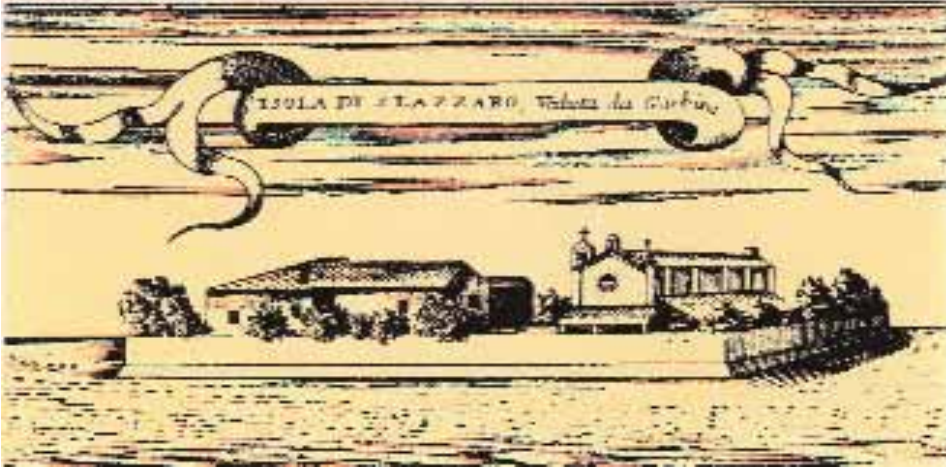
Şansımıza, tüm bunlar “A Myth of Terror” (Bir Terör Miti) adlı kitabımın basıldığı zamana denk geldi. Dahası konuklar arasında o zamanlar halen silah arkadaşım olan (Saint Lazarus mezhebinden), uzun zamandır da Orta Avrupa'daki Ortodoks Ermenilerin başpiskoposu olan Viyana'daki Gregoryen piskoposu Mesrop Krikorian da vardı. Kardeşçe bir ilişkimiz olmasına rağmen beni orada Mihitaristlerin toplantısında görünce bembeyaz kesildi ve şöyle dedi: “Ne cüretle o değersiz Türkleri biz Hristiyanlara karşı fişeklersin?”

Ne olduğu açıkça ortadaydı. Kitabımı okumuştı ve – her ne kadar kitap Ermenilere karşı tek bir söz bile içermeyip, sadece Ermeni terörizmine karşı yazılmış olsa da – kendisini bana hesap sormak zorunda hissetmişti: “Ne cüretle ...?” Türkler “değersiz” olduğu için, Ermenilerin kendilerinin teşvik ettiği bir iç savaşın zavallı kurbanları olan Ermenilerin maruz kaldığı kayıplarla, İslam nüfusunun sonuçta “değersiz Türkler”den başka bir şey olmayan sayıca çok fazla kurbanı arasında bir karşılaştırma yapmanın haksızlık olacağının bana izah edilmesi gerekiyordu. Tüm bunlar çok uzun zaman önce olmuştu ama bazıları durumun değişmediğini düşünebilirdi. Oysa gerçekte pek çok şey, örneğin Viyana'daki Mihitaristler çok değişmişti. Gregoris Manian'ın ölümünden sonra Viyana Mihitaristleri, doğrudan yalnızca sağlam, efendi Mihitaristleri değil, ayrıca – kesinliği pratikte kanıtlanamasa da tüm iplerin mafya benzeri tertipçi ve dolapçı organizasyonların elinde olduğu söyleniyordu –bu gelişmelerin başlangıcından itibaren kesinlikle daha zeki bir adam olan Başpiskopos Mesrop Krikorian'ın kendisini de tehdit eden bir köktenci, Lübnan'dan kaçan “kaçak” akınına uğradı.

Gregoris Manian bir ara Ermeni Katolik Kilisesinin (Roma ile ortaklık içindeki Ermeni Kilisesi) Başpiskoposu olmayı umuyordu. Ancak o sırada Vatikan sözde Uniatlar, yani iman açıklamalarında Katolik iken bir yandan da Ermeni dinsel törenlerini takip eden Doğu töreni Ermenileri ile bağlarını azaltmak için çaba harcıyordu. Vatikan'ın nihai amacı Ermeni Hristiyanları Roma'ya geri toplamak idi (ve halen de öyledir), ancak bu sadece boş bir ümit olarak kalacaktır çünkü Ermeni Ortodoksların takip ettiği amaçların en başta gelenleri ve en önemlileri milliyetçilik esaslıdır. Bunun çarpıcı bir örneği Lübnan'da 1970'lerdeki kargaşadan beri radikaller tarafından içlerine sızılan ve altı kazılan ve yüz sekse derece yön değiştiren San Lazzaro'daki “Katolik” Ermenilerle ilgilidir. Osmanlı İmparatorluğu'na karşı pek çok iyilikle gösterdikleri saygıları tamamen yok edildi ve körlemesine bir nefretle değiştirildi. Bu alanda San Lazzaro rahiplerinin örneği eşsizdir.

GÜNÜMÜZDE SAN LAZZARO / MİLLİYETÇİLİK KİLİSEDEN LAİK ÖRGÜTLERE YAYILIYOR / MİHİTARİSTLER HAKKINDA GERÇEKLER

Venedik Gölü'nde, San Marco ile Lido'nun arasındaki yolun ortasında küçük San Lazzaro Adası yer alır: bir zamanlar Ermeni Ortodoksların zulümleri sırasında Katolik-Ermeniler için bir kaçış yeri, günümüzde “Katoliklik” ve evrensel bir Kilise ile ilgili her şeyi arkalarında bırakan milliyetçi fanatiklerin kovana, ve şimdi de tamamen Mihitar okulundan, ataları kendi kutsal atalarına kanlı bir biçimde zulmetmiş olanlar tarafından yönetilen bir yerdir.

San Lazzaro'nun fırtınalı bir tarihi vardır. Yüzyıllar önce, özellikle Haçlı Seferleri zamanında ada cüzamlılar ve cüzam taşıdığından şüphe edilenler için bir karantina bölgesiydi. Bu zavallılara, günümüzde halen hastalar ve haksızlığa uğrayanlarla ilgilenen Kudüslü Saint Lazarus Şövalyeleri tarikatı baktı.

Haçlı Seferlerinin sona ermesi ve cüzamın zaman içerisindeki kayboluşu yakında adada çökmeye başlayan Saint Lazarus Şövalyelerinin evinin olmayacağı anlamına geliyordu.

Bu durum Katolik Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğu'nda oluşan zulüm cehenneminden bir kez daha kaçacak bir yer aramaya başlamasıyla sona erdi. Ancak Hristiyan kiliseleri arasındaki çatışmalar pek de umurlarında olmayan Türk Müslümanların zulmüne değil, güçlerini kaybetmekten korkan ve Katolik Mihitaristlerden kurtulmak için her yola başvurmaya hazır olan Ortodoks Ermenilerin (Gregoryenler) zulmüne uğramaktaydılar.

Gregoryenler baskısız ve terörsüz, hatta cinayet bile işlenmeden durdular. Gregoryenlerin 1707 senesinde halkın gözleri önünde idam ettiği rahip Ter Gomidas Keumurdjian klasik bir örnektir. Padişah ona kendi halkı olan Ermenilerin katı adaletinden kurtulması için İslam'a geçme şansı tanıdı. Ama boşuna: gerçek bir şehit olarak öldü ve buna uygun olarak Papa XI. Pius tarafından 23 Haziran 1929 tarihinde “Kutlu” Ter Gomidas olarak aziz mertebesine yükseltildi. Bugün Mihitaristler Ter Gomidas hiç

Mihitarist cemaatinin azizlik mertebesine yükseltilen tek üyesi Ter Gomidas, bir Katolik-Ermenidir. Ermeni ortodokslar tarafından zulüm gördü ve idam edildi, ve tamamen politik sebeplerden ötürü lanetlendi.

yaşamamış gibi davranıyor ve lanetlenen anısını yok etmek için ellerinden geleni yapıyor. Roma'daki Katolik-Ermeni kilisesi S. Nicola'da halen Aziz Kirkor Lusavoriç (Gregory the Illuminator) ile Papa Silvester'in arasındaki bir görüşmenin oldukça çarpıcı bir resmi bulunsa da, Ter Gomidas'ın çağdaş bir resmi tartışma konusu bile edilmeden, ekümenik gayretleri tehlikeye atmamak için kaldırılmıştır. Bugün Mihitarisler, sanki hiçbir zaman Ermeni Ortodoksların vahşi, kanlı ve merhametsizce zulmüne uğramamışlar gibi davranmaktalar, hatta aksine yazılarında (örneğin San Lazaro'da satılan yazılarında), Sassun'daki Ermeni ayaklanmasında en korkunç gaddarlıklardan sorumlu bir katil olan Andranik gibi suçluları yüceltiyorlar.

13 Nisan 1904'te Osmanlı askerleri Sassun'daki isyanı bastırmak üzere gönderildi. Çok uzun süre direnemediler ama Andranik'in çetesi Ağustos'a kadar direnmeyi başardı. Sonra da Kafkasya'ya kaçtı. Çatışmaları daha sonra Ermeni arkadaşları kurban sayısı ile gurur duyarak açıkça anlattı: 1904 senesinde Mayıs – Ağustos ayları arasında 932-1132 Türk öldürüldü. Buna karşın sadece 19 Ermeni öldürüldü. Bunlar Ermenilerin verdiği sayılardır. Ancak bu isyan da kayıtlara "toplu katliam" olarak geçmiştir. San Lazaro'daki manastırda satılan *Armenia and San Lazarro* (Ermenistan ve San Lazarro) adlı kitap bu sözlerle dolu.

Armenia and San Lazarro (Ermenistan ve San Lazarro) kitabındaki benzer bir tasvir de şöyledir:

"Taşnaklar: İstanbul'daki bir çeteci eylemi... Doğunun en önemli ve ünlü bankası olan İstanbul Osmanlı Bankasının işinden başka bir şey değildi. Bu cüretkâr olağanüstü eylem Taşnak Partisi tarafından düşünülmüş ve etkili olacağından emin olunarak gerçekleştirilmiştir. Ve beklenen sonucu da göstermiştir. Büyük Batı devletlerinin büyükelçileri isyancılarla görüşüp Osmanlı hükümetinden Ermeni azınlığı için yapılacak reformlar şeklinde alınacak imtiyazlar karşılığında bankayı terk etmelerini istemiştir..."

Bu imtiyazların sonuçları, tüm dünyayı ASALA'dan PKK'ya ve El Kaide'ye kadar terörizmle karşı karşıya bırakan sonuçları ortada değil mi? Bunlar kontrolden çıkmadan durdurulmalı!

"Armenia and San Lazarro" (Ermenistan ve San Lazarro) kitabından, gelmiş geçmiş en acımasız teröristlerden birine ait bir görüntü:

"Çağdaş Ermeni tarihinin en ünlü askerlerinden biri olan General Adranik. Halkının tarihinin en parlak sayfalarından birini yazarak Ermeni nüfusunun direnişini dikkate değer bir beceri ve cesaretle yönetti: 20. yüzyılın başlarında Sassun'un Türk saldırıları karşısındaki savunması."
Yorumsuz.

ARMENAKAN, HINÇAK VE TAŞNAKTSUTYUN İHTİLAL PARTİLERİ: TERÖR YÖNTEMİ

Ermeni azınlığın önem kazanan ilk siyasi partisi “Armenakan” partisi oldu. 1885 sonbaharında Van’da kurulan parti, Avrupalı bir çizgide düzenlenmişti ve kendi yayımlarına sahipti. Bu tamamen isyancı örgütün arkasındaki beyin İstanbullu zengin bir bankerin oğluydu. Adı Mıgırdıç Portakalyan idi. Van’da açtığı okullarla ilgili pek çok sorun yaşadıkten sonra Marsilya’ya göç etti ve partisini buradan yönetti. Marsilya’da ayrıca “Armenia” adında bir dergi yayımladı. Amacı Avrupa’ya dağılan Ermeniler arasında bir Ermeni devleti oluşturma hevesi uyandırmaktı. Tepki, para, cephane ve donanım sağlayan bir “Ermeni Vatanperver Cemiyeti” şeklinde geldi. Hedefleri “isyen yoluyla, Ermenilere kendi kendilerini yönetme hakkı kazanmaktı”. Armenakan üyeleri Van ve çevresinde en modern silahlarla donanmış ve gerilla savaşı sanatı eğitimi almışlardı. Dost büyük güçlerin desteği ile “halkı genel bir harekate” hazırlıyorlardı. Çok geçmeden Trabzon ve İstanbul’da gizli Armenakan birimleri ve Rusya, İran ve Amerika Birleşik Devletleri’nde kadrolar oluştu. Ermeni uzmanı tarihçi Christopher Walker’a göre “Portakalyan tarafından başlatılan aydınlanma” kısa sürede Ermeni terörist sahnesinin verimsiz barbarlığında” kayboldu.

1887’de Cenevre’deki Ermeniler Marksist prensiplere dayanan ilk Ermeni partisini kurdu. Simgeleri çandı (hınçak=çan). Hınçaklar, kendilerine Kafkasya’dan gelen militan-isyancı ruhu veren Rus Ermenilerinden üyeliklerini tamamen çektiler (Stalin adıyla tanınan genç Dzhugashvili de bu dünyadan gelir). Parti organının adı Hınçak idi ve

Doğu Anadolu’daki bir Ermeni okulunun tiyatro perdesinde isyancı Ermeniler olan Habete Tavekelian ve Ka-lust Andrassian görünüyor. Bunlar gibi teröristler azimle ve dikkatle, dünya kamuoyunun dikkatini bir kez daha “Türklerin barbarlıklarına” çekme amacı taşıyan “Van isyanını” hazırladılar.

Bu iş için çok para gerekiyordu ve Van Gölü’ndeki manastırın başkeşişinin de katkıda bulunması bekleniyordu. Ancak bu beklenen katkıda bulunmayı reddetti çünkü Ermenilerin Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde gayet iyi bir yaşam sürdüklerine inanıyordu. Bunun sonucunda yardımcısı ile birlikte öldürüldü. Teröristler cesetlerini parçalayarak göle fırlattı. Kendisinin yerini alan Başkeşiş Boghos istenen parayı ödemeye hemen razı oldu. Bir sene sonra, 1896 Haziran’ında Van isyanı gerçekleşti. Şehrin Müslüman kısmının tüm nüfusunu yok eden 1915 yılı trajedisinin kanlı bir provası yaşandı.

1890 senesinde grup “Hınçak İhtilal Partisi”, kısaca da “Hınçaklar” adını aldı. Liderleri fanatik isyancı Avetis Nazarbekian idi. Esmer, ince, oryantal tarzda, oldukça yakışıklı olduğu ve mükemmel keman çaldığı söylenirdi. Ayrıca “isyancı terörü”, “kapitalist” yasaları reddetmenin doğal bir sonucu olarak görüyordu.

Sonuçta “Ermeni İhtilalcileri Federasyonu”

(Hai Hegapokhakanneri Dashnaktsutiun), tüm küçük terörist gruplarını ve ihtilalci birimlerini bir şemsiye gibi biraraya toplayacak bir örgüte duyulan gereksinim sonucu ortaya çıktı. Örgütün amacı, halk savaşı ile Ermenilerin bağımsızlığını kazanmaktı (ve halen de öyledir).

Taşnaklar isimlerini “Ermeni İhtilalcileri Federasyonu”

(Hai Hegapokhakanneri Dashnaktsutiun) olarak değiştirdiler. Bu isim Taşnaklarca bugün de kullanılmaya devam ediyor. On dokuzuncu yüzyılda bazı Protestan Ermeni papazları Gregoryen rahiplerle en iyi milliyetçi çobanların kimler olduğu üzerine sert kavgalara girişirlerdi. Şimdi iki siyasi grup, Taşnaklar ve

Hınçaklar, Ermeniler hakkında aynı şekilde yarışıyorlar. Hınçaklar daha çok sosyalist inançlarını vurgularken Taşnaklar milliyetçi düşünceler üzerinde duruyor. İkisi birlikte, aynı ideolojik inançları paylaşan diğer örgütlerle tam olarak aynı fanatik biçimde çarpık milliyetçi-sosyalist dünya görüşünü savunuyorlar. Özellikle Taşnaklar amaçlarına ulaşmak için vahşi terörizmi tekrar tekrar siyasi bir yöntem olarak kullandılar. Oldukça yeni sayılabilecek birkaç saldırı da dahil olmak üzere çok sayıda saldırıdan sorumludurlar. Eylemleri büyük ölçüde korkutma ve zorbalık yoluyla finanse edilir.

Taşnak örgütünün en çirkin saldırılarından biri de Sultan Abdülhamit’e suikast girişimidir.

Patriotism Perverted (Boston, 1934) kitabının yazarı olan Ermeni siyasetçi K. Papazian, Abdülhamit’e 1905 senesindeki suikast teşebbüsünün Ermeni İhtilalcileri Federasyonu’nun siyasi emellerine öldürme yoluyla ulaşma girişiminin son örneği olduğunu yazıyor. Suikast teşebbüsü başarısızlıkla sonuçlandığından sonuçları yalnızca nahoş oldu. Bombalar zamanından çok önce patladı çünkü Sultan, Yıldız Camii’nde cuma namazı sonrası Şeyh-ül İslam’la çok uzun süre konuştu. Sultan’ın saldırganları bağışlaması boşunaydı. Kargaşayı çıkaranlar Avrupa’nın dikkatini çekmek amacıyla sahte ayaklanmalar planlamayı sürdürdüler.

21 Temmuz 1905: Sultan II. Abdülhamit’e karşı yapılan “Yıldız suikasti”

Taşnakların üzerinde “Ermeni Taşnaktsutyun İhtilal Komitesi” ve “Özgürlük ya da Ölüm” adlı iki efsanesi olan bayrakları. Silahlı Taşnaklar Ağrı’dan gelirken görülüyor. Ön planda patlayan bomba da Osmanlı İmparatorluğu’nda isyancı grupların “çalışmalarını” simgeliyor. Bu resim Cenevre’de 1909 senesinde yayımlandı.

BAB-I ÂLİ GÖSTERİSİ, HINÇAKLAR VE KUSAKTSAKAN

30 Eylül 1895 sensinde Hınçak Partisi, Bab-ı Âli'ye yakın çevrede büyük bir gösteri düzenledi. Hınçak İhtilal Partisi özel bir şey hazırlamıştı ve her şey tam olarak planladıkları gibi oldu. Hınçaklar İstanbul'daki elçiliklere, "barışçıl gösterilerini" önceden mektupla haber vermiş ve aynı zamanda tüm şiddet eylemlerini polisin ve askerin işi ilan etmişti. Ne var ki herkes partinin köktenci bir kolunun iyi hesaplanmış bir isyan planladığını biliyordu. Pek çok silahlı gösterici 30 Eylül'ü unutulmayacak bir gün yapmak üzere hazır bulundu. Öğlen vakti iki bin kişi çoktan Kumkapı semtinde Ermeni Patrikhanesi'nin yakınlarında toplanmıştı. Abartılı talepler duyuluyordu ve sonunda Sassun ayaklanmasının liderlerinden biri kalabalığa doğru "Ya özgürlük ya ölüm!" diye bağırdı. Bunun üzerine göstericiler Bab-ı Âli'ye doğru yürümeye başladı.

Yolda bir polis memuru öldürüldü. Böylelikle gösteriyi düzenleyenlerin isteği yerine gelmiş oldu: polis ve askerler şiddet kullanmaya zorlanmış oldu. Üç gün boyunca ayaklanma başkenti oyaladı. 3 Ekim'de "Murat" bile (Hampartsum Boyadjian – Sasun ayaklanmasının bir diğer profesyonel tahrikçisi) hafif yaralanmıştı.

Sultan şahsen patriğe araya girip yeniden düzeni sağlamasını söyledi ama nafile. Hınçak partisinin kodamanları kaos istiyordu. Müslüman nüfustan beklenen misilleme sonunda geldi ama bu gibi durumlarda hep olduğu gibi yine kargaşayı yaratanlarla ilgisi olmayan masum insanlar zarar gördü. Ancak bu da Zeytun ve Sasun'da olduğu gibi planın bir parçasıydı. 10 Ekim'de son Ermeniler de sığındıkları kiliselerinden ayrıldılar. İsteyen herkes Rus büyükelçisinin kişisel koruması altına girdi. Büyükelçi Nelidov, yüzlerce göstericinin silahlı olduğunu göz önünde bulundurarak kimlerin kendisinin yardımına ihtiyaç duyduğunu biliyordu.

Marksist ihtilal örgütü Hınçakların yirminci kuruluş yıldönümleri anısına bir portreleri. Ortadaki çan simgesinin etrafında, tamamı Hınçaklar ve dini ataları tarafından başlatılan kanlı ayaklanmaların anısına bir gökkuşağı görülüyor.

1896'da İstanbul'daki Ermeni ayaklanmaları: Arbede her zaman aynı şekilde gerçekleşiyordu. Önce şehrin bir noktasında bir saldırıda bulunuluyordu. Osmanlı Bankası, Sultan'ın sarayının önü ya da patriğin merkezi gibi. Dahilindeyse Avrupalı muhabirler bu saldırılara davet ediliyordu. Kısım dış baskılar nedeniyle, kısmen Bab-ı Âli'nin bağışlama gösterisinin yatıştırıcı bir etki göstermesini ummasıyla ayaklanmayı başlatanlar serbest bırakılıyordu. Aynı elebaşlarının bir saldırıdan diğerine tekrar tekrar ortalığı karıştırmasının nedeni buydu. Bu durum insanları o kadar öfkeliendiriyordu ki, isyancılar sonunda istediklerini elde ettiler: ölü ya da yaralı Ermeni isyancılar dünyada bir kez daha yankı uyandırdılar.

Çete başı Kavafian, Sasun'daki kargaşayı yaratanlardan biridir. Burada bir Rus subayı olarak görülüyor, zaten hep öyleydi, Sasun'daki kargaşa ortamını hazırlarken bile. On dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısındaki ve Birinci Dünya Savaşı'na başlamasına yakın Ermeni ayaklanmaları dünya basınında sıklıkla manşet oldu. Birinci Dünya Savaşı çıkınca hemen Ermeni gönüllü birlikleri veya terörist gruplar olarak ortaya çıktılar. Amaçları yine aynıydı: Türklere zarar vermek.

1896'da Amerika Birleşik Devletleri'nde yayımlanan *Turkey and the Armenian Atrocities* (Türkiye ve Ermeni Zulümleri) adlı kitaptan bir resim. Alıntı: "Sasun'daki Ermenilerin katli. Bu resim masum Ermenilerin kana susamış Kürtler ve öfkeli askerlerce katledilişinin gerçek bir göstergesidir. Katliam 50.000 ya da daha fazla insanın öldürülmesiyle sona erdi. Yağmalamaların ve kundaklamaların ardından yüz binlerce insan aç ve evsiz kaldı."

Bab-ı Âli gösterisinin sonunda yeni bir söz icat edildi: kusaktsakan. Bir kusaktsakan, Hıncakların sadık bir takipçisiydi ve partinin verdiği emirlerin sebebini sormadan bu emirlere itaat ederdi. Daha sonra Rusya'da bu tip insanlara "aparatchik" adı verildi.

Sasun olayları resimli bir kitabın gerçek örnekleridir. Ancak bu olaylarda görünen, Kürtlerin ve "öfkeli askerlerin" kana susamışlığı değil, tek bir amaç doğrultusunda ortalığı karıştırma tekniğidir: bir azınlık grubunu uluslararası basın manşetlerine "zulüm kurbanı" olarak taşıyıp siyasi muhalifleri eyleme geçmeye zorlamak. Pek çok masum insanın çıkan karışıklıkta gerçekten hayatını kaybetmesi elebaşlarının umurunda bile değildi. Bu arada onlar da Hıncak partisinin mensuplarıydı.

Ermeni tarih kitaplarının çoğunda Sasun halkını ayaklanmaya kışkırtanların adlarının "kahramanlar" olarak anıldığını görüyoruz. Bu isimler Mihran Damadian ve Hampartsum Boyadjian. Her ikisi de, Kumkapı ayaklanmasını düzenlediklerinden (Nisan, 1890) kargaşa çıkarmakta deneyimliydiler. Mihran Damadian, İstanbul'dan kaçtıktan sonra Atina'da anti-Türk gösterileri düzenledi. Boyadjian Kafkasya'dan İstanbul'a şeyh kılığında büyük miktarda para taşıyarak geldi. Dolayısıyla silah satın almak onun için pek sorun olmadı.

Asilerin ne kadar silahsız olduğu, Kürtlerin Ermenilerden tek bir yer almak için on iki gün boyunca canla başla savaşmaları gerektiğini öğrendiğimizde çok daha net olarak ortaya çıkıyor. 17 Kasım 1894 tarihli Times'da G. Hagopian'ın kaleminden, Fulham'da yazılmış, Sasun olaylarıyla ilgili bir makale yayımlandı. Christopher Walker bile *Armenia – The Survival of a Nation* (Ermenistan – Bir Ulusun Kurtuluşu) adlı kitabında bu yazının "kesin olmayan detaylarından" bahseder. Ama ne önemi var ki? Dünya basını Hagopian'ın hikayesine sarıldı ve tüm dünya, aslında bir iç savaşa dönüşen isyanların bastırılması

olayına tepki gösterdi. Bunların sözde “silahsız” ayaklanmalar olması gerekiyordu. Dünya kamuoyunun alıntılarda geçen tamamen anlamsız rasgele rakamlara (örneğin 50.000, belki de daha fazla ölü) alışması da bu zamana denk gelir. Okuyucular bu saçma rakamları, aynen günümüzün modern okuyucularının 1. Dünya Savaşı’nda iki buçuk milyon Ermeni’nin öldüğü şeklindeki açıklamaları kabul ettikleri gibi kabul ettiler. Müslüman kurbanlara ne olduğunu sormak ise *Turkey and the Armenian Atrocities* (Türkiye ve Ermeni Zulümleri) kitabının ilk yayımlandığı zamanlarda bile hiç ilgi çekmeyen bir şeydi.

ERMENİ TERÖRÜNÜN DORUK NOKTALARINDAN BİRİ: OSMANLI BANKASI BASKINI

İstanbul-Şişhane’de, Bankalar Caddesi’ndeki gösterişli cephesinin ana kapısı ile Osmanlı Bankası hâlâ Türkiye’nin en önemli özel bankalarından biridir. On dokuzuncu yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu’nun önde gelen mali kuruluşuydu. Zamanında özellikle demiryollarının ve sanayilerin inşasında önemli rol oynadı.

26 Ağustos 1896’da Ermeni teröristler Osmanlı Bankası’nı basıp içeride insanları rehin aldı. Bu, haddinden fazla şiddet olayına tanıklık eden bir senenin üzücü sonlanışydı. Bu kez operasyon, Ermeni Taşnak Partisi tarafından düzenlenmişti. Bu olağanüstü baskını, 1896’daki tüm diğer terörizm eylemlerinden sorumlu olan rakipleri Ermeni Hınçak Partisi’ne yetişmek için bir fırsat olarak gördüler.

Baskın o sırada henüz Rusya’nın egemenliğinde olan Kafkaslar’dan üç Ermeni tarafından düzenlendi. Çete başı Karekin Pastırmacıyan daha sonra

İstanbul’da Bankalar Caddesi’nde Osmanlı Bankası’nın ana kapısı. 26 Ağustos 1896 baskınının mekanı. Osmanlı Bankası baskını halen dünyanın dört bir yanındaki teröristler için klasik bir terör ve zaptetme modeli teşkil etmektedir: rehin alma, bir “manifesto” yayımlanması talebi, dış güçlerin yardımıyla ülkeden “güvenli çıkış” talebi ve de bunun yerine getirilmesi!..

Osmanlı Bankası’ndaki muazzam baskının ardından: “Leipziger Illustrierte” sadece Ermeni teröristlerden haczedilen silah ve patlayıcıların sergilenmesini bildirmekle kalmadı, ayrıca bu serginin yabancı elçiliklerin araya girmesiyle hemen kapandığını da bildirdi. Bu da günümüzde halen geçerli olan bir başka terörist örnektir.

(1908) Erzurum'dan Meclis-i Mebusan vekili seçilecek ve Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlılara karşı Rusların tarafında savaşıyan bir grup Ermeni gönüllüyü yönetecekti. 26 Ağustos'ta teröristler bankaya zorla girip bombalar fırlattılar, gümüş sikke dolu çuvallarla barikat kurup her yöne ateş açtılar. İnsanları rehin aldılar ve taleplerinin yayımlanmasında ve karşılanmasında ısrar ettiler. Bu operasyon gelecekteki teröristler için bir örnek oluşturdu ve bu tür terörist baskın tarzı büyük ölçüde değişmeden kaldı. Talepleri şunlardı:

- Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Ermeniler için Avrupalı bir yüksek komiserin tayini.
- Halk ordusunun ve polisin Avrupalı komisere itaat etmesi.
- Avrupa sistemiyle uyumlu adli reform.
- Şartsız basın ve din özgürlüğü.
- Vergilendirme sisteminin yenilenmesi.
- Vergi borçlarının iptal edilmesi.
- Genel af.
- Yukarıdaki taleplerin yerine getirilmesini teftiş etmek için bir Avrupa komisyonunun kurulması.

Rehin alma ve ölüm tehdidi durumlarına her zaman yapılan standart pazarlıklardan sonra Osmanlı Bankası'nın genel müdürü Sir Edgar Vincent, Rus İmparatorluğu Büyükelçiliği'nin tercümanı Maximoff ile birlikte ablukaya alınmış binaya girdi. Pazarlıklar teröristlerin ülkeyi güvenlikle terk edeceklerinin garantisiyle sona erdi. Bu, günümüzde halen geçerli olan bir örnek teşkil etti.

Bu on yedi asi muhtemelen tüm İngiliz ve Fransız filolarının İstanbul'a dönüp kendilerini coşkuyla karşılamalarını bekliyordu. Her ne kadar böyle bir şey olmadıysa da çete kaçışını bizzat Sir Edgar Vincent'in özel görkemli yatıyla yaptı. Daha sonra da kendilerini sağ salım Marsilya'ya götüren Fransız savaş gemisi La Gironde'a geçtiler.

Terörist saldırılarını oradan planlamakta ve yürütmekte serbestlerdi. Baskın amacına ancak kısmen ulaşabilmişti. Beklenen ayaklanma gerçekleşmemişti. Teröristler bu ayaklanmalara ihtiyaç duyuyordu. Çünkü bu ayaklanmalar, ölümler ve yaralılarla "Ermeni Davası"na büyük katkı sağlayacaktı. Diğer terörist birimler de 30 Ağustos'ta Galata'da çok sayıda bombanın patlatılmasını düzenleyerek yardımda bulundular.

Bu sefer işler daha iyi gitti çünkü artık ayaklanmada 4000-6000 Ermeni öldürüldü gibi hikayeler uydurmak mümkündü. İngiliz Büyükelçiliğinin gizli raporlarında bu rakamları destekleyen tek bir kanıt bile bulunmuyor (F. O. 424/188, No: 149 ve 169). Ama ne fark eder ki?

Gelecekteki tüm terörist baskınlar için, rehin alma, talep listesinin zorla yayımlanması, teröristlerin ülkeyi terk etme izni ve artı tüm bu eylemlere eşlik eden halkla ilişkiler hizmetleri ile komple bir örnek oluşturulmuş oldu.

1980 yılında (!) Briton Christopher Walker, Armenia – The Survival of a Nation (Ermenistan – Bir Ulusun Kurtuluşu) adlı kitabında Osmanlı Bankası baskını üzerine şu paragrafı yazmıştır: "Kaçan Taşnaklar şanslıydı. Fransız gemisi Gironde'a binip Fransa'ya doğru yelken açtılar. Geride kalan Ermeni vatandaşları pek çok kez terörist bir toplumda terör yaratmak suçunun cezasını çekti."

“İki minareli” Medrese Erzurum’un simgesidir. “Ars Er Rum – Rumların Toprakları” buraya Arap coğrafyacı İbn-i Batuta tarafından verilen isimdir. Burası ilk 1049’da Selçukluların saldırısına uğramıştır.

632 yılında burada Bizanslıların bir kilise meclisi bulunuyordu ve bozguna uğrayan Ermeni beyliklerine Rum Ortodoksluğunu kabul etmeleri emredildi. “Karen” adıyla Erzurum, Halife’ye bağlı olan Bagratid Krallığı’na bağlıydı. Türkler Malazgirt’teki zaferlerinden (1071) sonra Erzurum’a yerleştiler.

ERMENİLERİN TAŞNAKLAR TARAFINDAN YOK EDİLEN SON ŞANSI

1914’de Taşnaksutyun Parti Kongresi Erzurum’da toplandı. Taşnaklar Erzurum’u gelecekteki “Büyük Ermenistan”ın başkenti olarak görüyorlardı.

Birinci Dünya Savaşının çıkması, Ermenilerin tarihindeki belirleyici bir dönüm noktasıdır. İhtilalci Taşnaksutyun kongresi Erzurum’da toplandığında Osmanlı İmparatorluğu (Kasım ayından önce) İttifak Devletlerinin tarafında savaşa girmenin arifesindeydi. Kongredeki olaylar, özellikle mensuplarının Osmanlı Hükümetine karşı tavrı ile ilgili olarak oldukça farklı şekillerde anlatıldı.

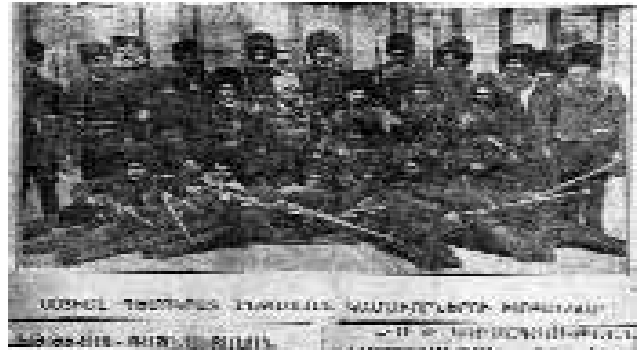
Ancak daha sonra bağımsız Ermeni Cumhuriyeti’nin başbakanı olacak olan Hovhannes Kachaznuni, Temmuz 1923’te toplanan Bükreş Taşnaksutyun Kongresinde bu konuyla ilgili şu açıklamayı yaptı:

“1914 Sonbaharında, Türkiye henüz savaşa girmemiş, ama savaş hazırlıkları yapıyorken, Ermeni ihtilal çeteleri Transkafkasya’da (Çarlık Rusyası’nda) büyük bir heves ve tantana ile kuruluyordu. Sadece birkaç hafta önce Erzurum’daki genel toplantıda alınan karara karşı olarak Ermeni İhtilal Federasyonu (Taşnaksutyun) bu çetelerin toplanmasına ve Türkiye’ye karşı gelecekteki askeri eylemlerine aktif olarak katılmıştır...” Kendisi için acı verici olan, Transkafkasya’daki Ermeni İhtilal Federasyonu’nun kararına sadık kalmaması gerçeğini kısaca yorumladıktan sonra Ermeni Cumhuriyeti başbakanı şöyle devam etti: “Gönüllü çetelerimizin alana girip girmediğini tartışmak bugün yararsızdır. Tarihi olayların kendi içlerinde reddedilemeyecek bir mantığı vardır. 1914 Sonbaharında Ermeni gönüllü çeteleri organize olup Türklere karşı savaştılar çünkü kendilerini savaşmaktan alıkoyamıyorlardı. Bu, Ermeni halkının tüm bir kuşak boyunca kendilerini besledikleri psikolojinin kaçınılmaz sonucuydu: Bu zihniyet ifadesini bulmak zorundaydı ve buldu da... Eğer çetelerin kurulması yanlışsa, bu hatanın kökeni çok daha derinlerde aranmalıdır...1914 kışı ile 1915 baharı Taşnaksutyun da dâhil olmak üzere Transkafkasya’daki Ermeni-

ler için heves ve umut dolu dönemlerdi. Savaşın müttefiklerin zaferiyle sonuçlanacağından hiç şüphemiz yoktu: Türkiye yenilecek ve parçalanacak, ve Ermeni nüfusu sonunda bağımsız olacaktı. Rusya'ya tereddütsüz tüm kalbimizle sarıldık. Somut bir gerekçemiz olmaksızın Çarlık hükümetinin, sadakatimiz, çabalarımız ve yardımlarımızın ödülü olarak bize Kafkasya'da az çok geniş, bağımsız bir hükümet ve Türkiye'den bağımsızlaştırılan Ermeni vilayetleri vereceğine inandık." Bu gerçekleri Ermenilere kendi içlerinden hiç kimse kendi başbakanları Hovhannes Kachaznuni kadar sert, açık ve kesin bir biçimde anlatmamıştır. "Kendi arzularımızı başkalarının kafalarına yerleştirdik." derken neden bahsettiğini bilir. Kendi siyasetlerinde her zaman yaptıkları gibi Ruslar 1914'te Ermenilerle ilgili niyetleriyle ilgili tüm gerçeği açıkladılar (Lenin'in "kapitalist dünya"ya karşı niyetlerini açıkça ortaya koymasıyla aynı biçimde; Batıda herhangi bir kimsenin ona inanması aynı derecede zordu). Yalnızca Çar'ın dağıttığı ilanı okumak bile yeterliydi, hatta Ermeni hayallerini ne kadar bariz bir şekilde yıktığı düşünülecek olursa onun bile çok dikkatli okunması gerekmez: "Ermeniler! Doğudan Batıya Büyük Rusya'nın tüm halkı çağırma saygıyla cevap verdi. Kendinizi beş yüz yıldır yöneten – çoğunuzu katleden ve katletmeye devam eden zorbalıktan kurtarmanın zamanı geldi. Ruslar şanlı Ermeni vatandaşlarını memnuniyetle hatırlıyor. Lazarofflar ve Melikofflar ve diğerleri vatanlarının şerefi için Slav kardeşlerinin yanında savaştılar. Onların sadakati sizlerin sadakatinin de garantisi. Hepinizin görevini yerine getireceğinden ve silahlı kuvvetlerimizin zaferine ve haklı davamıza katkıda bulunmak için elinizden geleni yapacağınızdan şüphemiz yok. Ermeniler! Çar'ın idaresi altındaki kardeşlerinize birleşin ve sonunda özgürlük ve adaletle kutsanın!"

Erzurum'daki medresede bir Selçuk çift başlı kartalı. Zengin sembolleriyle Sivas, Erzurum, Konya gibi Selçuklu şehirleri Türkiye'de Anadolu'nun parçalanmasına direniş merkezleri oldu.

Bu resim 2 Mart 1915'te Ermeni-Amerikan dergisi "Azk"ta yer aldı. Bu demek oluyor ki bu fotoğraf Osmanlı'nın, cephedeki silahlı ayaklanmalardan hemen sonra çıkardığı geri gönderme emrinden en az üç ay önce çekilmiş. Fotoğrafta Osmanlılara karşı Kafkas cephesinde savaşan Hınçaklar görülüyor. Bunların çoğu sivil halka karşı zalimlikleriyle öne çıkan kaçaklardı.

Şubat-Mart 1915'te Osmanlı cephesinde Ermeni ayaklanması. Bu fotoğraftaki yüzler arasında 1896'da Osmanlı Bankası baskınının düzenlenmesine yardımcı olmuş olan Papkene de var.

Bu ilan (Rusların zaferini umarak) Ermenilerin çarlık rejimi altında birleştirileceği iddiasından başka ne içeriyor?

Bağımsızlık sözünden eser yok. Özerklik ya da özerk bir devlete dair bir ipucu bile yok.

Buna rağmen Ermeniler kendilerini Rus katliamının içine attılar. Lendilerini Rus süper-güç siyasetinin satranç tahtasında gönül rızasıyla feda ettiler.

Ve Ermeni terörizmi halen istekle ya da isteksizce Rus süper-güç siyasetine hizmet ettiğinden, Ermenilerin derslerini almamış oldukları açıkça anlaşıyor.

“Kafamızda yoğun bir hayal atmosferi oluşturduk. Kendi arzularımızı başkalarının kafalarına yerleştirdik; gerçeklik hissimizi yitirdik ve kendimizi hayallerimize kaptırdık. Ağızdan ağıza, kulaktan kulağa genel valilik sarayında söylendiği iddia edilen sözle dolaşıyordu; Vorontzov-Dashkov’un Katoliklere yazdığı bir mektup, hak ve iddialarımızın sunumunda kullanılacak önemli bir mektup olarak dikkat çekiyordu. Bu, oldukça belirsiz cümleler ve genellemelerle dolu, arzulanan her şekilde yorumlanabilecek, çok akıllıca yazılmış bir mektuptu.

Ermenilerin yeteneklerine, askeri ve siyasi güçlerine gereğinden fazla değer verdik, ve insanlarımızın Ruslara verdiği hizmetin önem ve miktarına da fazla önem verdik. Ve kendi mütevazı değer ve meziyetlerimizi gözümüzde fazla büyütürük umut ve beklentilerimizi de doğal olarak yükselttik.

1915 Yazı ve Kışı meydana gelen sınır dışı etmeler, toplu sürgünler ve katliamlar Ermeni Davası’na ölümcül darbelerdi. Tarihi Ermenistan’ın yarısı – bağımsızlığımızın temellerinin seksenlerin ilk yarısında miras alınan geleneklere ve benimsenen Avrupa diplomasisi yönüne göre düzenleneceği yarısı – Ermenilerden yoksun bırakıldı; Türkiye’nin Ermeni vilayetleri Ermenisiz bırakıldı. Türkler ne yaptıklarını biliyorlardı ve bugün pişmanlık duymaları için bir sebep yok. Bu, Ermeni Sorununu

“HİNÇAK” 1914:

Hınçakların Birinci Dünya Savaşının başında dağıttıkları ilan:

Hınçak Sosyal Demokrat Komitesi..., çeyrek yüzyıldır Türkiye’deki Ermenilerin özgürleştirilmesi için kanlı bir yolda çalıştıktan sonra şimdi Osmanlı zulmünü kendi kanı içinde boğmak için, gerçek siyasi olayların gücüyle, mücadele ve ihtilal borusu çalarak Toros dağları ve Ermeni sınırından savaş alanına iniyor.

Ulusların varlığının tehlikede olduğu bu devasa mücadelede tüm Ermeni ulusu gibi Hınçak Komitesi de maddi ve manevi güçlerini birleştirecek ve ellerinde ihtilal kılıcını sallayarak bu dünya savaşına girecek.

Üçlü Antlaşma’nın ve bilhassa Rusya’nın yoldaşı olarak İtilaf devletleri ile işbirliği yapacak, sonunda Ermenistan, Kilikya, Kafkaslar ve Azerbaycan’da zafer kazanması için tüm siyasi ve ihtilalci yollara başvuracaklar...

O halde ileri Yoldaşlar...İş başına.

Ölümü,

Ermenistan’ı tehdit eden ölümü ezelim, böylece

Ermenistan

Sonsuza dek yaşasın...

Paris, 1914

Sosyal Demokrat Hınçak Komitesi
İdare Merkezi

1914 yazında, üzerinde Hınçakların Osmanlılara karşı silahlanmasını bildiren ilanının bulunduğu Ermeni gazetesi “Hınçak”.

Türkiye'den temizlemenin en kesin yöntemi idi.

Yine, bugün gönüllülerin savaşa katılmasının Ermeni felaketine ne derece katkıda bulunduğunu sormak bir fayda sağlamaz...

Ancak bunun kanıtı – ki bu çok önemlidir – Türk hükümetine karşı onlarca sene önce başlayan mücadelenin Türkiye'deki Ermenilerin sınır dışı edilmesine ve yok edilmesine ve de Türk Ermenistanı'nın perişan olmasına neden olmasıdır. Bu korkunç bir gerçektir! Kısa bir süre sonra Ermeni Cumhuriyeti'nin eski başkanı şu sonuca varır: “Olağan dışı bir cinnet hali sonucu biz, siyasi bir parti olarak, davamızın Ruslar için (Osmanlılara karşı savaşlarında ve Akdeniz'e doğru ilerlemelerinde) tesadüfi ve önemsiz bir süreç olduğunu, gerekirse bir an tereddüt bile etmeden cesetlerimizi çiğneyerek üzerimizden geçebilecekleri derecede önemsiz olduğunu unuttuyorduk... Ruslar ilerlerken bilinçaltımızın derinliklerinde bizi kurtaracaklarına inanıyorduk ve geri çekilirlerken bizim katledilmemize izin vermek için geriliyorlar diyorlarduk... Her iki durumda da sonucu ve sebebi ve de niyeti yanlış anladık...”

17 MAYIS 1915 ERMENİLER VAN'I İŞGAL EDİP ŞEHRİN MÜSLÜMAN TARAFINI ATEŞE VERİYOR TEHCİR KARARI: SEBEP VE SONUÇLARI

24 Nisan'ın Osmanlı İçişleri Bakanı'nın İstanbul'daki parti görevlilerinin, tanınmış isyancıların ve tahrikçilerin tutuklanma emrini verdiği gün olması üzücü ama tesirli bir tesadüf olmuştur. (Ortada henüz geri gönderme emrine dair bir söz yoktur.) Aynı gün Van valisi aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

*ŞU ZAMANA KADAR ÇEVRE BÖLGELERDEN YAKLAŞIK OLARAK 4000 İSYANCI
ERMENİ GETİRİLDİ. ASİLER EŞKİYALIK YAPTI, KOMŞU KÖYLERE SALDIRIP
KUNDAKLADILAR. BUNU ENGELLEMEK İMKANSIZ. BUNUN SONUCUNDA PEK
ÇOK KADIN VE ÇOCUK EVSİZ KALDI. ONLARI ÇEVREDEKİ AŞİRET KÖYLERİNE
YERLEŞTİRMEK NE MÜMKÜN NE DE UYGUNDUR. ONLARI BATI İLLERİNE
GÖNDERMEYE BAŞLAMAK UYGUN MUDUR?*

Gerçekten saçma bir telgraf. Van valisi Müslüman kadın ve çocukları Batı'da güvenli bölgelere taşımak istemiştir. O sırada henüz hiç kimse Ermenileri taşımayı düşünmüyor, yalnızca Müslümanların yerlerinin değiştirilmesi söz konusu ediliyordu.

8 Mayıs'ta Ermeni asiler Van çevresine genel bir saldırıda bulundu. Çevredeki tüm Müslüman köyleri alevler içinde kaldı. Bunun üzerine Osmanlı valisi Cevdet Paşa geri çekilme emri verdi. 17 Mayıs'ta Osmanlı askerleri Van'ı terk etti. Aynı gün gelen Ermeniler şehrin Müslüman tarafını kundaklayıp şehri tamamen Ermeni yönetimi altına aldılar.

Birkaç gün içerisinde Rus öncü kolu Van'a ulaştı. Ermeni birimlerinden oluşuyordu. Daha sonra normal

1915 baharı. Cephaneleri Ruslar tarafından sağlanan başıbozuk Ermeni askerleri Van'ın Ruslar tarafından işgal edilebilmesi için Osmanlı sınırının hemen arkasında ikinci bir cephe oluşturdular.

Her ne kadar bunun yardım toplamak için yapılan bir propaganda olma ihtimali olsa da bu bölüklerin Amerika ve Avrupa'daki Ermeni komiteleri tarafından toplandığı söyleniyordu.

Kafkasya cephesinde Osmanlılara karşı Ruslarla beraber savaşan Ermeni Hınçak alayının 8. bölümünden bir grup.

Rus bölükleri geldi. Van'ın yeni Ermeni yöneticisi Aram, Rus komutanı General Nikolayev'e şehrin anahtarlarını sundu. İki gün sonra Nikolayev, Aram'ın vali olduğu görevdeki geçici yönetimi onayladı. Bu Rus cömertliği gösterisinin amacı belliydi. Ermenilerde, bunun benzeri isyanlardan sonra kendilerine ait hükümet kurma iştahı yaratmak. Bu görüntü sadece altı hafta sürdü, ve ardından Osmanlılar gelip Van'ı geri aldılar. Boş bir şehre taşındılar. Müslümanlar öldürülmüş, Amerikan misyonerleriyle birlikte tüm Ermeni nüfusu da Ruslarla beraber kuzeye, Transkafkasya'nın güvenli bölgelerine kaçmışlardı. Osmanlı İçişleri Bakanı'nın verdiği emir 24 Nisan'da Ermeni bölücü liderlerin tutuklanması ve suçlayıcı malzemelere el konmasıyla sonuçlandı. Bunun yanında beklenmeyen sonuçları da oldu. Aşır madenler de bile yüzlerce gizli silah ve cephane deposu keşfedildi. Van'da gerçekleşen olay – taşra başkentinin Osmanlı sınırı ardında Ermeni asiler tarafından alınması – rahatlıkla Adana, Maraş, Ankara veya Adapazarı'nda da olabilirdi. Savaşın ilerlemesiyle bu, Osmanlılar için ölümcül bir tehdit oluştururdu.

Tehcir Kararı: Sebep ve Sonuçları

Dünyadaki tüm Ermeniler 24 Nisan'ı Ermeni soykırımının başladığı gün olarak anar. Bu anı pek çok sebepten ötürü yeniden gözden geçirilme-lidir. Anılan gün, 24 Nisan, sebep ve sonucu kas-ten birbirine karıştırır.

Osmanlı İçişleri Nazırı Tâlât Paşa'nın 24 Nisan 1915 günü isyancıların tutuklanması emrini bildiren bir telgraf gönderdiği doğrudur. Ancak,

Erzurum'un eski Ermeni milletvekili Karakin Pastırmacıyan. Bir ihtilalci olarak "Armen Garo No.1" takma adını kullanıyordu. Bu resimde grup liderleri Terp ve Hecho ile birlikte görünüyor. Sonrasında bir grup genç idealistin ateş hattına gönderileceği, sıkça yapılan bir "kutsama"ya katılıyorlar. "Armenskaya Isvetiya" bizlere seçkin Ermeni ailelerin kayıp bir sebep uğruna savaşa gönderilen çocuklarını gösteriyor. "Davamızın Ruslar için tesadüfi ve önemsiz bir süreç olduğunu unuttuyorduk..." Bunlar, daha sonra Ermeni başbakanı olacak olan adamın geçmişe bakarak söyleyeceği sözlerdi.

Van'da Osmanlı hattının ardında ikinci bir cephenin açılması Ruslara belirleyici bir avantaj sağladı. Ermeni isyanını mümkün olduğunca destekleyen İtilaf Devletleri için "Van mücadelesi" favori temaları oldu. İç bölgelerde bu destek, hizmetlerini Ermenilerin emrine sunan misyonerler tarafından sağlandı. Geniş ölçekte silah gönderimi ve para temin edildi. Van ilindeki azimli Ermeni ayaklanması taşra başkentinin asiler tarafından ele geçirilmesine yol açtı. Aynı zamanda İtilaf Devletleri Çanakkale Boğazı'na büyük saldırılarda bulunarak Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentini tehdit ediyordu. Van'daki Ermeni ayaklanmasının sonuna kadar Ermenilerin tehlike altındaki bölgelerden çıkarılması talimatı verilmedi.

Urartu zamanına kadar uzanan Van'daki büyük kaya ve kalesi. Hisarın altında Van'ın Ermeni ayaklanmasında tamamen tahrip edilen eski Müslüman kesimi bulunuyor. Sadece birkaç günlük bir süre içinde burada 30.000 Müslüman öldü.

Bir terörizm "Hiroşima"sı: Van'ın İslam bölgesinin sadece temel duvarları ve gururlu, kuvvetli camilerin birkaçı ayakta kalmayı başaramadı. Van'daki Ermeni ayaklanması 1915 Şubat'ında başladı ve doruk noktasına Nisan'da ulaştı. Asiler eski İslam şehrini 17 Mayıs'ta, küçük Osmanlı garnizonunun şehri terk etmek zorunda kaldıkları gün ateşe verdiler. Osmanlılar Van'ı 22 Temmuz 1915'e kadar geri alamadı. Bu arada Van'dan zamanında kaçamayan tüm Müslüman nüfusu Ermeni teröristler tarafından öldürüldü.

7 Nisan 1918'de Van tekrar Osmanlı'nın elindeydi. Şehrin Türk kesimi harabeye dönmüştü. Van'ın muazzam kalesinin dibinde – şiddet ve terörizm korkusunun anısı olarak - bir moloz yığınının başka bir şey kalmamıştı. 24 Nisan'da verilen tutuklama emirleri ertesi gün İstanbul'da uygulanmaya başladı. İllerin bazılarında daha geç başladı.

gerekli görülmediğinden henüz tehcir (zorunlu göç ettirme) söz konusu değildir.

Şifreli telgraf, Ermeni saldırılarına maruz kalan illerin valilerine ulaşmıştır ve şöyledir: “Zeytun, Sivas, Bitlis ve Van’da meydana gelen son ayaklanmalar bir kez daha, özellikle de devletimizin savaşa girdiği bir dönemde, Ermeni komitelerin, isyancı ve siyasi faaliyetleri, kendilerine Osmanlı topraklarında bağımsız bir yönetim sağlama girişimlerini sürdürdüklerini gösteriyor. Savaşın çıkmasından hemen sonra, Rusya’daki Ermenileri bize karşı kışkırtmak için çıkarılan bu ayaklanmalar ve Taşnak Komitesi’nin kararı ve Osmanlı Devleti bünyesindeki Ermenilerin, Osmanlı ordusunun gücünü en fazla yitirdiği zamanda tüm gücüyle isyan etmesi gibi davranışların hepsi ülkenin yaşamını ve geleceğini etkileyecek ihanetlerdir. Merkezleri yabancı ülkelerde bulunan ve isimlerinde bile ihtilalci vasıflar bulunan bu komitelerin özerklik kazanmak uğruna Hükümete karşı her tür mazeret ve yola başvuracakları eylemler içinde oldukları bir kez daha kanıtlandı. Kayseri, Sivas ve diğer bölgelerde bulunan bombalar, ülkedeki Rus saldırılarına, Rus ordusundaki Osmanlı Ermenilerinden oluşan gönüllü alayları toplayarak katılan Ermeni komite liderlerinin hareketleri ve de bunların Osmanlı ordusunu arkadan tehdit eden yayım ve operasyonları bu durumu açıkça ortaya koyuyor.

Osmanlı Hükümeti doğal olarak, kendisi için ölüm kalım meselesi teşkil eden bu komitelerin bu tür operasyonları ve girişimleri sürdürmesine göz yumamaz. Hainlik kaynağı olan bu komitelerin varlığı da yassallaştırılmaz. Bu yüzden de bu tür siyasi örgütleri hemen kapatmak gerekir. Yani, ilinizdeki Hınçak, Taşnak ve benzeri komitelerin tüm kollarını kapatmanız, kol merkezlerinde bulunan tüm dosya ve evraklara el koymanız ve bunların yok edilmediğinden ve kaybolmadığından emin olmanız, hükümet tarafından tehlikeli görülen tüm Ermenilerle birlikte komite liderlerinin hepsini ve önemli üyelerini tutuklamanız; dahası, bölgede bulunması uygunsuz bulunan Ermenileri, zararlı eylemlerde bulunma şansı tanımamak için toplayıp ilin veya sancağın diğer bölgelerine göndermeniz; gizlenmiş silahları arama işine başlamanız ve de muhtemel karşı eylemlere karşı hazırlıklı olmak için askeri komutanlarla gerekli temaslarının devamlılığını sağlamanız emrediliyor. Görevdeki Başkomutan ile bir görüşmede kararlaştırıldığı gibi, bu emirlerin usule uygun biçimde uygulanmasıyla dosya ve evraklara dayanarak tutuklanarak elimize geçen tüm kişiler askeri mahkemelerce yargılanacak ve yukarıda belirtilen adımlar hemen gerçekleştirilecektir. Tutuklanan kişi sayısından ve emirlerin uygulanmasına dair düzenli olarak hemen bilgilendirileceğiz. Bitlis, Erzurum, Sivas, Adana, Maraş ve Halep için: bu operasyon sadece komitelerin operasyonlarına etki amacı taşıdığından, emirleri nüfusun Müslüman ve Ermeni kesimlerinin birbirlerini karşılıklı olarak öldürmelerine sebep olacak şekilde uygulamamanız şiddetle emredilir.

11 Nisan 1331 (24 Nisan 1915).

İçişleri Bakanı.

Tutuklamalar tanınmış bazı tahrikçilerle birlikte sadece Taşnaksutyun ve Hınçakların elebaşlarını etkiledi. Emrin genel bir tehcirle ilgisi yoktu.

Hükümetin Ermenileri grup olarak tehlikede olan bölgelerden (İstanbul ile İzmir güvenli ve kontrol altında sayıldığından bu durumdan etkilenmemiştii) taşıma emri ancak aylar sonra çıkacaktı. Bu da Ermeni terörizminin ve başıbozuk askerlerinin Van’daki korkunç saldırıları sonucunda olacaktı. Bu olay Ermeni terörizminin şaşırtıcı bir doruk noktasıdır. Asiler Van’ı işgal edip “Van Ermeni Cumhuriyeti”ni ilan ettiler ve şehrin Müslüman bölgesini tamamen yıktılar. Şiddet olaylarında yaklaşık 30.000

Müslüman hayatını kaybetti. Yine, (sadece elebaşlarını değil) Ermeni nüfusu tehlikede olan bölgelerden taşıma fikri Van'da yaşanan felaketin sonrasına kadar ortaya atılmadı. Hükümet kuvvetleri 17 Mayıs 1915'de Van'ı terk etmeye zorlandı. O sırada Van, giderek Anadolu'nun içlerine doğru ilerleyen Rusların sınırının ardındaydı. Rus-Çarlık saldırı kuvvetlerinin öncüleri, Doğu Anadolu'da Müslüman nüfusa vahşi davranışlarıyla öne çıkan Ermeni gönüllülerden oluşuyordu. Bu arada Van'da yaşanan felaketin gerçek boyutları İstanbul'da duyuldu. Bu noktada Anadolu'daki Ermeni nüfusunu tamamen göç ettirme fikri ortaya çıktı. Bu zamana kadar sadece yerel olarak çete başları ve tanınmış teröristlerin tutuklanması söz konusuydu. Tehcir fikri, o sırada görevde olan ordu komutanının Van'daki saldırının korkunç sonuçlarından dersini almasıyla Rusların (Ermenilere danışarak belirlendiği belli olan!) adımlarını Osmanlı tarafından benzer önlemler olarak takip etmeyi önermesi sonucu ortaya çıktı. Bu öneri İçişleri Bakanı'nın gizli bir bildirisinde yapılmıştı (No: 2049).

“Van Gölü çevresindeki ve Van Valisine bağlı diğer bölgelerdeki Ermeniler sürekli olarak isyan ve ihtilal hazırlıkları içerisinde. Bu nüfusun bu bölgeden taşınması ve bu isyan yuvasının yıkılması gerektiği görüşündeyim. Üçüncü Ordu Komutanı'nın verdiği bilgiye göre Ruslar Nisan'ın 7' sinde Müslüman nüfusu, eşyalarını bile almalarına izin vermeden sınırlarımızın dışına iterek kovmaya başlamıştır. Bu (Rus) eylemine karşılık olarak ve de yukarıda belirttiğim amaçlar doğrultusunda Ermenileri, Ruslara karşılık, sınır dışı etmemiz veya aileleriyle birlikte Anadolu'nun diğer bölgelerine göç ettirmemiz gerekmektedir. Bu ihtimallerin en uygununun seçilmesini ve uygulanmasını talep ediyorum. Eğer kimsenin bir itirazı yoksa bu isyan yuvalarının yaratıcılarının ve ailelerinin sınırları-

1915 baharının Ermeni ayaklanmasının Müslüman kurbanları için bir Türk anıtı. 5000 Müslüman'ın cenazesi Van Gölü'ne açılan bir oluktaki bu anıtın altında yatıyor. Müslümanlar bu noktada toplanıp katledilmişlerdi.

Van'ın Ermeni ayaklanması sırasında tahrip edilen sayısız İslam binasından biri. Doğu Anadolu'daki Ermeni binalarının restore edilmesi için tekrar tekrar (ve haklı olarak) taleplerde bulunulurken, dünya kamuoyu bölgedeki bu Osmanlı camisi gibi eşit derecede tehlike altında olan İslam abidelerine hiç ilgi göstermemektedir. Müslüman binalarına karşı bu ilgisizlik, Ermeni ayaklanmasının Müslüman kurbanlarına karşı halen geçerli olan tutumdan hiç de farklı değildir. İslam tarafındaki hayat kaybı çok büyük olmasına rağmen bu konu Türkiye dışında halen gündeme getirilmeyi beklemektedir.

mızın dışına atılmasını ve bunların yerlerinin sınırlarımızın dışına itilen Müslüman mültecilere verilmesini tercih ederim. 19 Nisan 1331 (2 Mayıs 1915).”

Bu belgenin önemi, Başkomutan’ın niyetini açıkça ortaya koymasında yatıyor. Ruslar, Müslüman nüfusunun tamamını, sırtlarındaki gömleklerden başka bir eşyaları olmaksızın Kafkasya bölgesinden Doğu Anadolu’ya göndermişlerdi. Bu sırada Osmanlı İmparatorluğu’nun doğu bölgelerindeki (özellikle Van’daki) Ermeniler de büyük güç kazanarak Müslümanları öldürmüşlerdi ve “Van Ermeni Cumhuriyeti”ni ilan ediyorlardı. Bu koşullar altında (Osmanlı İmparatorluğu sınırları içerisinde yaşayan) Ermenileri Anadolu’dan göç ettirme (tehcir) kararı anlaşılır bir durum. “Daha güvenli olduğu düşünülen bölgelere”, Rusların ve Avrupa’nın İtilaf Devletlerinin etkisine çok açık olmayan bölgelere göç ettirileceklerdi.

Birkaç hafta sonra 19 Mayıs 1331’de (1 Haziran 1915) Osmanlı hükümeti resmi bir Osmanlı gazetesi olan Takvim-i Vakaya’da aşağıdaki kararnameyi yayımladı: **1. Madde.** Savaş zamanı ordu, kolordu, bölük komutanları ve vekilleri ve de bağımsız komutanlar, ülkenin savunulması ve düzenin sağlanması için Hükümet tarafından verilen emirlerin uygulanması için gerçekleştirilen operasyon ve alınan önlemlere halk tarafından gösterilebilecek tüm muhalefet, silahlı direniş ve hücumlara en sert biçimde karşılık vermek ve askeri kuvvet kullanarak muhalefet ve direnişin tüm izlerini silmeye yetkili ve bununla yükümlüdür. **2. Madde.** Ordu, kolordu, bölük komutanları askeri gereksinimlere bağlı olarak ve herhangi bir ihanet veya ele verme belirtisine karşı, köy ve kent halkını, tek tek veya toplu halde göndermeye ve göç ettirmeye yetkilidir.

3. Madde. Bu geçici yasa, yayımlandığında yürürlüğe girecektir.

Pek çok masum insanın, çok sayıda Ermeni’nin ve daha da fazla Müslüman’ın 1915’teki tehcirde malını mülkünü, sağlığını ve hatta hayatını kaybettiği doğrudur. Böylesine bir savaş zamanı trajedisinde suçlu birilerine yüklemeye çalışmak şüphesiz anlamsızdır, ancak her şeyin “Korkunç Türkler”in suçu olduğu şeklindeki neredeyse evrensel kanının ışığında, zamanın Osmanlı Ermenilerinin ezici çoğunluğunun pasif davranışı hakkında da bir şeyler söylenmesi gerekir. Her şeyin ötesinde sadece barış istiyorlardı ve teröristlerle yüzleşmek istemediklerinden sessiz kalıyorlardı. Onlarca sene boyunca kendi içlerinde bağımsızlık adına saçma, uygulanması imkansız ve tamamen adaletsiz (adaletsiz, çünkü Osmanlı İmparatorluğu’nun hiçbir bölgesinde Ermeniler çoğunluğu oluşturmuyordu) hırslar taşıyan küçük bir grup fanatiğin bulunmasına göz yumdular. Köktenciler giderek güçlendiler, Müslümanları ve Ermenileri yıldırıdılar ve sonunda Birinci Dünya Savaşı’nın başlamasıyla birlikte açıkça iç savaş ilan ettiler.

Savaşın kargaşası içerisinde Osmanlı İmparatorluğu kendi varlığını sürdürmek için savaşırken tehciri gerçekleştirmekten başka seçenek kalmamıştı. Savaşı takip eden olaylar – İtilaf Devletlerinin Anadolu’nun içlerine girmesi ve Yunanlıların Ankara’ya kadar ilerlemesi - tehciri gerçekleştirenlerin ne kadar adaletli davrandığını kanıtladı.

Eğer Osmanlı Ermenilerinin sessiz çoğunluğu köktencilerin çılgınca planlarına ve misyonerlerin hayali temennilerine karşı çıksaydı, çok sayıda Ermeni, hatta daha da fazla sayıda Müslüman büyük eziyetlerden kurtulabilirdi. Ne var ki azınlığın hatasının cezasını çoğunluğun çekmesi gerekti.

Genelde bir felaketin bir ulusu etkileyip etkilememesi mantıklı, sağduyulu çoğunluğun köktencilerden, fanatiklerden ve hayalcilerden oluşan mantıksız azınlığa galip gelmedeki başarısına bağlıdır. Kendisini bir azınlık tarafından ayartılmaya veya susturulmaya teslim eden bir ulus kurtarılamaz. Louisville Üniversitesi’nden Profesör Justin McCarthy’nin Nasyonal Sosyalistler üzerine araştırmasının sonuçları şöyledir:

“Osmanlı İmparatorluğu’ndaki Ermeniler ile ilgili söylenenler arasında birtakım yanlış bilgiler vardır. Bu bilgiler özellikle Osmanlı İmparatorluğu’nda yaşayan Ermenilerin sayısı ve Ermenilere ne olduğu hakkındadır. Aşağıdaki haritada tarihi olarak Ermenistan adı verilen bir bölge var orada çok sayıda Ermeni yaşamış olsa da olmasa da bir zamanlar Ermeniler tarafından yönetilmiştir. Rusya sınırından Akdeniz’e kadar uzanan bu bölgede -1912 veya 1925 senesinde Osmanlı İmparatorluğu sona erdiğinde vilayet ismi verilen altı il vardı. Bu illerde çok sayıda Ermeni yaşıyordu ama hiçbirinde Ermeniler nüfusun üçte birinden fazlasını teşkil etmiyordu, hatta çoğunda oranları nüfusun üçte birinden de düşüktü. Aslında Birinci Dünya Savaşı’nın başlarında dünyadaki tüm Ermeni nüfusunu toplayıp Ermenistan denilen bu bölgeye yerleştirdiyseniz, Müslüman nüfusu yine de Ermeni nüfusunu sayıca geçirdi. Tabii ki tüm Ermeniler orada değildi ve bu da demek oluyor ki Müslümanlar Ermenilerden altı kat fazla sayıdaydı. Birinci Dünya Savaşı’nın başlarında Osmanlılar tehlikeli olarak gördükleri Ermenileri yaşamakta oldukları bölgelerden güneydeki diğer bölgelere taşımaya karar verdiler. Zorla göç ettirilen tüm Ermenilerden çok daha fazla Ermeni, Ruslarla birlikte kuzeye kaçtı ve Birinci Dünya Savaşı’nda çok sayıda korkunç ölüm yaşanan bir süreç oldu. Kolera ve tifo salgını yaşandı... hatta topraklar üç sene hiç mahsul vermedi. Bu yüzden bu bölgede yaşayan insanlar eğer daha hastalıktan ya da cinayetle ölmedilerse - neredeyse açlıktan kırıldı. Cinayetle, Rus ordusunun bölgeyi işgal etmesiyle başlayan adam öldürmeleri kastediyorum. Doğrudan, kendi hükümetlerine karşı Ermeni ihtilalciler tarafından işgal altında tutulan Van’a geldiler. Rus orduları gelince büyük Rus grupları ve çok sayıda başıbozuk Ermeni askeri çok sayıda Müslüman’ı katletti.

Profesör Justin McCarthy çalışmalarının büyük kısmını Osmanlı İmparatorluğu nüfusunun istatistiklerine adanmış. Osmanlı İmparatorluğu’nda Ermeni azınlığının hiçbir vilayette, en fazla bulundukları Van’da bile çoğunluğu oluşturmadıklarını kanıtladığı *Muslims and Minorities – The Population of Ottoman Anatolia and the End of the Empire* (Müslümanlar ve Azınlıklar – Osmanlı Anadolu’sunun Nüfusu ve İmparatorluğun Sonu) adlı kitabın yazarıdır. Kitap New York University Press tarafından 1983 senesinde basıldı.

Anadolu illerinin 1912’deki nüfus dağılımını gösteren grafik temsili. *Muslims and Minorities – The Population of Ottoman Anatolia and the End of the Empire* (Müslümanlar ve Azınlıklar – Osmanlı Anadolu’sunun Nüfusu ve İmparatorluğun Sonu) kitabından. New York University Press, 1983.

Bunu takip eden üç sene boyunca savaş, bir ileri bir geri devam etti ve Ermeniler Müslümanlar tarafından, Müslümanlar da Ermeniler tarafından öldürüldü. Her iki ordu da geri çekilince kendi insanları, kendilerine onlar ile özdeşleştiren ve onlara umut bağlayan insanlar da onlarla birlikte gitti. Yani Ruslar geri çekildiğinde Ermeniler de onlarla birlikte ayrıldı. Müslüman Osmanlı orduları geri çekildiğinde de Müslümanlar özellikle de Türkler onlarla birlikte ayrıldı. Anadolu'nun tamamı üzerinde, Ege ve Akdeniz'den Karadeniz ve Kafkaslar'a kadar uzanan bölgede yaklaşık 600.000 Ermeni öldü. Aynı bölgede çoğunluğu Türk 2.5 milyon Müslüman öldü.

Sadece bu bölgede bile (Ermenistan'da) bir milyondan fazla Müslüman ölmüştü. Bir kısmı başka ırklardandı ama büyük çoğunluğu Türk'tü, yani Ermenistan adı verilen bu bölgede ölen Ermenilerin sayısından yüz binlerce daha fazla sayıda Müslüman öldü. Şimdi bu bölge Ermenilerin katledildiği bölge olarak tanıtılıyor. Bu, bir noktaya kadar doğru, ama tarihi doğruluk adına buranın aynı zamanda Müslümanların da hatta Ermeniler den daha fazla sayıda Müslüman'ın, katledildiği yer olduğunu belirtmemiz gerekir. Ve Birinci Dünya Savaşı zamanındaki bu dönemi, Birinci Dünya Savaşı'ndan biraz öncesi ve sonrası da dahil olmak üzere, büyük bir insaniyetсіzlik dönemi, sadece Ermenileri veya sadece Türkleri değil, tüm insanlığı etkileyen korkunç katliamların ve ölümlerin dönemi olarak görmeliyiz. Bu, hizipsel bir sorun sadece Ermenilerin sorunu olarak değil, bir insanlık sorunu olarak görülmedikçe o dönemde gerçekten yaşananları asla anlayamayacağız." 1915 senesinin ilk aylarında tam olarak bu zamanlarda Ermeniler, Türk vatanında sadece Van'da ve doğu bölgelerinde değil, aynı zamanda Çanakkale Boğazı'nın yakın çevresinde de sayısız ayaklanma kışkırtmakla meşgullerdi: Yalova, Bursa, İzmit ve Adapazarı'ndaki ayaklanmalar,

Türkleri saldırı için yumuşatmak amacıyla Alman müttefikleri ve Avusturya-Macaristan toplarıyla Çanakkale Boğazı'ndaki Osmanlı takviyelerine, 36 santimetrelik HMS Canopus silahlarıyla açılan ateş.

BOUVET adlı savaş gemisi Fransızların Çanakkale Boğazı'ndaki mücadeleye destek olarak gönderdikleri filonun bir parçasıydı. Su hizasında, sertleştirilmiş zırhı vardı, bu da onun döneminin en güçlü ve iyi korunan savaş gemilerinden biri olmasını sağlıyordu. 18 Mart 1915'te Türk toplarının sekiz atışına hedef oldu. Erin Keui Koyu'nda BOUVET bir mayına çarptı ve iki dakika içerisinde 600 kişilik mürettebatıyla birlikte sulara gömüldü. Günün ilk kaybı olan Bouvet'e rağmen İngilizler mayın tarlasından habersiz kaldılar ve patlamanın bir şarapnel ya da torpilden kaynaklandığını sandılar. Bunun ardından aynı mayın tarlasında iki İngiliz savaş gemisi, OCEAN ile IRRESISTABLE battı, MS INFLEXIBLE ile SUFFREN ve GAULOS da hasar gördü. Yine de Çanakkale Boğazı'nın piyadeler tarafından işgali 24 Nisan'da başladı.

Osmanlı'nın destek göndermesini engelleyerek İtilaf Devletlerinin bölüklerinin çıkartma yapmasına yardımcı olma amacı taşıyordu. Bu dramatik dönem İstanbul'daki Yunanlı ve Ermenilerin "büyük bir heyecan" yaşamasına tanıklık etti: İngilizlerin, Fransızların ve müttefiklerinin yakında Osmanlı başkentine muzafferane bir giriş yapmasını bekliyor ve buna kesin gözüyle bakıyorlardı.

24 Nisan 1915'te Türkler son dakikada, çoktan İstanbul'da bir darbe planlayıp ve gücün devredilmesini hesaplamış olan toplam 235 Ermeni çete başını tutukladı.

ERMENİLERİN KATLEDİLDİĞİNE DAİR EFSANENİN DAYANDIĞI İKİ AYAK VARDIR: 24 NİSAN 1915 TARİHİ VE FRANZ WARFEL'İN EN ÖNEMLİ EDEBİ ESERİ OLAN MUSA DAĞI'NDA 40 GÜN. AMA BUNLAR SAĞLAM DAYANAKLAR DEĞİLDİR, TAKMA BACAKLARDIR.

Bu konuda ne Türk edebiyatında – elbette ne de Ermeni edebiyatında, 23 Nisan 1915'te tam olarak ne olduğuna dair bir söylemin olmaması şaşırtıcıdır. Erivan veya Boston'un bakış açısına göre, bu gayet mantıklı, çünkü ne Hayastan Cumhuriyeti ne de Ermeni diasporasının gerçeklerle pek işi yoktur ama, Atlantik'in her iki tarafında, yıldönümlerinde kutlayarak ve bunca cevapsız soruların olduğu bir konuya tarihi bir görüntü vermeye çalışarak, aldatıcı bir "soykırım" yaratma çabaları sürmektedir. Her şeyden öte, öncelik, sadece anavatanlarındaki Ermenilerin değil, tüm dünyadaki Ermeni azınlığın saldırgan var olma (raison d'être) sebeplerini canlı tutacak efsaneyi sürekli kılmaktadır.

Takma bacak no.1: 23 Nisan 1915

23-24 Nisan 1915'te tam olarak ne oldu? Ve niye oldu? Bu dramatik saatler içinde, Ermeni cemaatinden önde gelen 235 kişinin İstanbul'da tutuklanıp, çoğunun, daha sonra her hangi bir tehlikeye maruz kalmadığı Ankara'nın kuzeyindeki Çankırı ve Ayvas'a götürüldüğü gerçeğine dair hiçbir şüphe yoktur.

Hamburger Abendblatt gazetesindeki bazı gazeteciler dahil olmak üzere günümüzdeki birçok yorumcu – sıfırın ne önemi var deyip, bu sayıyı 10 ile çarpıp, 235 yerine 2350 yazarken veya Neue Zürcher Nachrichten gazetesindeki başka bir yazar gibi "binler" basamağı fantezisi yaparken hiçbir vicdani rahatsızlık duymamaktadır. Tam bir manipölasyon.

Osmanlı yetkililerinin başkentte büyük bir bölgede tutuklama operasyonu yapamadığı çok açıktır; kaldı ki, bu operasyonu şehir dışına, Anadolu'nun merkezi bir bölgesine kadar genişletsin. Planlama en az on

*Hamburger Abendblatt gazetesinden bir kupür,
22 Nisan 2005.*

Türkler onları yok etmek istedi.

Soykırım: Ermenilerin planlı bir şekilde yok edilmesinden 90 yıl sonra bile, korku ve gerçeklerin baskısı Ankara'nın konuya bakışına hakim olmaktadır.

(...)

Thomas Frankenfeld ve Stefan Fuhr'in haberi

Hamburg/Frankfurt am Main "Ermenilerin yok edilmesini şimdi kim düşünüyor?" Bu alaycı soruyu 22 Ağustos 1939 tarihinde küçük bıyıklı adam, Wehrmacht subaylarının ve SS komutanlarının bulunduğu bir toplantıda sorduğunda tasdik edileceğinden emindi. Ermenilerin yok edilmesi unutulalı çok olduğu için, Nazilerin Yahudilere yaptığı soykırımı da seneler sonra kimsenin hatırlamayacağına inanmıştı.

...

24 Nisan 1915'te soykırım başladı: Konstantinopol'de Ermenilerin tüm lider kadrosu 2350 erkek - idam edildi. Takip eden aylarda, Osmanlı Türkiye'sindeki hemen hemen bütün Ermeniler, Türk jandarma ve askerleri tarafından zorla, bu amaç için özel olarak oluşturulan toplama kamplarına götürüldüler.

Konstantinopol haritası
Ermeni karargahları **Kumkapı** civarında gösterilmiştir.

gün sürdü ve şurası da bir gerçek ki, en iyi yetkililerin çoğu birçok cephede devam etmekte olan savaşların birinde çarpışıyordu ve bu da tutuklanan Ermeniler daha önceki yıllarda defalarca şeytani eylemlere imza atan militanlardan bazıları ise, Osmanlı yetkililerinin çok dikkatli hareket etmeleri gerektiği anlamına geliyordu.

Ermeni yerleşimleri ve idari merkezleri, Marmara Denizi kıyısındaki, bugün hâlâ Ermeni Gregoryan Patrikhanesi'nin bulunduğu Kumkapı'da toplanmıştı. Zengin Ermeniler, Rumlar gibi, Pera (Beyoğlu) olarak bilinen yeni yerleşim alanında yaşıyorlardı. Tarihi yarımada (Konstantinopol), Nisan 1915'te harekete geçecekleri saati bekleyen muhalif yerleşimcilerin dışların arasındaydı.

1915 yılının ilk aylarında, Osmanlı yetkilileri, Konstantinopol'ün, hem Çanakkale önlerinde hem de Doğu Cephesi'nde bekleyen Fransız ve İngiliz birliklerinin tehditi altında olduğu gerçeğiyle karşılaştılar. Enver Paşa komutasındaki 3. Ordu'nun, Ruslara karşı Kafkasya'da yoğun kış şartlarının da etkisiyle aldığı yenilgiden sonra, Doğu Anadolu, savunmasız bir şekilde Rus saldırılarına karşı tamamen kaderine terk edilmişti. 95.000 kişilik 3. Ordu'dan sadece birkaç alay sağ kalmıştı. Zaiyat yaklaşık 75.000 asker civarındaydı. Şurası çok açıktır ki, bu zaiyatın tek sebebi askerlerin yetersiz donanımı değil, aynı zamanda bölgede bulunan ve denildiğine göre boş yere umutlarını Ruslara bağlayan Ermenilerin kitle halinde ihanet etmeleiydi. Enver Paşa'nın daha Şubat ayında Konya Gregoryan Rahibi'ne gönderdiği teşekkür mektubu, paşanın Ermeni güçlerinin önemini çok iyi bildiğini kanıtlamaktadır.

Mart 1915'te, dikkatli bir hazırlık döneminden sonra Zeytun'da patlak veren isyan, Osmanlı cephesini arkadan vurdu. Bu saldırının

arkasındaki düşünce, Ermenilerin çok iyi bir şekilde tasarladığı ve Osmanlı'nın çok az askerinin bulunduğu İskenderun çevresini ele geçirip İmparatorluğu iki parçaya ayırma planıydı. Birkaç ay sonra, Temmuz 1915'te, bu saldırı Fransız desteğiyle Musa Dağı'na taşdı ama muhafız güçlerin savunmasıyla başarıya ulaşamadı.

Hiçbir yerde çoğunlukla olmadıkları gerçeğine rağmen yılmayan Ermenilerin amacı, bağımsız bir devlet kurmaktı. Ve Saint Petersburg'taki Rus yetkililer ne Çar Nikolas ne de Ermenilerin bağımsızlık rüyalarında onu takip eden "Kızıl Çarlar", Konstantinopol'e muhtemel bir saldırıyı ve sıcak denizlere inme yolunu cazip bulmamışlardı.

Bunların hepsi Ermenilerin İmparatorluğun doğu ve güney doğusundaki isyanı ve müttefik Fransız ve İngiliz güçlerinin Çanakkale üzerinden İstanbul'a ilerlemesi ve daha sonra da özel bir yolla Ermeni grupların İstanbul ve çevresinde yardımlarıyla mümkün olabilirdi. Model, Van olmalıydı.

İNGİLİZ - FRANSIZ BİRLİKLERİNİN ÇANAKKALE ÖNLERİNDE İLERLEMELERİ VE VAN'DA BAŞARIYA ULAŞAN ERMENİ İSYANINA BENZER BİR ERMENİ İSYANIYLA BİRLEŞİP KONSTANTİNOPOL'E GİRME ÇABALARI.

Çanakkale'yi Osmanlı'nın elinden alıp, İmparatorluğu savaş dışında bırakma amacı taşıyan Gelibolu seferi, Nisan – Aralık 1915 arasında oldu. 60.000 Avustralyalı, 18.000 Yeni Zelandalı asker, İngiliz güçlerinin bir bölümünü oluştuyordu. Seferin sonunda, 26.000 kadar Avustralyalı, 7.500 kadar da Yeni Zelandalı yaralandı, ve 7594 Avustralya ve 2431 Yeni Zelandalı öldü.

Hiçbir amacına ulaşamayan sekiz aylık Gelibolu seferinin sonunda toplam 33.000 müttefik askeri, 86.000 Osmanlı askeri hayatını kaybetti. 253.000 askerini kaybeden Türk milleti, müttefik güçlerine karşı durmayı başardı. Bu, Winston Churchill ve müttefiklerin en büyük hatasıydı elbette. Mustafa Kemal Atatürk ve cesur askerlerinin askeri kabiliyetlerini küçümsemişlerdi.

Müttefik birlikleri Çanakkale Boğazı'nın girişindeki Türk bataryalarını 3 Kasım 1914'de bombalamaya başladı ve bombardıman aralıklarla 12 Mart 1915'e kadar devam etti. Kafkasya ve Süveyş'teki taarruzlardaki mağlubiyetlerden sonra Osmanlı şimdi, müttefik güçlerin taarruzlarıyla karşı karşıya kalmıştı. 1915 yılının başından itibaren, alınan istihbarat bil-

Bu resim, 1915'te Ermeni çetelerinin eline geçen Van'daki isyanlarla tamamlanmıştır ve Muş, Samsun, Erzincan, Erzurum, Harput, Sivas, Diyarbakır, Ankara ve Trabzon, İstanbul sınırları (Bursa, Yalova, Adapazarı) içindekileri söylemeye gerek bile yok.

Mart ayında sonbahara kadar süren ve Osmanlı İmparatorluğu'nun başkentini tehdit eden ve en kanlı çatışmaların Nisan 1915'te yaşandığı Çanakkale Savaşı'nın genel bir haritası.

Doğru yerde, doğru zamandaki doğru adam: 3. Ordu'nun tam anlamıyla sadık ve istekli askeri Mustafa Kemal (parlak üniformalı).

gilerine göre Fransız ve İngiliz İmparatorluk güçleri, Çanakkale önlerindeki adalarda özellikle de İmroz'da toplanıyorlardı.

ANGLO-FRANSIZLARIN, MARMARA BOĞAZLARI VE DENİZİ ÜZERİNDEN KONSTANTİNOPOL'E SALDIRMALARI ARTIK ÇOK YAKIN. TARİH: 24 NİSAN!

18 Mart 1915 günü, Amiral de Robeck komutasındaki Çanakkale Seferi'nin gerçek başlangıcıdır.

İstanbul'daki Türk halkının halet-i ruhiyesi en düşük seviyeye inmişti. Önce Kafkasya ve Mısır Seferlerindeki yenilgiler, şimdi de Osmanlı'nın başkentinin tehdit altında olması... Konstantinopol'de halkın bazıları ve Türkler, ümitsiz bir biçimde, şehrin zaptedilmesinden konuşuyorlardı. Yapabilen veya Anadolu'da akrabası olan Türklerin çoğu şehri terk edip Anadolu'nun iç kısımlarına gidiyorlardı. Hükümet, padişah ve mahiyetindekiler için iki özel tren hazırlamış ve yönetim, Osmanlı Bankası'nın altınlarının zaten Eskişehir'e taşınması için hazırды. Bu tehlike dolu günler, biri sıradışı biri de normal karşılanan, iki sonuç çıkardı ortaya.

Kafkasya'daki yenilgi sebebiyle halkın gözünden uzak tutulan Enver Paşa'nın yeniden ortaya çıkması şaşırtıcı bir olaydı. Birden, padişahın damadı, gerçek bir Osmanlı şehzadesi gibi davranmaya başlamıştı. Müttefiklerin Çanakkale'de başarılı olmasının mümkün olmadığını, çünkü buradaki tahkimatın zaptedilemeyecek kadar güçlü olduğunu bildirdi. Hareketlerinde tam bir sükunet ve kendinden emin olma hali vardı ve sonunda Enver Paşa haklı çıktı.

“Normal” olan, Konstantinopol’deki Ermeni vatandaşlarının davranışlarıydı. Yunan halkı, olayların dışında sessiz bir şekilde beklerken, onlar müttefiklerle omuz omuza savaşmaya hazırды.

O günlerde başkentin nüfusu yaklaşık 1.000.000 idi; bunun %55’inden biraz fazlası Türk, 150.000’i Rum, aşağı yukarı aynı Ermeni, 150.000 kadar yabancı ve geri kalanı da Yahudi idi. (Bu sayılar tahminiydi çünkü hane sayısına göre hesaplanmıştı.) Türklerin sayısı, Mart 1915’te belirgin bir şekilde düşerken, Ermeniler kendilerini çatışmalara hazırlıyor ve müttefik güçlerinin Çanakkale’de galip gelmelerini dört gözle bekliyorlardı.

Rusya, Fransa veya Boston dışındaki Ermeniler tamamen Konstantinopol’e yoğunlaşmışlardı. Ruslar’ın yardımıyla 17 Mayıs’ta Van’da olduğu gibi, darbe için her şey hazırды. 20 Mart’ta, Osmanlı hükümeti, Ermeni isyanının tüm doğu illerine yayıldığını duyurdu. Tam bir ay sonra 20 Nisan 1915’te vali, Van’daki Müslüman mahallelere saldırılar düzenlendiğini bildirdi.

Bu şartlar altında, İstanbul’daki Osmanlı hükümetinin kendini korumasından ve başkentteki Ermeni liderleri tutuklayıp güvenli bir yere göndermesinden başka seçeneği yoktu.

Bu durumda, dünyadaki hiçbir hükümet farklı davranmayacaktır. Pearl Harbour’a yapılan saldırıdan sonra, Japonya’dan binlerce kilometre uzakta yaşayan Japonlar, tutuklanmış ve çok utanç verici şartlarda kamplara gönderilmişlerdir. Fransızlar da Almanca konuşan vatandaşlarına farklı davranmamışlardır. Muskovitler de Volga Almanları’na aynı şekilde davranmışlardır. Liste sonsuza kadar uzatılabilir.

Tabii ki, bunları bölge yöneticileri veya eşkıya Kürtlerin savunmasız mülteciler üzerine, sadece kendi zenginliklerini düşünerek eskiden kalma uygulamalara dayanarak yaptıkları saldırıları haklı çıkarmak için söylemiyorum. Çok garip bir çelişkidir ki, yıllar sonra, bu iki taraf – ASALA ve PKK – güçlerini Ankara’ya karşı birleştirmişler ve yaptıkları eylemlerde hayatlarını kaybedenleri hiçe sayan bir motivasyon-

Ermeni asilerden bazıları, Osmanlı Bankası ve başka sayısız saldırının sorumlusu olan Taşnak Partisi’nin önde gelen isimleriydi.

24-25 Nisan günü Avustralyalılar Anzak Koyu’na çıktılar.. Hedefleri, İstanbul’du. Aynı gün, Osmanlı yetkilileri, başkentteki Ermeni terör ağının önde gelen isimlerinden 235’ini tutukladı. Ermenilerin, hayali, İngiliz ve Fransız işgalcilerin yardımıyla İstanbul’da yönetimi ele geçirmekti. Ama bu hayal, kabaşa dönüştü: Gelibolu Savaşı 33.000 Avustralyalı, Yeni Zelandalı ve 83.000 Türkün hayatına mal oldu. Ermeniler de İstanbul’un hakimi olma umutlarını kaybettiler... ve daha neler neler.

la hareket etmişlerdir.

Ancak, Türkler ve Ermeniler arasındaki fark şudur ki, Osmanlı mümkün olan her zaman müdahale etmiş, hapse atmış veya idam etmişken, Ermeniler, Müslüman halka yapılan sayısız büyük çaptaki saldırılara karşı hiçbir zaman tek bir kınama bile sergilememiştir.

Bu belki 24 Nisan'da hatırlanabilecek bir düşüncedir.

Ermeni isyancıların gözetim altına alınmaya başlandığı, 18 Mart'ta, on sekiz savaş gemisi Çanakkale Boğazı'na girdi. Bunların arasında Queen Elizabeth, Lord Nelson, Agamemnon, Inflexible, Irresistable adlı İngiliz gemilerinden başka Gauloise, Suffren ve Bovet adlı Fransız gemileri vardı. Önce başarı gösterdiler, ta ki Bouvet bir mayına çarpıp sulara gömülene kadar. Kısa bir süre sonra Irresistable ve Ocean adlı gemiler de mayına çarptı. Müttefik güçleri geri çekildiler; 700'den fazla asker ve üç gemi kaybetmişlerdi ve üç gemi de ağır yara almıştı...

Takma bacak No.2: FRANZ WERFEL'İN ROMANI, MUSA DAĞI'NDA KIRK GÜN. En iyi satanlar listesindeki SAHTE BİR İNCİL.

“İNCİL” ne demek? Hiç şüphesiz, “Hristiyanlığın kutsal kitabı” demek. Ama aynı zamanda, “bir dinin kutsal metinlerinden oluşan bir kitap veya koleksiyon” ve aynı zamanda “kendi alanında otorite sayılabilecek bir kitap” anlamı da vardır. Maalesef, Werfel'in “Musa Dağı'nda Kırk Gün” adlı kitabına da bu anlam yüklenmiştir. Aslında, tarihi bir paradokstur ki, “İncil” (Bible) kelimesinin kökeni, papirüs kağıtlarının getirildiği, Musa Dağı denen yerden pek de uzak olmayan bir liman kasabası olan Phoenicia Byblos'a dayanmaktadır ki, Musa Dağı'nın Ermeni sahtekârların ve onların kurbanlarının ve de Franz Werfel'in anlattıklarıyla hiç de ilgisi yoktur.

Dünya edebiyatında, Werfel'in “Kırk Gün” adlı kitabından başka, bunca yanlış anlaşılma sebebe olan ve bir milleti bu kadar yanlış yönlendiren, istisna olabilecek ve Yahudi dünyasında birçok talih-sizlik getirmiş olan “Sion'un Yaşlıları” hariç, bir kitap yoktur.

Werfel'in biricik, harika romanı, Carroll&Graf Publishers adlı yayın evi tarafından bir seks ve cinayet hikayesine dönüştürülmüştü. Kırbaçlar, her türlü vahşet, sınır dışı etmeler, geri planda minareler ... potansiyel okuyucuyu etkileyebilecek hiçbir şey unutulmamıştı:

Franz Werfel, 1890'da, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun en güzel kentlerinden biri olan Prag, Bohemya'da dünyaya geldi. Adolf Hitler'in, unutulmuş Avusturya milliyetçiliği Almanya'da iktidara geçtiği yıl olan 1933'te çıkan “Kırk Gün” kitabını yazdığı en iyi yıllarıydı.

\$9.95

"A very fine, powerfully written story...a novel full of the breath, the flesh and blood and bone and spirit of life." —**Saturday Review**

It is 1915, the Great War is raging. The Turks have begun a systematic policy of extermination against their Christian subjects, the Armenians.

One man, knowing what must come, leads 5,000 villagers to the mountain Musa Dagh to fight and resist the onslaught. Here they begin the forty days of Musa Dagh, the epic, heroic struggle of a courageous people defending themselves against almost certain death.

This is their history.

"Unlike most other important novels, 'Musa Dagh' is richest in story...it gives us a lasting sense of participation in a stirring episode of history...a story of men accepting the fate of heroes...a story which must rouse the emotions of all human beings...Magnificent."

—**Front page New York Times Book Review**

CARROLL & GRAF
FICTION

FRANZ
WERFEL

THE FORTY DAYS OF MUSA DAGH

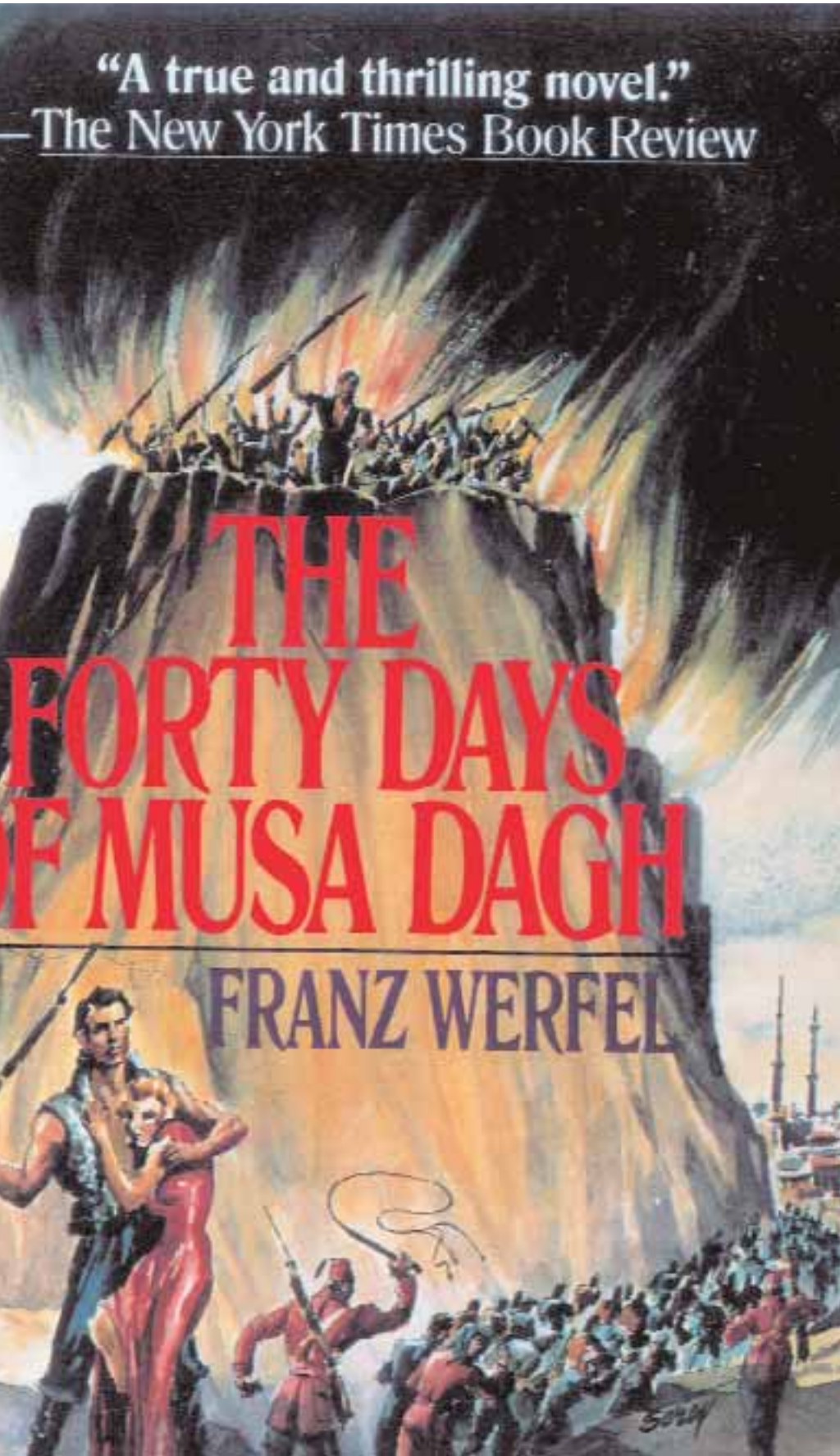
OF

Carroll & Graf Publishers, Inc.
Distributed by Publishers Group West

CARROLL & GRAF

0-88184-015-7

Gerçekler: "... *thrilling novel* (nefes kesici bir roman) ifadesi doğru. Werfel'in bu baş yapıtı gerçekten nefes kesici... ama gerçeklerle pek bir ilgisi yok. Bu kitap kapağı bir şekilde, Ermenilerin yalanlarını ortaya koyuyor ve maskelerini düşürüyor.

1. Musa Dağı, bir "volkan" değil, ama pek tehlikeli olmayan bir sıra dağ.

2. Dağın eteklerindeki eli kırbaçlı "kanlı Türk"ün hiçbir anlamı yok.

3. Tecavüz sahneleri. Tecavüzün ne olduğunu biliyoruz. "Seven Pillars of Wisdom" adlı eserde kurban Lawrence idi. Ama ...

4. En büyük hilekârlık ise, elinde bayrak olan adam. Andonian'ın kurbanı olan Werfel'e göre, Ermeniler, Fransızlar'dan yardımı, üzerinde "Christian in Need" (Zor durumdaki Hristiyanlar) yazan yatak çarşafı(!) sallayarak istemişler. Ne büyük bir yalan. Ermeniler, Fransız donanmasının galip gelmesini ve işgal etmesini ummuşlardı. Asiler ve müşterileri arasında irtibat telsizle sağlandı, yatak çarşaflarıyla(!) değil.

Türkler katil, Ermeniler masum kahramanlardı. Bu baskıda, hassas Tarihi bölümlerin çıkartıldığına dair hiçbir not yazılmamış. Okuyucular bir dolandırıcının kurbanı durumundalar, çünkü en önemli bölümlerin kitaptan çıkartıldığına dair hiçbir uyarı yapılmamış. Aslında bu, bu işlerin arkasındaki sansürün yani Ermeni mafyasının çok iyi bildiği gibi, Werfel'in, Morgenthau, Pastor Lepsius, Andonian ve diğerleri gibi anlaşıldığının bir teyididir.

Güney Anadolu'da bir Protestan Ermeni Cumhuriyeti için uzun süredir mücadele eden Protestan Kiliseleri, bir şeytani partiye büyük bir istekle dahil oldular. Kaybettiler ve Türkiye'ye ve Türklere karşı verdikleri savaşta 15 içinde yıl yeni bir başlangıç noktasına geldiler. Werfel'in başyapıtı olan "Kırk Gün" ile yepyeni mutlak bir standarda ulaşıldı: poetik açıdan mükemmel bir sanat, kusursuz bir şekilde sunulan tarihi kurguyla birleşmişti. Hiçbir okuyucu, Osmanlı İmparatorluğu'nun hiçbir bölgesinde Ermenilerin çoğunluk olduğunu düşünemezdi. Ayrıca, "Ermenistan" denen tarihi bölgenin, burada bulunan halkın kökeniyle hiçbir alakası olmadığı gerçeği de unutulmuştu.

"Amerika"da, "Amerikalı" denen, İtalyanlar, Almanlar, İrlandalılar, İngilizler, Hindistanlılar, Çinliler ve Afrika kökenliler yaşar. "Ermenistan"da da, Türk, İranlı, Gürcü, Azeri kökenli ve çoğunluğu, alışkanlık olarak "Ermeni" deniliyor olmayı kullanan "Haikler" yaşar. Franz Werfel'in kitabı çıktığında, daha ilk baştan itibaren, sanki bir tarih(!) sunuyormuş gibi olağanüstü bir ses getirdi. Önce Almanca konuşulan ülkelerde, kısa bir zaman sonra da "eğitimli" okuyan halkın tamamında "Kırk Gün" kitabını bilmek bir "İncil" gibi görülmeye başladı. Mesaj çok açıktı: "Daha ne kadar, YÜCE TANRIM, dünyayı zaptedenlerin üzerindeki kanımızın öcünü almayacaksın?" Werfel bu ayeti, başyapıtının bir sloganı gibi seçmişti. Maalesef, bu slogan ve kitap ile, birçok masum insanı öldüren ama suçu tüm bir millete mal edilen savaş sonrası Ermeni terörünün babası oldu. Gözü kara bir şekilde (Orly Havaalanı'ndaki) tamamen masum yolcuları ve (1. Dünya Savaşı'ndan yıllar sonra doğan dostum Erdoğan Özen gibi) Türk diplomatları öldüren terör gruplarının ve fanatik katillerin ortaya çıkartılması sadece, Werfel'in uydurma hikayesi üzerine kurulan bir beyin yıkamayla mümkün olabilir.

Musa Dağı'ndan getirilen Ermeniler Fransız gemisi Foudre'nin güvertesindeler. Görünüşlerine bir bakın ve kendiniz karar verin.

Ermeni Hınçak Alayının 8. Bölüğü'nün birinci takımının asker ve komutanları ve beraberlerindeki profesyonel Kızıl Haç görevlileri: Bu, Amerikan Protestanlar ve Rus emperyalistlerin verdiği paralar sayesinde, tüm Osmanlı İmparatorluğu'nda iyi donanımlı ve eğitimli Ermeni asilere tanınan bir imtiyazdı.

MUSA DAĞI VE ALMA'NIN ETEKLERİ VE FRANZ WERFEL

Kayalar ve uçurumlar “Musa Dağı”nın bir özelliği olsa da, genel manzara, Werfel’in okurlarına çizdiğiyle hiçbir şekilde örtüşmemektedir. Arazi, her türlü imha tekniği kullanan Fransızların tahriki ile ortaya çıkan isyan gerçeği gibi hiçbir kahramanlık özelliği taşımıyor. Fransız savaş gemileri, Ermenileri önce Süveyş’e getirdi daha sonra da Suriye cephesine ama davranışları yüzünden, İngiliz ve Fransızlar tarafından faal görevden el çektiler. En sonunda Werfel, Şam – İskenderun kavşağına yani Anadolu – Suriye sınırındaki yakın bir yerdeki Ermeni yerleşiminin (tarihini değil!) hikayesini anlatmaya karar verdi. Ermeniler kurban olarak, Türkler de katil olarak gösterilmeliydi.

Aslında Werfel tam olarak vicdansız “Jön Türkler” ve masum “Haik” demek istememişti... Bir şair ve en hassas sismograf olarak, Yahudileri yok eden soykırım yapacak olan Alman Nazileri’nin sebep olduğu gelmekte olan depremi hissederek şansını denedi. Sessiz sinema mı? Hayır. Alegorik hikaye mi? Evet. Bütün suçlu Türklerle atarak...

Franz Werfel’in hiç araştırma yapmamış olduğunu düşünemeyiz. Osmanlı’nın yüzbinlerce – yaklaşık 200.000 – Yahudi’yi, 1494’de, İspanya’daki “Katolik kral”ın teröründen kurtardığını kendi de öğrenecektir. Bununla birlikte, Hitler zamanında, 30.000 Alman, Avusturyalı, Avrupalı Yahudi, Türkiye’ye sığınmışlardır ve biri bile geri çevrilmemiş veya ciddi Alman tehdidine rağmen, Nazilere teslim edilmemiştir. (Bu sorunu çözmek için İsviçreli yetkililer için tam bir utanç sebebidir... Yahudi malları ve paraları kabul edildi ama ya

Yahudiler? Tekrar “*Kırk Gün*” konusuna gelirsek: Werfel

Nazileri hedef aldığında, onlara “Türk”, Yahudilere de “Ermeni” diyerek Franz Werfel bir suç işlemiştir.. Bir suç işlemiştir Almanca’da “Rufmord” diye bir kelime vardır, bir kişinin itibarının katili demektir. Çünkü Türk milletinin adını karalayarak, itibarını kirletmiştir. Bazen “Rufmord”, katilden daha kötü anlama gelir. Daha başka suçlara sebep olur, tıpkı bugüne kadar Türkiye ve Türklerle karşı alınan tavır gibi.

Yaralı bir şekilde evlerine dönmekte olan birçok Türk askeri, 25 Temmuz 1915’te, Diyarbakır, Lice dolaylarında, Kum ve Çum havalisinde, Ermeni çeteler tarafından pusuya düşürülüp vahşice öldürülmüştür. "Ermeni Âmal ve Herekât-ı İhtalâliyesi; Tesâvir ve Vesâik. Ermeni Ülküsü ve Devrim Hareketleri – Albüm No: 1 ve 2. 1919"dan alınmıştır.

Fransız savaş gemisi Desaix’in güvertesindeki “Musa Dağı’ndaki Ermeniler”, hâlâ silahlarla ve arazi dürbünleriyle oynuyorlar ve gayet iyi bir haldeler.

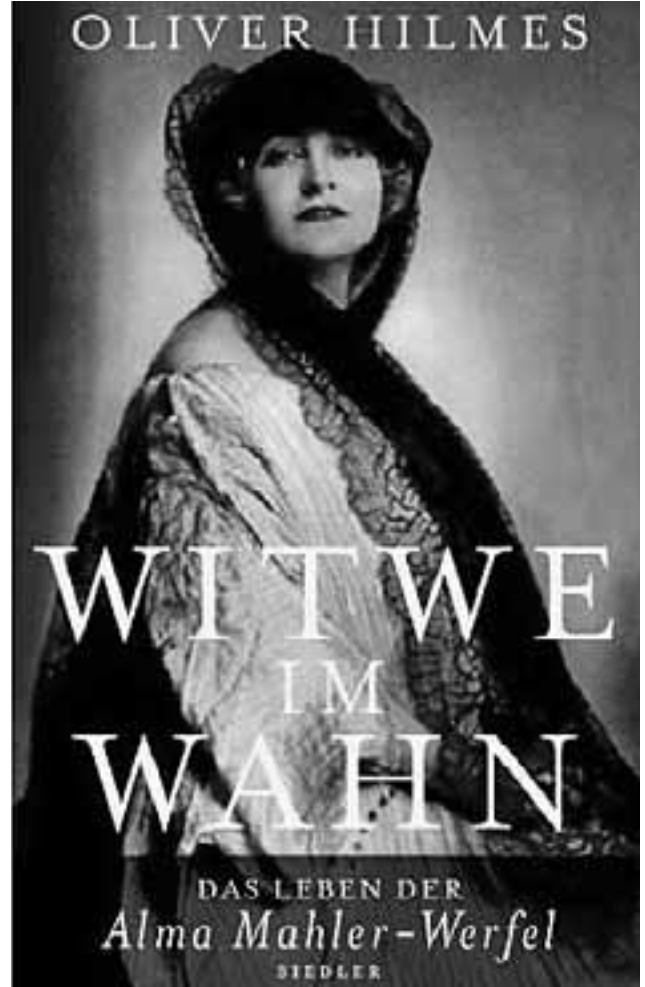
“*Kırk Gün*” kitabının giriş bölümünde, Werfel şöyle yazar: “Bu kitap, 1929 Mart ayında, Şam’da kaldığım süre zarfında tasarlanmıştır. Kimisi sakat, kimisi aç bir halde bir halı fabrikasında çalışan mülteci çocuklarının içler acısı durumlarını görmek bende, Ermeni milletinin bu talihsiz kade-riyle ilgili nihai bir etki yaptı”.

Sonunda Werfel, okumalarını Mart 1933’te Al-manya’da, Enver Paşa ve Pastör Johannes Lepsius arasında geçen konuşmanın tarihi bir vesikasından seçtiğini belirtmektedir. Bu “konuşmanın” kayna-ğı Dr. Johannes Lepsius’un hatıralarıdır. Ama bu kadar hassas bir şair, nasıl oldu da böyle bir tuza-ğa düştü?

Buna teşvik eden karısı Alma Maria Mahler-Werfel’miş gibi gözüküyor.

ALMA, FRANZ’IN İKİNCİ ŞAHSİYETİ

Alma Werfel, hiç şüphesiz zamanının en etkileyici kadınlarından biriydi. 1879 yılında, Viyanalı man-zara ressamı E. J. Schindler’in kızı olarak dünyaya geldi. Gustav Klimt veya – müzik hocası Aleksan-der Zemlinski gibi sanatçıların bulunduğu bir çev-rede büyüdü. 22 yaşındayken, kendisine 8. Senfo-nisi’ni adayan, dünyaca ünlü besteci Gustav Mah-ler ile evlendi. Bu evlilikten yıllar sonra, (yine dün-yaca ünlü) evlendiği Walter Gropius veya Werfel veya kendisine “Die Windsbraut” (Rüzgarların Gelini) adlı tablosunu adayan Oskar Kokoşka gibi birçok aşığıyla kaçamaklar yapma gibi bir arayışa girdi. Alma Werfel böyle bir fenomendi. “Fırtına” diye de çevrilebilecek bu resim, fırtınalı hayat hi-kayesinin, aşklarının ve güzelliğinin anlatıldığı bir Hollywood filmine de ilham kaynağı oldu. Aşıkla-rının listesi gerçekten çok uzundu. Erich Wolfgang Korngold ona bir keman konçertosu ithaf etmişti. Gabriele d’Annunzio, Toscanini, Arnold Schön-

Oliver Hilmes tarafından yazılan *WITWE IM WAHN* (Deli Dul) isimli kitap, Alma Mahler-Werfel’in günlüklerini incelemekte ve histeriye yatkınlığını ve her geçen gün artan Yahudi karşıtlığını or-taya koymaktadır. Bu tutum, İmparatorluğunun iyi günlerinden kalan bir kalıntıdan çok, Aryan/Nazi üstünlüğüne olan inancının karşıt bir delilidir. Kültürel-tarihi bilincimizde, Alma Mahler-Werfel, Zemlinski, Mahler, Kokoşka, Werfel ve Gropius gibilerin, ikinci cinsel karakteri idi ve Hilmes’in çalışmasındaki gibi muame-le görmüştür. Sanatçıların anlattıkları bir kenara bırakılırsa, kitap zeki, zarif ve hassas bir fırsatçının hayatını anlatan ucuz bir kitap haline gelir. Ama bu kitap aynı zamanda, kendini kabul ettirme ve cinsel tatmin uğraşısı içinde olan, geç Romantizm ve İzlenimci-lik’in gelip geçici kokuları içindeki bir kadının psikogramıdır.

MusaDağı'ndan gelen Ermeni askerlerinin Suveyş yakınlarındaki kampı; genç, sağlıklı, bir sonraki ölümcül saldırıcı için hazır. Nasıl oluyor da başkanları Boghos Nubar, 1919'da şöyle diyebiliyor: "Aslında onlar savaşın başından beri, savaşın önde gelen bir ulusu." Bu ve diğer fotoğraflar Paris, Musée d'histoire contemporaine müzesinden alınmıştır. Tamamen gerçektir.

berg, Darius Milhaud, Poulenc, Marc Chagall, Thomas Mann ile arkadaşlık(?) etmiş, Bernhard Shaw, H.G. Wells, Romain Rolland, Auguste Rodin ile tanışmıştır. Bu baştan çıkartıcı kadına tutulan önemli isimlerin bulunduğu liste çok daha uzatılabilir. Onları tam anlamıyla büyülemiştir.

Maalesef, özel hayatında bir anne olarak pek şanslı değildi. (Gustav Mahlerden olan) kızı, Anna Maria, 5 yaşındayken öldü. 1916 yılında "Bauhaus"un meşhur yaratıcısı Walter Gropius'tan, Manon isimli bir kızı daha oldu. O da çok genç yaşta öldü. 1918 yılında Walter Gropius ile evliliğini sürdürürken, Franz Werfel'den hamile kaldı. Martin adı verilen erkek çocuk sadece 10 ay yaşadı. Tam bir trajedi serisi. Peki bütün bu hikayelerin, bizim Franz Werfel ile olan sorununuz ile ne ilgisi var? Bu olgular "*Musa Dağı'nda Kırk Gün*"ün anahtarı durumundalar.

Werfel bizzat kitabına yazdığı giriş bölümünde anlattığı "aç bir halde, halı fabrikasında çalışan çocuk" gibi, Alma Mahler-Werfel de hatıralarını anlattığı *Mein Leben* (Hayatım) adlı kitapta 1929'da, Şam'da geçen günleri şöyle anlatmaktadır:

"Bu halı fabrikasının sahibi, bizi kendi işyerine götürdü. Dokuma tezgahlarının yanından geçerken, aç, El Greco'nun resimlerinde rastlanan donuk suratlı, gözleri pörtlemiş çocuklar gördük. Yerlerde yuvarlanıyor, makaralara tutunuyor ve bazen de yerleri süpürüyorlardı.

Franz Werfel, fabrikanın sahibine bu çocukları sordu. "Aa, bu zavallı yaratıklar, onları sokaklardan topladım. Onlara günde bir dilim ekmek veriyorum, böylece açlıktan ölmüyorlar. Bunlar, Türklerin öldürdüğü Ermenilerin çocukları. Eğer onları korumasaydım, açlıktan ölürlerd. Kimse onları umursamıyor. Hiçbir şey almıyorlar, çok zayıflar... Werfel ve ben oradan ayrıldık, artık hiçbir şey önemli veya güzel gelmiyordu bize..."

Bu duygulandırıcı an, ironinin dışında, iki soruyu sormamıza sebep oluyor: Nasıl oluyor da, 1929 yılında, yani 1915'deki trajik olaydan 14 yıl sonra, açlık içindeki bu Ermeni çocuklar, yani anne-

babaları 1915'te "Türkler tarafından katledilen" bu çocuklar, dört ya da beş yaşından daha büyük olmuyorlar!..

Ve: Bu fakir çocuklar üzerinden kim para kazandı? Onların bir dilim ekmeğe bir halı fabrikasında çalışmasına kim göz yumdu? Türkler mi? Yoksa Ermeni bir köle sahibimi? Sonuç, yukarıda bahsettiğimiz bu fakir çocukları görünce Alma Werfel neden bu kadar duygulandı? Dört çocuğundan üçünü kaybetmişti ve Werfeller Şam'da iken, başka bir doğum için yaşı çoktan geçmişti. Her neyse, kendi kişisel trajedisini, kendi fanatik liderlerinin sebep olduğu tamamen trajik bir Ermeni hikayesi ile bir şekilde tamamlamış olabilir.

Bugünün Taliban'ı ve ASALA'sı ile, kendi ırklarını veya ırkçı ve milliyetçi düşüncelerini makul sınırların dışına çıkararak Taşnak ve Naziler'den çok az fark var. Ayrıca, 1915 ve daha sonra olan olaylar yüzünden, Ermenilerden çok daha fazla acı çeken Türkler ve onların çocuklarının korkunç kaderleri hakkında bulunan olguları kimse umursamıyor. Ermeni fanatiklerin kışkırtması ile çıkan iç savaşta ölenlerin oranı, Ermeni tarafında 1, Müslüman tarafta ise 3 oranındadır.

BİR ŞAİR VE DÜNYASI

Franz Werfel ve "Kırk Gün" kitabını anlamak için, köklerini ve çevresini bilmemiz gerekir. 1880'de, Habsburg hanedanından, Kayzer 1. Franz Joseph'in hakimiyeti altındaki Bohemya Krallığı'nın başkenti olan Prag'da doğdu. Zengin bir Yahudi eldiven tüccarının oğlu olan Werfel'in etrafında "Şato", "Dava" gibi ünlü eserlerin sahibi olan Franz Kafka veya Rainer Maria Rilke gibi şairler vardı. 1911 yılında ilk şiir kitabını yayınladı. Avusturya-Macaristan monarşisi için normal olan bir şekilde, genç şair, savaşın

başında, yani 1914'te, diğer yazar ve sanatçılar gibi Askeri Basın Bürosu'na gönderildiler. Werfel bu, hoşgörü alametini hiçbir zaman unutmadı.

Çok geçmeden, Werfel, bir dizi oyun yayınladı ve hem zengin hem de meşhur oldu. Ama 1929'da ve daha sonraki yıllarda, onun ve toplumun dünya tarihine bakışı yeni bir boyut kazandı.

1915'te Ermenilerin büyük sürgünü başladığında, Orta Anadolu'dan gelen demiryolunun ulaştığı son nokta, Toros Dağları'nın ortasındaki Pozanti idi. Buradan, Suriye'ye kara yoluyla devam ediliyordu. Almanlar, demiryolunu Halep'e 1916'da ulaştırmışlardı. Pozanti'dan sonra, bütün yolcular yürümek veya arabalara binmek zorundaydılar. Askeri ulaşım araçları, çok basitti. (Fotoğrafta, Toros Dağları'ndan Suriye'ye giden birlikler görülmektedir.)

Dr. Joseph Goebbels gibi bir adam, Franz Werfel'in ne kadar tehlikeli olduğunu anlamada zorluk çekmedi ... ve kitapları, sadece bu yöneme başvuran alçak karakterli yönetimler tarafından kabul edilen bir şekilde halkın gözleri önünde yakıldı. Kitapları, Arius ve Savonarola'nın kitaplarıyla ve Martin Luther'in yaktırdığı Papal

Musa Dağı'ndaki Fransız Donanması

*bull Exurge Domine'nin eserleriyle aynı kaderi paylaşıyordu. Ama Franz Werfel'in başyapıtının sansür-
lenmesi haince bir kitap yakma idi, çünkü Ermeniler adına övülürken, bir taraftan da kısaltılmış, tahrif
edilmiş ve metnine müdahale edilmişti. Ancak bugün, özellikle orijinal metinden çıkartılan bölümler,
dikkatli okuyucular için, Werfel'in bu kitabı yazarken kurbanı olduğu aldatmacayı ortaya koyan
deliller sunuyor.*

Habsburglar ve Yahudiler'den nefret ettiği kadar hiç kimseden nefret etmeyen cahil ve işsiz güçsüz Avusturyalı Adolf Hitler Almanya'da giderek daha da güçlü hale geliyordu. Başarısının sırlarından biri, (yoksul yıllarında, Viyana'da bir yurttan kalırken ona yardım eden) Yahudiler'e karşı verdiği fanatik mücadeledir. Naziler, 1938'de Avusturya'yı işgal ettiklerinde, Werfel, (1. Charles'ın oğlu) Avusturya'nın genç imparatoru Otto von Habsburg'a yardım etmek için Paris'e gitti. O günlerde, Nazi saldırılarına karşı ve bağımsız bir Avusturya'nın yeniden doğması için mücadele eden bir avuç imparator dostundan biriydi. Werfel ve karısı, tıpkı Otto von Habsburg ve ailesi gibi, Paris üzerinden Amerika'ya kaçabilmişti. Werfel burada da büyük bir yazar olmayı başarmıştı. (Örneğin *"The Song of Bernadette"* adlı eseri, yaklaşık bir milyon satmıştı ve yayın hakları için sadece 20th Century Fox'tan 125.000 ABD Doları almıştı. Film de dünya çapında başarı sağladı.) Maalesef, Lourdes mucizelerini anlatan *"Song of Bernadette"* gibi bir kitap, ona tüm Hristiyan dünyasında, Ermeni davasında bir otoriteymiş gibi bir güvenilirlik getirdi.. 1945 Ağustos'unda Beverly Hills'de bir villada öldü ve mezarı Viyana'da Zentralfriedhof'tadır (Viyana Merkez Mezarlığı).

Ermenilerin gerçek gücü: daha iyi eğitim, motivasyon, zorunluluk ve ulus. AC. Swinburne, belki buna benzer görüntülere yüzyıl önce değinmiştir: "Hayalle değil, kanla ve demirle, bir ulus en sonunda şekillenecektir." Ne trajik bir söz, ne trajik bir sonuç...

Sadece yardım çağrısını takip ettiler: O günlerin en modern donanımına sahip Fransız filosu, Osmanlı İmparatorluğu'nu iki parçaya bölecek olan, Anadolu ile Suriye arasındaki yolu ele geçiremeyen Musa Dağı Ermenileri için alarma geçti. Musa Dağı'ndaki Ermeni ayaklanmasının başarısız olduğu anlaşılır anlaşılmaz, beş savaş gemisi ve bir ulaştırma gemisinden oluşan Fransız filosu Samandağ Körfezi'ne geldi ve Ermeni paralı askerilerini buradan tahliye etti. Yaklaşık 4000 genç erkek, bir kez daha Türkiye'ye karşı savaşmak için askeri eğitimlerine devam edecekleri Süveyş ve Kıbrıs'a götürüldüler. Fransız filosundaki gemiler şunlardı: Guichen, Desaix, Jeanne D'Ark, D'Estres, Foudre ve Charner. Eğer burada, "çaresiz" denebilecek birileri varsa, onlar ellerinde tek bir savaş gemisi bile olmayan ve sadece barış dolu değil aynı zamanda müreffeh bir hayat sürmelerini sağladıkları kendi Ermeni vatandaşlarıyla yaptıkları iç savaşa hazırlıklı olmayan Osmanlılardır. Bu vakalar hakkında

Werfel'in kitabında delil ararsak, İngilizce ve Fransızca baskılarında - inanılmaz ama gerçek – bulunmayan bölümleri okumamız gerekir. Bu anlamda Ermeni mafyası kendilerince iyi bir iş yapmışlar.

Ellerinde Werfel'in "Kırk Gün" kitabı olduğu halde gerçek bir "purgatoryum (temizleme) işine girişmişler... kitapta okuyucu veya her hangi bir tarihçinin kafasında şüphe uyandıracak bütün bölümleri temizlemişler.

Çok tipik olmalarına ve Werfel'in beyanını mümkün olduğunca makul hale getirmelerine rağmen, çıkartılan "küçük" bölümleri bir tarafa bırakalım. Örneğin, eğer Werfel, Enver Paşa'yı, kadınsı ellerini ve kol düğmelerini, büyük (yalancı) Pastör Lepsius'tan çok sevdiğini söyleyecek kadar ileri giderse, bu kelimeleri çıkartıyorlardı. Bu yapılan tipik bir şey olmasına rağmen, gerekli bir şey değildir.

Musa Dağı Takviye Kuvvetleri'nden, Süveyş'teki Ermenistan "Légion d'Orient" (Doğu Lejyonu) için gelen Ermeniler. En sağlıklı erkekler, burada eğitilip, Suriye cephesine gönderiliyordu ama kısa bir süre sonra canilikleri ve korkaklıkları sebebiyle geri hizmete alınmışlardır. Bunların hepsi gerçeklik temelinden mahrum bir efsanenin arta kalanlarıdır. Musa Dağı'ndan gelen binlerce asker, Mısır ve Kıbrıs'ta eğitildi... ama davranışları o kadar zalim ve acımasızdı ki, Fransa ve İngiltere, onları cepheden geri çekme kararı aldı.

Bu hikayenin arkasındaki gerçek şu: Ermeniler, iç savaşa, Rus ordusu, Van'a doğru ilerlemeye başladığı gün mü başladılar? Asıl mesele bu.

Şimdi, orijinal Almanca metinden çevrilmiş olan, Franz Werfel'in sözlerini dikkatli bir şekilde okuduğumuzda, Werfel'in tuzağa düştüğü bazı tahrifatların içine gizlenmiş bazı mesajları görüyoruz. İyi donanımlı Ermenilerin Musa Dağı'nda daha önceden kazandığı zaferden bahsediyor:

"Bu yüzden mağlubiyetle sonuçlanan bir savaş, bu gibi yarışta on yıllarla anlatılabilecek bir geri kalma anlamına gelirken, askeri yönden geri olanlar da bu süre içinde bu eksikliklerini giderebilirler. Ama kavgacı bir üs sınıf için en utanç verici şey, kanlı bir dersin "içerideki bir düşman", yani aşağı bir azınlık tarafından verilmesidir..."

Böyle bir ara için özür dilerim ama şimdi karşımızda daha düzgün bir şekilde söylenmesi gereken sansasyonel bir şey var: "... yani, ticaret, zanaat ve eğitime odaklanmış bir azınlık"

Ve Werfel devam ediyor: *"Bu, silahlarından gurur duyanların hayatlarındaki bütün amaçları alt üst eder, çünkü, savaşın ticari şerefi ciddi bir şekilde zora sokulur ... "ikinci bir ara için çok özür dilerim ama Werfel'in sözleri gayet yumuşak," ... basit bir entelektüel yarış, profesyonel kahramanlara, bir boş zaman faaliyeti diyebileceğimiz güçlü bir yenilgi tattırır."*

Azerbaycan'ın topraklarının %20'sinin işgal edilmesi, Hocalı katliamı, bir milyon Azeri'nin topraklarından çıkartılması "entelektüel" bir yarış olsa gerek.

“*Kırk Gün ...*” ve iç savaş sebeplerine geri dönelim. Werfel, Türklerin Urfa ve Van’daki yenilgisinin, Türkler için Musa Dağı’ndaki küçük ve geçici yenilgi kadar önemli olmadığını, çünkü Van ve Urfa’daki Ermeni isyanlarının Rusya desteğinde olduğunu, söylüyor. “Doğru!” Yabancı politika açısından bakıldığında, Van’ın azalan cazibesi, yaklaşan İmparatorluk ordusunun da işine geldi, dünyanın gözü önünde, Ermeni milletine karşı işlenen cinayetler daha inandırıcı sebeplere kavuşmuştu. Burada, Ermenilerin hain olduğunu ve onlardan kurtulmamız gerektiğinin çok açık delillerini görüyoruz. Var olma sebebi, sebepten sonuç çıkarmayı hiçbir zaman önemsemedi. Düşünmekten aciz dünya, basının gücü ve kafası bulanmış okuyucular, konuyu hep onların istediği gibi anladı. Belirli yerlerde Van hakkında alaycı şeyler yazabilir ve hatta daha alaycı şeyler okuyabilir: Evet, Ermeniler, çok ciddi bir savaş içinde olan ve Ruslara yenilen, hakim ulus Osmanlı’ya karşı silahlı isyana giriştiler.”

Hatırlatma: Bu sadece ciddi bir savaş değil (ki hangi savaş ciddi değildir), aynı zamanda Süveyş, Sina, Mekke ve Medine, Basra ve Bağdat, Çanakkale, Karadeniz kıyıları, Doğu Anadolu, Kafkasya cephelerinde birer ölüm kalım savaşı veriliyordu... “Ermenilerin yaşadığı vilayetler, bu halkın sınır dışı edilmesi sebebiyle boştu.” Benzer ifadeler, Türkçe yayınladıkları bildirilerde de görülebilir, ama doğru olanı tam tersiydi. “Çok önce başlayan sınır dışı edilme sırasında, Van’daki Ermeniler, Ruslar tarafından kurtarılanlara kadar, Türk ordusuna karşı kendilerini savundular. Ermeniler veya onların uşaklarının, tercümelerinde bu önemli bölümü çıkardıkları bir gerçektir: Şurası çok açıktır ki, Van’daki Ermeniler, Rus saldırısını beklerken, isyana Osmanlı sınırının dışında Şubat 1915’te başlamışlardır. Ruslar Van’a gelmeden önce, Van’daki ve çevredeki tüm köylerdeki Müslüman halkı (Türk ve Kürtleri) katlettiler. Bu arada, bu katliamın kanıtı olarak, yapılan kazılarda bulunan toplu mezarlardan çıkartılan birçok Müslüman kurbanın kimliği teşhis edilmiştir. İlk işareti, iyi donanımlı, genç ve güçlü Ermeniler vermişti. Türkler, kendi topraklarını, jandarmanın savaş gücü ve kabiliyetinin çok üstünde bir beceriyle savunmuşlardır. Çok şükür ki, Ermenilerin başarıları, kendi belgelerince belgelenmiş, fotoğraflar ve raporlar *Entente* dergilerine gönderilmiştir. Bu vahşetin kaynağı hakkında hiçbir şüphe yoktur ve bir tane ama önemli bir gerçek var ki, Ermeni mafyası, Werfel’in Van ile ilgili ifadelerinden kurtulmak istemiştir.

Abraham Sever:

“Musa Dağı’nda Kırk Gün” kitabını yazan sevgili merhum dostum, bunları yazmak için hiçbir zaman bu bölgeye gitmemiştir. Yazdıkları şeyler, Ermeni dostlarının ona anlattıklarından kaleme alınmıştır. Ölümünden önce, Werfel bana, bu kitabı yazdığı ve Ermenilerin uydurdukları şeylere kandığı için utanç ve pişmanlık duyduğunu söyledi. Ama Taşnak teröristleri tarafından öldürülmekten korktuğu için bunu kamuoyuna açıklamaktan çekindi.

MUSA DAĞI'NDAKİ SAVAŞÇILARIN YATAK ÇARŞAFLARI

Şair şairdir, romancı da romancıdır. Ama nasıl olur da, yatak çarşafı, Akdeniz'in bir yerlerinde seyir halinde olan bir savaş gemisine mesaj olabilir?

Şimdi sahneyi hayal etmeye çalışalım: Musa Dağı'ndaki Ermeniler, beyaz(?) yatak çarşaflarını aldılar, üstüne büyük harflerle (o şartlarda mürekkebi nereden buldular?) HİRİSTİYAN-LARA YARDIM, yazdılar ve bunları sahile astılar. Ve bir mucize oldu: Jeanne d'Arc (Jan Dark) komutasında bir Fransız donanması, birden Musa Dağı'nın sahilinde belirir, zavallı Ermenileri kurtarır ve kaybolur. Hikaye o kadar çocukça ki, HİRİSTİYANLARA YARDIM'ı bile gerçek kabul etmek mümkün değil.

Gerçek olan, Musa Dağı ayaklamasının, Ermeniler ve Müttefikler tarafından çok iyi planlandığıdır. Amaç, Osmanlı İmparatorluğu'nu ikiye bölmek ve Anadolu'yu, Suriye ve Süveyş'ten ayırmaktı. **Bunu yapanlar o günün şartlarında, Musa Dağı'na yakın bir yerde, harekete geçmek için hazır bekleyen Fransız filosu ile haberleşecek kadar iyi donanıma sahipti.**

“Zavallı, sefil ve aklıktan kırılan Ermeniler”, kurtarıldıktan hemen sonra genç ve güçlü savaşçılar olduklarını ispat etmişlerdi ve Fransız ve İngilizler de onları hemen Süveyş ve Kıbrıs'a göndermişlerdi. Ermeni komandolarla birlikte Osmanlılara karşı savaştılar ve acımasız davranışları sebebiyle Fransız ve İngiliz yetkililer tarafından geri alınmak zorunda kaldılar.

Yine de, Werfel'in romanı bir başyapıt, dünya edebiyatının kıymetli tacında değerli bir pırlanmadır. Ama aynı zamanda utanç duygusundan yoksun bir kurgu ve Ermeni terörü ve

Süveyş Kanalı'ndaki “Lejyonez” eğitim kampında çekilmiş gülünç bir fotoğraf. Bu fotoğrafları, Paris'deki Invalides Müzesi'nde, daha önce diğer birçok belge ve resmi yok eden Ermeni mafyasının müdahalesinden önce buldum...

Musa Dağı, GUICHET gemisinin topu, Ermeni asiler, sağlıklı ve bir sonraki savaşa hazırlar. Açlığın ve sürgün edilmiş olmanın hiçbir izi yok üzerlerinde. Ermeniler, Osmanlı İmparatorluğu'nun, Anadolu ve Suriye arasındaki topraklarında, her seferinde Fransızların desteğini aldıkları yerde, çok iyi hazırlanarak isyan etmişlerdir. Gerçek kurbanlar olan Samandağ'ndaki Türk çiftçilerden ve ailelerinden kimse bahsetmemektedir.

saldırganlığının yolunu açmış olan bir hikayedir. Azerbaycan'da çağımızın en büyük katliamını yapan bir millet için, şehitlik gibi bir bel kemiğinden mahrum bir şekilde yaşayamayacak, saçma bir var olma sebebi (raison d'être) ortaya atmıştır. Bu anlamda "*Musa Dağı'nda Kırk Gün*" bir İncil değil, Hitler'in *Kavgam* adlı kitabından daha iyi olmayan bir risale veya broşürdür. Saçmalığın ulaşabileceği en üst noktadır, çünkü Werfel ve onun – yani bizim – dünyası, bu broşürün kurbanı olmuştur.

"Kırk Gün"e geri gelirsek, Hiç şüphe yok ki, şair Werfel'de şeytani bir önsezi kabiliyeti vardı.

Bir hikaye ararken, karısı Alma, Şam'da iken, Ermeni yetimlerini dokuma tezgahlarında çalışırken gördükleri halı fabrikasına yaptıkları ziyareti hatırladı. Ermeni arabulucular hemen, Aram Andonian "belgeleri"nin de içinde olduğu bir malzeme bulduklarının farkına vardılar.

WERFEL'E GÖRE "GERÇEĞİN" TEMELİ

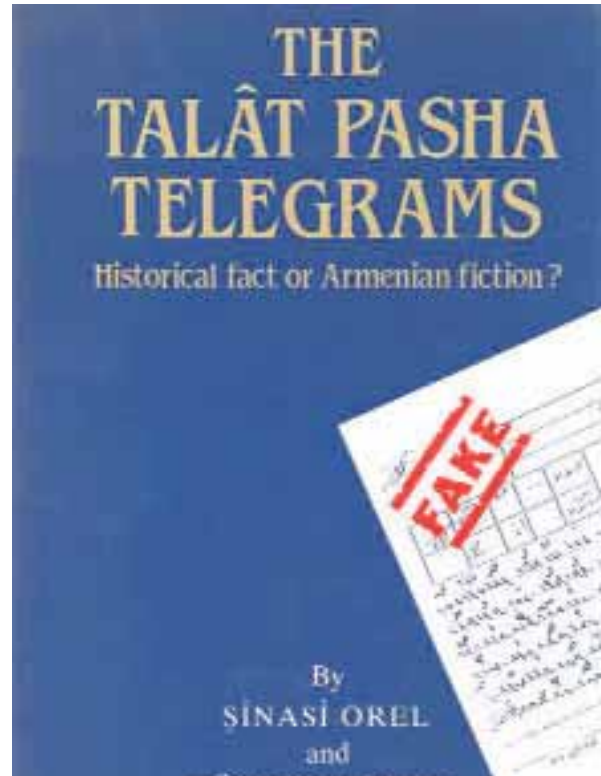
1980'lerin başından Şinasi Orel ve Süreyya Yuca, "*Tâlât Paşa'nın Telegrafları – Tarihi Gerçekler veya Ermeni Kurgusu*" (K. Rustem&Brother, Levkosa)

adlı, Ermeni iddialarını tamamen yalanlayan bir mavi-kitap yayınladılar. Şöyle yazıyor kitapta:

"Yıllardır, 1. Dünya Savaşı sırasında, Ermenilerin, Osmanlı hükümeti tarafından katledildiği yönünde, Türkiye aleyhine bir propaganda yürütülmektedir. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra bu "katliam" lafına, Nazilerin Avrupalı Yahudilere yaptıkları soykırımı akla getiren Soykırım (Genocide) kelimesi de eklendi. Bunun amacı, Osmanlı sınırları içinde bir bölgenin Ermenilere bırakılmasını temin etmektir."

Bildiğimiz gibi, güçlüler vatana ihaneti severler ama ihanet edenleri sevmezler ve Ermenilerin eli birden boş kaldı. Bu durumda, pek de tanınmayan bir Ermeni olan Aram Andonian, "Naim Bey'in Hatıraları: Ermenilerin Sürülmesi ve Katledilmesi İle İlgili Resmi Türk Belgeleri" adını taşıyan ve Türkleri, katil ve kendi devletlerine sahip olmayı hak etmeyen bir millet olarak vaftalayan "resmi belge" dediği bir koleksiyon üretti.

Andonian bu çalışmasını 1920'de Paris, Londra ve Boston'da yayınladı ve Fransızca, İngilizce ve

Şinasi Orel ve Süreyya Yuca, Ermenilerin Osmanlılar tarafından "katledildiğini" söyleyen Andonian'ın iddialarının maskesini düşürdüler. Düzmece "tarihi" belgeleri derlediler. Aslında bu düzmece belgeler, dünya kamuoyunu yanıltmayı amaçlayan nadide bir çalışmanın tarihi belgeleridir.

Ermenice olarak tüm dünyaya dağıttı. O günlerden beri, bu “belgeler iddialarının belkemiğini oluşturmaktadır” diyor Şinasi Orel kitabında, “ve bu zamana kadar kimse Andonian’ın yalanlarına itiraz etmedi”.

Ama Şinasi Orel ve Süreyya Yuca’nın, Ermeni sahtekârlığının maskesini düşürmek için yaptığı, yarım yüzyıl geciken, bilimsel yaklaşım sonucu, Andonian’ın ünü bir utanca dönüştü. Bu kitabın ilk sayfalarında, kitabın asil yazarları, kendi Türk hükümet(ler)ini suçlamak istemediklerini belirten bir not düşmüşler: “Modern Türkiye Cumhuriyeti’nin Ermeni propagandasıyla uğraşmaktan daha önemli işleri vardır.” Zannetmiyorum. Bence, bu “kağıt”lar ortaya çıktıktan sonra, Türk yetkililerin en önemli işlerinden biri, bundan hemen Ermeniler’i sorumlu tutmak olmalıydı. Ancak hiçbir şey yapılmadı, Andonian yaptığı tek şey fotoğraf hilelerini göstermekti. Bunların hepsi, yalanları hakkındaki gerçek öğrenilmesini diye bir anda kütüphanelerden kaldırıldılar. Ama maalesef, bu “belgeler” Werfel’in eline geçmişti. Kendi kitabından alınan birçok bölümde görülebilecek bir gerçektir bu. Örneğin, Tâlât Paşa’nın, Ermeni ırkını yok etme kararını verdiği anı anlatırken: “(Tâlât Paşa’nın) aynı samimi ve bodur parmakları, valiliklere gönderilen bir emir yazdı: Bu sürgünüün amacı, imha etmektir.”

Bu dramatik sözler, Andonian’ın sahte kağıtlarında “1 No’lu belge” olarak geçen şu sözlerle tam örtüşmektedir: “Tabii ki, hükümet, valilerine, gerekli katliamlar için gerekli bilgileri verecektir.” Diğer belgede de şöyle deniyor: 18 Kasım 1915’te “*Ermeni varlığının ortadan kaldırılmasına dair kutsal projenin en geniş anlamda anlaşılmasını sağlamak hepimizin görevidir...*”

Osmanlı devletinde sadrazamlık ve içişleri bakanlığı yapmış olan Tâlât Paşa, 15 Mart 1921 tarihinde Berlin’de, bir Ermeni öğrenci, Soghomon Teilirian, tarafından vurularak öldürülmüştür. Yapılan yargılama sonucu, suikastçı Berlin mahkemesi tarafından suçsuz bulunmuştur. Jüri, çelişkili bir savunma yapmış ve katilin değil de maktulün suçlu olduğunu söylemiştir. İddialarına göre Tâlât Paşa, Ermenilerin sürgün edilmesinden sorumlu idi.

Musa Dağı’ndaki Ermeni Mezarlığı’nın bir bölümü: 1923’den kalan bir lahit gövdesi. Musa Dağı’nda varlığını bugüne kadar sürdüren zengin bir Ermeni topluluğu var. 1915’teki trajik olaylardan kim sorumlu? Osmanlılar değil, Ermeni toprak ağaları, Fransız, İngiliz ve Rus kuklaları yararına çalışan aptallar.

Elbette, bir sahtekârın, yaklaşık bin yıldır birlikte yaşayan Türkler, Müslümanlar ve diğer halklar hakkında söylediği bu zırvalara inanmadan önce iki defa okunması gerekir. Ama Werfel inanıyor – gerçekte doğru olduğuna inanıyor mu? Bence, sonunda esas amacının, yani güçlenen Nazilerle savaşmanın, Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili hiç yaşanmamış bu eski hikayelerle uğraşmaktan daha önemli olduğunu anlıyor. Elbette, Ermenilerin Türk diplomatlara ve bu iddialarla hiçbir ilgisi olmayanlara karşı gerçekleştirdikleri terörün temeli olarak kitabını alacaklarını beklemiyordu.

Elbette, romanının, Almanca’da “RUFMORD” denen, birine suikast yapılmasının temeli olacağını ummuyordu. “Rufmord” kelimesi, daha geniş anlamlara da sahip çünkü “Ruf” bir kişinin ünü, inanırlılığı, şerefi; “Mord” ise cinayet demektir. Eski DAMNITIO MEMORIAE, daha hoşgörülü olabilir. Bu arada, Werfel’in romanı, “tarih” ile hiçbir ilgisi olmayan bir “hikaye”den çok, bir çeşit kamuoyu fikri haline geldi, “tarihi bir gerçek” olarak kabul edildi. Morgenthau, Aram ve Agop Andonian veya Pastör Johannes Lepsius gibi, “dirilen cesetler”, zombiler bir süre daha saltanat sürecekle... ama sonunda, parlayan güneşin ışıkları altında, yok olup gidecekler.

Sahtekârlar Çetesi

Yahudi olmasına rağmen Morgenthau, Ermeni davası için (özellikle para kazanmak için Türklere iftira atan bir kuruluş olan ve Amerikan tarihinin en başarılı yardım kuruluşu özelliğini taşıyan, Yakın Doğu Yardım Derneği Başkan yardımcısı olarak) sürekli yazdığı yazılardan ve 1919’da yapılan, TECAVÜZ EDİLEN ERMENİSTAN adlı bir filmde kendini oynamak için egoist bir düşünce sonucu aldığı rolden

Asıl mesleği avukatlık ve gayrimenkul uzmanlığı Henry Morgenthau (1856-1946), Ermeni “soykırımı” sırasında, Osmanlı Devleti’nde Amerika Birleşik Devletleri’nin büyükelçisi olarak görev yapmıştı. ABD’nin savaşa girmesini umarak, büyükelçi, büyük bir rahatlık içinde, çoğunlukla Ermenilerin ve misyonerlerin iddialarına dayanan, Türklerle ilgili eleştirel raporları, sanki ABD’de konsolosluklarının bağlı olduğu ağdan geliyormuş gibi kabul etmişti. Türkler’e aşağılık varlıklar ve hiçbir Hristiyanı yönetmemesi gereken yarı insan bir ırk olarak görmeye başladı ki, bunlar, içinde konsoloslarından çoğunun bulunduğu çağdaşlarının paylaştığı bir düşünceydi.

Büyükelçi Morgenthau’nun sağ kolu olan kişi, “Büyükelçi Morgenthau’nun Hikayesi’nin uydurulmasında önemli rol oynayan Agop Andonian’dır. Morgenthau’nun notları arasında, “Günlük” diye adlandırılan nüshaları yazmıştır. Ayrıca, Morgenthau’nun ailesine yazdığı haftalık mektupları da hazırlamıştır. Bu büyükelçiyi “herhangi bir hatanın sorumluluğundan” kurtarmıştır ve bunlar kitabın temelini oluşturan yazılardır, Morgenthau daha sonra, sekreterinin hizmetlerinin “vazgeçilmez” olduğunu yazmıştır.

anlaşıldığı gibi, kendini Hristiyanların bir kahramanı olarak görmekteydi. (Kitabında, daha rütbeli bir Amerikalı, Tâlât Paşa'ya, "işinin oyun değil, çok önemli olduğunu" söylediğinde Tâlât Paşa bu lafa karşılık veremediğini yazıyor). Ermeni sekreterinin yazılarına karışmasına izin veriyor hatta bunu yapmasını tavsiye ederek böylece "yanlış" yapmasını engelliyor. Hayalet bir yazar, üzerine kurulduğu mektup ve günlüklerin çizgisinden sapan ve ticari olarak tanınan "Büyükelçi Morgenthau'nun Hikayesi" adlı kitabı yazıyor. Uydurma şeyleri, Türk yetkililerin ağzındanmış gibi alıntılaman bu kitap hâlâ, "soykırım"ın en büyük delillerinden biri sayılıyor. Kitapta şunun gibi birçok ırkçı ifade var: "Çoğu ilkel insanlar gibi, Türkler duygularını ortaya çıkartıyorlar..."; Ermenilerin bu adamı kahraman olarak gördüğüne hiç şüphemiz yok.

Andonian patronuyla birlikte Amerika'ya gitmiş, onun evinde masasına misafir olmuş hatta ona 1918'deki zorunlu askerlik hizmetinde eşlik etmiştir. Morgenthau, dostunun yaptığı hizmetlerin "vazgeçilmez" olduğunda ısrar ederek, onu farklı bir yere koymuştur.

Andonian, uydurmada mahir Aram Andonian ile ilgili olabilir, çünkü "Andonian" Ermeni toplumunda çok kullanılan bir isim değildir.

Yazar ve sahtekâr sıfatlarına sahip Aram Andonian, 1920 yılında Naim Bey'in Hatıraları, adında bir kitap yazmış, bunu üç dilde İngilizce, Fransızca ve Ermenice yayınlamıştır. Kitapta sözü edilen sözde "belgeleri" Osmanlı liderlerine, özellikle Tâlât Paşa'ya mâl etmiş, ama hiçbir zaman asıllarını gösteremediği bu belgeleri daha sonra da kaybettiğini belirtmiştir. 1. Dünya Savaşı'nın galip devletleri, daha sonra kimisi Malta'da alıkonacak olan Osmanlı liderleri suçlayabilecekleri belgeleri köşe bucak ararken, Andonian'ın ürettiği bu "telgraflar"a hiç itibar etmemişlerdir. Aram Andonian sonunda, (26 Temmuz 1937 tarihli) Cenevre' de (İsviçre) oturan bir Ermeni hanımefendiye (Mary Terziyan) yazdığı mektupta, kitabının bir tarih kitabı değil, bir propaganda çalışması olduğunu ve diğer kimselerin bu kitabı nasıl istiyorlarsa öyle kullandıklarını itiraf etmiştir.

ARAM ANDONIAN VE JOHANNES LEPSIUS'UN SAHTEKÂRLIKLARI

1. Dünya Savaşı'nda, Osmanlı İmparatorluğu, İngiltere ve Fransa ile müttefiklerinin oluşturduğu ittifaka karşı, Almanya, Avusturya-Macaristan ve Bulgaristan'ın bulunduğu cephede savaştı. O zamandan beri, Osmanlı, Ermeni azınlığa karşı bilinçli bir yok etme politikası uygulamakla suçlanmaktadır.

Savaş sırasında, bu tip suçlamalar, her zaman her ülkenin kullandığı, savaş propagandaları arasındadır. Ancak Osmanlı ve Türk mirasçıları söz konusu olduğunda, durum her zamankinden daha ciddi bir hal almaktadır.

Türkiye'ye yapılan saldırılar bitmek bilmedi. Aksine, Osmanlı son zamanlarına kadar katliam yapmakla suçlandı ve 2. Dünya Savaşı'ndan sonra bu kelime "soykırım" haline dönüştü. Buradaki amaç, 1. Dünya Savaşı'nın kargaşası içindeki Ermenileri kaderi ile Hitler'in toplu imha politikası uyguladığı Yahudilerin kaderi arasında bir paralellik kurmaktır.

Pastor Johannes Lepsius (1858- 1926) Türk karşıtı Ermeni mafyasına şekil verenlerden biridir. Son yıllara kadar, Andonian ve Morgenthau Şirketi'nin maskesi düşükten sonra, son sığınaklarıydı. Ancak biz biliyoruz ki, Lepsius da vicdansız bir şahsi menfaat düşkünü hilekârdı. (Bkz. Cem Özgönül'ün "*Der Mythos eines Völkermordes*" adlı çalışması). Lepsius'un verdiği zarar o kadar fazladır ki, Franz Werfel, Lepsius'un yalanlarının kurbanı olmuştur.

Osmanlılar'a (ve daha sonra da Türkler'e) karşı yapılan suçlamaların temelinde, Aram Andonian'ın 1920 tarihli, Naim Bey'in Hatıraları: Ermenilerin Sürülmesi ve Katledilmesi İle İlgili Resmi Türk Belgeleri – Fransızcası, "Documents Officiels concernant les mass acres armeniens" – adlı kitabı yatmaktadır. Kitap aynı anda Paris, Londra ve Boston'da İngilizce, Fransızca ve Ermenice olarak yayınlanmıştır. Bu zamandan beri, bu "belgeler" Ermenilerin, Osmanlı ve onun mirasçıları olan Türklere karşı yaptıkları suçlamaların belkemiğini oluşturmaktadır.

Aram Andonian, İngilizler'in işgalinden sonra Halep'teki bir Türk yetkilisiyle bir araya geldiğini iddia etmektedir. Bu yetkili ona içinde ölüm emirlerinin bulunduğu kağıtlar vermiş. Bu resmi belgelerin Fransızca ve İngilizce baskılarından ciddi farklılıklar üzerinde fazla durmadan her iki baskı da okunduktan sonra bunların Naim Bey'in mi yoksa Aram Andonian'ın hatıraları mı olup olmadığı pek belli olmadığı söylenebilir.

İngilizce metinde, kitap içine yayılmış kırk sekiz “Resmi Osmanlı Belgesi” bulunmaktadır. Bu belgeler şu

Kişi / Kuruluş	Belge Sayısı
İçişleri Bakanı Talât Paşa	30
Halep İskân Komisyonu Başkanı, Abdülahad Nuri Bey	8
Halep Valisi, Abdülhalik Bey (Enver ve Talât Beyler’in de dahil olduğu ve o zamanın iktidar partisi olan) İttihat ve Terakki Cemiyeti	3
Savunma Bakanı Enver Paşa	2
İçişleri Bakanlığı	1
“Deir es Zor” Bölge Valisi	1
Antep Bölge Valisi Zeki Bey	1
Ahmed Bey (bilinmiyor)	1

isim ve kurumlara mâl edilmektedir:

Bu belgelerin hiçbirisi tam değildir. Bazılarında tarih, bazılarında seri numarası bazılarında da her ikisi de bulunmamaktadır. Yani yarısı bir şekilde eksiktir.

Andonian tarafından çoğaltılan kağıtların orijinalleri hiç görülmemiştir. Kitabında, 14 “belge”nin fotoğrafı bulunmaktadır. Orijinalleri sorulduğundan, kaybettiğini söylemiştir. Andonian tarafından üretilen bu belgelerin bugün hiçbirisi yoktur. Büyük ihtimalle, sahtekârlıkları ortaya çıkmasın diye yok edilmişlerdir. Ancak, orijinalleri olmasa da sahtekârlıklarını ispatlamak mümkündür.

Yanlış Tarihler:

Sahtekârlığın en basit ve en su götürmez ispatı, Andonian’ın yanlış tarih bilgisi kullanmasıdır. Bir örnek vermek gerekirse, Andonian eline Halep valisinin imzasını taşıyan henüz postaya verilmeden ve o da İstanbul’dayken ulaşıyor.

Tabii ki, sahtekârlıkları için Andonian, o sıralarda Osmanlı İmparatorluğu’nda kullanılan Rumi takvimi kullanmıştır. Osmanlıların kullandıkları Rumi (Roma) takvimi, Hz. Muhammed’in Mekke’den Medine’ye (Miladi 622 yılında) hicretini başlangıç kabul eden Hicri takvimin özel bir uyarlamasıdır. Ay yılı kullanıldığı için, Gregoryan takvimi, Rumi takvime çevirmek için 584 yıl çıkarmak gerekir. Örneğin, miladi 1987 yılı Rumi takvimde 1403 yılına karşılık gelir. Ama bir başka oyun daha vardır. 584 yıla ilaveten, on üç günlük fark da göz önünde tutulmalıdır. Dahası, Rumi takvim 1 Mart’ta başlar. Yani Rumi takvimin son iki ayı (Ocak ve Şubat), Hristiyan (Miladi) takvimin ilk iki ayıdır.

Hristiyan takvimine göre, Rumi takviminin son iki ayı için doğru tarih, 584 yıla bir yıl daha eklenerek bulunur. Örneğin, Rumi 1331 yılının 5 Ocak günü, Miladi 1916 yılının 18 Ocak gününe gelmektedir (1331+584+1 ve 13 gün).

Ancak bütün oyun bu değildir. Yukarıda da belirtildiği, Osmanlı’da yıl, her zaman 1 Mart’ta başlamıştır. Şubat 1917’de, bu dönüşümü kolaylaştırmak için, Rumi takvimi ile Gregoryan takvimi arasındaki 13 günlük fark kaldırılmıştır. Ama 584 yıllık fark devam etmiştir. Yani 16 Şubat 1332 (Şubat 1917) tarihi birden 1 Mart 1333 (Miladi 1 Mart 1917) olmuştur. Aynı zamanda, 1333 yılı (1917) sadece on ayda – 1 Mart’tan 31 Aralık’a geçilerek – bitirilmiştir. Yani 1 Ocak 1334, Miladi 1 Ocak 1918 olmuştur. (Not: Türkiye Cumhuriyeti, 1925 yılında Gregoryan takvimini kabul etmiş ve böylece Rumi 1341 yılı, Miladi 1925 yılı olmuştur.) Bu takvim hesapları fazla teknik ve sıkıcı gelebilir. Ama *Musa Dağı’nda Kırk Gün* adlı kitap ve ilk olarak Franz Werfel’i kandıran Aram Andonian’ın sahtekârlıkları söz konusu olunca çok önemli hale gelmektedir. “Andonian kağıtları”nın tarihlenmesi (ve ardışık olarak numaralandırılması) ve de esas belgeler ele alındığında, unutmamalıyız ki, gelen ve giden evrakların numaraları her zaman 1 Mart’ta (Rumi 1333 = Miladi 1917) ve ardışık olarak (Rumi yılın son günü olan) 28 Şubat’a kadar devam eder. Daha sonra yeniden, 1 Mart’ta yeni yıla girilir. Bu en önemli “belgeleri”nden en önemlisi dediği No.1’i üretirken, Aram Andonian çok ciddi bir hata yapmış. İşte “belge-ler”inin en önemli bölümünün metni:

Belge No. 1

Bismillahirrahmanirrahim.

Adana vekili Cemal Bey’e. 18 Şubat 1331 (2 Mart 1916). (Not: Bu Andonian’ın orijinal Türk “belgesi”nde yer almaktadır. İngiliz ve Fransız belgelerindeki farklılıklar için aşağıya bakın.)

“Türkiye’de, İttihat ve Terakki’nin siyasi hayatını engelleyebilecek tek güç, Ermenilerdir. Kahire’den alınan haberlere göre, Taşnaklar, Cemiyet’e karşı bir saldırı planlıyormuş.” Kısa bir geçişten sonra, Belge No.1’de şöyle bir sonuca varılmaktadır. Cemiyet, anavatani bu lanetli ırkın amaçlarından korumaya ve Osmanlı tarihini karalayacak lekeyi kendi vatansever omuzlarına almaya karar vermiştir.

Geçmişte yaşayan acıları unutmayıp, geleceğe umutla bakmak için, Türkiye’de yaşayan bütün Ermenileri, yaşayan tek bir fert kalmayacak şekilde katletmeye karar vermiş ve hükümete bunun için geniş yetkiler vermiştir. Elbette hükümet, valilere bu gerekli katliam için, gerekli emirleri verecektir...” Bazı detaylardan sonra, “belge”, okunamayan bir imza ile bitmektedir. Tamamlayıcı olması açısından şunu da belirtmemiz gerekmektedir ki, Andonian’ın koleksiyonun en önemli parçası olan bu mektup, kitabın orijinal Fransızca baskısında 18 Şubat 1331 (18 Şubat 1915)tarihi taşıırken, İngilizce baskısında 8 Şubat 1331 (25 Mart 1915) tarihini taşımaktadır. Ancak, (sözde) orijinal Türkçe metin 18 Şubat 1331 tarihini taşımaktadır. Şimdi bir hatırlayalım: takvimlerin çevrilme kuralına göre, 18 Şubat 1331, 2 Mart 1916 tarihine denk düşmektedir. (1916 artık yıl olduğu için, Şubat 29 çeker.)

Ne Fransızca baskıdaki 18 Şubat 1915, ne de İngilizce baskıdaki 25 Mart 1915’e denk düşüyor. Bir başka deyişle, Aram Andonian, gerçek tarih üzerinde sahtekârlık yapmak istediye, 1331

Andonian tarafından uydurulan 18 Şubat 1331 (2 Mart 1916) tarihli bir mektup, bir Müslüman'ın hiç yazmayacağı bir şekilde "Besmele" ile başlamaktadır. Ama, sahtekâr Andonian, en büyük hatasını tarihte yapmış. Osmanlı Rumi takvimini çevirirken, Rumi takvim ile Gregoryan takvimi arasındaki 13 günlük farkı hiç hesaba katmamış. Mektubun üzerine koyduğu tarih tam bir sene ileride. 1330 (1915) yerine, 1331 (1916) yazmış. Mektubun içeriği, 1915'teki sürgünün uzun süreli bir planlamanın delili olarak gösterilmek istenmiş.

Sahtekâr Andonian'ın elindeki cinayet aleti: O zamanın Morse telegrafı.

yerine 1330 yazmış. 2 Mart 1916'da yazılan bir mektubun, dokuz ay önce olan olaylarla ilgisinin olması biraz güç! Bunun bir kaza olduğu veya resmi belgede yapılan bir hata olduğu düşünülse de Andonian koleksiyonundaki 2 numaralı belgeye bakmakta yarar var. Koleksiyondaki 2 numaralı belge doğal olarak, 25 Mart 1332 tarihli olmalıdır ama üstündeki tarih, 25 Mart 1331'dir. Şurası çok açık ki, bu sahtekâr, Osmanlı takvimi hakkında çok az şey biliyor ve bu dönüştürme detaylarını pek önemsemiyor. Türk tarihçiler, Şinasi Orel ve Süreyya Yuca, Aram Andonian'ın sahtekârlıklarıyla alakalı olarak 1983 yılında bilimsel bir çalışma yayınladılar. Bu başarısız sahtekârlıklardaki binlerce detayı ortaya çıkardılar.

Bunların arasında yanlış tarihler, sahte imzalar, gülünç hale getirilmiş, hiçbir Müslüman'ın yazmayacağı "besmeleler" vardır. Sahte Andonian kağıtlarının sinsi bir bölümünde – özellikle çocukların da dahil edilmesi için – "katliamın genişletilmesi"nden bahsediliyor. Bu bölüm, psikolojik bir dayanak noktasından çıkılarak zekice hazırlanmış. Bu tip bir "belge"de şöyle diyor:

Belge No. 4

İçişleri Bakanlığı'nın şifreli bir telgrafının çözülmüş kopyası. No. 502, 3 Eylül 1331 (16 Eylül 1915).

"Size yapmanızı emrettiğimiz operasyonun adı geçen halkın (Ermeniler) erkeklerinden başlanarak yapılmasını tavsiye ediyoruz ve kadın ve çocukları da dahil etmelisiniz. Bunun için güvenilir kişileri görevlendirin.

İçişleri Bakanı,
Tâlât

Not:

Abdülhalad Nuri Bey'e. 5 Eylül. Jandarma komutanıyla görüştünüz mü?

Vali,

Mustafa Abdülhalik"

Valinin imzasının çok açık (ve kötü) bir şekilde taklit edilmiş olması gerçeği bir yana, Andonian işi biraz savsaklamış ve telgrafın yazılmasında başka bir gaf daha yapmış.

3 Eylül veya 5 Eylül tarihinde, "Vali Mustafa Abdülhalik" Halep'te herhangi bir idari iş yapamaz. O zamanki Halep valisinin adı Bekir Sami Bey. Mustafa Abdülhalik, Eylül başlarında hâlâ İstanbul'da. Halep'te göreve 10 Ekim 1915'te başlamış. Aslında Osmanlı arşivlerinde, Halep Valisi Bekir Sami Bey'e çekilen 3 Eylül 1331 tarihli bir telgraf var. Seri numarası da Andonian'ın hayali numarası olan 502 değil, 78.

Öyle gözüküyor ki, Franz Werfel *Musa Dağı'nda Kırk Gün* adlı kitabı yazarken, Andonian'ın kağıtlarındaki "Katliamı genişletme" bölümünden çok etkilenmiş. (Andonian'ın sahtekârlıklarına göre) artık öldürülen sadece erkekler değildir. Artık kadınlar ve çocuklar da öldürülecektir. Andonian "belgeler"nin on iki tanesi bu konuyla ilgilidir. Beş tanesini Tâlât Paşa kendisi göndermiştir. Ama çok şükür ki, (tarih, imza, isimler, seri numaraları gibi) bazı kriterleri göz önüne aldığımızda bu telgrafların kötü bir sahtekârlık örneği olduğunu hemen anlıyoruz. Franz Werfel, önceleri Aram Andonian'ın sahtekârlıkları tarafından tamamen kandırılmış durumdadır. Ayrıca, ona "Türklerin işlediği cinayetler"le ilgili raporları veren Viyana'daki çevresinin anlattığı hikayelere de hiçbir şüphe duymadan inanmıştır.

Bu yüzden, İslam mistisizm veya Mevlevi tarikatına mensup dervişlerinin amaçlarıyla ilgili hiçbir şey bilmeden Mevleviler hakkında yargılarda bulunmuştur.

Franz Werfel'in yorumları zaman zaman belli bir içgüdüğü dışarı vuracak niyetle yapılmıştır. Örneğin, Osmanlı Savunma Bakanı Enver Paşa'dan bahsederken, "Osmanlı İmparatorluğu'nun mağrur çapkını" tabirini kullanmıştır. Diğer bir örnek olarak da Mevlevi dervişlerinin ayinlerini anlatırken kullandığı kelimeler verilebilir. Werfel, "Aşk ifadesi akli ve ruhsal bir yerden değil, vücudun çarpık hale sokulmuş vahşi şeklinden ortaya çıkıyor" diyor, sanki Mevlevi dervişlerinin semâsının "vahşi çarpıklıklar"la bir ilgisi varmış gibi.

Ama Franz Werfel'in kendine yüklediği abidevi görevin ışığında bunların hepsi küçük görülebilir.

FRANZ WERFEL, SAHTEKÂRLAR TARAFINDAN KANDIRILDIĞINI BİLİYORDU

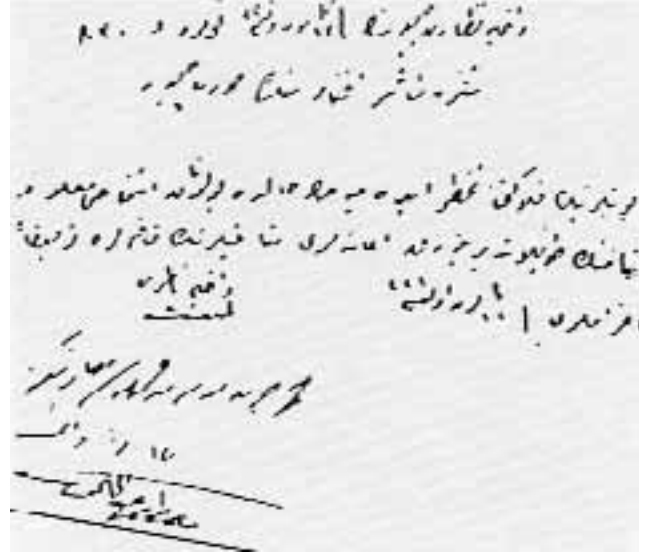
Abraham Sou Sever, 1. Dünya Savaşı'ndan önce İzmir'de doğmuş olan bir Seferad Yahudisi'dir. Daha sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne göçmüş ve şimdi Kaliforniya'da yaşamaktadır. Abraham Sou Sever, Ermenilerin "soykırım" iddiaları ve kendi tecrübe ve bilgilerine dayanarak Ermenilerin propaganda metotlarıyla ilgili gerçeklerden bahsettiği yazılı bir İfade ve Şehadetname kaleme almış.

İfadesinin önemi Franz Werfel ile ilgili olmasından geliyor. Sever'in noter tasdikli ifadesi, Ermeni soykırım iddialarıyla ilgili yazılı ve sözlü tarihi koleksiyonun bir parçası olarak Amerika Birleşik Devletleri'ndeki araştırma kuruluşlarına gönderilmiş.

Burada Sever'in dedikleri Franz Werfel ve Musa Dağı'nda olanlarla ilgili: Musa Dağı, eğer gerçekse, Ermeni ikiyüzlülüğünün ve isyanının en büyük delilidir. Hepsi silahlı elli bin Ermeni, kuşatmaya karşı tedbir olarak bu dağın zirvesine çıkmış.

Silahlı gruplar, dağın zirvesinden yaptıkları ani saldırılarla Osmanlı ordusunu arkadan vurmuş ve daha sonra da dağda kendilerini kaybettirmişlerdir. Sonunda Osmanlılar, Ermenilerin hazırladığı tahkimatı keşfedince, saldırıp hücumla geçememişlerdir.

İttifak Devletleri'nin Yenilmesi ve Kuşatma kırk gün sürdü, bu da Ermenilerin Osmanlı'nın burununa dibinde ne kadar iyi bir hazırlık yapmış olduğunun iyi bir göstergesidir. Ayrıca Ermeni asilerin, Ruslar tarafından beslendiğini, organize ve finanse edildiğini, silah ve mühimmat sağladığını göstermektedir. Ermeni kurtuluş örgütü, Taşnak'ın liderleri, Rusya'nın bağımsızlık ve yeni bir Ermenistan vaadleriyle kandırıldıklarını, para ve silahların Rusya'dan geldiğini, 1. Dünya Savaşı'na girmeden önce, kendi vatanlarını savunan Osmanlı ordularına sabotaj düzenlemek için Ermeni kurtuluş grupları tertip ettiklerini kabul etmişlerdir. Osmanlı orduları, dağın ön tarafını kuşatmış haldeyken, Musa Dağı'nın zirvesinde kırk gün kalan binlerce Ermeni, Akdeniz'e açılan gizli bir çıkış vasıtasıyla kaçmışlardır. Ermeniler, Akdeniz'de devriye gezen Fransız ve İngiliz savaş gemileriyle meşaleler ile iletişim kurmuşlardır. Kurtulan bu binlerce Ermeni, Mısır'ın İskenderiye limanına götürülmek üzere İngiliz ve Fransız gemi-

Andonian'ın bu "imzalı" belgeyi aldığı henüz görevine başlamamış olan Vali Mustafa Halik'in sahte imzası

Eski bir takvim yaprağı, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki hayat şekli gibi çok kültürlü ve çok dilli: Uçkağıtçı Andonian'ın kendi tuzağına düşmesi hiç de şaşırtıcı değil...

lerine bindirilmişlerdir. Ermeniler, işlerine öyle geldiği için, bu binlerce kişinin İngiliz ve Fransızlarca kurtarılmasını gizleyip, öldüklerine dair bir yalan uydurmuşlardır. Dağdaki Ermenilerden sadece küçük bir grup, sonunda Osmanlılar'a teslim olmuştur. *Musa Dağı'nda Kırk Gün* adlı kitabı yazan merhum dostum Franz Werfel, yazdığı şeyleri araştırmak için hiçbir zaman bu bölgeye gitmemiştir. Sadece, Viyana'daki Ermeni arkadaşlarının ona anlattıklarını kaleme almıştır. Ölmeden önce Werfel, bana, Ermenilerin, onun üzerine yıktıkları birçok yalan ve yanlışların bulunduğu böyle bir kitap yazdığı için pişmanlık ve utanç duyduğunu söylemişti. Ama Taşnak teröristlerinin, onu öldürmesinden korktuğu için bunu kamuya açıklamamıştır.

Hristiyan misyonerler, Ermenileri, Ortodoksluktan, Protestan ve Katolik inanca dönme konusunda istekli ve kolay kandırılır görmüşlerdi. Bu değişimin vermiş olduğu bir sempati ile, katliam hakkındaki uydurma hikayelerin tüm Batı dünyasında yayılmasına yardım ettiler.

Günümüz Ermenileri bu uydurma hikayeleri, orada hiç bulunmayan ama Çar ve Bolşeviklerle işbirliği yapan Taşnak çetelerinden duyan büyüklerinden dinlediler. Kurdukları cumhuriyet, Taşnak fanatiklerinin entrika ve oyunları yüzünden ölü doğdu. Yalan soykırım iddiaları, Batı Dünyası'nda onlara karşı büyük bir sempati doğmasına sebep oldu. Bu iddiaların çürütülmesine asla tahammül edemediler. Halen bu yöndeki çalışmaları tehditle bastırmaya ve engellemeye çalışıyorlar.

İttifak Devletleri'nin Yenilmesi ve Osmanlı Devleti'nin Direnişi

Ateşkes antlaşması Balkanlar'da bozuldu. 2 Ekim 1918'de, Bulgar batı cephesi, İtilaf Güçleri karşısında yenilgiye uğradı ve Sofya, Selanik'te teslim oldu. Hemen hemen aynı zamanda, İngiliz ve Fransızlar, Os-

manlı'ya karşı Filistin cephesinde, Ermenilerin de desteğiyle bir yarık açtılar. Osmanlı ile İtilaf Devletleri arasında, 30 Ekim'de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı. Hemen sonra, Fransız ve İngiliz savaş gemileri, 1915'te büyük bir yenilgiye uğradıkları Çanakkale Boğazı'ndan geçtiler. Elli beş parça savaş gemisinden oluşan güçlü donanma artık Sultan'ın şehrinde demir atmıştı. Mondros Ateşkes Antlaşması'na İngiliz tarafı adına imza atan Amiral Calthorpe, İstanbul'a İtilaf Devletleri'nin baş komiseri olarak geldiğinde, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki en güçlü kişi olmuştu. Avusturya-Macaristan, 3 Kasım'da Padua'da teslim oldu. Alman temsilciler, teslim şartlarını, 11 Kasım'da imzaladılar.

Bunu Versay ve St. Germain Barış Antlaşmaları takip etti ve 28 Haziran'da, Almanlar mağlup taraf olarak zorunlu barışı kabul ettiklerinde, yirmi bir yıl sonra çıkacak 2. Dünya Savaşı'nın da en önemli faktörlerinden birini yaratmış oluyordular.

Avusturya temsilcileri, 10 Eylül 1919'da imzaladılar. Bulgarlar, 27 Kasım 1919'da attıkları imza ile aynı zamanda Balkan Savaşı'nda Osmanlı'dan aldıkları ve Ege Denizi'ne açılan toprakları da kaybetmiş oldular. En son, Macar Krallığı – veya ondan ne kaldıysa – 4 Haziran 1920'de teslim oldu. Galip tarafın zaferi, Sevr'de en üst noktasına ulaştı. Almanya, Avusturya, Bulgaristan ve Macaristan'ın yeni yöneticilerinin, zor koşulan barış şartlarını kabul etmekten başka çareleri yoktu. Artık aynı şey, Osmanlı İmparatorluğu'nun temsilcilerinden de bekleniyordu. Hayal kırıklığı yaratmadılar. Sevr, utanılacak bir şey değildi. En kötü haliyle, Avusturya'nın St. Germain'de kabul ettikleriyle kıyaslanabilirdi. Osmanlı İmparatorluğu'nun sınırları, 1912'deki büyüklüğüne göre on kat küçüldü.

Çarlık yönetiminin devrilmesinden sonra “keşfedilen” Ermenistan, İtilaf Devletleri'nin kendi aralarında yaptıkları gizli anlaşmalarla Rusya'ya ayırdıkları toprakları alabilirdi.

Osmanlı heyetinin bu saçma antlaşmayı imzalaması manidar – ve de acı verici – bir olaydır. Tek bir mazeret vardır: Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti, İtilaf Devletleri'nce işgal edilmiştir ve padişah tamamen, kazanan tarafın insafına kalmıştır. Ama Osmanlı heyeti bu anlaşmaya asla imza koymamalıydı. Yapılacak bir itiraz, Sultan'ın içinde bulunduğu durumu daha da kötü duruma sokmayacaktı.

Türklerin ve diğer bütün Müslümanların gözünde Sultan, hâlâ Halife idi! Bu, imaj sadece daha güçlü hale gelirdi. Kaybedecek bir şey yoktu. Her neyse, Sevr, daha önce imzalanan Brest-Litovsk gibi etkili olmadı. İstanbul'daki halkı adına hiçbir şey yapacak durumda olmayan Osmanlı hükümetinden bağımsız olarak, Orta Anadolu'da, daha sonra “Türklerin babası” anlamına gelen “Atatürk” soyadını alacak olan, Mustafa Kemal önderliğinde yeni bir Türk yönetimi ortaya çıktı.

Türkiye ve Ermenistan'ın Varolma Mücadelesi: Her İki Millet de Varlığını Devam Ettiriyor – Türkler Geneneksel Bağımsızlık Şeklinde, Ermeniler de Sınırlı Bağımsızlığın Eşit Dağıtıldığı Bir Şekilde

Versay, St. Germain Barış antlaşmalarından sonra, var olma mücadelesi başladı. Bu, tükenmiş, yoksul düşmüş bir halkın var olma mücadelesi iken, kazanan taraflar için, sınırlarını “güvence” altına alma mücadelesiydi.

Diğer taraftan Türkler için, her bir bireyin sadece var olma mücadelesi değil, aynı zamanda varlıklarını sürdürecekleri bir toprak parçası için yapılan bir mücadele idi. Galip devletlerin planlarına göre, Ankara çevresindeki küçük bir bölge Türklere bırakılıyordu. Geri kalan her yer, kolonilere bölünüp galip devletler arasında paylaşılıyordu.

Osmanlı toprakları içinde iki güç bölgesi ortaya çıktı. Birincisi, Sultan'ın ve hükümetinin bulunduğu İstanbul'du. Galip devletler tarafından bütün güçleri ellerinden alınmıştı. Ama hâlâ Anadolu, Türklerin elindeydi ve direniş buradan başladı.... Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasından pay almak isteyen Yunanlılar işgale başladılar. Mondros'un ardından daha bir yıl dolmadan, 15 Mayıs 1919'da, güçlü Yunan ordusu, galip devletlerin de desteğiyle İzmir'e çıktı.

Amaçları, *Megali İdea* denen Büyük Yunan İmparatorluğu'nu "sonunda" gerçekleştirmekti. Bu yeni ve beklenmeyen düşmana karşı Anadolu'yu kim savuyabilirdi? 19 Mayıs 1919'da Mustafa Kemal Paşa Samsun'a ayak bastı. Milli direniş teşkilatlandırmaya ve idare etmeye kararlıydı. 11 Eylül 1919'da Sivas'ta bir kongre toplandı. Burada, delegeler, 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmadan önceki sınırların bütünlüğünü kabul ettiler. 30 Ekim 1334'de (1918) yani Devlet-i Ali Osmaniye ile İtilaf Devletleri arasında imzalanan ateşkes tarihindeki Osmanlı sınırları ve Müslümanların çoğunlukta bulunduğu bütün bölgelerin bir bütün olduğunu ve hiçbir şartla bölünemeyeceğini ilan ettiler.

Sivas Kongresi'nde alınan kararların gücü ve tarihi etkisi, birçok kişinin takdirini topladı. Bağımsız Sivas Kongresi'nden alınan kararların tümü, son Osmanlı Meclisi tarafından da kabul gördü. Bu durum, günümüz Türkiye'si'nce "Misak-ı Milli" olarak bilinir.

Sultan tarafından atanan ve Damat Ferit Paşa'nın başkanlığındaki Osmanlı heyeti, 6 Haziran 1920 tarihinde, "Democratic" adlı Fransız savaş gemisiyle İstanbul'dan ayrıldı. 10 Ağustos'ta, daha önce Avusturya'nın Versay'da, Almanya'nın St. Germain'de yaptığı gibi, galip devletlerin zorlamasıyla "barış" antlaşmasını imzalayacakları Sevr'e doğru yola çıktılar. Ancak, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu anlaşmayı kabul etmedi.

Mustafa Kemal'in önderliğinde, Ankara, milli mücadelenin merkezi haline geldi. Şehrin eski görünüşü.

Her yerde ortaya çıkmaya başlayan direniş ruhuyla, İngilizler, 16 Mart 1920'de Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'u işgal etti. Osmanlı Meclisi cebren dağıtıldı. Osmanlı'nın önde gelenleri, Osmanlı Ermeni ispiyoncularının verdiği isimlere dayanılarak İngilizlerce tutuklandı. Bu üst rütbeli yetkililer, savaş sırasında Ermenilere karşı yapılan yakışıksız muameleden suçlanıyorlardı ve hepsi Malta'ya götürüldüler. Buna cevap, 23 Nisan 1920'de kurulan ve Mustafa Kemal'in başkanı olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi ile verildi. Bu günden sonra Ankara Türk ulusal direnişinin merkezi haline geldi.

Bu zamana kadar, Türkler hep, ulusal Türk devletinin halkı olarak değil de, ulus-üstü kavram çerçevesinde düşünülürdü. Şartlar Türk halkını, çok uluslu devletler içinde, son ulusal grup olarak, ulusal kavramlarla düşünmeye zorladı. Var olmak için, tam milli bir yapı gerekiyordu. Anadolu'nun büyük bir bölümü hâlâ işgal altındaydı. Anadolu'yu savunabilmek için, işgal güçlerinin hakim olduğu üç cephede savaşabilecek düzenli bir ordu kuruldu. Batı'da Yunanlılar'ın işgali Ankara'ya yaklaşıyordu. Fransızlar'la ittifak halindeki Ermeniler, güneyde ilerliyorlardı ve Kilikya bölgesinin büyük bir bölümünü kontrolleri altına almışlardı. Doğu'da, Osmanlı'nın yenildiğini gören Ermeniler, yakında gerçekleşmesini bekledikleri çöküş ile Büyük Ermenistan Rüyası'na iyice kapılmışlardı.

SAVAŞIN BİTMİYEN KARGAŞASI

Brest-Litovsk Antlaşması (Aralık, 1918) ve Gümrü, Moskova ve Kars Antlaşmaları (Ekim 1921) arasında Türkler ve Ermeniler

1917 – 1918 arasında Çarlık Rusyası’nın çökmesi, Batılı güçlerin Doğu’daki müttefiklerinin kaybolmasına sebep olurken, İttifak Güçleri’ne küçük bir nefes aldırmişti. Ermeni asiler, Doğu Anadolu’da ve Mısır-Arabistan cephelerinde Türkler’e dolayısıyla Avusturyalılar’a ve Almanlar’a karşı savaşılmaya devam ettiler. Bu dönemde, Ermeniler, Osmanlı İmparatorluğu, Avusturya-Macaristan, Bulgaristan ve Almanya’ya karşı verilen savaşta Batılı güçlerin hesaba kattıkları bir faktör haline geldiler. Sykes-Picot Antlaşması’nda, Çarlık Rusyası’na verilen imtiyazlar (sadece politik olarak değil, abartılı beklentileri olan Ermenilerin değil) sadece Çar’ın işine yaradı.

Anadolu ile Türkler’in anayurdu olan Orta Asya arasındaki yol 15.000 yaşımdadır. Eğer doğu Anadolu üzerinde “hak” iddia edecek bir millet varsa, bu Türk milletidir.

Komünist-Bolşevik Rusya, uzun bir süre bilinmez bir varlık olarak kalacaktı. (Kimse, politikalarının, Çar politikalarından hiçbir fark olmadan devam edeceğini düşünemezdi; bunu en son düşünecek olanlar Ermenilerdi.) Çarlık yıkıldıktan sonra, Sykes-Picot Antlaşması’nda Çar’a vaat edilen her şey, şimdi Ermenilere vaat ediliyordu. Şimdi onlardan kendilerini Osmanlı İmparatorluğu’na karşı verdikleri savaşta daha ayrı bir konuma getirmeleri beklenirdi! Lloyd George, o çok meşhur şaşalı tarzıyla, Ermenistan’ı “masumların kanıyla yıkanmış” bir ülke olarak tanımladı.

Bilmediği bir şey vardı ki, bahsettiği kan, “Hristiyan” Ermeniler’den daha çok, yas tutmaya hakkı olan Müslümanların kanıydı. Lloyd George, tıpkı Wilson ve Clemenceau gibi iki yüzlü biriydi. “Romantik” kurbanlarını seçer ve artık kullanılmayacak hale gelir gelmez bir kenara atarlardı.

Cebri yaptırımlara hazırlık konferansından başka bir şey olmayan “barış konferansı” Ocak 1919’da Paris’te toplandı. Sanki Ermeni müfritlerin beklediği an gelmiş gibiydi. Ermeniler, “barış konferansı”na iki delege heyeti gönderdiler. Birinci heyetin başında, yıllardır Osmanlı İmparatorluğu’nun parçalanması için çalışan, profesyonel göçmen Boghos Nubar vardı. Diğeri de (28 Mayıs 1918 Bakü Antlaşması ile sadece Türkler’in tanıdığı) Ermenistan Cumhuriyeti’ndendi. İki delegasyon da hemen “açık artırma”ya başladı – toprak talepleri sürekli artıyor, makul tartışmaları birbirleri ardına atlatıyorlardı. Politikayı, halı pazarlığı ile karıştırdıkları çok açıktı. İstekleri o kadar çığrından çıktı ki, müzmin halı meraklıları Avrupalı güçler bile gerçek teklif yapmakta ilgisiz kalmaya başladılar. Sonunda Ermeni halısı olması gerekmiyordu.

Türklerinki, daha eski, daha değerli ve daha gerçekçiydi. Boghos Nubar’ın başında olduğu delegasyon, Doğu Anadolu’da bir Ermenistan kurulmasını istemeye başladığında, (Ermenistan Cumhuriyeti’nden Avetis Aharyon’ın liderliğindeki) birleşik delegasyon hemen Nubar’ın delegasyonu ile birleşti ve toprak taleplerini, Karadeniz’deki liman şehri Trabzon’dan, Kilikya’ya kadar genişletti. Bu “Büyük Ermenistan”daki Ermeni nüfusu hiçbir zaman bölgedeki toplam nüfusun beşte birinden fazla olmamıştı ve bu oran 1914 rakamlarına dayanıyordu! *Dahası, 1914’ten öncesinde bile, tüm dünyadaki Ermeni nüfusu-*

3 - DEC 1948

J'ai l'honneur, au nom de la Délégation Nationale Armée
de soumettre à Votre Excellence la déclaration ci-dessous
lui rappelant:

En France, par leurs Volontaires enrôlés dès les premiers jours dans la légion étrangère, où ils se sont couverts de gloire sous le drapeau Français;

Am Caucasus où, sans parler des 150.000 Arméniens dans l'Armée Impériale Russe, plus de 40.000 de leurs volontaires ont contribué à la libération d'une partie des vilayets arméniens et où, sous le commandement de leurs Chefs Astrakhan et Nazarbekoff, ils ont sauvé de tous les peuples du

PARIS.

Le Président,

Agnes Huber.

Boghos Nubar'ın, Fransız Dışişleri Bakanı'na gönderdiği mektubun bir röprodüksiyonu. (İlk sayfa tamamen, ikinci sayfada da sadece selamlama ve Boghos Nubar'ın imzası görülmektedir.)

Van Gölü'nün üst kısmından görüntü. (Yedi Kilise)

nun hepsi Doğu Anadolu'da toplansa bile, bölgede bir Ermeni çoğunluğunun oluşması imkansızdı.

Peki ne oldu? 19. yüzyılda, birçok Ermeni kilisesi, birbirleriyle kimin “En Ermeni” olduğuna dair kavgaya tutuştular. Daha sonra, Taşnaklar ve Hınçaklar, bunu en iyi terörist olma mücadelesine dönüştürdüler. Ve şimdi, Ermenistan Cumhuriyeti'nden gelen delegasyon ile Ermeni diasporasının delegasyonu da birbirleriyle benzer bir mücadeleye girdiler.

Yukarıda da belirtildiği gibi, verilen “ortak muhtıra” sadece Van, Bitlis, Diyarbakır, Harput, Sivas ve Erzurum'un içinde bulunduğu (ve Ermenilerin hiçbir zaman çoğunluk olmadığı) “altı vilayet”i değil, Trabzon ve de hiç Ermeninin yaşamadığı Karabağ'ı, Sansegür, Gürcistan'ın büyük bir bölümü ve Kilikya'yı da kapsıyordu. Aynı zamanda, barış sever kurbanlar olarak, savunmasız ve çaresiz bir durumdayken, kana susamış Osmanlılar tarafından öldürülen (veya göç ettirilen) Ermenilerin şöhreti de sarsılıyordu.

Sonuç:

Genç, özerk Ermeni Cumhuriyeti, bir seri fetih savaşları yapmaktan daha iyi bir şey düşünememişti.

“Ermeni Ulusal Delegasyonu”nun başkanı, Fransız

Dışişleri Bakanı Stephen Pichon'a yazdığı mektupta, aynı anda beş cephede birden savaşan, bir de Ermeni isyancılarla uğraşmak zorunda kalan Osmanlılar'ın, kendilerini savunmak için Ermeni nüfusunu neden tehlikeli bölgenin dışına çıkarmak zorunda kaldığını şöyle özetliyor:

Sayın Bakan,

Ermeni Ulusal Delegasyonu adına, size aşağıdaki deklarasyonu yapmaktan ve şunları hatırlatmaktan onur duyuyorum:

Savaşın başından beri, Ermeniler, sizin de bildiğiniz gibi, fiili savaşçılar olarak, Batılı güçlerin yanında her cephede savaşmış ve ortak amaca ulaşmak için büyük kurbanlar vermiş ve acılar çekmiştir. Fransa'da, Fransız bayrağı altına girerek, Yabancı Lejyon'a daha ilk günde katılmış, Cumhuriyetin ricası üzerine, Ulusal Delegasyon tarafından göreve alınan Filistin ve Suriye'de yer almış ve General Allenby ve komutanlarının da resmi olarak açıkladığı gibi kendisinin kazandığı zaferlerde büyük rol oynamışlardır.

Kafkasya'da, Çarlık Rusya ordusundaki, 40.000'den fazlası gönüllü 150.000 Ermeni, Ermeni vilayetlerinin bağımsızlığı için yapılan mücadelede, kumandanları Antranik ve Nazerbekoff emri altında, Türk ordularına karşı savaşmış ve bu mücadeleyi Bolşeviklerin geri çekilmesinden ateşkese kadar geçen süre içinde sürdürmüşlerdir.

(Mektupta Fransız Dışişlerine ulaştığı tarih olan 3 Aralık 1918 tarihi bulunmaktadır.) Bu bağlamda, Boghos Nubar, Ermeniler'in 1 Kasım 1914'ten, Mondros Mütarekesi'nin imzalandığı 30 Ekim 1918'e kadar olan süre içinde Osmanlı İmparatorluğu'na karşı – kendi ifadesiyle “fiili savaşçılar olarak – savaştığını belirtmektedir.

ERMENİ CUMHURİYETİ'NİN SAVAŞLARI

Gürcüler, genç Ermeni Cumhuriyeti'nin ilk kurbanları oldular. Gürcü-Ermeni anlaşmazlığının kökleri, Ermenilerin, M.Ö. 6. yüzyıldan 4. yüzyıla kadar süren göçlerine gitmektedir. Gürcüler ile Ermeniler arasında sürekli savaşlar ve kan davaları olagelmıştır.

Bu anlaşmazlık en üst seviyeye 1920 yılında, Ermeniler, Alaverdi'yi geçtiklerinde ve Lori bölgesinin kuzeyine doğru ilerlediklerinde çıkmıştır. Eğer Gürcüler, Ermenilerin isteklerini kabul etselerdi, bu Gürcistan'ın sonu anlamına gelirdi... Gürcistan'ın başkenti "Ermeni" teröristlerce tamamen kuşatma altına alınmıştı. Lori bölgesi üzerine yapılan iddialar, Kars, Erzurum ve Adana'ya yapılanlar kadar fütursuzdu ama daha yıkıcıydı, çünkü daha yeni bağımsız olan bir devlet olarak binlerce sorunla uğraşırken komşularından gelen bir talepti bu.

Lori bölgesinde, Taşnak kontrolünde bulunan yer için belki küçük bir mazeretleri olabilirdi, çünkü Tiflis'in kuzeyinde az da olsa Ermeniler vardı. Ama Müslümanların bir zamanlar hükmettiği bütün yerlerde olduğu gibi, burada da Ermeniler azınlık durumundaydı. Böyle bir durumda hiçbir hukuki iddia ortaya atılamazdı.

1919 İlkbaharında, Ermeniler, Anadolu'da işgalci eylemlere başladılar. İlk saldırıları Oltu'ya oldu.

General Dor komutasındaki Ermenistan ordusu, kendini sadece Ermeni çiftlik ve köyleriyle sınırlandırmadı; artık hiç Ermeni'nin bulunmadığı yerlere de girdi. Ermeni birlikler, doğrudan Tiflis havalisine girdi. Savaş, ancak bu kritik seviyeye gelince, Gürcüler, Ermeni işgaline karşı mücadele etmek ve Ermenileri geri püskürtmek için ayaklandı.

Ermenilerin Tiflis'i işgal etmesi, dünya kamuoyunun gözünün açılmasına sebep oldu. İlk defa, Ermenilerin komşularının karşısında "zulme uğramış, masum, silahsız, barışçıl, Hristiyan" bir millet olmadığını, aksine karşılarında terörist bir kuruluş olduğu anlaşıldı. Adı "Taşnak" olan bu kuruluş, güç ve toprak için, bu topraklarda Ermenilerin yaşayıp yaşamadığına bakmadan, yorulmak bilmez bir şekilde savaşıyordu. Şüphesiz, önce Doğu ve sonra Güney Anadolu'da daha sonra da Kafkasya'da Büyük

"Hristiyan"Ermenistan'ın, Hristiyan Gürcistan'a 1920'de yaptığı saldırının amacı sınırları genişletmekti. Sadece bunun, son kez bir ordunun, Haç sembolünü kullanarak Hristiyan bir komşusunu hakimiyeti altına almaya çalışması olmasını umabiliriz.

Ermenistan rüyasını bitiren şey de bu aşırılık oldu.

Genç Ermeni Cumhuriyeti'nin bir sonraki kurbanı, doğu komşusu Azerbaycan oldu. İngilizler, Kafkasya bölgesinden birliklerini Ağustos 1919'da geri çektiler ama Ermeni yandaşlarına da çok sayıda modern silah bıraktılar. Kafkasya'da Batılı devletlerin güç bulundurdıkları tek yer, Batum'du. Bu üssü kullanarak, İngilizler, Ermenilere büyük destek veriyorlardı. Batılı güçlerin Kafkasya bölgesinden çekilmesiyle, Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki düşmanlık hemen ortaya çıktı.

Ermenilerin hak iddia ettikleri topraklar içinde sadece (Türk, Kürt ve Çerkes, vb.) Müslümanların bulunduğu Türk sınırları içindeki bölgeler değil, Azerbaycan'ın bir bölümüyle, Tatarların yaşadığı topraklar da vardı. Nahcivan ve Karabağ'ın dağları ve vadileri, Ermeni işgaline karşı Tatar direnişinin gösterildiği yerler oldu. Müslüman toplumun ayaklanması, kısa bir zaman içinde, Erivan'ın kendi çevresine ulaştı. (Unutmamalıyız ki, daha sonra "Ermenistan Cumhuriyeti" olarak anılacak olan bölgeler de

dahil olmak üzere, bölgede Müslümanlar hep çoğunluk durumundaydı.) Ermeni kayıtlarına göre – Norashen, Tatar asiler tarafından fethedildi ve savunmasız Ermeni köylüler Tatarlar tarafından katledildi.

Ermenistan'ın Karabağ ve Nahçıvan'ı işgal ettiği dramın ilk perdesinden pek bahsedilmez... Ermeni vahşetinin en kötüsü, “cezai yolculuk” adı altında kırk (!) köyün ve nüfusunun tamamının yok edildiği, Zangezur'da görüldü. Kanlı ve acımasız saldırılar, 1920 Kışının sonuna kadar devam etti ve hem Azerbaycan'ı hem de Ermenistan'ı zayıflattı. Kafkasya'da Bolşevik devrinin ilk ışıkları görülmeye başlamıştı ve bölgedeki ülkelerin, Osmanlıların sağladığı kısa süren bağımsızlıklarının zevkini sürmeleri için pek de uzun zamanları olmadı.

Ermenistan ile yaptığı savaş yüzünden çok zayıf düşen Azerbaycan, Nisan 1920'de Sovyetler'e yenik düştü. Sovyet yardımı ve arabuluculuğu ile Zangezur ve Karabağ, Azerbaycan'ın oldu ve yerel Müslüman halkın varlığı güvence altına alındı.

Daha sonra Türkler aleyhine Ermeni propagandası başladı. 30 Ekim 1918'de Mondros Mütarekesi'nden kısa bir süre önce, Ermenistan Cumhuriyeti, Osmanlı garantörlüğünde kuruldu. Ateşkes imzalanır imzalanmaz, Ermeniler, Doğu Anadolu'ya saldırmaya başladılar.

Kafkasya ve Doğu Anadolu'daki (hem kronolojik hem de coğrafik) siyasi boşluk zarfında, Ermeniler bütün kozlarını oynadılar. Kimisi Tatar idaresinde olan yerel Müslüman birlikler, para ve malzeme açısından çok zayıftı. İngiliz ve Ermenilerin müşterek güçlerine karşı varlık gösteremediler.

Nisan 1919'da, Ermeniler, İngilizlerin de yardımıyla Kars'a kadar geldiler.

Oltu ve Ardahan, (en azından dıştan) İngiliz yönetimine girerken, yeni sömürgeci patronlar, Kars'ı tamamen Ermenilere bıraktılar. Aynı zamanda, Ermeniler, Müslüman Nahçıvan'ı işgal ettiler. Nisan 1919'da genç Ermenistan Cumhuriyeti, en güçlü durumuna geldi. Son hedef, Kars'ı, (Karadeniz'e çıkış sağlayacak olan) kuzeydeki Trabzon'un işgaline köprübaşı olarak kullanmak ve daha sonra da Adana'dan kuzeye doğru ilerleyen Fransız-Ermeni işgal kuvvetleriyle birleşmekti. Bu, (Paris Barış Konferansı'nda yüksek sesle istenen) Karadeniz'den Akdeniz'e kadar uzanan “Büyük Ermenistan”ın gerçekleşmesi demekti.

Ermeniler sayıca en kalabalık duruma geldikleri zamanlarda bile, bölge nüfusunun sadece 1/6'sını oluşturmuşlardır. En kalabalık oldukları Van ilinde bile, nüfusun sadece 1/3'ü Ermeni idi. Peki ne oldu? Kars; Erzurum ve Sivas, Batı'da Trabzon ve güneyde Adana'ya devam etmesi planlanan işgalin başlangıç noktası oldu. Ermenilerin bu planları, Mustafa Kemal'in ihtiyatlı dehası ve Kâzım Karabekir'in askeri zekasının birleşmesi sonucu bozuldu.

Ermenilerin, Hristiyan komşuları Gürcistan Cumhuriyeti'ne yaptıkları saldırıların amacı, Azerbaycan'a karşı yapılan saldırıların yayılmacı amacıyla aynıydı. Bu gibi saldırganlıklar, Ermenilerin sadece “barışçıl, şehit millet” imajına değil bölgedeki sayısız kilise ve manastırın da zarar görmesine sebep oldu.

Bir Gürcü kartalı. Gürcüler, Ermenilere karşı 1920'de yapılan savaşta uluslararası yardımla ayakta kalabildiler.

KARS'IN KURTULUŞU VE ERMENİ YAYILMASININ SONU

1920'de Ağustos'un ilk, Eylül'ün son günlerinde, Bakü'de, Uluslararası bir çağrı ile, "Doğu Halkları Konferansı" düzenlendi. Bu kongrede, Kafkasya halkları ve Kafkasya ve çevresinde yaşayan Türki toplulukların oluşturduğu birleşik bir cephe ortaya çıktı. İrili ufaklı, temsil edilen bütün aşiret ve etnik grupların ortak bir dürtüsü vardı: Ermenistan korkusu. Sovyetlerin de, Rusya Ermenistanı'nı, kendi kontrolleri altına almak gibi bir hedefleri vardı; tıpkı Beyaz Çarlık döneminde olduğu gibi. Sonuçta Ermeniler için değişen bir şey olmadı.

Hesaplanamayacak miktarda Müslüman ve Ermeni kanı aktıktan sonra, Ermeniler – eskiden oldukları yere – bağımlı veya başka bir şekilde – geri adım attılar. Tek fark, şimdi Çar'ın değil, Rus Bolşeviklerin hakimiyeti altında olmalarıydı. Bu sırada, uluslararası cephede, genç Ermenistan Cumhuriyeti bütün güvenilirliğini kaybetti. Gürcü ve Azeri komşularıyla yaptıkları ardı arkası kesilmeyen savaşlar, "silahsız, barış amaçlı şehit" kandırmacasını ortadan kaldırmıştı. Bu kandırmacayı oluştururken, Ermeni bağınazlar, on yıllarca süren terörist saldırılarını dünyaya unutturmada büyük beceri sergilediler. Bir zamanlar, terörist grupları yöneten aynı Taşnaklar şimdi (daha küçük de olsa) bütün bir devlet mekanizmasını idare ediyorlardı. Yenilip geri çekilmeleri gerekirken, 30 Haziran 1920'de Oltu'ya topçu saldırısı düzenlediler.

8 Temmuz'da Düğün Tepe'yi ele geçirdiler ve birkaç gün sonra Cambar'a girdiler. Hemen sonra gözlerini, Nahçıvan ve Kağızman'a diktiler ve Kulp'a kadar ilerlediler.

Dikkatli ve itinalı bir hazırlık döneminden sonra, Kâzım Karabekir, Eylül 1920'de karşı saldırıyı başlattı. Türklerin elinde sadece eski moda, ikinci el silahlar vardı ve hiç hava gücü yoktu.

Nisan 1919'da Ermeniler, İngilizlerin yardımıyla Kars'ı işgal ettiler ve burayı Anadolu'daki saldırılarının merkezi haline getirdiler. Amaçları, Trabzon ve Adana üzerinden iki denize çıkış elde etmektir. Bu "Büyük Ermenistan'ın" Karadeniz'den Akdeniz'e kadar yayılması anlamına geliyordu. Ermeniler bu bölgede her zaman azınlık durumunda olmuşlardır.

Ermenilerin küçük bir hava filosu vardı. 29 Eylül’de Türkler Sarıkamış’ı geri aldılar ve 1 Ekim’de, Kars’ın seksen kilometre güney-doğusundaki önemli bir kale olan Kağızman’a ulaştılar. Kars’taki saldırılar, 27 Ekim’de başladı ve üç gün sonra kale, tüm ganimetleriyle birlikte Türklerin elindeydi. Alınan esirlerin arasında kabineden bir bakan, üç general, altı albay ve on iki vali vardı... Ele geçirilen Ermeni savaş bakanı, Aratov, sonunda Karadeniz ve Akdeniz’e açılmanın – çok şükür ki kanlı olmayan – bir hayal olduğunu anlamıştı.... Birkaç gün sonra Türkler Gümrü’ye ulaştı ve 6 Kasım’da ateşkes istediler.

Maalesef, çatışmalar kısa bir süre daha sürdü ama 1920, 2 Aralık’ı, 3 Aralık’a bağlayan gece barış sağlandı: antlaşma Gümrü’de imzalandı. Üç ay sonra, Gümrü Antlaşması, Moskova’da tekrar imzalandı. Bu sefer, Sovyet Rusya’nın da anlaşmada söz hakkı vardı. “Moskova Antlaşması”nda adı geçen ülkeler, Ermenistan ve Gürcistan davet edilmediler veya fikirlerine müracaat edilmedi. Bir kez daha Rusya’nın tebası olmuşlardı.

İlginç bir not olarak belirtmekte yarar var ki, Gümrü Antlaşması, sadece Moskova’da değil, Büyük Millet Meclisi’nin onayından sonra, 22 Eylül’de 1921’de Kars’ta da imzalanmıştır. 26 Eylül 1921’de, Kafkasya ülkeleri arasındaki genel barış görüşmeleri Kars’ta başladı. Rus delegasyonun yanı sıra, Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan’dan da temsilciler vardı. Türkiye’yi Kâzım Karabekir temsil etti. Müzakereler 13 Ekim’e kadar devam etti ve sonra bir antlaşma daha imzalandı. O gün, nihayet, savaş yorgunu Doğu Anadolu-Kafkasya bölgesine barış gelmişti.

Bazı küçük Ermeni terörist saldırıları dışında, sağlanan bu barış, 2. Dünya Savaşı’nın tehlikeli şartlarında bile devam etti. 2. Dünya Savaşı’nda sonra, Sovyetler Birliği, daha önceki Çarlık dönemi gibi, Kars ve Doğu Anadolu’yu ele geçirmeyi denemek istedi. Çok şükür ki, 1915’deki trajik olayları hâlâ çok net bir şekilde hatırlamakta olan bölge halkı, yeni bir savaştan kurtuldu.

“13 Ekim 1921” tarihli Kars Antlaşması, (hâlâ değişmemiş olan) sınırların geçerliliği ve bu antlaşmaya uygulanacak diğer antlaşmaların hükümsüzlüğü ile ilgili detaylarla doludur. (Sevr ve Lozan Barış Antlaşması bile, Kars Antlaşması’nı etkilememiştir.) Antlaşmada – Ermenistan tarafından bile – yasal olarak imzalanan bir madde vardır:

Madde 15: Bu antlaşmaya imza koyan hükümetler (Rusya Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti, Ermenistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti, Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ve Türkiye) diğer tarafın savaş sırasında işlediği suçlar ve saldırılar için genel affı kabul etmiştir... Ve Ermeniler, aslında, Ermenilerin kendileri verdikleri bilgilere dayanarak, Ağustos 1914’ten itibaren “fiili savaştı” idiler. Gerçekte, Ermeni “halkın liderleri” Rusya’nın yardımıyla, Osmanlı İmparatorluğu’nu etkisiz duruma getireceklerini düşündükleri 1878’den beri “fiili savaştı” idiler.

Kâzım Karabekir Paşa

GÜNEY CEPHESİ'NDE BENZER BİR TRAJEDİ

1915'de Muş ve Van'daki ölüm saçan Ermeni ayaklanmaları, İmparatorluk sınırları içinde, Osmanlı'ya karşı başka bir cephe açmak anlamına geliyordu. Bu şartlar altında, Osmanlı hükûmeti, Anadolu'nun tehdit altındaki bu bölgesini savunmanın yolunu, Ermenileri başka bir yere sürmekte buldu. Yüzbinlerce Ermeni Suriye'ye sürüldü. Mondros Mütarekesi sonuçlanır sonuçlanmaz, bu insanlar evlerine geri dönmeye başladılar. Artık, amaçları yeni bir Kilikya Ermeni devleti kurmaktı ama bu devleti kurmak istedikleri bölgede, daha önce olduğu gibi savaştan sonra da azınlık durumundaydılar. Savaşın tâli detaylarına daha fazla girmek mümkün olmadığı için, tek bir olayı anlatmak yeterli olacaktır. Bu olay, hatırlanmak istenilen – ve de başarılı(!) – “Haçlı geleneği” kampanyasının boyutlarını anlatmaktadır.

Fransız-Ermeni işgalciler, Türkler tarafından geri püskürtüldükten sonra, Mersin ve Toroslar, Fransız-Ermeni yönetimini istemeyen sahiplerinin eline geçmiş oldu. Ermeni fanatiklerden oluşan bir çete, Seyhan ve Ceyhan nehirleri arasındaki bölgeyi “özerk yönetim” ilan etmeye karar verdiler.

Bu saçma operasyonun lideri Mihran Damatyan gözden düşmüş bir teröristti. İlk kanlı tacını, Sasun'daki isyanları kışkırttığı için almıştı.

Fransızlar onu eski günlerine geri getirmek istediklerinden, 5 Ağustos 1920'de “Bağımsız Kilikya Ermeni Devleti”ni ilan etti. Bir avuç kanlı sadık takipçisiyle, terörist bir saldırı ile Adana Vilayet Konağı'nı işgal etti. (Sanki Kilikya'da böyle bir şey varmış gibi) “Ermeni Ulusal Delegasyonu”nun temsilcisi olarak, kendini “Fransa garantörlüğünde Ermeni valisi” ilan etti. Bu talihsiz saçmalık, Fransız komutan ondan ve “hükümetinden” bu “saçma komedi”yi bir an önce bitirmesini isteyince bir saat sonra sona erdi.

Fransızlar, Kilikya maceralarına kısa bir sürede son verdiler.

11 Aralık 1918'de, dört yüz Ermeni'den oluşan bir Fransız taburu, Musa Dağı ve Zeytun civarındaki Ermeni isyanının meşhur bölgesi olan Dört Yol'u işgal ettiler.

20 Ocak 1920'de Fransızlar Maraş'tan çekilmeye başladılar. (6 Şubat'ta İstanbul'daki patrik, Paris'e iki bin Ermeninin Türkler tarafından “katledildiğini” söyleyen bir telgraf çekti ve 25 Şubat'ta Reuters, tüm dünyaya, Maraş'ta 70.000 Ermeninin Türkler tarafından kesildiğine dair bir haber geçti...) Şurası bir gerçek ki, durum, Reuters'in satmaya çalıştığı dedikodulara hiç benzemese bile, Türkiye'nin güneyindeki savaş, savaş zamanında atılan geleneksel iftiralarla özel bir savaş karakterine bürünüyordu.

Savaş, en iyi şartlarda donanmış Ermeni birlikler ve Ankara'daki hükümet tarafından yeni kurulan Türk birlikleri arasında oluyordu. Türkler ekipman ve ulaşım eksikliklerini, vatan aşklarıyla telafi ettiler. 20 Ekim 1921'de, Türk hükümetiyle, Fransa'yı temsilen M. Frankli Bouillon arasında bir antlaşma imzalandı. Bu antlaşma, Fransız birliklerinin kayıtsız şartsız geri çekilmesini gerektiriyordu.

1918'de Kilikya'ya geri gelen Ermeni nüfusunun büyük çoğunluğu, geri çekilme sırasında Fransızlara katıldı. Bu, Türkiye'nin güneyindeki Ermenilerin, Türk toplumunun kıymetli bir parçasını oluşturmalarına ve Anadolu'nun her yerinde hoş karşılanacak olmasına rağmen gerçekleşmiştir.

Bütün olgular, Ermenilerin Kilikya'dan kitle halinde göç etmesinin, tek bir amaç doğrultusunda plan ve programlandığını göstermektedir.

Birileri, “aptal ve beceriksiz Türkler”e, Ermeni elementi olmadan bir şeylerin “işlemeyeceğini” ispatlamak istemişti. Ticaret – özellikle uluslararası ticaret – kalıcı olarak ellerinden gidecekti.

Anadolu – Orta Doğu Medeniyeti'nin bir merkezi. Elazığ yakınlarındaki Keban Barajı, Fırat'ın sularını tutarken, Keban Gölü'nün hemen güney doğusunda Dicle akmaktadır. Arkeologlar bölgede, Asya'dan gelen ve Urartu kültürüyle yakın bağları olan, Anadolu'da doğup Kafkasya ve İran'da yayılan Hurrian kültürüne ait, erken bir neolitik kültürün izlerini bulmuşlardır.

Ama tam tersi oldu.Eski Osmanlı İmparatorluğu üzerine kurulan devletlerde yüzbinlerce yetenekli Ermeni bulunmaktadır. (1915'te göç etmediler; sürekli dolaşıyorlardı). Ancak, bu diğer ülkelerin hiçbiri, Türkiye'de gerçekleştirilen başarıyla kıyaslanamaz.

Sadece Türkiye, onu barış dolu bir geleceğe götürecek olan barış dolu bir mevcut durum yaratabildi. Diğer ülkeler, özellikle Suriye ve Lübnan, kan gölü ve terör içine battılar.

Lübnan'dan söz açılmışken:

Kilikya'daki Fransız başkomutanı,

Van kapısı. Gümrü, Kars ve Moskova Antlaşmaları (1920 ve 1921) Doğu Anadolu'daki Türk hakimiyetini sağlamlaştırmıştır.

General Dufieux, ünlü bir Türk düşmanı idi. Son ana kadar, tek bir Türkle bile temasa geçmekten kaçındı. Adana'dan 24 Kasım 1921'de ayrıldı. Ayrılmasından hemen önce, Fransız savaş mezarlığını ziyaret etti ve çelenk bırakırken acı bir biçimde şöyle dedi: "Kanları boş yere akıtan Fransız askerlerine".

Lübnan'daki terörün ve felaketin kurbanlarını hatırlamak isteyen tüm Fransızlara bu sözleri hayalen söylemiş olabilir. Zaman içinde, Lübnan'da yayılan anlaşılmasız terör dalgaları Fransa ve Paris'e, sayısız masum kurbanı hedef alır bir şekilde ulaştı. Aslında hepsi, Fransa'nın, Ermeni terörüne göz yummak ve hatta destek vererek Osmanlı İmparatorluğu ve Suriye ve Lübnan üzerinde güç ve etki sahibi olabileceği düşüncesine dayanan Fransız politikasının özel kurbanlarıydı.

Bu arada, Paris'te birçok masum Fransız vatandaşının ölümüne sebep olan sayısız Ermeni bombası patladı. Bu bombaların çoğu, bir zamanlar, Osmanlı İmparatorluğu üzerinde hakimiyet kurabilmek için, Fransızların yapay bir şekilde ortaya çıkardığı Lübnan'dan gelmişti.

Ermeni teröristler ve yandaşları, Lübnan'daki trajedi ile hiçbir ilgisi olmayan, Fransızların bugün yaşadıkları katliamı, gecikmiş bir intikam olarak görmektedirler. Ancak, bugün Türklerin, "ödemek" zorunda oldukları diyetle hiçbir alakası yoktur. Orta Doğu'nun bugünkü durumu için Fransızlar'dan daha az sorumludurlar. Hepsinin ötesinde, Fransızlar, Ruslara, İngiliz ve Amerikalı misyonerlere, talihsiz Ermenileri, iş savaş cehennemine atmada yardım etmişlerdir...

1 Aralık 1921 Çarşamba günü, Türk birlikleri sahile ulaşılar ve Adana'nın idari otoritesi Fransızlar'dan Türklere geçti. Bu, Fransız işgalinden sonra ortaya çıkan güney cephesindeki, talihsiz iç savaşın sona erdiği anlamına geliyordu. Ama Türkler, batı cephesinde hâlâ savaşıyorlardı. 15 Mayıs 1919'da başlayan işgal ile, Yunanlılar, Batı Anadolu'nun yarısını işgal etmişler ve artık gözlerini Ankara'ya dikmişlerdi.

GÜMRÜ, MOSKOVA VE NİHAYET KARS ANTLAŞMALARI

Kâzım Karabekir komutasındaki birliklerle, Ermenistan arasındaki çetin savaş çok yıkıcı olmuştu. Savaş ilk olarak, Türklerin Kars'ı geri alıp, Gümrü'ye ilerlemeye başlamasıyla, Ermenilerin ateşkes çağrısı üzerine yapıldı. Sert müzakerelerden ve yeniden başlayan Ermeni saldırılarından sonra, modern silahlarla donanmış Ermeni ordusu, Şahtahtı yakınlarında, 15 Kasım'da yenilgiye uğratılmıştı. Ermeniler bir defa daha ateşkes talep etmişlerdi. Gümrü barış görüşmeleri 10 gün sonra başladı. 2 Aralık 1920'de Türkiye (o zamanki adıyla Osmanlı İmparatorluğu) ile Ermenistan Cumhuriyeti arasında barış imzalandı. (Tam metin, Mavi Boncuk Arşivleri ve "Bir Terör Miti" adlı kitabımda, Kâzım Karabekir ve Aleksandr Hatisyan'ın imzalarını taşır halde İngilizce ve Fransızca olarak mevcuttur).

Hâlâ geçerli olan antlaşma şu cümle ile biter: "Erivan hükümeti, Sevr Antlaşması'nın geçersiz ve hükümsüz olduğunu bildirir". Bir süre sonra, 16 Mart 1921'de, Türkler, Moskova Antlaşması'nı imzaladılar. Daha önce Ermeniler, Sovyet Rusya temsilcisi Legrand ile "Ermenistan'ın sınır sorunlarının çözümünde Rusya'nın aracılığını kabul ettiğini" kabul eden bir antlaşma yaptı.

Gümrü Antlaşması, Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırı, Ararat (Ağrı) Dağı'nın kuzey-doğu sınırı da dahil olmak üzere, net bir şekilde belirtmiştir. Ağrı, Türkiye'nin en yüksek dağıdır. Ancak, Sovyet Ermeni Cumhuriyeti, Ağrı'yı kendi sınırları içinde göstermektedir. Bu, orada bulunan bir Sırp manastırı yüzünden, Sırbistan'ın, Atos Dağı'na bayrak asması kadar saçmadır.

Kars'taki son oturumda, Moskova Antlaşması, net bir şekilde onaylanmış ve 13 Ekim 1921'de, bugünkü Türk-Ermeni sınırı, "tasdik" edilmiştir. Ermeniler, Ani'yi almak için her şeyi yaptılar. Ama boşuna. O

günden sonra, Türkleri, hiçbirini doğru olmayan sayısız Ermeni iddiasından biri olarak, bu bölgeyi tahrip etmekle itham ettiler.

Bu şartlar altında Ermenistan tipik bir şekilde, Azerbaycan'ın bir parçası olan ve halkının çoğunluğunu Azerilerin oluşturduğu Zangezur'u işgal ettiler ama en azından Karabağ ve Nahçıvan kurtarılabildi. Ancak, Ermeni ve Rus güçleri, Mayıs 1992'de, Karabağ ve Laçın'i – kesin bir şekilde fakat geçici olarak – işgal ettiler.

ERMENİ – YUNAN İŞGALİ'NİN SONU

Ermenilerin, Doğu Anadolu'daki (özellikle Van) yıkıcı isyanı, Osmanlı hükümetini, doğu illerini koruyabilmek için, Anadolu Ermenilerini sürgün etmeye zorladığında, İstanbul ve İzmir'deki Ermeni nüfusu bunun dışında bırakılmıştır, çünkü bu bölgelerde her hangi bir tehlike ortaya çıkmamıştır. 1919 İlkbaharında, İzmirdekilerin de bir an önce sürgün edilmesinin herkes için iyi olacağı, Yunan işgali sırasında, Türkler'e zarar vermek için ellerinden geleni yaptıkları ortaya çıkmıştır. Belli başlı Ermeniler, kendilerini, Yunanlıların İzmir'i işgal ettikleri daha ilk günde, Türklere karşı yaptıkları saldırılarla belli etmişlerdir. İzmir'deki terör tamamen kontrolden çıktığında, Yunanlılar, cinayet ve yağmaların önüne geçebilmek için, kendi destekçilerine karşı bazı önlemler almak zorunda kaldılar. Bunların arasından iki Ermeni provokatör idama mahkum edildi. Washington'daki "Library of Congress"te mevcut olan, Bristol Komisyonu raporunda, bir müttefik (Batılı) güçleri subayının durumla ilgili fikirlerini içermektedir. İstanbul ile İzmir arasındaki bölgede, özellikle Yalova ve Gemlik civarındaki Türk köylerinin, Ermeni eşkiyalar tarafından yağmalandığını açık açık anlatmaktadır. Bu eşkiyalar, ayrıca gelecekte Yunanlılar ve Ermeniler'in hakimiyetine gireceği için, bölgeyi Türkler'den "temizlemişlerdir".

Daha sonra, Türk delegasyonunun başkanı bu olayları, Lozan Barış Konferansı'nda dile getirdiğinde hiç kimse aksini iddia edemedi. Yunanlıların Türklere beklenmeyen saldırısı, Batı Anadolu'yu işgal amacıyla 15 Mayıs 1919'da başladı. Sonunda, - iki bin yıl sonra (!), "Büyük Yunan İmparatorluğu, uzun zamandır Türk toprağı olan Anadolu'da yeniden ortaya çıkacaktı. Batılı güçler, Yunan macerasına büyük destek verdiler. Ama bu, bu megalomaninin kurbanlarına karşı seyirci kalacakları anlamına gelmiyordu. Bu, kısa bir süre içinde Yunan ve Ermeni mültecilerinin kaderiyle açıkça ortaya çıktı. Ermeni işgali, en gelişmiş silah ve sınırsız para desteğinde devam edip Haymana'ya – Ankara il sınırına – kadar devam etti. Bu noktada, işgal Anadolu Türklüğünü tehdit eder hale gelmişti. Savaş meydanındaki top sesleri Ankara'da duyuluyordu. Hükümet teslim olmayı değil, Sivas'a taşınmayı düşünüyordu. Ancak, Yunanlılar, kapasitelerini çoktan aşmışlardı. Ankara'da önlerinden başlayarak, Türkler, tedricen ilerlemeye başladılar. 21 Ağustos – 2 Eylül 1921 arasındaki 11 günlük savaştan sonra, Yunan saldırılarını Ankara dışına taşımayı başardılar. Türkler, Yunanlılara karşı batıya doğru ilerliyorlardı. Türkler, yalın ayak ve yetersiz donanımlıydı ama zaferi kazanan taraf oldular. Fransızlar, gelgitin tersine döndüğünü hemen anladılar ve Ankara ile iyi ilişkiler kurma telaşına girdiler.

Dışişleri Bakanı, Henri Franklin-Bouillon, gelecekte müzakere edilecek tarafın, hâlâ güçsüz bir hükümetin varlığını devam ettirdiği İstanbul'da değil, Ankara olduğunu bilerek hemen Anadolu'ya geldi. Fransa yeni Türk "Milli Misak"ı kabul etti ve aynı zamanda Sevr'in maddelerini geçersiz ve hükümsüz saydıklarını belirtti. Bu Fransa, bütün güçlerini Ermenileri savaşa ve terörizme tahrik etmek için kullanan Fransa idi. Ama artık Osmanlı için hedefleri değişmiş ve bu yolla sonuç alamayacaklarını

Yunan işgalinin korkunç sonu: Alevler içindeki İzmir'den kaçan insanlar. Birçok kişi, Yunanistan ve Türkiye'deki evlerini kaybetmiştir. Yunan işgalcilerinin hesapları, Ermeni teröristlerinki kadar ileri gitmiştir.

anlamışlardı. “Ermenilerin amaçları” bir gecede unutuldu tıpkı, şansını zorlayan “Büyük Yunan İmparatorluğu” gibi. Ağustos 1922’de, itinalı bir hazırlık döneminin ardından, Türkler Yunanlı işgalcilerine saldırıya geçtiler.

Bu arada, Yunanlılar, Anadolu’da kirpi savunması kurmuşlardı ve her şeylerini “zafer”e bağlamışlardı. Kral Konstantin, 13 Haziran 1921’de, Anadolu’daki savaş tiyatrosunu ziyaret etti. Sembolik anlamlar taşıyan bu hareketle, Haçlı ordularının, yüzyıllar önce ayak bastıkları kıyılara aynı yerden ayak basıyordu (ama nafile). 2 Eylül 1922’de, Türk orduları, Eskişehir’i Yunanlılar’dan kurtardı. Bir hafta sonra, Yunanlıların ayrıl-madan önce ateşe verdiği Manisa’ya ulaştılar. Kısa bir süre sonra İzmir’de de aynı şeyler olacaktı. Türklere “yanmış bir dünya”dan başka bir şey bırakmıyorlardı. Mustafa Kemal’in komutasındaki güçler, İzmir’e girmeden kısa bir süre önce, şehrin Ermenilerin bulunduğu kesiminde büyük bir yangın çıktı. Şehrin hemen hemen yarısı demek olan 25.000 bina kül oldu. İtfaiyeciler, çaresiz bir şekilde oradan oraya koş-turup su aradılar. Su sarnıçları boştu, yangın hortumları kesilmişti ve su sistemi tahrip edilmişti.

Bu “soykırım”, antik dünyanın kurulduğu topraklardaki en büyük yangın emriydi. Taşnaklar da yapmış olabilirler. Eğer böyleyse (1915 İlk-baharında) Van’da yaptıkları ve dünyaya yayılmasını istedikleri imha hareketinin sadece ikincisiydi. Kundakçılar, tüm dünyaya Türklerin Anadolu’daki en büyük, en zengin ve en güzel ikinci şehri yerle bir ettikleri dedikodusunu, Türklerin İzmir’e girdikleri gün yaydılar.

Dünya kamuoyu bu saçmalığı da daha önceki saçmalıklar gibi büyük

bir afiyetle yuttu. “Korkunç Türk” masalı yüzde yüz garantisi olan bir atıştı.

11 Ekim 1922’de, galip Türkler ve mağlup Yunanlılar arasında Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma ile, İstiklâl Savaşı, zaferle sonuçlanmış oldu. Hâlâ İstanbul’da işgal kuvvetlerinin elinde esir bulunan padişahın hükümeti zaferi tebrik etti. Barış görüşmeleri, 22 Kasım 1922’de Lozan’da başladı. İnönü savaşlarının muzaffer komutanı İsmet Paşa, Türk delegasyonunun başkanlığını yapıyordu. Kendi ni Anadolu’daki savaş cephelerinde ispatladıktan sonra şimdi mahir bir diplomat görevi üstlenmişti. Görüşmelerin Türkler adına eşit geçmesi yönünde büyük başarı sağladı. Milliyetçiliği ortaya çıkardı. Bu yüzden “Ermeni” kelimesini kullanılmadı bile. Lord Curzon, en sonunda, Ermeniler konusunu açtığında (çünkü artık onu ilgilendirmeseler de işgal güçlerine verdikleri destek yüzünden kendini mecbur hissediyordu), İsmet İnönü lafı fazla uzatmadı: “Bir iç siyaset meselesi olarak, azınlıkların ulusal istekleri, kendi özgürlükleri ile ilgilidir, ama iyi bilinmelidir ki, Osmanlı İmparatorluğu, bundan daha fazla küçülemez ve kendi toprakları içinden başka bir bağımsız devlet çıkarması söz konusu değildir. Milliyetçilik prensibi, her yerde eşit bir uygulamaya ulaşana kadar, içinde makul sayıda gayri Türk bulunan Osmanlı topraklarının bağımsızlığı için tasarlanan ayrılıkçı hareketler haklı görülebilir. Marsilya’daki Yunanlılar, nasıl bağımsız veya anavatanlarına bağlı bir Yunan devleti kurmayı düşünmüyorsa, Türkiye’deki Rum-

lar veya Ermeniler de, Türkiye’de üzerinde benzer isteklerini haklı gösteremezler”.

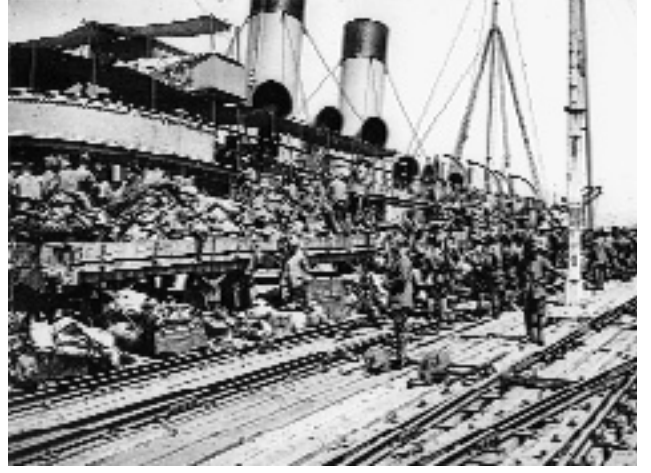
Yunan Başbakan, Venizelos da konuşmasında Ermeni konusuna değinmeyi düşünmüştü. Yunan işgali sırasında Anadolu’nun kan gölüne dönmesinden ve daha sonraki sorumlu olan bu adamdı.

(Bütün iltica trajedisinin sorumlusu da o idi.) İsmet İnönü ona cevabını verdi:

“Hiç şüphe yok ki, Venizelos, Anadolu’nun işgal edilmesinin Ermeniler için yeni bir sefaletin sebebi olduğunu görmezden geliyor. Bu zavallı toplum, Yunan ordusunun saflarına katılmaya zorlanmıştı... Ermeniler cepheye gitmeye ve Türklere karşı savaşmaya zorlanmışlardır.”

Yenilgiden sonra birçok yağmalama oldu. Dahası, Yunan yetkililer bunları Ermeniler yaptı, diye gösterme çabası gösterdiler. Sonra, Yunanlılar Anadolu’yu terk edince, Ermenileri de beraberlerinde sürüklediler. Kabul etmek gerekir ki, dünyada Ermenilere acıma cüretini gösterecek en son hükümet, Ermenilerin başına bu kadar bela açan Yunan hükümetidir.”

Lord Curzon, “bir zamanlar Anadolu’da yaşamış olan üç milyon Ermeni” zırvasından bahsetmeye başladığında, İsmet İnönü şöyle cevap verdi: “Tarihin hiçbir döneminde Anadolu’daki Ermeni nüfusu üç milyon olmamıştır”. (1. Dünya Savaşı’ndan önce sayı bir buçuk milyondur.) İnönü, Ermeni ihtilal komitelerinin, Kilikya Ermenilerini, memleketlerini terk edip, Suriye’deki Fransız güçlerine katılmak için zorladığını acı bir şekilde belirtti. Zorla yapılan böyle büyük bir göçün arkasındaki itici güç, Türk ekonomisinin, Ermeni altyapısı ve Ermenilerin uluslararası ticaret tecrübesi olmadan tamamen çökeceği inancıydı. Bu inanç, kısa bir süre içinde gerçekler tarafından çürütüldü. İnönü’nün belirttiği gibi, “6 Ocak 1923’te Ermeniler ayaklandıklarında, Ermenilerle ilgili tüm sorumluluk Batılı güçlerindi. Ermenileri Türkiye’ye karşı kıskırtan ve politik bir alet olarak

15 Mayıs 1919: Yunanlılar Anadolu’yu işgal ettiler. Aynı gün, tam donanımlı ilk birlikler, Batı Anadolu’yu Ankara kadar işgal edip, “megali idea” dedikleri hayalleri, “Büyük Yunan Krallığı’nı” gerçeğe dönüştürmek amacıyla İzmir’e çıktılar. Mayıs 1920’de Bursa’yı, Temmuz 1920’de Edirne’yi işgal ettiler. Aslında, İngiltere ve Fransa’nın yardımıyla, Ankara önlerine kadar geldiler ama sonunda İsmet İnönü ve kahraman askerleri tarafından yenilgiye uğratıldılar.

9 Eylül 1922. Türk ordusu, İzmir’e girdi. Bir gün önce Ermeniler şehri ateşe verdiler. Türkler’in hâlâ ayakta olan antik bir kent ve mükemmel bir limanı değil bir kül yığını ele geçirmelerini istediler. (Almanlar da Rus topraklarından 1944/45’de geri çekildiklerinde, arkalarında “kavrulmuş bir dünya” (verbrannte Erde) bırakmışlardı.) Bu çok basit bir gerçektir ve (Cicero’nun Lucius Cassius’a sorduğu) eski bir sorunun cevabıdır: Kimin yararına? (Cuibono?)

kullanan, Batılı güçlerdi. Ermenileri açlığa, salgın hastalığa ve en sonunda da göçe sürükleyen Batılılardı. Bu yüzden bizi suçlayamazsınız. Eğer Ermenilere bir ödeme yapılacaksa, bunu siz yapın!”

Bu dramatik günden sonra, Batılıların vaatlerine kanan, talihsiz Ermenilerin konusu bir daha konferansta açılmadı.

Ruslar, San Stefano ve Berlin’de (1878) bir Ermeni maddesi ekleterek şeytani bir bahane yaratmışlardı. “Ermenistan” ve “Ermeni” kelimesi, Lozan Antlaşması metninde yer almadığı için, bu şeytani bahane de ortadan kalkmıştı. Bu Türkiye’de ve Türkiye’deki diğer insanlar gibi aynı hak ve sorumluluklarla yaşamaya devam eden Ermenilerin lehineydi.

24 Temmuz 1923’te, taraflar Lozan Anlaşması’nı imzaladı. Ermeni delegasyonu, zaten Lozan’ı 2 Şubat’ta, “müttefikleri”nin çaresizliğin ve çabalarının işe yaramayacağını anladıklarında terk etmişlerdi. Eksik kalmaması için belirtmemiz gerekir ki, Rusya Ermenistanı’nın kontrolünü, “Sovyet Sosyalist Ermenistan Cumhuriyeti, 29 Kasım 1920’de kurulduğundan beri elinde bulunduran Sovyet Rusya – dışişleri bakanları Chicherin vasıtasıyla – Volga veya Sibirya’da “Ermeniler için ulusal bir fuaye”den bahsetmekteydi. 1930’larda, Stalin, Türklerin anayurdu Altay bölgesine, Ermenileri büyük gruplar halinde yerleştirdiğinde, bu sinizmi korkunç bir gerçeğe dönüştürdü.

Ermeni trajedisi ile ilgili olarak genellikle önemsenmeyen bir şey vardır – Lozan Antlaşması’nın 31. Maddesi. Bu maddede, Osmanlı İmparatorluğu’nun bütün eski vatandaşlarının, yeni bağımsız devlet olarak Türkiye’de iki yıl içinde Türk vatandaşı olacağı şartı vardır. 31. Madde, doğal olarak, savaş sırasında yer değiştirmiş veya – herhangi bir sebepten – savaştan sonra Türk toprağından bulunmayan bütün Osmanlı Ermenilerine uygulanmıştır. 31. Madde, yerleri

Eski İzmir: Bütün dinlerin, ırkların şemsiyesi: herkes için mükemmel bir liman. Bunlar, Türk, Ermeni, Yahudi ve sayısız yabancı işadamlarının mutlu ve müreffeh bir hayat sürdüğü Osmanlı İzmir’i’nin mutlu ve müreffeh günleriydi. 1915 ilkbaharındaki kargaşa sırasında, İzmir’den kimse sürgün edilmedi; Osmanlı yetkilileri, yarısına yakını Rum veya Ermeni kökenli olan 200.000 civarındaki vatandaşlarının sadakatine inanıyordu.

Ölümünden 50 yıl sonra basılan bir Yunan pulu (1986). Yeni – yani eski – şartlar altındaki portre daha iyi anlatılamazdı: Venizelos, başında bir Ermeni papaz şapkası taşıyor. Ne tuhaf tesadüf veya tarihi bir işaret. (Şöyle bir hatırlayalım: günümüzde, Öcalan’ın kanlı PKK’sı ile katil ASALA işbirliği yapıyor).

değiştirilmiş ve artık Türkiye’ye geri gelmek isteyen Ermeniler için biçilmiş kaftandı. Bu madde uyarınca, bir zamanlar Osmanlı vatandaşı olan bütün Ermeniler, diğer Türk vatandaşlarıyla aynı hak ve sorumluluklar ile, bir Türk vatandaşı olarak 24 Temmuz 1925’e kadar Türkiye’ye gelmeliydi. Özellikle, doğu Anadolu’daki isyanlardan sonra Ermenilerin hiçbir zaman Osmanlı İmparatorluğu dışına çıkartılmadığı, sadece İmpa-

ratorluk sınırları içinde daha tehlikesiz bölgele-
re gönderildikleri gerçeği ışığında bakıldığında,
bütün “kovma” iddialarının hiçbir temeli yok-
tur.

“Sonunda Türkiye ile Barış Yapıldı”

Lozan Barış Konferansı’ndaki “lider kişilik-
ler”in altında bu manşet var.

İtilaf Devletleri, Yunanistan ve Türkiye arasın-
da imzalanan anlaşma, 24 Temmuz 1923’te
Lozan’da tasdik edildi. (Sağdaki üçüncüden
başlayarak sırasıyla) delegeler: Alexander Stam-
boliyski (Bulgaristan), General Pellé (Fransa),
İsmet Paşa (İnönü, Türkiye), taraf gözlemci İs-
viçre Federal Başkanı Scheurer, Sir Horace
Rumbold (Büyük Britanya), M. Diamandy (Ro-
manya), di Garriona markisi (İtalya) ve Büyü-
kelçi Ochiai (Japonya). En solda, imza koyma-
yan, Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığı delegesi.
Türk delegasyonu, İsmet Paşa’nın sağgörülü,
becerikli ve kendinden emin liderliği sayesinde,
anlaşmadan eşi görülmemiş bir sonuç çıkarmış-
tır. Bu sonuç, onun kendini hakir değil, eşit
haklara sahip taraf olarak görmesinin bir sonu-
cudur.

*Housepian’ın hikayesi tamamen yalanlar dolu, tarihi gerçekler-
le hiçbir ilgisi olmayan bir örümcek ağı gibi: Eylül 1922’de,
Türkiye’nin devrimci muzaffer lideri, Mustafa Kemal’in
(Atatürk) birlikleri, müttefik güçlerin 27 savaş gemisinin – 3
Amerikan destroyeri de dahil – gözleri önünde nüfusunun çoğu
Hristiyan olan Smyrna (İzmir) şehrine girdi. Türkler hemen
yağma, tecavüz ve işkencelerine başladılar ve Türkiye ile olan
petrol ve ticaret ilişkilerini bozmak istemeyen Batılı güçler ses-
sizliklerini bozmadılar ve müdahale etmediler. Daha sonra
Türkler, efsane şehri ateşe verdiler ve tamamen yerle bir ettiler.
Bunu, Batılı güçlerin sözsüz göz yummasıyla bunların ört bas
edilmesi takip etti. 1923’de Smyrna (İzmir) öldü ve tarihin
hafızasından çıkartıldı.” Tarihin hafızasından çıkartılmak mı?
İzmir, civil civil faaliyetleri, ekonomik gücü, NATO üssü, mo-
dern limanı ve Orta Doğu’nun en önemli fuarına yaptığı ev
sahipliği ile büyüyen bir şehirdir.*

Çağdaş yorumcular onları Lozan Barış Konferansı’nın “Üç Büyükler”i
olarak övse de, tarihin sunduğu arka plandan bakıldığında, pek talih-
siz görünüyorlar: Lord Curzon, Hindistan genel valisi iken yaptığı gibi,
Orta Avrupa’yı istila etmiş, kendini beğenmiş, mantıksız ve saldırgan
bir diplomat. Benito Mussolini, aynı zamanda İtalyan başbakanı ve M.
Poincaré meşhur savaş haini ve Rhineland işgalcisi (Ocak 1923),
dolaylı olarak, Almanya’daki Nasyonal Sosyalizmin yükselmesinden
öncelikli olarak sorumlu tutulması gereken kişi.

SAVAŞ'IN KANLI GERÇEK FANTEZİ ŞEKLİ: TERÖRİZM

Terörizm, fantezi-savaş içinde kullanılan bir savaş tekniğidir. Terörizm ve fantezi-savaş, bazı insanların sanki gerçekten savaş varmış gibi zannetmelerine ve içindeki herkesi öldürmeye hakları varmış gibi davranmalarına sebep olan olağan dışı bir durumdur. Diğer taraftan (genellikle bir ülke olan) “düşman” genelde, olup biteni bastırmak, ilan edilen fantezi-savaş yokmuş gibi davranmak için olanları inkâr etme eğilimindedir. Eğer yetkililer, terörist düşman tarafındaki birini yakalarsa, para yükünden kurtulmak için mümkün olan en kısa sürede onu serbest bırakarak bu sorundan kurtulmaya çalışırlar. Fransa, bu tip davranışları, özellikle Ermeni teröristlere sergilemek açısından şaşırtıcı bir örnektir.

PKK terörünün kurban ettiği 30.000 kurban, sadece PKK'ya değil, hamisi ve akıl hocası Erivan ve Atina'yı da sanık sandalyesine koymuştur.

Bu fantezi-savaş için, en az iki, iyi organize olmuş grup gerekir. (Bu yüzden ülkeler sanki organize olmamış gibi davranmak yolunu seçerler.) Bu savaşta yer alan devlet, (kaanatini güçlendirmek için, yaşama, özgürlük ve ölüm, vergi toplama ve hatta medyayı etkilemek demek olan tam yetkili) hükûmetin belli başlı davranışlarını benimseyen büyük ya da küçük teşkilatın saldırılarına maruz kalmış bulur.

Terörist gruplar, “egemenlikleri” ve tanınmasını istedikleri kanunsuzlukları adına en iğrenç suçları işlerler. Teröristlerin fantezi-savaşları, bir tarafın yenilmesi, çoğu zaman devletin yıkılması veya iğrençliklerinin on yıllarca – ya da Ermeni teröründe olduğu gibi yüz yıldan fazla bir süre – devam etmesi demek olan sonuçlarla biten “gerçek” savaşlara yol açabilir.

Ermeni terörist grupları gibi organizasyonları, belli bir “sevgi nesnesine” karşı duyulan kendilerine özel “sevgi bağı” ile karakterize edilebilir.

Ermeni teröristler, böyle bir şey iki yüz yıl önce çok kısa bir süreliğine ve tarih boyunca hiçbir zaman bir Ermeni çoğunluğun yaşamadığı bir bölgede gerçekleşmiş olsa da, büyük bir Ermeni devleti istiyorlardı. Bunun yanında, hiç de dedikleri şekilde olmayan bazı tarihi hadiselerin öcünü almak istiyorlardı. İşte bizim ele aldığımız şey, bu mantıksız güdü ve diğer terörist gruplarla kıyaslandığında en azından gerçeğin ve tarihi donanımın az da olsa izlerini taşıyan tehlikedir.

Teröristler – özellikle Ermeni teröristler – bizim aramızda yaşıyorlar ve kendi alt kültürlerini, kendi değer sistemiyle birlikte kuruyorlar. Her zaman yeni mürtedler arıyor, kendi terörist kiliselerini, Ermeni Ortodoks bir kilisesine veya başka bir barışçıl Ermeni teşkilatına tercih edecek olanları gözlerine kestiriyorlar.

Ermeniler normalden daha zeki olan insanlardır ve çok çalışarak ve kabiliyetleri sayesinde, normalin üstünde gelir ve eğitim şartlarına kavuşurlar.

Bu sebeplerden dolayı, Ermeni teröristlerin eline geçen kadrolar, gözle görülür etkinlikleriyle hemen kendilerini belli ederler. İşlerini o kadar iyi yaparlar ki, gazeteciler, tarihçiler, film yapımcıları, televizyon yöneticileri, Ermeni terörünü ve onun dayandığı yanlış kavramları etkileyecek güç ve bilgileri olsa da, bu katilleri engellemekten korkar. Ana sebeplerden biri budur. Ana sebep değilse, Ermeni teröristlerin yaptıkları yeni bir bombalama veya silahlı saldırı ile ilgili her raporun sonuna eklenen standart bir satır neden var? Yerleşmiş bir tören gibi: “Saldırının sorumluluğunu üstlenen terörist grup, 1915 soykırımını kabul edilmesi istediklerini belirtti”.

Bu, sıradan bir halkla ilişkiler haberinin, para yerine kanla ödenmiş halidir.

Hiç olmamış olan ama medyada sürekli tekrar edilen bir olayı hatırlanan bu anlam-sız, bu affedilemez cümlelerin çıkartılması, terörist suikastçılara gerekli olan güdüyü yok edecektir. Bu mesajı tersine çevirmek kolay olsa da, bu merkezlerde tasarlanan terörist saldırıların devam edeceğinden emin olabiliriz. Bir insanın varlığını devam ettireceği “normal şart”ta, biyolojik varlığını sürdürme güdüsünün önemli bir rolü

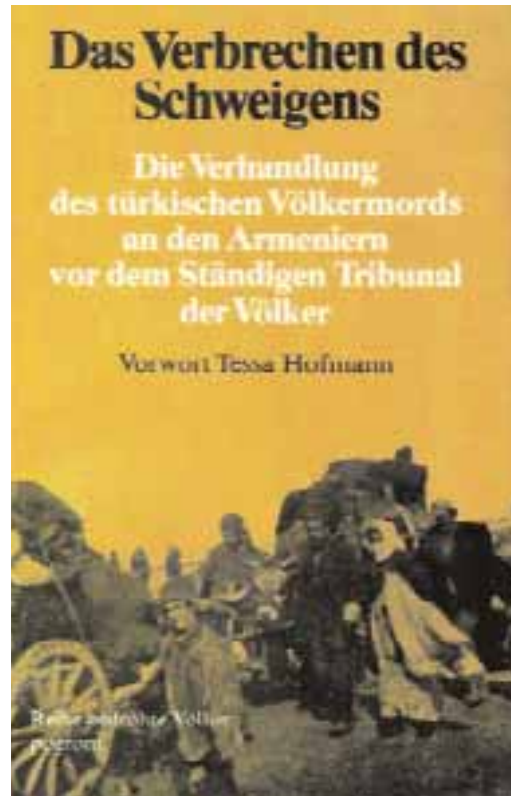
vardır. Ölüm ve mutlak “son” düşüncesinin bastırılmasında başrol oynar. Bizi kandırmak için bin tane mekanizma kullanır ve sonuçta insan, her an karşılaşılabile ihtimali olsa bile, sanki hiç mutlak “son” yokmuş gibi yıllarca yaşamaya devam eder. Bazı durumlarda, ölümsüzlük düşüncesi veya ölümün sadece bu fani dünyadan ebedi bir dünyaya geçiş şekli olduğuna dair umut (veya kesin inanç) yardımcı olur. Hemen hemen her insan, ölümü dehşet verici, mümkün olduğunca ertelenmesi gereken bir şey olarak görür.

Doktorlar arasına bu “erteleme” adına insanlığa sığmayan şeyler yaparken, papazlar, daha uzun ve ebedi hayat için dua ederler veya ayin düzenlerler. Diğer taraftan, teröristler, ister kendilerinin ister başkalarının hayatları olsun, umarsız bir davranış içine girerler. Öldürdükleri insanlar yollarına çıkan, ortadan kaldırılması gereken moloz taşları, kendi hayatları da, ister “Ermeni Ütopyası” için ister – gerçekten bir intikam sebebi olmasa bile – basit bir intikam için ödemeleri gereken şerefli bir bedeldir.

Bazı istisnai durumlarda, toplum, büyük miktarlardaki ölümlerde, ne kadar büyük olursa olsun, ona karşı beslediği korkudan kurtulur. Bu istisnai durumda, ölüme büyük bir şevkle gidilir. Dostlar ve akrabalar, kendi hayatlarını kurtarmak için mümkün olan en fazla “düşmanı” öldürmek için ölmeyi şerefli ve takdir edilmesi gereken bir eylem olarak görürler – örneğin, yolcu dolu bir uçağın düşürülmesi, geminin batırılması veya bir şehrin tamamen yakılması gibi. Bunu yapanlar onurlandırılır ve şeref maddesi ile ödüllendirilirler. Verilen nişan ve madalyalar mezarlarına konulur. Ölümün yaşamaktan kamusal olarak üstün olduğunu gösteren şey, “savaş”tır. Bir toplumun başka bir toplumu yok etmesini, gelişmiş bir toplumun ge-

Terör “kahramanları”nın resimlerinin bulunduğu çağdaş Ermeni kartpostallar. Üst sıranın ortasındaki, Osmanlı Bankası’na yapılan saldırının lideri, Papkenyan.

Belli Ermeni çevreleri, özellikle Amerika Birleşik Devletleri’nde, çağdaş teröristleri teslim alan, 19. yüzyıldaki dedelerinin ruhlarının yanı sıra, çağdaş “kahraman” kültleri oluştururlar. Bu kitabın adı “Sessizliğin Suçu”. Sessizliğin gerçek suçu, kamuoyunda büyük kitlelerin dikkatini geçen ama Ermeni teröristlerden korktuğu için tarihi gerçekleri söylemeyen ve Ermeni halkının kötü talihine karşı hiçbir şey yapmayan yazar ve tarihçilerin işledikleri suçtur.

ri kalmış bir toplumu ezmesini makul gösteren şey “savaş”tır. Savaştaki her bir asker, karşı tarafta olduğu süreçte, istediği kadar insanı istediği gibi öldürme hakkına sahiptir, yeter ki, “karşı taraf”ta olsun. Savaş, onurlandırılmış savaş mahkumlarının, göğüslerini kabartarak ne kadar ölümcül olduklarını anlatmalarını mümkün kılar. Yakalanan bir terörist, terörist cepheden ele geçirilen bir katil, onu yakalayanlardan “savaş esiri” muamelesi yapmalarını isteyebilir. Bunun tek sebebi, daha iyi hapisane şartları değil, mahkum olarak tutulmanın zorluğu ve daha erken salıverilmenin artan ihtimalidir.

Her terörist, bu onun kendi fantezi-savaşı olsa da, aslında (nesnel olarak) savaşın içindedir. Durumu gerçek bir savaş taşımak için, en azından sınırlı da olsa bir egemenliğe sahip, en az iki tarafın varlığı gerekmektedir. Ayrıca, taraflardan en az biri “düşman” olmalıdır. (Türkler ve Ermeniler’in mevzusunda ise, bu son nokta bir sorunsaldır, çünkü, Türkler, hâlâ Ermenilere karşı saygı ve iyi niyet beslerler. Türkiye’yi ziyaret eden herkes, bunu kendi görebilir.) Bahaneleri ne olursa olsun, teröristler, aslında insanlığa karşı savaş açmaktadırlar.

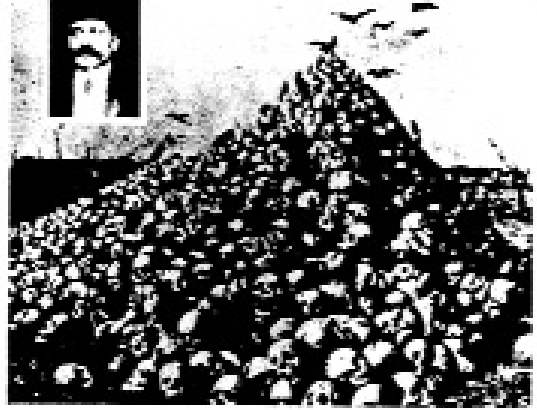
Ermeni terörizminin gelişimini incelerken karşılaşılan, bazı Ermeni cemiyetlerinin terörist eyleme takındıkları tavır çok şaşırtıcıdır. Bu özellikle, Ermenilerin, önemli bir finansal güç ve entelektüel çevre oluşturdıkları, ABD ve Fransa için doğrudur. Bu ülkelerdeki Ermeni kulüpleri ve dernekleri, terörizme açık açık destek vermeseler de, yatıştırıcı bir rol oynamaktadırlar. Halka açık bir ayın sırasında, öldürülen veya tutuklanan teröristler için bir dakikalık saygı duruşu yapıldığı bile bilinmektedir.

Aynı sempatik izlenimler, laik dünyada da gözlenebilir. Buradaki mantık, birçok Ermeninin kendi terörist kuruluşlarının terörist şantajının kurbanı olduğu gerçeğine atfedileceği yönünde değildir. Çok daha önemlisi, Ermeni dias-

Der Völkermord an den Armeniern vor Gericht

Der Prozeß Talaat Pascha

Neuauslage:

Herausgegeben und eingeleitet von
Tessa Hofmann

im Auftrag der Gesellschaft für bedrohte Völker

Reihe program

(1)

Korkunç propagandanın çok çeşidi vardır. En kötüsü, gizli yalandır. "Der Volker - mord an den Armeniern vor Gericht" (Mahkeme Önündeki Ermeni Soykırımı – ki bu başlığın kendisi bile yalandır) başlığını taşıyan bu broşürün kapağında "suçlu" Talat Paşa'nın ve bir kurukafa tepesinin resmi vardır. Tesadüfen bu broşüre bakanlar – ki çoğunluk oldukları için önemli olan onlardır – kaçınılmaz bir şekilde Talat Paşa ile diğer resim arasında bir bağlantı kuracaklardır. Onlar bile, Talat Paşa'nın bu resimdeki görüntüden sorumlu olduğunu düşüneceklerdir. Ama gerçek tamamen farklıdır: Kurukafa tepesi, Rus ressam Vasili Vereshchagin'in, (1842-1904), 1871 Prusya – France Savaşı için çizdiği "The Apotheosis of War" (Savaş'ın Zafer Anıtı) adlı eseridir. Bu resim, "Ermeni sorunu" denen şey, daha ortada yokken, yani Ruslar'ın, 1878 San Stefano Anlaşması'na madde olarak koydurmalarından önce, çizilmiştir.

porası tarafından yayınlanan gazete ve dergilerin propagandası ile yanlış anlaşılan tarihin abartılmasıdır. Bir yerde “1915’de BİR milyon Ermeni öldü” başka bir yerde “İki veya iki buçuk milyon kurban verildi” şeklinde çıkması, editörleri pek de rahatsız etmez. Bazı Ermeni entelektüelleri, tarihi görüşü kendilerinden farklı olan akademisyenlere belirgin bir hoşgörüsüzlük göstermektedirler. Profesör Justin McCarthy’nin, Anadolu’daki gerçek nüfus rakamlarının ilk defa ele alındığı, *Müslümanlar ve Azınlıklar* isimli çok önemli ve bilimsel olarak aksi iddia edilemeyecek olan bir çalışması vardır. Derslerini, yoğun bir polis koruması altında verebilmektedir. J. Shaw’un Stanford Üniversitesi’nde sunduğu tarihi olaylar, bazı Ermenilerin iddialarına hiç uymamaktadır. Gözdağı vermek ve daha sonraki yayınlarını engellemek için evi bombalanmıştır. Bu gözdağı öyle bir noktaya varmıştır ki, bir Ermeni yayıncı Louise Nalbandian’ın “*Ermeni Kurtuluş Hareketi*” gibi bir kitap bulacağı şüphelidir. Bir kitap Ermeni yanlısı olmasına rağmen, içinde bazı objektif ve kritik ifadeler bulunmaktadır.

ERMENİ TERÖRİST ÖRGÜTLERİ

Ermeni teröristler, saldırılarını yapmak için, birçok değişik teşkilat isimleri kullanmaktadırlar. Birçok şaşırtıcı kısaltmalar ve gösterişli isimler kullanılsa da, hepsinin arkasına iki teşkilat vardır. En eski Ermeni terörist teşkilatı, Rus anarşistlerin etkisiyle, Taşnak Partisi’nden çıkmış ve en güçlü haline Rus Ermenistanı’nda ulaşmıştır. Parti, müfritlerin, Osmanlı İmparatorluğu içindeki Ermeni azınlığa kendi devletlerini verme çabalarının başarısızlığına karşı kendi verdikleri bir cevaptır. Bu çabalar, Doğu Anadolu’daki nüfusun küçük bir bölümünü oluşturdukları için baştan başarısızlığa mahkumdur. Bu ilk Ermeni teröristler, Şüte İntihar Mangaları’na çok benzerler. (Osmanlı İmparatorluğu’nda 19. ve 20 yüzyıllardaki Ermeni terörüyle ilgili geniş bilgiler, bu kitabın diğer bölümlerinde bulunabilir.) Tarihi olarak, baş mirasçıları JCAG’dır (Justice Commandos of the Armenian Genocide – Ermeni Soykırımının Adalet Komandoları). JCAG’ın terörist eylemleri – bu tabir komik gelebilir ama – “muhafazakârlar” tarafından yürütülmektedir. Uzmanlık alanları, Türk diplomatlarına ve ailelerine suikast düzenlemektir. ASALA (Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia – Ermenistan’ın Özgürlüğü için Gizli Ermeni Ordusu), tam tersine, Marksist bir terör örgütü olarak bilinir ve Sovyet Rusya’nın kontrolü altındadır. “Ermeni Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti”nin varlık idealini, Doğu Anadolu’nun Ermeni Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti ile “birleşmesi” olarak görmektedirler. Sovyetler bu amaca bazı sınırlandırmalar getirerek göz yumabilirler, çünkü daha büyük bir Ermenistan, çok rahatlıkla isyankâr hale gelebilir. Ancak, (NATO’nun önemli bir üyesi olan) Türkiye’ye karşı ASALA’nın eylemlerini destekliyorlar. ASALA, uzun yıllardır, Lübnan’daki Şüte terörist gruplarından yardım ve destek görmektedir. Ermeni teröristlerle Şüteler arasında özel bir benzerlik vardır. Bu, masum kurbanların hayatlarının hiçbir şekilde düşünülmediği, radikal eylemlerde ölmek isteğinde açıkça görülebilir. Manevi yönden, yaşamının değeri anlayışına (veya anlayışsızlığına) Şütelerin bakışına

Armenian, February, October 15, 1982

Hampig Sassounian and the Resurgence of the Indomitable Armenian Spirit

The overwhelming response to a call for help by the Sassounian Defense Committee is an unequivocal manifestation of the vitality and the strength of character and purpose of the Armenian people.

They have demonstrated a tremendous and unwavering spirit and willingness to become politically involved by supporting the defense of one Hampig Sassounian, a 20-year-old Armenian accused of murdering Kemal Arslan, the late Turkish Consul General of Los Angeles, on January 28, 1982.

During the past twenty-two months, literally tens of thousands of Armenians have shown their interest and support. Sassounians in Los Angeles and other cities throughout the republic, Canada, France, Lebanon, England, Germany, Spain, Korea, Saudi Arabia, Iran, South Africa, Argentina, Australia, Italy, Scotland, Spain, and Egypt have called to support Sassounian's defense.

This outpouring of voices and personal and collective messages of support is indeed the best evidence of a people involved in a political process which ultimately could determine their destiny.

For socialist Armenians have stood firm, undisturbed by the harassment of law enforcement agencies, unshaken by the distortions and perversion of the Turkish government's propaganda machine and the barrage of misrepresentation of our community and its goals in the media.

With Sassounian's trial already in its initial stages, what have we learned about ourselves as a people involved in a political process without the benefit of a majority? We have learned that the horrendous lack of unity in our community is a superficial guise beneath which exists a solid commitment to what we deem essential.

We have learned that despite the diversity of political, social, or educational background, Armenians are bound by an irrevocable purpose.

We have learned that notwithstanding the dispersion of eight million Armenians throughout the world, we are a numerous, viable people who are humanly more different and politically more sophisticated than we have been during any other period in our long history.

We have learned that young and old, educated and illiterate, rich and poor – Armenians are genuinely concerned about the welfare and fate of Hampig Sassounian.

We have learned that Sassounian has become a symbol of the victimization, oppression, and unrelenting injustice by which Armenians have been subjected for over half a century.

Indeed, in spite of these tribulations, we also must learn to acknowledge our strength and position and pride in our national spirit as we find solutions for the difficult road ahead.

Sassounian Defense Committee

Katil ve suikastçıları savunuyorlar... önce 20 yaşında bir delikanlıyı büyük bir saldırı yapması için zorluyorlar. Sonra da, sonu olmayan kanlı bir efsane için hayatını feda eden bu zavallı genci savunuyormuş gibi yapıyorlar.

bu kadar benzerlik arzetmelerine rağmen, ASALA, yayın organları olan ARMENIA’da, “Güçlerimiz, zaten bağımsız olan, Ermeni Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti’ne karşı savaşmayacaktır” beyanında bulunmuşlardır. Bu tamamen Sovyet Rusya’nın menfaatine karşılık gelmektedir. Çarlık taraftarı selefleri gibi, onlar da “sıcak denizler”e inmek istiyorlar ve bu da, (Körfez’e köprü olarak) Doğu Anadolu’nun ve (Akdeniz’in kapısı olarak) İstanbul Boğazı’nın kontrolünü elde etmek için bütün imkanları kullanmak anlamına geliyor.

Stalin zamanında, Ermenilerin kitle halinde, Asya’nın içlerine sürülmesine rağmen, Ermeni entelektüeller, Sovyet sistemiyle gayet iyi geçinmişlerdir. Anastas Mikoyan ve Yuri Andropoy gibi Sovyet hükümetinin başına geçenler, bu yükselişin en bariz örnekleridir. İşlenen onca cinayete adı geçen diğer sayısız terörist gruplar, bu “iki büyük” örgütün farklı isimlerdeki hallerinden başka bir şey değildir. Bunu, kısmen kamuoyunu güçleri hakkında yanıltmak için, kısmen de “yeni” bir terörist grubun lideri olmak isteyen üyelerini tatmin etmek için yapıyorlar. Kamuoyu, gündelik tartışmalar ve çekişmeleri ile kandırılmaya izin vermemelidir. (Mesela, JCAG ve ASALA, kimin, kimi, nerede öldürdüğünü tespit etme işini tartışmaktadır.) Gölgelemin ve aynaların bu tuhaf dünyasında, bu haksız rekabet, haksız kanlı ticaretin sadece bir parçasıdır. Sonunda tek bir amaç vardır: terör uğruna terör.

ERMENİ TERÖR ÖRGÜTÜ ASALA’NIN SİYASİ GEÇMİŞİ

O güne kadar benzeri görülmemiş bir terörist “zirve” Şubat 1986’da, Ayetullah Humeyni’nin yaptığı devrimin yedinci yıldönümü sebebiyle Tahran’da toplandı. İran’daki “İsmail’in Devrimcileri”, Lübnan Hizbullah Hareketi liderleri, Hüseyin Musavi’nin adamları, Suudi Arap Mücahitler, Bahreyn’den Şüte Amal grubu, Filipinler’den Moro Çetesi temsilcileri ve Libya istihbarat örgütü görevlileri ile bir araya geldiler.

Tahran’daki bu terörist konferansında Batılı araştırmacıları özellikle ilgilendiren şey, burada Ermenilerin de temsil ediyor olmasıydı. İran’da aşağı yukarı 200.000 Ermeni yaşıyor. Ayetullah’ın fanatik Şüteleri tarafından hiç rahatsız edilmiyorlar. Bu Ermeniler, Türkiye’ye karşı yoğun bir şe-

kilde kullanılıyorlar. İran’ın Türkiye ile olan resmi ilişkileri gayet iyi ve Anadolu üzerinden yapılan taşımacılığa dayanıyor. Türkiye’nin Irak ile olan ilişkileri gelişmeye başladığından beri, İran Türkiye karşıtı bir tutum takındı. Ermeniler, bir kere daha, kendi menfaatinden başka bir şey düşünmeyen bir ülkenin yöneticilerinin elinde uslu kuklalar gibi hizmet ediyorlar. ASALA, geçmişte İran’da bazı kısıtlamalar altında tutuluyordu ama artık, Ebu Nidal gibi terörist gruplarla işbirliklerini geliştirmek için İran’ın resmi desteğini alıyorlar. Araştırmacılar, sürekli Ermeni ve Şüte terörist saldırıları arasındaki benzerliklere değiniyorlar. (Viyana, Roma ve Paris’teki havaalanı saldırıları buna en iyi örnek.) Paris’te yayınlanan Ermeni gazetesi “GAMK”, yakın bir zamanda silahlı mücadeleyi destekleyen bir makale yayınladı. GAMK, şu etkili soruyu soruyor: “Batı’yı zayıflatma çabaları Ermeni sorunuyla mı ilgili?” Cevap da şöyle: “Türk Ermenistanı’nda Amerikan ve NATO üsleri var. Bu yüzden, ABD, bölgedeki bu istikrarı bozmaya ve mevcut durumu değiştirmeye yönelik her güce karşı çıkacak ve onunla savaşacaktır. Diğer bir deyişle, Ermeni topraklarına özgürlük getirmek için, sadece Türk hükümeti ile değil, NATO ve ABD ile de uğraşmamız gerekiyor. Ermeni kurtuluş mücadelesi yoğunlaştığında, ABD hükümeti, ABD içinde ve dışındaki Ermenilerin özgürlüğüne yönelik sıkı kısıtlamalar uygulayacak ve Ermeni kurtuluş mücadelesini ezmek için her türlü aracı kullanacaktır. Ya Ermeni topraklarının kurtuluşu rüyasından vazgeçip Türkiye ve ABD’ye boyun eğeceğiz ya da Ermeni topraklarının kurtuluşu için savaşıp Türkiye, NATO ve ABD’yi yeneceğiz... Zayıf bir NATO ve zayıf bir ABD, Ermeni topraklarının kurtuluşunu kolaylaştıracak ve Üçüncü Dünya’yı Amerikan emperyalizminin boyunduruğundan kurtaracaktır.”

En güçlü Ermeni terörist örgütü, ASALA her zaman Sovyetler Birliği’ne güvenmiştir Ancak son zamanlarda, İran’da da büyük destek görmüşlerdir. İki küçük Marksist grup ASALA’dan ayrıldı. DF-PMLA (Ermenistan’ın Bağımsızlığı İçin Yaygın Demokratik Cephe Hareketi) ve JCAG (Ermeni Soykırımının Adalet Komandoları) olarak bilinen ARA (Ermeni Kurtuluş Ordusu).

ASALA, 400.000 kişilik bir zengin grup olarak etkin oldukları Fransa’dan destek almaktadır. 500.000 kişiyi aşkın Ermeni, ASALA’nın Fransa’da düzenlediği protesto yürüyüşüne katıldı ve birçoğu bu terörist örgütün rozet ve bayraklarını taşıyorlardı. Birçok ASALA destekçisi, Ara

Toranian'nın liderliğini yaptığı "Ermeni Milli Hareketi" ile bağlantılıdır. Yakalanan Ermeni teröristler, ASALA'nın, George Habash'ın PFLP'sinden destek gördüklerini kabul etmişlerdir. PFLP ayrıca, Yakın Doğu'daki ayrılıkçı Kürt hareketlerini de desteklemektedir. Hem ASALA hem de ARA, Filistinlilerin yanı sıra ayrılıkçı Kürt gruplarla işbirliği yaparak, dünya çapında eylem yapabileceklerini defalarca göstermişlerdir. ABD ve NATO ile birlikte esasta Türkiye'yi zayıflatma amaçları, bütün Ermeni terör eylemlerinin arkasında Sovyetlerin olduğu şüphesini güçlendirmektedir. (Kaynak: "Confidential Early Warning", Vol. IV, No. 1, Şubat, 1986. Bu tartışmaların geçerliliği, Eylül 1986'daki korkunç seri saldırılarla ispatlanmıştır. "Early Warning", Sovyetler Birliği'nin, Ermeni teröristlerin "mutlak destekçisi" olduğuna işaret eden birçok delil olduğunu kabul etmiştir.) Teröristlerin, eşi görülmemiş bir şekilde yüceltilmesi, James Frazer'in yazdığı "The First Genocide of the 20th Century" (20. Yüzyılın İlk Soykırımı) (New York: T&T Publishing, Inc.) adlı kitapta bulunabilir. Sanki siyasi cinayetler, yargısız infazlar bir millete yarar sağlıyormuş gibi, suikastçılar Arshavir Shiragian, Soghomon Tehlirian, Aram Yerganian ve Missak Torlakian "Ermeni milli kahramanı" ilan edilmiştir.

Varujan Garabedian. 15 Temmuz 1983'te Orly Havaalanı'nda toplu cinayet işleyen çetenin lideri. Bombalı saldırıda, sekiz kişi ölmüş, altmış kişi de yaralanmıştır. Yaralananların birçoğu, hayatları boyunca sakat kalmışlardır. Garabedian, ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Bazı araştırmacılar, 'Hagop Hagopian' takma ismiyle eylem yapan Garabedian'ın, ASALA'nın başındaki isim bile olabileceğine inanmaktadırlar. Yetkililer, Hagopian'ın gerçek ismini ve kimliğini hiçbir zaman tespit edememişlerdir.

ERMENİ NEFRET SÖYLENTİLERİNE BİRKAÇ ÖRNEK: DÜNYA KAMUOYUNUN ZEHİRLENMESİ: ZİHİNSEL TERÖR MİTİ

Türk karşıtı korku propagandası bir gelenektir: 1576 yıllarında Jacopo Ligozzi, orijinal ismi “Mufti - Papa Delli Turchi” (Müftü – Papa Deli Türk) olan, zalim bir minyatür yaptı. Bu isimde kullanılan “müfti” kelimesi, Türkiye’nin papası” anlamına geliyor ve doğrudan Halife’yi yani Padişah’ı işaret ediyor. Resimde, Türk padişah, “canavarların efendisi” olarak gösteriliyor. Tabii ki, üç kıtaya yayılmış Osmanlı İmparatorluğu’ndaki ülkelerin ve halkların sadece dillerini değil, dinlerini de muhafaza edebiliyor olmaları gerçeği kimsenin umurunda değil.

Tuhaf miras: Hiçbir sanatsal değeri olmamasına rağmen, Ermeniler, Türklere çamur atmak için, kirli kampanyalarını tüm dünyaya yaydılar.

Her şey propaganda, gerçeklerin hiçbir anlamı yok. Daha 1919’da Ermeniler, zamparalık ve röntgencilik dolu bir Amerikan filmini piyasaya sürmüşler. Baş kadın oyuncu bir “Ermeni kız”, Aurora Marigian. Türk askerlerinin elinden (bir

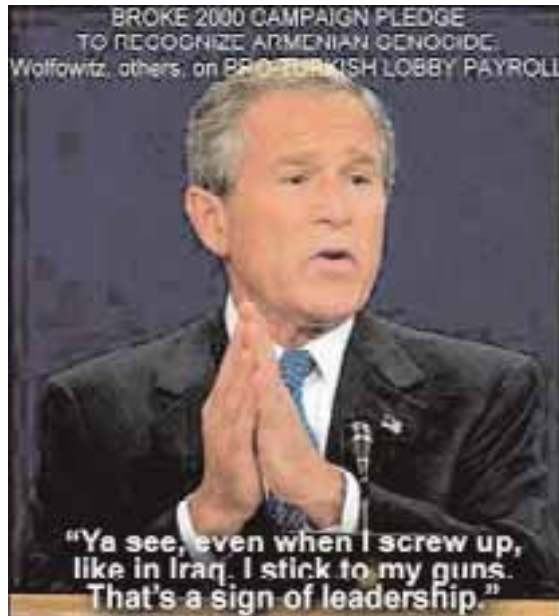

Ermeni propagandasının mükemmel bir çırağı olarak, Julius Streicher'in yayınladığı "Der Stürmer", Nazilerin en zalim bültenidir. Bu arada, Streicher, 1946 Nurenberg mahkemesinde ölüme mahkum edilmiştir. Bıçağın üzerindeki "TALMUD" (Tevrat) yazısı bugün "KUR'AN" olarak yazılmaktadır.

mucize eseri!) kurtulmuş, ABD'ye iltica etmiş ve başından geçenleri kamera karşısında sergilemiş. Film, Ermenistan'daki Bryce Komisyonu'nun resmi raporundan alınan alıntılarla desteklenmiş. Lord Bryce ve Lord Glastone, muhtemelen seyircilerden birinin "İrlanda" veya "Afrikan katliamı" diye bağırmasını engellemek için, filmin Queen's Hall'daki özel bir gösterimine katılmış. Bugün, Kürtler de Türklere karşı aynı şekilde, Ermeniler'den öğrenilen şekilde, suiistimal ediliyorlar.

Başkan George W. Bush bile, Ermeni mafyasının kurbanı olmuştur. Diğer resimleri gösteremiyoruz çünkü gerçekten ahlak dışı. İlgilenenler internette araştırabilirler.

“Auction of Souls”, H.G.Gates’in “Ravished Armenia” (Irzına Geçilen Ermenistan) adlı kitabına dayanılarak yapılan Amerikan yapımı bir film ve Türklerin elinden kurtulup, ABD’ye iltica eden bir Ermeni kızı olan Aurora Mardiganian,’ın başından geçenleri anlatıyor. Türk baskısı altında Ermenilerin çektikleri acıları Amerikan ve İngiliz kamuoyuna anlatmak için tasarlanan bu filmde kendisi de oynuyor. Sahneler, Ermenistan’daki Bryce Komisyonu’nun resmi raporundan alınan alıntılarla desteklenmiş. Lord Glasstone ile birlikte, kısa bir süre önce filmin Queen’s Hall’daki özel bir gösterimine katılan Lord Bryce, gerçeklerden başka her şeyden bahsetti; Bayan Mardiganian, başından geçenleri anlatmak üzere bu ülkeye bir ziyaret yapmayı planlamış.

"Suyun değerini, susuz kalana kadar bilemeyiz..."
Atasözü

SU ve PETROL: TÜRKİYE, 3. BİNYILIN ENERJİ KÖPRÜSÜ

Gelin en az önemli olan kaynaktan başlayalım: Petrol ve gaz. Petrol ve gaz veya diğer doğal enerji kaynakları olmadan yaşayabiliriz, ama su olmadan asla yaşayamayız. Aslında, dünyadaki petrol ve gaz rezervlerinin 1/3’ü Türkiye’nin etrafında. Bu bağlamda, Hazar havzasındaki rezervler tahminen 16 milyar varil petrol ve 3.3. milyar metre küp hatta daha fazla gaz. Ama hepsi bu değil. Orta Asya’da da Bakü ve Türkiye üzerinden Batı’ya taşınacak muazzam petrol ve gaz rezervleri var. Bu, hepimizin menfaatine

olan bir şekilde, Rusya’dan daha fazla bağımsız olmak demektir.

Dünyanın enerji bölgelerinin merkezinde olan Türkiye, ekostrateji açısından büyük öneme sahip. Modern ve Batılı değerleri ile, Avrupa’nın bir parçası ve müttefiki olan Türkiye, üç kıta, üç deniz, birçok değişik kültür, dini miras ve politik gelişmelerin bulunduğu bir kavşakta bulunuyor. Bu çok hassas, dünyanın son zamanlardaki (ve muhtemelen gelecekteki) gündemindeki sorunların çoğunun coğrafik açıdan merkezi olan bir bölgede olmasına rağmen Türkiye, Avrupa’nın en güvenilir dostudur.

Türkiye, Avrupa ve Asya arasında, yani Avrasya’da enerji köprüsüdür. Politik istikrarı ve coğrafi yakınlığı sebebiyle, Türkiye, Hazar petrolü ve gazının ve de Türkmenistan ve

Kazakistan’ın kaynaklarının, dünya pazarına açılması için yeni ve bağımsız bir geçiş yoludur. Bu mânâda, Türkiye’nin teklif ettiği, Hazar Denizi – Akdeniz arasındaki boru hattı projesi, tedarikçi, kullanıcı ve taşıyıcı ülkeler arasında sadece ekonomik bir canlılık ve bağ yaratmakla kalmayacak, aynı zamanda bir barış, istikrar, güvenlik gibi sadece bu hassas bölgede değil tüm Avrupa’da ihtiyaç duyulan değerlerin hakim olduğu bir ortam da oluşturacaktır.

ERMENİLERİN, AZERBAYCAN'A KARŞI GİRİŞTİĞİ SAVAŞ

Yeni demiryolu, saldırgan Ermeni Cumhuriyeti'nin dışından geçiyor ve Kars ile Tiflis'i bağlıyor. Gelecekte, bu demiryolu, Azerbaycan topraklarını işgal eden Erivan'ın savaş lordlarıyla hiçbir iletişime girmeden, Türkiye ve Avrupa'yı, Bakü'ye ve Asya'ya bağlayacak.

Erivan Halk Üniversitesi öğretim üyesi, Aram Arutunyan'a göre, "Bakü-Tiflis-Ankara stratejik bloğu, Ermenistan için büyük bir tehlikedir". Petrolün ilk defa boru hattına pompalandığı tarih olan 25 Mayıs 2005'te, Ermenistan Başbakanı, Andranik Margaryan'ın demeci, bu ülkede yaşanan endişeleri göstermektedir. Aslında, Margaryan, "boru hattının, bölgedeki güç dengesini olumsuz etkilediğini ve Ermenistan'ın bu dengeyi tekrar kurmak için alternatifler aradığını" söyledi. Yeni bir savaş mı? Erivan'ın, Ermenistan ve Rusya tarafından yaratılan endişeleri anlaşılabilir, çünkü Güney Kafkasya'da yapılan bir boru hattı Ermenistan topraklarından geçmiyor. Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattının yanı sıra, Kars-Tiflis-Bakü demiryolu da kısa bir zaman içinde açılacak. Bu şu demek oluyor: Ermenistan, bölgedeki avantajlarını ve ülke için büyük önem taşıyan ulaşım yollarını giderek kaybederken, komşularının ekonomik gücü artacak. Politik araştırmacılara göre, "Eğer Ermenistan, Karabağ'daki işgali sonlandırsa, Azerbaycan ile işbirliği yapsa ve Türkiye ile ilişkilerinde tarihi imtikamın ötesine geçseydi, durum, Ermenistan için çok farklı olurdu".

WILLIAM TELL VE HAİK'İN ÇOCUKLARI ARASINDAKİ TUHAF BENZERLİK: MİTOMANYA EĞİTİMİ

Ermeni teröristlerle İsviçreli suç ortaklarının ve akıl hocalarının bağlantısı çok eskiye dayanır. Aşağıda göreceğimiz gibi, aynı amaca hizmet etmektedirler. Bakunin ve Lenin'den, kendi cebinden anarşistlere destek veren imparatoriçe Elizabeth'in anarşist katillerine kadar birçok anarşist, Marksist ve milliyetçiye yataklık yapan Cenevre, tarihi bir şehir olarak Ermeni entrikalarının merkezidir.

Bu listeye dahil olan diğer bir isim de, "kendini devrime ve propagandaya adanmış" olan Avetis Nazarbekian'dır. O ve halefleri, Osmanlı İmparatorluğu, Kürtler ve Türklere yapılanlar yanında sayısız cinayet

ve şiddet eyleminin sorumlularıdır.

Nazarbekian (1866-1936) ilk olarak (başka bir fanatik) olan Portugalian'ın yayın organı "Armenia"da yazmış, daha sonra ayrılarak, altı işbirlikçisi ile, Cenevre'de Ağustos 1887'de Hınçak Partisi'ni kurmuştur. Her zaman olduğu gibi, bu adamlar, henüz bir başarı elde edememiş, ama Nazarbekian'ın Ermeni devleti planları gibi, Rusya üzerine planlar yapan Uljanov, yani "Lenin" ile, terör ve cinayet değil de benzer amaç ortak paydası sebebiyle temas halindeydiler.

Nazarbekian'nın hayali, mevcut imparatorluklar üzerinde tam bağımsız "sosyalist" bir Ermeni devleti kurmaktı. Zil dediği "Hınçak" adındaki, "konuşan trompeti" çok tiz sesli bir alettir. Zil denildiğine bakmayın, tam bir bomba idi.

İsviçreli işbirlikçileri, terör eylemlerinde yer aldıkları için suçlamayacaktır, ama PKK terörünün ortaya çıktığı günlerde, Neue Zürcher Zeitung (NZZ) gibi ünlü bir gazete, Kürt halkının çoğunluğunun hiçbir destek vermediğini görmezden gelerek, bu terör örgütüne olan sempatisini bazen üstü örtülü bazen açıkça belli etmiştir. Sonunda birçok Kürt asıllı Türk, bu delilerin kurbanı olmuştur.

Her ne şekilde olursa olsun, NZZ bu yalanlardan dolayı hiçbir utanma duymuyor ve bunu, ikisi aşağıda verilmiş olan, ev yapımı veya uyarlama olan resimlerle gösteriyor. Sol taraftaki resimde, yalancılar arkadaki dağları gizlemişler ama ortadaki binaları gizlerken, yüksek binanın penceresini görmemişler....Bu manipülasyonların daha önce yapılmış olması veya NZZ'de üretilmiş olması pek de önem taşımıyor. Her halükârda iyi eğitim almayan biri bile, bu uydurmaların, kasti olsun veya olmasın, doğru olmadığını görebilirdi.

Bu tuhaf sempati nereden geliyor? Bu sempatinin altında belki derin bir psikoloji veya İsviçre ve Ermenistan'ın kurucularının kurguladığı efsaneler olabilir mi?

ADALETİN TEMELLERİ

I I. GERÇEKLER

1. 26 Eylül 1995'te, Ermeni Anma Komitesi, İsviçre Parlamentosu'na, 'Ermeni katliamıyla ilgili gerçeklerin bilinmesi için gerekli siyasi adımların atılması ve bunun soykırım olarak tanınması amacıyla' bir dilekçe verdi. Dilekçede, 1915 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nda yüzlerce Ermeni entelektüelin tutuklanmasını takiben, planlı bir soykırım ile 1.5 milyon Ermeninin öldürüldüğü iddia ediliyordu.

2. Buna tepki olarak, İsviçre'deki Türk dernekleri birliği, İsviçre Parlamentosu'na 30 Ocak 1996 tarihli şu dilekçeyi verdi: "Aşağıda imzası olan bizler, Ermeni Komiteciler tarafından 100 yıla yakın bir süredir sürdürülen bu karalama kampanyasını kınıyoruz. "Ermeni soykırımı" ifadesi, tarihi gerçeklerin topyekün yok sayılması demektir".

1.5 milyon Ermeni yalanının istatistiklerinin hiçbir temeli yoktur ve Boghos Nubar tarafından Fransız Dışişleri Bakanlığı'na verilen ilk verilerle tezat oluşturmaktadır. Bu belge, bu cevabın so-

nunda bulunabilir. Dahası, Justin McCarthy, birkaç yıl önce, "Müslümanlar ve Azınlıklar" adlı kitabında, Osmanlı ve Ermeni milliyetçilerinin bir değerlendirmesini yapmış ve kitabın bir bölümünü tamamen bu konudaki detaylara ayırmıştır.

Verilen aydınlatıcı bilgilerde, Ermeni diasporasının Müslüman kurbanlarla ilgili bir kelime dahi etmediği görülmektedir. Aslında, açlık, hastalık ve saldırılar yüzünde hayatını kaybeden 2 milyon üzerinden Müslüman vardır. Ermeni politikacılar bu rakamları tartışmaya açmayı hiç düşünüyorlar mı?

Cevap olarak, Parlamento, 1894 – 1922 yılları arasındaki isyanlar ve savaşlar sırasında yaşanan kitle göçleri ve sınır dışı edilme gibi "trajik olayları" ve özellikle (iddialara göre sayıları 800.000 ile 1.5 milyon arasında değişen) Ermenilerin ölümünü kınadı. Tarihi olayların araştırılmasından ve İsviçre'nin verdiği tepkilerden sonra, Parlamento, 29 Ağustos 1985 tarihinde Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları Alt Komisyonu ve 18 Haziran 1987 tarihinde Avrupa Parlamentosu'nun bu olayları "soykırım" olarak tanıdığını duyurmuştur.

b) Zeigler'in 11 Haziran 1998'de yaptığı eylem şöyle olmuştur: "Parlamento, İsviçre adına, 1915

yılında Osmanlı Hükûmeti tarafından yapılan canavarlığın 1.3 milyon Ermeninin ölümüyle sonuçlandığını ve bunun ‘soykırım’ olarak tanımayaya çağrılmıştır”.

Burada rakamlar nedense yuvarlatılmıştır. Daha hayali bir rakam olan 1.5 milyon 1.3 olarak ifade edilmiştir.

Ermeni Soykırımı Mahkeme Önünde:

Talât Paşa davası:

1980 yılında, “Tehdit Edilen Halklar Derneği”nden gelen bir görevlendirmenin ardından, Tesse Hofmann tarafından, Soghomon Tehlirian isimli Ermeni bir öğrencinin tüm ailesini sorgu sırasında kaybetmesiyle ilgili yasal davayı anlatan bir kitap yayımlandı. Ermeniler, Türk İçişleri Eski Bakanı, Talat Paşa suikastı sebebiyle mahkeme-deydi. Dava, Talat Paşa’nın 1915 ve daha sonra Ermenilere yapılan katliamdan sorumlu olmasına getirildi”. Kitapta sadece görgü tanıklarının ve uzmanların ifadeleri değil, görsel belgeler de bulunmaktadır.

Kitap, mesele ile ilgili birçok detay ve davanın geçmişiyle ilgili birçok ayrıntı da veriyor. Esas metin şöyle devam ediyor:

1. Art. 261bis Abs. 4 StGB uyarınca(StGB:Strafgesetzbuch = ceza kanunu): “Her kim, sözle, yazıyla, resimle, hareketle ve başka bir şekilde, bir kişi veya grubu, ırk, etnik köken, din sebebiyle küçük düşürür veya kişilik haklarına saldırarak veya bu sebeplerden dolayı soykırıma kalkışır veya uygularsa cezalandırılır”.

Erivan’ın ortasında duran bu sanat eseri, bir Haik sunumudur. Kimdir bu? Önceleri Haik bir pagan tanrısı idi. Ama daha sonra Hıristiyanlığın etkisiyle birden Nuh’un torunlarından biri haline geldi – ama adının İncil’de geçmiyor olması bir sorun teşkil etmedi. Haik(ler) ülkeye HAYASTAN diyecek kadar ileri gittiler. Dünyada ismini tarihi şahsiyetlerden alan birkaç ülke (Kolombiya, Bolivya Suudi Arabistan, vs.) vardır. Ama bir efsanede adı geçen kişinin isminin verilmesine ne demeli? Bu soru ilk önce gereksiz veya alakasız gelebilir ama HAYASTAN böyle bir şeydir ve konunun ne kadar akıldışı olduğunu göstermesi açısından on ikiden vurmuştur. Buna verilecek tek cevap şudur: Hayastan ve diasporasının, kendi politikalarına mantıklı gerekçeler bulmak.

Bu gösterişli heykel, Friedrich Schiller'in oyunu ve Giuseppe Verdi'nin operası hariç, gerçekte var olmayan Willian Tell'i göstermektedir. Schiller, Don Carlos adı eserinde başka bir efsane yaratmış ve Verdi yine onu kendine mal etmiştir. Bir şekilde bunların hepsi diğer bir başyapıtı, "Musa Dağı'nda Kırk Gün"ü hatırlatmaktadır ve gerçekte hiçbir ilgisi olmamasına rağmen gerçek gibi etki yapmaktadır.

William Tell hikayesi bir efsanedir ve İsviçrelilerle efsanevi Tell karakteri veya Ermenilerle (yani Haik ile) onlara var olma sebebi veren HAIK hakkında konuşmanın yanlış bir tarafı yoktur. İşbirlikçiler, kendilerini düşmana karşı yayla korumuşlardır. Birçok İsviçreli bilir ki, bu bir farklılık meselesidir. Bu önemli hikayenin temelinde, Haik'e karşı duydukları saçma sempati olabilir mi?

Belirtildiği gibi, suçlananlar, tarihçiler değildir ve ilgili dönemle ilgili hiçbir uzman görüşü bulunmamaktadır. Kullandıkları tek tarihi olgu, Türk hükûmeti tarafından tek taraflı olarak açıkça belirtilen ve Türk tarafının kendi görüşü olan tarihi görüşten alınmıştır.

Bu genel görüş, medya tarafından kamuoyunda uzman raporlarınca tasdik edilmesiyle sürekli teyit edilmiş ve pekiştirilmiştir. Burada sadece sakat düşüncelerin ve ideolojik temelli tarih bilgisinin dışa vurulduğu, ispat yöntemlerinden de anlaşılmaktadır ve konuya tam hakim olmadan veya ırkçı bir motivasyon olmadan, onları temkinli davranmakla suçlayamaz. Nesnel suçlarını gösteren yeterli bir belirti olmadığı için, davalılar ırk ayrımından dolayı suçlu bulunamazlar.

Bu, bu davada hangi tarafın "hastalıklı bir düşünce ve ideolojik temelli tarih bilgisine" sahip olduğu sorusunu gündeme getirir...

İsviçre gibi, başta Kızıl Haç olmak üzere sayısız uluslararası kuruluşu ev sahipliği yapan bir ülkenin, böyle saptırılmış bir tartışmaya tek taraflı bir destek vermesini anlamak mümkün değil. Ya da bunun açıklaması, eski bir söz olan "en iyi savunma saldırıdır"da mı yatıyor? 2. Dünya Savaşı sırasında, İsviçre'ye, Yahudi mülteciler vasıtasıyla (büyük bir bölümü hâlâ burada duran) yüklü miktarda para girdi ama paraları hoş karşılanan mülteciler sınırdan içeri giremedi. Tam tersine, Türkiye, Hitler'in ciddi tehditlerine rağmen, insani görevini yerine getirmiş ve hiçbir mülteciyi geri çevirmediği gibi, tek bir mülteciyi de Naziler'e vermemiştir.

Johannes Lepsius (1858 - 1926)

Alman Federal Parlamentosu, 15. Dönem Basılı belgeleri 15/5689 / 15.06.2005

Dilekçeyi veren parlamenter gruplar: SPD (Sosyal Demokrat Parti), CDU/CSU (Hıristiyan Demokrat Partisi/ Hıristiyan Sosyalist Parti), BÜNDNIS 90/DIE GRÜNEN (Yeşiller Partisi) ve FDP (Özgür Demokrat Parti)

(En önemli – ve en komik – anlatımları içeren bir bölüm)

1915'te Ermenilere uygulanan sınırdışı ve katliamların anısına:

Almanya, Türkler ve Ermeniler arasındaki uzlaşmaya bir katkıda bulunmalıdır. Alman Parlamentosu'nun onaylaması istenmektedir:

Alman Federal Parlamentosu, 1. Dünya Savaşı öncesinde ve sırasında uygulanan şiddet, katliam ve sürgün sebebiyle hayatını kaybeden Ermeni kurbanların anısı önünde eğilmektedir. Osmanlı İmparatorluğu'nun JönTürk hükümetinin, Anadolu'daki Ermenilerin topluca imha edilmesine sebep olan yaptıklarından acı duymaktadır. Alman Devleti'nin, Ermenilere yapılan planlı katliam ve sürgünlerden defalarca haberdar edilmesine rağmen, kat-

*Kör ve çıplak cahillik
Kavgalı gürültülü, aymaz bir adaleti
Durup dinlenmeden her yere bulaştırır.*

Alfred Lord Tennyson (1809-1892)

BİR CAHİLLİK BAŞYAPITI

liamı durdurmak için hiçbir şey yapmamasını utanç görmekte ve reddetmektedir.

Çok geç olsa da – Ermeni kurbanların anısı önünde eğilmek asil bir davranıştır. Bu broşürün yazarının önemsemediği (veya bilinçli olarak belirtmediği) gerçek şudur ki, Ermenilerin tahriki ile çıkan bir iç savaşta, Müslüman nüfusun kaybı, Ermeniler'den kat kat daha fazladır. Hayatlarını kaybeden Müslümanlardan kimse bahsetmemektedir. Justin McCarthy'nin *Müslümanlar ve Azınlıklar* kitabı okuyan tek bir Alman Federal Parlamento üyesi yok mu? Yoksa, bunun sebebi belki sadece İngilizce yayınlanması olabilir.

ARMENIA Gazetesi: **Bir Alman Papaz ve Soykırım. Ermenilere yapılan soykırımın görgü tanığıdır. Diğer Avrupalılar sessiz kalırken, o sağduyunun sesidir. Potsdam'daki bir grup insan, ona şeref ödülü vermek istiyorlar – ama bir direniş söz konusu...”**

Görgü tanığı değildi. Doğu Anadolu'ya adımını bile atmamış utanmaz bir hilekârdı, ve belge ve raporları çarpıtmıştı.

“Katilleri ortaya çıkarmak için kendini halı tüccarı olarak tanıttı. Ermeni bölgelerindeki gezileri sırasında, görgü tanığı olarak raporlar yazdı ve istatistikler topladı. Suçlulara karşı, *Armenien und Europa* (Ermeniler ve Avrupa) adlı belgeselini tamamlamak için, bunları kişisel fikirleriyle birleştirdi..”

Görgü tanığı mı? Bu adam İstanbul’dan dışarı adımını bile atmadı; Rapor ettiği şeylerin hepsi Ermeni kaynaklarından geldi, tıpkı Morgenthau’nun Ermeni tercümanlardan aldığı raporlar gibi. Bunlar İstanbul’dan hiç ayrılmayan, gerçekler ve hakikatla hiç ilgisi olmayan Lepsius’un efsanesinin en önemli noktaları.

"Chrismon- ARMENIEN Ein deutscher Pfarrer und der Genozid" internet adresinde balucağımız şey, tarihi gerçeklerin klasik bir şekilde çarpıtılmış ve manipüle edilmiş bir örneğidir ve bu parlamentoya verilen teklife kaynak olarak kullanılmıştır.

Lepsius, tek bir şiddet eylemine bile görgü tanığı olmamıştır. Yazdıklarının hepsi, Ermenilerin ağzından duydukları şeylerdir, tıpkı ABD Büyükelçisi Morgenthau gibi. “Halı tüccarı kimliğindeki papaz”ın yazdıklarındaki “kişisel düşünceler” kısmı gerçeği ortaya çıkarmaktadır. Bu, daha sonra Talat Paşa ve birçok kişinin hayatına mal olan uydurmaları yazan Aram Andonian tarzında bir belgedir. “Chrismon” internet sitesi, Techlirian davası ile ilgili şu yorumları yapıyor: “Lepsius’un raporları, suikastçının beraatine katkı sağlamıştır.” Günümüzdeki dünya çapındaki terörün kökleri işte buraya dayanmaktadır.

Alman Parlamentosu’nun bu anma eylemi, zor şartlar altında Ermeni kadın, erkek ve çocukları koruyan bütün Alman ve Türklerin çabalarına kar-

şı verilen bir ödüldür. Burada amaç, Ermenileri kurtarmak için canla başla çalışan Dr. Johannes Lepsius’un çalışmasını unutulmaktan kurtarmak ve bu çalışmasını, Ermeni, Alman ve Türk halkı arasındaki ilişkileri geliştirici bir araç olarak kullanmaktır.

Bu pasajın yazarının belki Pastor Lepsius’un, meraklıların internette bulabileceği birçok delilde de açıkça görüldüğü gibi, kurnaz bir düzenbaz olduğundan haberi yoktur. Şurası kesin ki Lepsius, sorun yaşanan bu bölgelerde hiç bulunmadı. Yararlandığı kaynaklar, İstanbul dışına adımını atmamış olan ABD Büyükelçisi Morgenthau ve özellikle Ermeni çevirmenlerden aldığı bilgilerdi.

Bunlara ilaveten, Aram Andonian’ın çok zekice kaleme aldığı bu kitap ve Franz Werfel gibi zeki birinin bile, başyapıtı “Musa Dağı’nda Kırk Gün” adlı kitabını yazarken düştüğü tuzaklar, Alman Parlamentosu’nun “bilgi”lerini oluşturan kaynaklardır.

Ama bu tarihi olaylar hakkında yapılan araştırmalar ve bu olayların değeri, bölgenin geleceği açısından önem taşıyan Türkiye Cumhuriyeti ve Ermeni Cumhuriyeti arasındaki ilişkilerin normale dönmesi açısından çok büyük bir ehemmiyet arz etmektedir. AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) prensiplerinde kullanıldığı anlamda, güven artırıcı tedbirlerin alınması acilen gereklidir. Örneğin, Türkiye’nin sınır kapısını açması, Ermenistan’ın izolasyonunun bitmesi ve diplomatik ilişkilerin kaldığı yerden devam etmesi anlamına gelir.

Bu noktada, yazar veya yazarların ele aldığı konular, her zamanki cahilliklerinin ulaşabileceği noktayı ortaya koymaktadır. Haritaya bakan herkes rahatlıkla görebilir ki, Hayastan (Ermeni) Cumhuriyeti’ne uygulanan bir “izolasyon” söz konusu de-

ğildir. Karadeniz tarafındaki Gürcistan sınırı ve güneydeki İran sınırları açıktır. Bu broşürün yazarları, (Gümrü Antlaşmasına aykırı olarak, Türk sınırları içinde olan Ağrı Dağı'nı kendi sınırlarında gösteren) Ermenistan'ın Türkiye'ye karşı olan hastalıklı niyetlerinden, teklifle yakından ilişkili olan Müntefering, Merkel, Göring ve Gerhardt isimli şahıslar gibi pek de haberdar değildir.

Ermenilere uygulanan ihraç ve sürgünler hakkında yapılan araştırmalar ve bu olayların değerlendirilmesini, 20. yüzyıldaki etnik anlaşmazlıklar tarihinin bir parçası olarak ele alınmasını sağlamak eğitim politikamızın bir sorumluluğudur.

BeneS Decrees hakkında konuşmaya veya Sudeten Almanları'na uygulanan toplu katliamı anma töreni düzenlemeye ne dersiniz?

Bu yönde hiçbir adım atılmamıştır. Çek Cumhuriyeti, BeneS Decrees hâlâ devam etmesine rağmen, Avrupa Birliği'ne alınmıştır ki, bu zenginlere başka fakirlere başka kural geçerli olduğuna işaret eder.

Türkiye'ye geldiğimizde, Çek topraklarıyla ilgili herkes her şeyi bilirken, Almanya gerçekleri bilmeden yargıç rolünü oynamaktadır. Bu, pragmatizm mi? Yoksa basit bir adaletsizlik mi?

Alman Federal Parlamentosu, geçmişin yeniden değerlendirilmesi yoluyla,

- Türkler ve Ermeniler arasında eşit ilişkilerin başlaması, bir uzlaşmaya varılması amacıyla,
 - Türk parlamentosu ve hükûmeti ve Türk halkının, Ermenilerle olan tarihi ve bugünkü ilişkilerini değerlendirmek için kayıtsız şartsız çalışması sağlama amacıyla,
 - Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkileri normale döndürmek amacıyla Federal hükûmete baş vurdu.
- Berlin, 15 Haziran 2005 Franz Müntefering ve parti grubu, Dr. Angela Merkel, Michael Glos ve parti grubu Katrin Göring-Eckardt, Krista Sager ve

parti Grubu, Dr. Wolfgang Gerhardt ve parti grubu.

Teeyyüt

90 yıl önce 24 Nisan 1915'te, İstanbul'daki Ermenilerin siyasi ve kültürel seçkin isimleri, Osmanlı İmparatorluğu'nun yönetimini elinde bulunduran Jön Türk hükümetinin emriyle, tutuklanmış ve öldürülecekleri, Anadolu'nun iç kısımlarına götürülmüşlerdir. Her yıl bu tarihte, tüm dünyadaki Ermeniler, 1. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğu vatandaşı olan Ermenilere uygulanan sürgün ve işkenceleri hatırlıyorlar.

Nisan 2005'te Alman basını, 23 Nisan 1915 günü, İstanbul'da toplam 2350 Ermeninin tutuklandığını ve sürgüne gönderildiğini duyurdu. Maalesef, Alman hassasiyeti, gerçek sayı olan 235'e bir sıfır koymuştur. Peki ya gerçek tutuklanma sebepleri? İngiliz-Fransız filosu ve muazzam bir işgal ordusu, Ermenilerin Osmanlı'yı arkadan vurmak için isyan hazırlığı yaptığı İstanbul'u ele geçirmek için Çanakkale Boğazı'ndan giriyorlardı. Her yıl 23 Nisan'da yapılan "soykırımı anma törenleri", tarihi gerçeğin suratına vurulan bir tokattır.

Bağımsız raporlara göre, bir milyondan fazla Ermeni, sürgün ve kitle imha eylemlerine kurban gitti. Birçok bağımsız tarihçi, parlamenter ve uluslararası kuruluş, Ermenilerin sürgün ve sınır dışı edilmesini soykırım olarak görmektedir.

Alman Parlamentosu'nun saygın hanımefendileri ve beyefendilerine, İngilizce biliyorlarsa, Justin McCarthy'nin "*Müslümanlar ve Azınlıklar*" adlı kitabını okumalarını tavsiye ediyoruz.

Osmanlı İmparatorluğu'nun yasal halefi Türkiye Cumhuriyeti, gerçeklerle çelişerek, bu olayların planlı olduğunu ve kitle ölümlerinin, bu planlı yer değiştirme ve katliam sırasında olduğunu ve bunun da Osmanlı hükümetinin iradesiyle gerçekleştiğini

Muslims and Minorities

*The Population of Ottoman Anatoliya
and the End of the Empire*

Justin McCarthy

Bu kitapta, çağdaş Ermeni ve Osmanlı istatistiklerini (o zaman bile bunlar vardı) bulacaklar ve kurbanların bir milyondan fazla'dan milyonlarca'ya değişen sayılarının ne kadar saçma olduğunu anlayacaklar, çünkü adı geçen bölgede hiçbir zaman bu kadar Ermeni olmadı.

ifade etmektedir. Ermenilere çok kötü muamele edildiği, bunun önce 1878 daha sonra 1914/15 yıllarında Ermenilerin Türkiye'ye karşı Rusya'nın yanında savaştığı ve Osmanlı İmparatorluğu karşısında ciddi bir Ermeni tehlike olduğu gerekçesiyle yapıldığı kabul edilmiştir. Türk tarafının sunduğu diğer gerekçelerin içinde, Ermenilerin, Türk sürgün birliklerine silahlı direniş esnasında yaptığı zorbalıkları kapsamaktadır. Ermeniler, Türklere terörist saldırılarını sürdürmüşlerdir.

(...) Ermenilerin, Türklere yaptığı terörist saldırılar 1980'lere kadar devam etti.

Bu konu tam bir tabudur. Bu teklifi yapan çevrelerde acaba, 1915'teki olaylarla yaşları itibariyle hiçbir ilgisi olmayanlara saldıran bu katillerin ce-

zalandırılmadığı gerçeğini düşündü mü acaba? Bu işi daha başında durdurmak daha iyi olmaz mıydı? Ama, kurbanlar sadece Türkler olmadığı için, Almanya'daki her hangi biri cinayetlerle daha az ilgilenemez. Şu an dünya o zaman gösterilen ilgisizliğin faturasını ödüyor.

Türkiye'de yapılan katliam ve tehcirin boyutları hâlâ küçümseniyor ve tartışılıyor. Türk tarafının bu tavrı, Avrupa Birliği tarafından savunulan değerlerden en önemlisi olan uzlaşmaya karşı gösterilen tavidir. Bugün bile Türkiye'deki tarihçiler, Ermenilerin katledilmesi ve ihraç edilmesini araştırırken özgür davranamıyorlar ve özgür araştırma yapmak cezalandırılacak bir suç olmamasına rağmen, hâlâ büyük bir baskıya maruz kalıyorlar.

Alman Reich tarafından uygulanan bu kasıtlı unutturma politikası, tarihin bu bölümüne Almanya'da bile pek önem verilmediğini göstermektedir.

Doğru. Tamamen doğru. Alman Parlamentosu'nda yapılan teklif, (kimin olduğunu sormamız gereken) tek taraflı kabul edilen bir karalama çabasıdır.

Bakü – Tiflis – Ceyhan boru hattının açılışından beri çok şey değişti. Petrol, Ermenilerin propagandasını yapmaktan daha önemli. Almanca'da eski bir atasözü vardır: Türkçe'ye şöyle çevirebiliriz: "Menfaatimin olduğu yer bana daha yakındır."

"Ölümün milliyeti olmaz, ama ölümden sorumlu insanlar vardır. Onları asla unutmayın ve yaptıklarının yanlarına kalmayacağını bildirin."

SOYKIRIM – KİTLE İMHA – TERÖR İnsani Vahşetin Şeytan Üçgeni

SOYKIRIM

"Soykırım" yapay bir kelime, "televizyon" gibi yarı Yunan yarı Latin kökenli.

"GENOS", soy, döl veya nesil demek ama "insan" a uzak bir anlamı var. "CAEDO" ise "vurup indirmek", "düşürmek" veya "öldürmek" demek.

Tüm dünya dillerine giren bu kelimenin mucidi, o zamanlar Rusya, şimdilerde ise Polonya sınırları içinde bulunan bir bölgenin insanı. Hayatı, başından itibaren, Rus Yahudilerine yapılan eziyetle geçmiş. Korkunç bir kelimenin etkisini tüm varlığıyla hissediyor: "pogrom" (Yahudi Soykırımı). Yapay "genocide" (soykırım) kelimesinin babası olan Raphael Lemkin 1900 yılında Beyaz Rusya'nın Bezvodne kasabasında doğdu. Erken yaşlarında yaşadıkları arasında onu en çok etkileyen, zamanın Rus İmparatorluğu tarafından Yahudilere uygulanan planlı kitle imha eylemleriydi. Bu katliamların sebebi sadece dini değil, ağırlıklı olarak ekonomik idi.

Katliamın arkasındaki en güçlü motivasyon sebebi, dini inanç ve entelektüel üstünlüğün yanı sıra kıskançlık olmuştur. 1915 yılında Doğu Anadolu'da, Rusya'nın desteğiyle, Osmanlı Ermenileri büyük bir ayaklanma başlattı. St. Petersburg, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki katliamlarla ilgili çok planlı ve tamamen kurguya dayalı yanlış bir bilgilendirme propagandası yürütüyordu. Ama Osmanlı Müslümanlarının çektiği acılarla ilgili tek bir kelime bile kullanmıyorlardı, çünkü ABD'deki Protestan mezhepleriyle birlikte, bu acıların sorumlusu kendileriydi. Propagandalarının amacı, halkın dik-

Feliz Nussbaum tarafından 1944 yılında yapılan "Threesame" Üçleme adlı resim. Nussbaum burada, "ölüm korkusu", "ölüm" ve "muğlak umut" arasında bir yerlerde gidip gelen durumu anlatıyor.

"Genocide" Soykırım teriminin yaratıcısı Raphael Lemkin.

katini, kendi iğrenç eylemlerinden başka tarafa çekmekti. Diğer bütün vatandaşları gibi, genç Raphael Lemkin'in de Osmanlı İmparatorluğu'nda olanlarla ilgili, Rusların verdiği yanlış bilgilerden başka bildiği yoktu. Okuduğu şeyler onu şoke edi-

yordu. Birkaç yıl sonra, Soghomon Tehlirian (1896-Kemah / 1960 San Fransisko) adıyla bilinen kiralık katil, Talat Paşa'yı yolun ortasında öldürdüğünde bu öfke, Raphael Lemkin'in de tasvip ettiği bir şey haline aldı. Raphael Lemkin'in hikayesi, Ermeni kaynaklarında şöyle anlatılıyor: "Bialystok'taki meslek okulundan mezun olduktan sonra, Lwów'daki Casimir Üniversitesi'nde dilbilim okumaya başladı.

Lemkin burada, 15 Mart 1921 tarihinde, Almanya, Berlin'de Türk İçişleri eski bakanı Talat Paşa'ya Ermeni soykırımının imtikamını almak için suikast yapan Ermeni Soghomon Tehlirian'in davasıyla ilgilenmeye başladı. Lemkin, bir insanı öldürerek cinayet işlemekle bir halka yapılan soykırıma karşılık olarak birini öldürmenin aynı şey olmadığı düşünüyordu".

Bu ifade kendi kendini çürütüyor. Ne Talat Paşa'nın ne de Enver Paşa'nın böyle bir katliam emri verdiğine dair hiçbir delil yok: Sunulan "belgeler" in hepsinin Aram Andonian, Johannes Lepsius veya Henry Morgenthau tarafından, Ermenilerin etkisi ile uydurulduğu uzun zaman önce ispatlanmıştır.

Savaş yıllarındaki en korkunç olay, Lenin, Stalin ve Berija tarafından, Ukrayna halkına, direniş gösterdikleri için yapılan katliamdır. Halkın aç kalması için yapılan ablukalarla, amaçlarına ulaşmışlardır.

"Kulaks" denen ve nispeten rahat ve bağımsız olan Ukrayna köylüleri, Komünist ülkede "kapitalist" olarak görülüyorlardı. Mallarını korumak için direnmiş olmalarına rağmen, Komünistler, vahşice uygulamalarla programlarını sürdürmüşlerdir. 2 milyon – aileleriyle birlikte toplam 8 milyon – Kulaks, topraklarından sürülmüş ve bu sürgün sırasında çoğu öldürülmüştür. Sibirya'da biten bu sürgün sırasında birçok kişi açlıktan ölmüştür. 1918-1929 yılları arasında, Komünistler, - açlık-

POGROM: "Mahvetmek, vahşice yok etmek, belli etnik veya başka özellikteki gruba kitle şeklinde saldırarak" anlamları taşıyor.

ABD Büyükelçisi Henry Morgenthau, en yakın işbirlikçileriyle bir arada. İkinci sırada, deniz atası'nın üstünde, Morgenthau'nun muhbirlerinden biri olan Agop Andonian görülüyor. Muhtemelen, Talat Paşa'nın olduğu iddia edilen "cinayet emirleri"ni uyduran Aram Andonian'ın akrabasıdır.

Hocalı: 26 Şubat 1992'de Ermeni işgal güçleri, eski Sovyet birlikleriyle birlikte küçük bir kasaba olan Hocalı'yı işgal etti. Bu katliam, Ekim 1944'de Kızıl Ordu, Doğu Prusya'daki Nemmersdorf köyünü birkaç saat içinde tamamen katledişini hatırlatıyor. Burada çekilen fotoğraflar, köy kısa bir zaman sonra geri alındığında çekilmiştir.

1941, Litvanya, Rainiai: Komünistler, Marksist öğretiyi kaşı ko-yacağını düşündükleri herkesi kesmişlerdir. Ancak, bu insanlık ayıbından kimse sorumlu tutulmamış veya cinayetten suçlu bulunmamıştır.

tan ölenler hariç – kendilerine direnen 10-15 milyon kişiyi öldürmüşlerdir. Sovyetler, Baltık ülkelerinde de benzer katliamlar yapmışlardır.

Sovyet rejiminin, Polonyalıların, Ukraynalıların, Azerbaycan'da özellikle entelektüellerin ve diğer "azınlık" gruplarına mensup insanların toplu olarak katledilmesinden sorumlu olduğu bilinmektedir. Ama bu rejimin ne kadar cani olduğu Katyn'de bulunan toplu mezarda daha iyi anlaşılmıştır.

Diğer savcılar bir yana, Sovyetlerin, Nazilerin yaptığı katliamları gölgede bırakacak katliamlarından, baş savcı Jackson'ın haberi vardı.

Ama buradaki motivasyon tamamen politik bir özellik taşıyordu.

Jackson'un en yakın danışmanlarından olan RAPHAEL LEMKIN'in gerçeklerden diğer savcılardan daha fazla haberi vardı. Ama Sovyetlerin milyonlarca kadın ve erkeği katlettiği katliama en küçük bir gönderme bile yapmamıştır. "Soykırım" en üst seviyede, bütün etnik grupların yok edilmesi, Yahudilerin imha edilmesidir. Nuremberg Mahkemeleri'nde cezaya çarptırılanlar maddiyonun sadece bir yüzüdür. Batılı güçler, Raphael Lemkin'in davranışları için anlaşılması güç bir politika güderek, Sovyetlerin yaptığı katliamlara gözlerini kapamışlardır.

Bu günlerde Almanya'daki "Nasyonel Sosyalistler", insanlık tarihinin en kötü suçunu işlediler. Yahudi ırkını yok etmek için 6 milyon Yahudi'yi sistematik bir şekilde öldürdüler. Bunu herkes biliyordu... Diğerleri gibi Stalin de biliyordu. Ama kimse umursamadı. Alman şehirlerini bombaladılar ama Auschwitz ve diğer toplama kamplarına giden demiryollarına dokunmadılar.

KATYN

1940, Rusya: Smolensk'e yakın bir mesafede bulunan Gnezdovo köyü yakınlarındaki ormanda yapılan Katyn katliamı. Binlerce Polonyalı subayın öldürülmesinde amaç, Stalin, Berija ve "Mareşal" Voroschilof ve Stalin zamanının en sorumsuz yaratıklarından biri olan Ermeni Anastas Mikojan'ın içinde bulunduğu yandaşlarının dışında bulunan herkesi temizlemektir. Adı hala antik Königsberg kasabasıyla birlikte anılan Kalinin ve birçok savaş esirinin öldürülme emrini veren Kaganovic kaybolmuştu.

Rudenko: Bütün bu olgular, Nuremberg'deki başsavcı Roman Rudenko'nun bilgisi dahilindeydi.

BU DAVADA GERİYE DÖNÜK YASALAR DA ÖNEMLİDİR

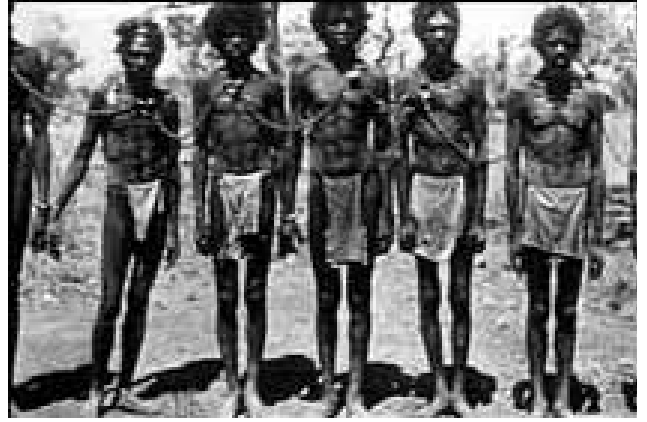
Stalin konusunda, geriye dönük yasalardan konuşmamıza gerek yok – onun katlettikleri cennete gittiler. Ama Churchill ve Roosevelt meselesi başka. Onlar, seleflerinin savaş sırasında yaptığı, önlerinde engel oluşturan tahribatların varisleridirler.

Soru: Şu anki Amerika Birleşik Devletleri'nin bulunduğu toprakların ilk sahipleri nerede? Kızılderililer nerede? Hepsi yok edildi. Birkaç tanesi, hayvanat bahçesindeki hayvanlar gibi koruma altında varlıklarını sürdürüyorlar.

9 Aralık 1948'de, Soykırımı Engelleme ve Cezalandırma Antlaşması, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda oy birliği ile kabul edildi. Uzun bir sessizlik döneminden sonra, suçlarının farkında

Yalta, 4 Kasım 1945. Yalta görüşmelerinde ele alınan tek konu, Almanya'nın ikiye bölünmesi ve Orta ve Doğu Avrupa'da Sovyet terörünün insafına bırakılan milyonların kaderi değildir. Gerçek soykırımın sorumluları gibi diğer konular şansa kalmıştı. Orada oturanlar kimdi? Churchill (yorgun ve bitkin), Roosevelt (hasta) ve Stalin (çelik adam) adıyla bilinen vahşi bir barbar Dschugascvili. İkinci sırada, Stalin'in solunda Roman Rudenko duruyor.

WOUNDED KNEE (YARALI DİZ)

Bütün bir ırkın yok edilmesinin bir sembolü: 29 Aralık 1890, Güney Dakota'nın Wounded Knee bölgesinde bulunan bir ceset. Dini inançları sebebiyle öldürüldüler. O gün, 200'ü kadın ve çocuk olmak üzere 300 Kızılderili öldürüldü. Bu adamın cesedi, kartpostal olarak satmak için bu resmi çeken fotoğrafçı tarafından diğer ölümlerin üzerine konmuş ve tüfeği de yanına bırakılmış. Birçok beyaz çekimleri seyretmek için buraya gelmiş.

Avustralya: Avustralya'nın İngiliz "kaşifleri" – kıtanın gerçek kaşifleri olan "Aborijinler"den binlerce yıl sonra, bu yerli halkı "insanlaşmamış" canlı olarak kabul etmişlerdir. ABD'deki Kızılderililer gibi, vahşice katledilmişler ve birkaçının yaşamasına – kıtalarının yeni efendileri tarafından – kültürel nesne olarak izin verilmiştir. İngilizler (Britanyalılar), İrlandalıları karşı farklı davranmamışlardır. Amerika'ya kaçıp kurtulamayanlar, Londra'nın açlık ablukasına kurban gitmişlerdir. Aynı muamele, İngilizlerin her türlü imkanı kullanıp boyundurukları altına aldıkları Hindlilere de yapılmıştır. Eğer bütün bunları mahkemeye getirilip, tazminatları istenebilseydi, eski Almanya, Hereros'un (Güneybatı Afrika – Namibya) seçkin insanların katledilmesinden sorumlu tutulabilirdi.

olarak, Ermeni bağnazlar ve propagandacılar, sihirli "soykırım" kelimesini kendi sonları için kullanmaya yelteniyorlar. Amaçları – Ermenilere "soykırım" yapılmadığı gerçeği bir yana – dünya kamuoyunun dikkatini işlenen gerçek cinayetlerden başka taraflara çekmektir.

Ruanda'daki benzer olaylara da benzer sonuç ve benzer tepkileri doğurmuştur. "Soykırım" terimi (George Orwell'in kullandığı mânâda) "uydurma" bir kelimeydi ve Ermeni propagandacıların elinde bir silah gibiydi.

Zamanının en önemli dinbilimcilerinden biri olan Giordano Bruno, iki yıllık bir hapis süresinden sonra, 17 Şubat 1600 yılında – bir soykırım yapılarak - yakılmıştır. Engizisyon yargıçları tarafından, dizleri üstünde

Yeni Bir Teknik Terim, “SOYKIRIM” ve Bu Terimin Yaratıcısı Raphael Lemkin

Raphael Lemkin (1900-1959), “genocide” (soykırım) terimini üreten kişidir. 1945 yılında Nuremberg Savaş Mahkemeleri’nde ABD’de baş savcı R.H. Jackson’un danışmanlarından biridir. Her ikisi de, Sovyetlerin işledikleri suçları biliyorlardı ama tek bir kelime dahi etmemişlerdir. Davalarda sadece savaş suçları ele alındı ve bu şartlar altında barış zamanında yapılan “soykırım” suç sayılmıyordu. Bu durum, Lemkin’i, soykırımın, uluslararası hukukta bir suç olduğunun kabulü için bir kampanya başlatmasına sebep oldu.

1975 – 1979 yılları arasında, Pol Pot’un başkanlığı ve onun lideri olduğu “Khmer Rouge” döneminde, 2 milyon Kamboçyalı, eski Kamboçya kültürünün yok edilip, “yeni bir insan ırkı” oluşturma amacıyla öldürülmüştür.

çöküp mahkumiyetini duyması için hapiste bekletilmiştir. Bruno, yakılarak öldürülme cezasına cevap olarak şunları söylemiştir: “Belki siz, yargıçlarım olarak, bu cezayı okurken benden daha fazla korkmuşsunuzdur”.

Binlerce Kamboçyalı Hristiyan şehit olmuştur. Avrupa tepki göstermemiş, Birleşmiş Milletler tepki göstermemiş, kimse umursamamıştır.

Hocalı

Küçük bir Azerbaycan kasabası, başı bozuk Sovyet askerlerinin desteğini alan Ermeni askerleri tarafından yere bir edilmiştir. Bu, 20. yüzyılın sonunda gerçekleşen en korkunç olaylardan biridir ve Srebrenika’da olanlara çok benzemektedir. Ama birkaç istisna hariç, Sırp katiller, uluslararası kanunlara teslim edilirken, Hocalı katliamından sorumlu bu Ermeniler, dünya kamuoyu karşısında hala başlarını dik tutabilmekte ve onlara hâlâ “kurban” gözüyle bakılmaktadır.

“Hayastan” Cumhuriyeti’nin en bariz cinayetlerinden biri birkaç yıl önce olmuştur: Azerbaycan topraklarının %20’sinin işgali, bir milyondan fazla mültecinin ülkenin başka kesimlerine göçmesiyle sonuçlanmıştır. Tabii ki, bu Ermeni saldırısı sırasında on binlerce kişi de hayatını kaybetmiştir. Dünya kamuoyu bu olayın az çok farkındaydı. “Soykırım” kelimesi etrafında dönen her şey Ermenilerin tekelindedir ve 1915’in kurbanları olduklarını göstermek için kullanılmaktadır. Bu yüzden iç savaş sırasında kurban edilen Müslümanlarla ilgili hiçbir şey söylenmemektedir.

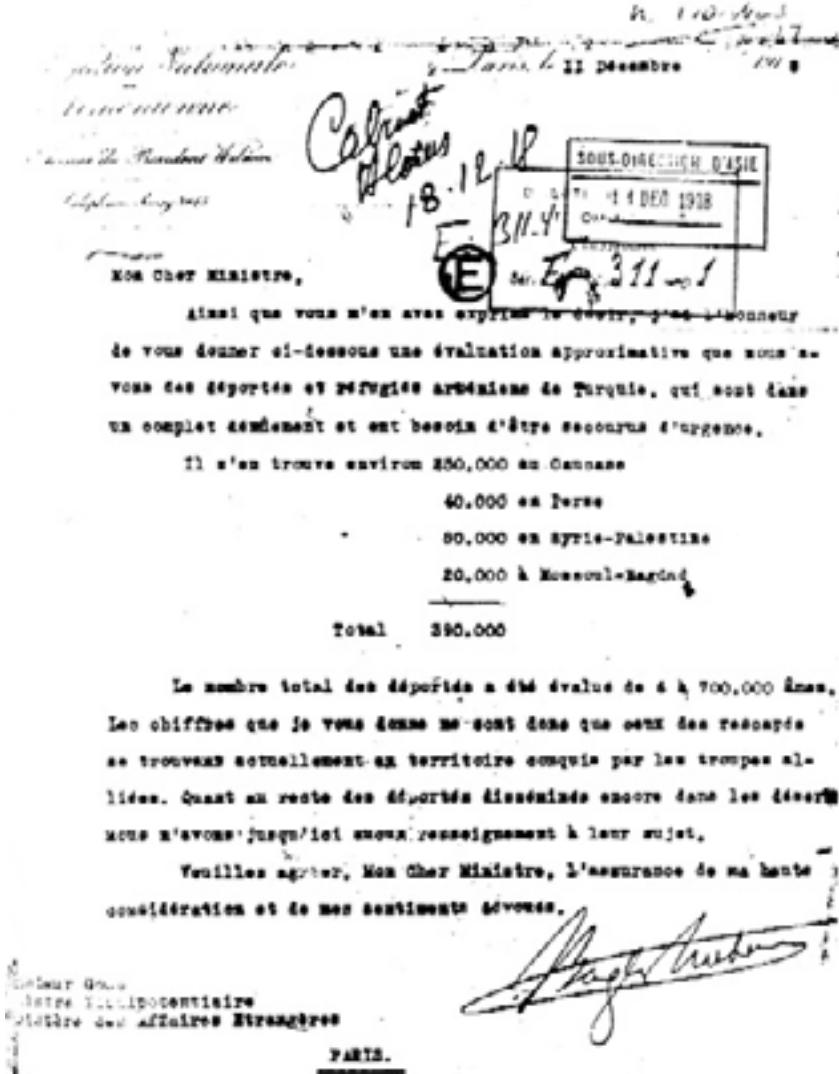

Hayastan Cumhuriyeti Başkanı, Koçaryan ve Ermeni Papazlar: HOCALI HAKKINDA TEK BİR KELİME BİLE YOK! 26 Nisan 2005’de Karabağ’da, daha önce Ermeni terör örgütlerinin liderliğini yapmış olan Hayastan Cumhuriyeti başkanı, Türkiye’nin, Osmanlı İmparatorluğu’nda öldürülen Ermenilerin araştırılması için ortak bir akademik çalışma yapılmasını resmen geri çevirmiş ve Ankara’ya – bunun yerine – Erivan ile olan ilişkilerini normale çevirmesini söylemiştir. Batı Azerbaycan’ın işgali ve bu işgal sebebiyle ölen ve göç etmek zorunda kalanlarla ilgili bir şey dile getirmemiştir. Bunun yerine, soykırımın tartışılmaz bir gerçek olduğunu iddia ederek teklifi geri çevirmiştir...

Robespierre’in sonu: Modern bir terim olan “terör”ün mucidi, kendi icadının kurbanı olmuştur.

YORUMSUZ...

1915 yılındaki iç savaş sırasında ölen Ermenilerin gerçek sayısı hakkında belki de en önemli belge: Fransız Dışişleri'ne hitaben, sürgün edilen Ermenilerin başı olan Bogos Nubar tarafından yazılıp imzalanan bir mektup. “reste de deportés disseminés encore dans le désert” diye geçen cümlede, “désert” (çöl) kelimesini kimsenin önemsemeyeceğini düşünerek, çölde terk edilenlerin kaderi hakkında hiçbir bilgisi olmadan söylemiştir ki, bu da altında yatan niyeti göstermektedir. Ve sonuç olarak:, 1912'deki “TÜRKİYE ERME-

NİSTANI'NDAKİ ERMENİ NUFÜSÜ”, Ermeni Patrikhanesi'nden alınan istatistiklere göre, her zaman abartılmıştır. (Justin McCarthy'nin güvenilir kitabı Müslümanlar ve Azınlıklar kitabına göre 1.018.000 kişi!

Kaynak: Fransız Dışişleri Bakanlığı Arşivleri, (Serie Levant, Armenie, 2, folio 47)

Yine aynı arşivlerden alınan bir mektupta Bogos Nubar, Ermenileri, “savaşta başı çeken millet” olarak tanımlıyor.

Bibliografya

“Ermeni” konusunu ele alırken kullanılan yayınlar bir hayli fazla. Bu özellikle 1915’teki olaylar konusunda geçerli. 1915-1916 yılları arasında savaş söz konusu olduğunda, konunun “Osmanlı-Türk” tarafını anlatan literatür hemen hemen hiç yok. Bir istisna olarak sadece askeri kaynaklardan yararlanılarak 1917 yılında İstanbul’da yayınlanan *Aspirations et Agissements Revolutionnaires des Comites Armeniens avant et apres la proclamation de la Constitution Ottomane* adlı eser vardır. Aram Andonian, içinde Osmanlı İşçileri Nazırının verdiği(!) “ölüm emirleri”nin bulunduğu uydurma telgraflarını yayınladıktan sonra, bu konuda sürekli yayınlar yapıldı ve bunların istisnasız hepsi Ermeni tarafının görüşlerini yansıtmaktadır. Ama Türkler bu “masumiyet durumunu” yanlış anlayarak sessiz kalmışlardır. Türkler, savaş ortamında kaba olmuş olsa bile, savaş biter bitmez, eski düşmanlarını affetmişlerdir. Yüzyıllar boyunca devam eden işbirliği sırasında Türkler’de Ermenilere karşı oluşan saygı, Ermenilerin bu saçma propagandalarının anlaşılmasını engellemiştir. Türkler, bırakın kendilerini savunmayı, Ermenilere olan saygılarından dolayı bu iddiaları ciddiye almamışlardır. Sonuçta dünya kamuoyu tek taraflı bir propagandaya maruz kalmış ve Ermenilerin söylediklerine inanmışlardır. Dünya, Ermenilerin savaşta bir taraf olduğunu ve Osmanlı’dan toprak koparmak için savaştıkları gerçeğini gözden kaçırmaktadır. (Ermeniler, bu gerçeği savaştan hemen sonra ortaya koymuşlar ama işlerine geldiği için “silahsız olma” gibi bir yalan uydurmuşlardır.) Aşağıdaki kitapların listesinin abartıldığı düşünülmesin. Konuyla ilgili hem Türk hem de Ermeni tarafının kitapları bulunmaktadır. Ek kısmında belirtilen yayınlar, Türklerin nerede durduğunu göstermektedir.

- Aghasse. *Zeitun depuis les Origines jusqu'à l'Insurrection de 1895*. Paris, 1895
- Allen, W. E. D. and Muratoff, Paul. *Caucasian Battlefields*. Cambridge, 1953.
- Andonian, Aram. *Les Mémoires de Nairn Bey; Documents officiels turcs relatifs à la deportation et au massacres des Arméniens*. Paris, 1920.
- The Assembly of Turkish American Associations. *Myth and Reality. A Handbook of Facts and Documents*. Washington, 1986
- Bedrosian, Robert. *Armenia in Ancient and Medieval Times*. New York, 1969.
- Bliss, Edwin M. *Turkey and the Armenian Atrocities*. Philadelphia, 1896.
- Bryce, Viscount. *The Treatment of Armenians in the Ottoman Empire, 1915-1916*. London, 1916.
- Carzou, Jean Marie. *Un génocide exemplaire*. Paris, 1975. Erzen, Afif. *Eastern Anatolia and Urartians*. Ankara, 1984.
- Tozer, Rev. Henry Fanshawe. *Turkish Armenia and Eastern Asia Minor*. London, 1881.
- Gürün, Kamuran. *The Armenian File. The Myth of Innocence Exposed*. K. Rustem & Bro. and Wiedenfeld & Nicolson Ltd., London, 1985.
- Hamlin, Carus. *My Life and Times*. Boston, 1893.
- Harbord, Maj. Gen. James G. *Report of the American Military Mission to Armenia*. Senate Doc. No. 226 (1920).
- Hartunian, A. H. *Neither to Laugh nor to Weep*. Boston, 1968.
- Hofmann, Tessa. *Das Verbrechen des Schweigens. Die Verhandlung des türkischen Völkermordes an den Armeniern vor dem Ständigen Tribunal der Völker*. Pogrom Taschenbücher 1012, Göttingen und Wien, 1985
- Hovanissian, Richard G. *Armenia on the Road to Independence*. Berkeley and Los Angeles 1978.
- Howard, Harry N. *The Partition of Turkey*. New York. 1966.
- Husepian, Marjorie. *Smyrna 1922. The Destruction of a City*. London, 1972.
- Katchaznouni, Hovhannes. *The Tasnaks Have Nothing More To Do*. Mechitaristendruckerei; Vienna, 1923.
- Katchaznouni, Hovhannes. *The Armenian Revolutionary Federation (Dashnagtzoutiun) Has Nothing To Do Any More*. Armenian Information Service, New York, 1955.
- Khebof, Twerdo. *Journal de Guerre du 2ème Regiment d'Artillerie de forteresse Russe d'Erzeroum, et notes d'un officier Supérieur Russe sur les atrocites d'Erzeroum*. 1919. Traduit du manuscrit original russe.
- Korganof. *La Participation des Arméniens à la Guerre Mondiale sur le Front du Caucase 1914-1918*. Paris, 1927.
- Krikorian, Mesrop. *Armenians in the Service of the Ottoman Empire 1860-1908*. London, 1978.
- Lang, David Marshall. *Armenia, Cradle of Civilization*. London, 1980.

Lowry, Heath W. *The U. S. Congress and Adolph Hitler on the Armenians*. Carne, Russak & Co., New York, 1985.

Lang, D. M. *The Armenians, A People in Exile*. London, 1981.

Lepsius, Johannes. *Deutschland und Armenien*. Tempelverlag, Potsdam, 1919.

Lepsius, Johannes, ed. *Die Große Politik der Europäischen Kabinette 1911-1914*. Berlin, 1922-1927.

Lepsius, Johannes, *L'Arménie et l'Europe*. Lausanne, 1896.

Mansfield, Peter. *The Ottoman Empire and Its Successors*. The McMillan Press, London, 1979.

Mayéwski. *Les Massacres d'Arménie*. St. Petersburg, 1916.

McCarthy, Justin. *Muslims and Minorities. The Population of Ottoman Anatolia and the End of the Empire*. New York University Press, 1983.

Moser, Pierre A. *Arméniens - où est la réalité?* Editions Mallier, Saint Aquilin de Pacy, 1980.

Nalbandian, Louise. *The Armenian Revolutionary Movement: The Development of Armenian Political Parties Through the 19th Century*. Berkeley, 1963.

Nazer, James, comp. *The First Genocide of the 20th Century*. New York, 1970.

Norman, C. B. *Armenia and the Campaign of 1877-1878*. London, 1878.

Orel, Şinasi and Yuca, Sureyya. *Les "Telegrammes" de Talât Pacha. Fait historique ou fiction*. Société turques d'Histoire, Ankara, 1983.

Papasian, K. S. *Patriotism Perverted*. Boston, 1934.

Schemsi, Kara. *Turcs et Arméniens devant l'Histoire*. Geneva, 1919.

Sever, Abraham Sou. *What is the truth about the Armenian claims of genocide by the Turks*. United Turkish Americans, Wheaton. 111.

Sonyel, Salahi Ramsdam. *The Ottoman Armenians, Victims of Great Power Policy*. K. Rustem & Brother, London 1987

Simsir, Bilâl, ed. *British Documents on Ottoman Armenians*. (2 vols.) Türk Tarih Kurumu Basimevi, Ankara, 1982.

Shaw, Stanford J. und Ezel Kural. *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey*. (2 vols.) Cambridge University Press, 1978.

Toynbee, Arnold J. *A Study of History*. Oxford University Press, 1963.

Toynbee, Arnold J. *Armenian Atrocities: The Murder of a Nation*. New York, 1975.

Turabian, Aram. *Les Volontaires Arméniens sous les Drapeaux Fran-cais*. Marseilles, 1917.

Walker, Christopher. *Armenia - The Survival of a Nation*. Croom Helm, London, 1980.

Williams, Rev. A. W. *Bleeding Armenia*. Publisher's Union, Boston, 1896.

Recent Turkish Publications

Şimsir, Bilal. *Aperçu Historique sur la Question Arménienne*. Ankara, 1985.

Ataov, Türkkaya. *A British Report (1895): The Armenians Unmasked*. Ankara University, 1985.

Ataov, Türkkaya. "A 'Statement' Wrongly Attributed to Mustafa Kamal Atatürk". Ankara University, 1984.

Ataov Türkkaya. "An Armenian Author on 'Patriotism perverted'". Ankara University, 1984.

Ataov, Türkkaya. "Documents on the Armenian Question: Forged and Authentic". Ankara University, 1985.

Ataov, Türkkaya. "Hitler and the 'Armenian Question'". Ankara University, 1984.

Ataov, Türkkaya. "The Andonian 'Documents' Attributed to Talat Pasha Are Forgeries". Ankara, 1984.

Cem Özgönül: "Der Mythos eines Völkermordes". Köln: Önel Verlag 2006.

Türkkaya Ataöv "The Armenians Ottoman Period". Ankara 2001.

Selahi Diker "And the whole Earth was of one Language", Izmir 2000.

Documents on Ottoman Armenians. Prime Ministry, Directorate of Press and Information, Ankara, 1978.

Gürün, Kamuran. *Le Dossier Arménien*. Societe Turque d'Histoire, Ankara, 1983.

International Terrorism and the Drug Connection. Ankara University, 1984.

Karal, Enver Ziya. *Armenian Question*. Ankara, 1975. *Armenian Terrorism and the Paris Trial*. University of Ankara, 1984.

Öimör, Bilal. *The Deportees of Malta and the Armenian Question*. Ankara, 1984.

Terrorist Attack at Orly, Statements and Evidence Presented at the Trial: February 19-March 2, 1985. University of Ankara, 1985.

Sonsöz

Ermeni terörizmi: Tarih hem zehir hem de panzehirdir. Tarihçiler genellikle günümüzdeki terör olaylarıyla pek ilgilenmezler. Ortadoğulu tarihçiler, konuyu kendilerine uzak görüp, Ermeni terörüyle ilgili yorumda bulunmazlar. Ancak, ama Ermeni saldırganlığı söz konusu olduğunda tarih göz ardı edilemez, çünkü tarih hem sebep hem de çözümdür. Sadece bu görüşün düzeltilmesi bile Ermenileri mağlup edecektir. Bu yüzden terörizme karşı pek kullanılmayan bir metot öneriyorum: Tarih araştırmaları.

Her teröristin bir “var olma sebebi”ne ihtiyacı vardır- öldürürken veya ölürken bir felsefeye ihtiyaç duyar. Tarih burada önemli bir rol oynar, çünkü teröristler hem kendi halklarının geçmişine hem de tarihi gerçek veya uydurmalara bağlı kalırlar. Ama teröristlerin esas amacı her zaman, kendi halklarının yabancıların sömürsünden kurtarmaktır. Bu Viet Kong için böyleydi, günümüzde İRA (İrlanda Kurtuluş Ordusu) için de böyle. Bugünün Ermeni teröristlerinin tarihinde bir başka benzeri yoktur. Son günlerde, İRA pek önemli gözüküyor gibi. Kosova veya İspanya’nın ETA ile yaşadığı “özgürlük savaşçıları” sorunu da benzer bir durum. Ortadoğu’da Ermenistan’ın Azerbaycan topraklarını işgal etmiş olması da unutuldu. Ama Azerbaycan’ın işgal edilen topraklarından kaçan mülteciler bunu hiç unutmayacak.

Ermeni teröristler için “bağımsız olması” gereken insanlar, diye bir şey yok. Ermeni teröristlerin sadece bir amacı var: intikam – Türklerin yaptığını iddia ettikleri şeyin intikamını almak.

Yukarıda Ermenilere karşı kullanılacak en etkili silahın, tarih üzerinde çalışmak olduğunu söylemiştim. Ama belki şöyle söylemek daha doğru: En iyi silah, hakikattir. Belki daha sonra İstanbul Gregoryan Patriği, Snork Kalutsian’ın sözleri gerçekleşebilir:

“Her ülkede meydana gelen bu tatsız olaylar bir son bulsun. Allah’ın nimeti olan barış, iyi niyetli herkesi kuşatsın”.

Kişisel Bir Önsöz	
Giriş	
Urartular: Dilleri ve Miraslar	12
Ermenistan: Efsane ve Tarihi Gerçek	18
Doğu Anadolu'nun Tarih öncesi kültürleri Anadolu'nun Tarihini Anlamak için Bir Anahtar	19
Selçuklular, Moğol İstilacılar ve Osmanlılar	26
Osmanlı İmparatorluğu'ndaki Yahudiler	28
Rum Ortodoks Patrikhanesi	30
Ermeni Ortodoks Patrikhanesi	32
Osmanlıların Doğu Anadolu ve Kilikya'daki Zaferi	38
Ermeni Trajedisinin Sebepleri	39
Osmanlı Ermenilerinin Beğenisini Kazanmak İçin Kiliseler ve Mezhepler Arasındaki Mücadele	39
Sonun Başlangıcı-Protestan Bir Ermeni Milleti'nin Oluşumu	41
Katolik Ermeniler	41
19. Yüzyıl Dışarıdan Yapılan Milliyetçi Kışkırtmalara Rağmen, Ermeniler ve Osmanlılar için Altın Bir Çağ	46
Büyük Güç Politikası ve Ermeni Sorunu	50
Mit ve Mitolojiden Mitomaniye'ye Bir Adım Kala	56
Mark Sykes, Zeytun İsyanı ve Pervasız İsyanlılar	62
Ermeni Terörünün Özel Bir Tür Kürbanı Olarak Mihitaristler	67
Günümüzde San Lazarra-Milliyetçilik Kiliseden Laik Örgütleri Yayılıyor	68
Mihitaristler Hakkında Gerçekler	68
Armenokan, Hınçak ve Taşnaktsutyun İhtilal Partileri Terör Yöntemi	70
Bab-ı Âli Gösterisi, Hınçaklar ve Kusaktsakan	72
Ermeni Terörünün Doruk Noktalarından Biri : Osmanlı Bankası Baskını	74
Ermenilerin Taşnaklar Tarafından Yok Edilen Son Şansı	76
17 Mayıs 1915 Ermeniler Van'ı İşgal Edip Şehrin Müslüman Tarafını Ateşe Veriyor.	79
Techir Kararı : Sebeb ve Sonuçları	81
Ermenilerin Katledildiğine Dair Efsanenin Dayandığı İki Ayak Vardır : 24 Nisan 1915	88
Tarihi ve Franz Werfel'in En Önemli Edebi -Eseri olan Musa Dağı'nda 40 gün	90
Musa Dağı ve Alma Etekleri ve Franz Werfel	97
Alam, Franz'ın İkinci Şahsiyeti	98
Bir Şair ve Dünyası	100
Musa Dağı'ndaki Savaşçıların Yatak Çarşafı	105
Werfel'e Göre "Gerçeğin" Temeli	106
Sahtekarlar Çetesi	108
Aram Andanian ve Johannes Lepsius'un Sahtekarlıkları	110
İttifak Devletleri'nin Yenilmesi ve Osmanlı Devleti'nin Direnişi	116
Savaşın Bitmeyen Kargaşası	120
Ermeni Cumhuriyeti'nin Savaşları	123
Kars'ın Bitmeyen Kargaşası	126
Güney Cephesinde Benzer Bir Trajedi	128
Gümrü Barışı : 2 Aralık 1920	130
Ermeni - Yunan İşgalinin Sonu	131
Savaşın Kanlı Gerçek Fantezi Şekli : Terörizm	136
Ermeni Terör Örgütleri	139
Ermeni Terör Örgütü ASALA'nın Siyasi Geçmişi	140
Ermeni Nefret Söylentilerine Birkaç Örnek: Dünya Kamuoyunun Zehirlenmesi	142
Zihinsel Terör Miti	142
Su ve Petrol Türkiye 3 Binyılın Enerji köprüsü	144
Ermenilerin, Azerbaycan'a karşı Giriştiği Savaş	145
William Tell ve Haik'in Çocukları Arasındaki Tuhaf Benzerlik	145
Mitomanya Eğitimi	145
Adaletin Temelleri	147
Bir Cahillik Başyapıtı	150
Soykırım - Kitle İmha - Terör	154

